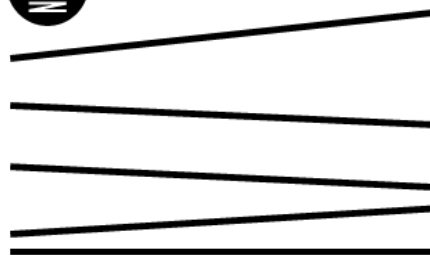

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Skuespil til Brug for den danske Skueplads :
[Den Gyldendalske Samling].

Vol. 4

København : Gyldendal, 1775-89

12 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

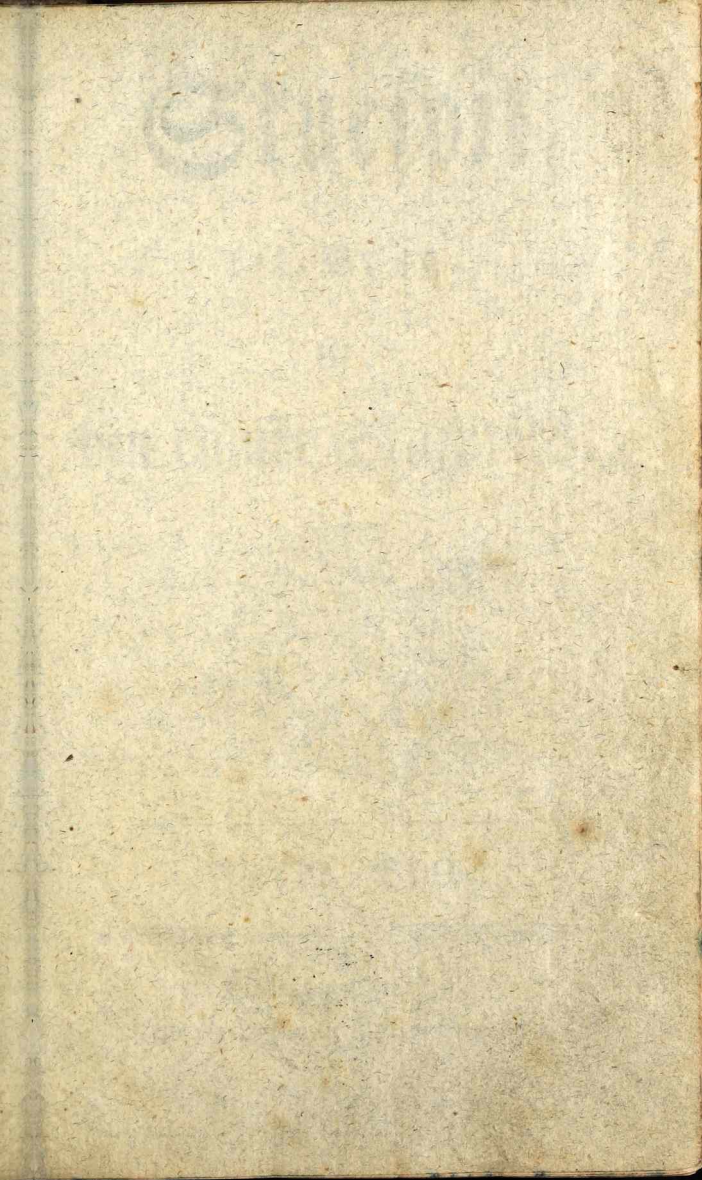
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021442837

55, - 3.

Skuespil

til Brug

for

den danske Skueplads.

Fierde Bind.

København, 1778.

Trykt paa Bøghandler Eydendals Forlag.

Stempel

aus der

ist

den danske Stempel

Stempel

Fortegnelse

paa

de Skuespil, som findes i dette Bind.

Den butte Elsker, i tre Acter af de
Monvel.

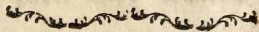
Huuset i Oprør, i tre Acter af Goldoni.

Don Juan eller Den Ugudelige, i fem
Acter af Moliere.

Bæddemaalet, i en Act af Sedaine.

De tre Friere, i en Act af Boindin.

Den coquette Enke, i en Act af Desportes.

Den

Fortsetzung

1799

de Göttingen, den 1sten d. 17ten 1799.

Sehr geehrte Herr,
Ich habe die Ehre, Ihnen zu danken, für die
Gabe der von Ihnen geschickten
Bücher.

Ich habe die Ehre, Ihnen zu danken, für die
Gabe der von Ihnen geschickten
Bücher.

Ich habe die Ehre, Ihnen zu danken, für die
Gabe der von Ihnen geschickten
Bücher.

Ich habe die Ehre, Ihnen zu danken, für die
Gabe der von Ihnen geschickten
Bücher.

Ich habe die Ehre, Ihnen zu danken, für die
Gabe der von Ihnen geschickten
Bücher.

Den
butte Elster.

Comedie

i
Tre Acter.

Oversat

efter

Mr. de Monvels L'Amant Bourru

af

Peder Topp Wandall.

Personerne.

Grevinden af Sancerre, en ung Enke.

Marquisen af Martigve, hendes Veninde.

Carl Moringen. —

Marquis af Montalais, Grevindens Elsker.

Greven af Pienne, Marquisens Elsker.

La Fleur, Grevindens Tiener.

En Tiener.

Adskillige Betiente.

Skuepladsen er i Paris, og forestiller en stor Sahl hos Grevinden af Sancerre, hvor man seer endeel Lehnestoele; ligesom er Døren til hendes Kabinet, og ved den høire Side den Dør, hvorigiennem man kommer udenfra.

Første Act.

Første Scene.

Morinzer, La Fleur og andre Betiente, med hvilke
Morinzer klamres, i det han gaaer ind, fordi de vil
forhindre ham Indgangen.

Morinzer.

For en Ulykke, jeg vil tale med hende — — —

La Fleur.

Men, min Herre, jeg forsikker — — —

Morinzer.

Og hvorfor hindrer man mig — —

La Fleur.

De spørger efter Fruen?

Morinzer.

Ja, Fruen — — Nu? — — Hvad? — —

Kan I ikke høre?

A 2

La Fleur.

Den butte Elsker.

La Fleur.

Men hun er ikke hjemme —

Moringzer.

Hun maae være hjemme — — Ja — —

La Fleur.

Nei, min Herre!

Moringzer.

Gladder! Fruen maae i dette Øieblik være i hendes Kabinet, og jeg paastaar, jeg vil ind — — ja, jeg vil ind, siger jeg Eder.

La Fleur.

(til de andre Betiente.)

Mennesket er fra Forstanden.

Moringzer.

Hvordan, Slubbert? Hvad siger Du? Du troer, jeg er gal, om jeg ellers har forstaaet ret! Hør, min Ven, gaae og meld mig, siger jeg Dig — — dog, nei, den forfærdeligste Wei er, at jeg selv gaaer ind. Jeg gaaer — —

La Fleur.

(til Betienterne.)

Han har en Skrue løs!

Moringzer.

O, det forbandede Fruentimmer!

La Fleur.

Det er best at pakke sig; han bliver rasende —

Mo-

Morinzer.

Hun gjør mig vist gal; jeg vil gaae ind —

La Fleur.

(forhindrer ham.)

Endnu engang, De faaer hende ikke i Tale: Sveikeren har sagt dem det der nede; og jeg, min Herre, som er Deres underdanige Tiener, jeg siger det endnu engang, Grevinden er tagen ud —

Morinzer.

Naar saa er — — Men, nei — — jeg vil tale med hende — — min Ven, vær saa god! dersom du vidste min Ulykke — — — (han giver ham en haandfuld Penge) jeg beder tag dette — — — saa fat Mod — — vær ikke saa bange for mig: I har ingen Skyld i min Plage; men min Forvildelse gaaer til Næserie: det var ret en Fandens Streg — — det er noget afskyeligt; thi jeg kom just — ja det var mit Forsæt: Jeg kom for at faae hende i Tale —

La Fleur.

(sagte.)

Han snakker over sig —

Morinzer.

Det kalder jeg en Gial, et Hjerte, som er reent umenneskeligt! med saa Ord, jeg siger Eder — — jeg taler ikke ubestemt; for Fanden! jeg udtrykker mig jo klart — — hun er ikke tilstede; jeg kan ikke faae hende i Tale — — — men har hun da ingen Ven, ligemeget om det er Mandfolk eller Fruentimmer, som jeg kan faae at see, som jeg i det mindste kan sige, hvorfor

jeg er kommen hid? Er heele Huset uddød? Er der ikke en levende Siæl jeg kan saae i Tale?

La Fleur.

Frue Martigve er derinde.

Moringer.

Vel! kan jeg ikke saae hende i Tale? Frue Martigve, eller en anden — — ligemeget. Siig hende da, at jeg er her uden for, og at jeg ønsker at tale med nogen.

La Fleur.

Det skal blive forrettet. —

(Gaaer med de andre Betiente)

Anden Scene.

Moringer.

(alleene.)

Lucifer har gjort dette Ansigt just til min Ulykke. For Pokker! hvad kan da ikke et smukt Fruentimmer udrette? O! jeg kommer ikke til mig selv igien. Jeg er forhejret. Hvilket Hierte skulle ikke blive uroeligt ved at see hende? Saadanne skionne Dine, saadant skielmsk Ansigt, saadan Fod, saadan Haand, saadant Haar, saadan Br: (han slaaer sig for Panden) Alt er her! alt; men min Himmelighed maae ikke robes: Hun skal ikke give mig sin Haand af Frygt for at blive fattig: Det var at forringe hendes Siæl, og at vanære mig selv; jeg maae begynde med at gjøre mig yndet, og derefter give mig tilkiende —

Tredie

Tredie Scene.

Hr. Pienne, Marquisen, La Fleur og Morinzer.

La Fleur.

Her seer Fruen den Herre, som spørger efter
Dem.

(han gaaer.)

Fierde Scene.

Hr. Pienne, Marquisen, Morinzer.

Morinzer.

Ja, Frue, det er mig, som — —

Marquisen.

(uden at see eller høre ham, taler med Hefstighed til
Hr. Pienne.)

Jeg siger Dem det reent ud —

Pienne.

Hvad Forbrydelse? —

Marquisen.

At trænge sig lige ind i mit Rabinet! Mit Herte!
den Uforskammenhed er alt for stor.

Morinzer.

Frue, jeg kom for — —

Pienne.

Kunde jeg troe, jeg forstyrrede Dem?

Den butte Elsker.

Marquisen.

Naar det ikke behager mig at tale med Dem, saa har jeg mine Marsager, hvorfor jeg vil være allene.

Moringen.

(begynder at blive utaalmodig.)

Kan jeg da intet — —

(saa og)

Marquisen.

Behøver jeg at gøre Dem rede derfor?

Moringen.

(vred)

Frue!

Pienne.

— (visende Moringen)

I Sandhed — —

Marquisen.

(til Pienne)

Hvad behager?

Moringen.

(sagte)

Hvilken Gladderhant! (haardt i det han tager hende ved Armen) Frue, vend Dem, for Himlens Skyld, et Dieblis til min Side —

Marquisen.

Min Herre! hvad er til Deres Tjeneste? men for alting snart. Hvem er De min Herre?

Moringen.

Min Mann gør intet til Sagen. Næstigen var jeg ganske imod min Villie, bleven opbragt; men nu, saa:

saasom jeg skal tale reent ud, er jeg gandske utaalmødig, forundret, forbittret over Deres forrygte Væsen og fiantede Opsærsel.

Pienne.

(hidfig)

Min Herre! — —

Marquisen.

(i samme Tone)

Hvad! man siger mig Grovheder: (hun standser og betragter Moringer, som en, man troer, at have seet før) men mig synes — — O ja! jeg har seet ham et Sted. O! det er ham selv — — Ja, saaledes saae han ud: det er hans brændende Hine, og hans forstyrrede Lader, (hun bryder ud i en hoi latter) det er ham selv. —

Moringer.

For Fanden! Frue, er det Spøg? eller taler De alvorligen?

Marquisen.

(leer af alle Kræfter)

Det er alt for løierligt — — ja han er gandske vist den samme!

Moringer.

Men jeg tænkte ikke, at jeg var saa pubseerlig. —

Pienne.

Hvad fattes Dem? hvad foraarsager denne latter?

Marquisen.

(leer saa stærkt, at hun knap kan tale)

Giv Tid, saa skal jeg sige Dem det. —

Den butte Elsker.

Moringzer.

O min Fornuft, hvor er du mig høit fornøden!
(til Marquisen) lee — — frisk! lee, saasom jeg dog
maae bie til Deres Naptus er forbie.

Pienne.

Sandelig; og hvorforre — —

Marquisen.

(med en ved Latter afbrudt Stemme)

Min Herre, erindrer De sig? — — hos en vis
Krammerstke? — — —

Moringzer.

(seer stivt paa hende og raaber:)

Hvad behager? Ah, hvad seer jeg! — — det er
hende — — Ja, for en Ulykke, det er det giftige
Fruentimmer, hvis uforkammede Later — — Farvel,
Frue, Farvel.

Marquisen.

Ei! Wie dog. Kan vi saaledes forlade hinanden,
min Herre? saadanne gamle Benner!

Moringzer.

Jeg, Ben til en Forrykt!

Marquisen.

Og det er just derfor De bør holde af mig, troe
mig kun!

Moringzer.

Nei! jeg vælger bedre mine Benner. Desuden
kan jeg ikke lide Deres bidende Skiemt, Deres Latter.

Ja!

Ja! jeg husker Dem nok! — — det er Dem — —
Farvel, Frue, det er, paa min Vre, ikke Dem jeg leder
efter her. Jeg er kommen for at besøge Frue San-
cerre: jeg har ikke glemt dette behagelige Ansigt, som
maa udtrykke hendes Karakter, dersom ellers et godt
Hjerte giver Ansigtets Træk en vundig Mine. Jeg skal
komme igien og besøge hende. Dem, Frue! siger jeg
Farvel: Deres Tiener, jeg forlader Dem: jeg har al-
drig kunnet lide gale Folk.

Femte Scene.

Pienne, Marquisen.

Marquisen.

Men jeg troer han gaaer — — hvilken selsom
Tildragelse! det træffer sig alt for artigt. —

Pienne.

Denne Herre er intet mindre end Hofmand. Han
taler uden Omsvøb. De er vel kiendt med hinanden.

Marquisen.

(leer høit)

Det Dyr! — — Ah! jeg maae lee — — jeg
ventede ikke at faae ham mere at see, og det gjorde mig
ret ont; jeg troer paa min Vre, han er ligesaa gal,
som jeg. —

Pienne.

Jeg forundrer mig ikke mere over dette Anfald af
Munterhed, og det, De der siger mig, forandrer Tingen;
men hvor er De bleven kiendt med ham? — —

Mar-

Marquisen.

Jeg faaer vel fornøye Deres Nygierrighed. De var paa Landet, og vi, vel at mærke, gandske allene i dette Huus, og gandske kiede af vore gode Dage; vi havde skrevet, arbeidet, læst, sladdret, vi vidste ikke mere, hvad vi skulde tage os for — — Hvad skal vi bestille her, Frue Sancerre? lad os tage ud, sagde jeg; mit Forslag blev antaget, vi kørte, uden at vide, hvorhen, og ikke engang for at gjøre nogen Besøgelse. —

Pienne.

Ah! jeg kiender Dem. —

Marquisen.

Haven er mig kiedsommelig, og jeg har en Afføye for Landet, altsaa, uden at sige min elskværdige Veninde noget derom, lod jeg Kudskene køre fra den eenes Kramboe til den anden. Endelig fik vi det Indfald, at gaae ind til denne smukke og artige Kone, som idelig forsyner mig med hvad jeg behøver, og som De gjør saa meget af. Hun var strax ved Haanden med tusinde nydelige Smaating. Af en udsøgt Smag, altsammen nyt, som vi besaae; og imidlertid bleve vi i Vorden, nogle Skridt fra os, dette mærkværdige Dyr vaer, som jeg i Dag har seet igien med saa stor Fornøielse: han sad ved et Bord og tingebe med en haard og latterlig Stemme, endevendte hele Boden, og det, som er endnu verre, sigte intet.

Pienne.

Hvad saa videre?

Mar.

Marquisen.

Kræmmerſken, ſom var utaalmødig, vendte ſig til os, og ſagde: "Om Forladelſe, mine Fruer, De ſeer
" jeg bliver opholdt af denne Herre, ſom finder intet
" hos mig, der ſtaaer ham an. Jeg haaber, at være
" lykkeligere hos Dem. Hvad behager, hvad befaler
" Frue Sancerre? Ved dette Ord ſtraalte min Original,
" ligesom han var truſſen af en uſormodenlig
" Ulykke: „O Himmel! er det viſt? Frue Sancerre!
Han kaſtede Bordet med al Stadsen over Ende: ſprang
med Hefſtighed over det altsammen; ilede imod Grevinden,
og med aaben Mund, med Dinene heſtede paa hende
paa en beſynderlig Maade, ſatte han Ryggen til en
Vilc, og i denne latterlige Stilling betragtede hende et
heelt Korteer. —

Pienne.

Got!

Marquisen.

Vi gjorde et forunderligt Optrin, jeg loe af alle
Kræfter. Frue Sancerre var i en ubegribelig Uroelighed.
Kræmmerſken ſmaaknurrede, ſamlede ſin Stads
ſammen, og ſatte Bordet igien til Rette, og vor Original
ſtod med Armene udſtrakte imod os, ubevægelig
ved ſin Vilc, ligesom han var bundet dertil, ſaae ſtivr
paa os, og rørte ſig ikke af Stedet.

Pienne.

Prægtig!

Marquisen.

Frue Sancerre, ſom var gandske beſtyrtet, ſatte
Beſøgelſen op til en anden Gang, og tvang mig, hvor
nødig

nødig jeg end vilde, til at gaae, hvorpaa denne latterlige Person fastede sig i Beien for os, som en Lynild, og da han ikke kunde faae os til at gie, raabte han: Tillyad: — — Jeg besværges Dem, lad mig følge Dem til Deres Vogn; efter disse Ord, som han sagde med en besynderlig Tone, greb han Grevindens Haand, som i denne Angest ikke vidste, hvad hun skulde svare hendes narriske Staldmester, men han, uden at give hende Stunder at svare, sagde, saa gesvindt, at man neppe kunde forstaae ham: "Alle mine Døfter ere opsvolte, " Ah! Frue, fortryllet! — — jeg mærker, jeg er forvirret, hvem skulde sagt det? Himmel! alting er forandret! Jeg skal have den Væ. — — De tillader dog — — Ah! hvilken Lykke, dersom De holdt mig saa værdig, at De vilde love — — Ja, jeg haaber, " og saa er alting i Stand. „ Imidlertid han fortsatte sit latterlige Bev, naaede vi vores Vogn, og vore Heste, som svævede sig efter vore Døfter, befriede os begge fra denne Uleilighed. —

Pienne.

Og De veed ikke, hvem dette Menneske er?

Marquisen.

Nei —

Pienne.

Denne Herre er dog meget god at kiende, og det er et Bekiendskab, man bør søge at vedligeholde; saar som det er rart at finde slige Originaler. Jeg ønskede at have seet Dem. De var vist ret glad; thi jo selsommere Optøinet var, jo meere burde det fornøie Dem —

Mar:

Marquisen.

Ja, jeg vil ikke nægte det for Dem, jeg var ret i mit Element.

Pienne.

O! det troer jeg gierne; men uden Tvivl har en sød Drift til denne Herre indtaget Dem?

Marquisen.

De er en uforskammet —

Pienne.

Jeg meener det alvorlig.

Marquisen.

Nu vel, jeg giver dem mit Minde; bring vores Forbindelse i Stand, det vil være artigt, og vi skal blive det eeneste Par i sit Slags.

Pienne.

Nei, det har ingen Hæst; dertil maae han see sig om en anden; desuden, naar jeg overveier Alt, saa var det virkelig en Uretfærdighed. Dersom man maae opofre sin Fornuft, for at faae Deres Hjerte; saa har jeg, som jeg troer, længe nok været gal i Deres Tjeneste —

Marquisen.

O! hvad det angaaer, da er det forgiøves; jeg siger Dem og det af mit Hjertes Grund, jeg elsker Dem alt for høit, at jeg nogen Tid vil være deres Kone.

Pienne.

Pienne.

Denne Tanke er lige saa overordentlig, som hyperlig. De elsker mig?

Marquisen.

Hør engang, jeg vil sige Dem mine Aarsager. For nærværende Tiid er, (i det mindste troer jeg det) vor Forbindelse behagelig; jeg betroer Dem alt, hvad der ligger mig paa Hjerte. Er De bedrøvet, kan et eeneste Ord af min Mund forjage den Ergrelse, man har forarsaget Dem. Og har jeg havt Fortrød, glemmer jeg det altsammen, naar jeg taler med Dem. Vore smaae Tvistigheder ere Spøg; enhver Dag er behagelig for os. Da ingen Pligt forbinder os at rette vor Smag efter hinanden, saa søge vi idelig at føle, tænke, handle den ene, som den anden; men dersom vi bleve foreenede ved et uopløseligt Egteskabs Bånd: Ah! min fiere Pienne — — hvilken Forfælt! jeg skulde love Lydighed; og jeg kiender min Usformuenhed, jeg kunde ikke holde det. Jeg vilde faae Indfald; deraf er mit stakkels Hoved fuldt. Den første Maaned, og for Ryghedens Skyld, vilde De sige til mig med Artighed: min Kiære, min sødeste Kone, tilstaae mig at Deres Lune er intet uden en Overgang af Munterhed. De vil fornøje sig, jeg kiender dem alt for vel, De tænker adelt, og De meener intet dermed. Jeg begynder igient; thi jeg er meget strøbelig: Da, og det er den anden Maaned, tager De Tonen høiere, og siger mig ret alvorligen: Min Kone! jeg besværges Dem, lad saadan Daarlighed fare, det er en reen Galskab, som De ikke bør tillade sig. Hidtil er Fore-

stillin-

stillingen høflig; men efter første Gierdingaars Forløb, saa heder det ikke længer "min sødeste Kone, jeg besværges," jeg heder dem,, saa er det den fikere ægte Huusbonde, som siger mig reent ud: Madame! jeg vil ikke, jeg taaler ikke, at man foragter hvad jeg siger: Adlyd, det er en Kones Pligt. Nei, min Ven, aldrig; nei, jeg vil ikke adlyde, og for deres Køligheds Skyld vil jeg aldrig gifte mig.

Pienne.

Aldrig? o Himmel! men lad mig, i det mindste faae — — —

Siette Scene.

Pienne, Grevinden, Marquisen, —

Pienne.

(til Grevinden.)

— Ah! Frue Grevinde, kom, jeg behøver Deres Hielp —

Grevinden.

Hvad fattes Dem, Hr. Greve? Er Marquisen vred? Hvad har hun at trættes om? — —

Marquisen.

O! Trætte imellem os! det er længe siden jeg havde det Indfald; nei, det er Greven, som vil gifte mig bort —

Grevinden.

Med hvem?

B

Mar

Marquisen.

Med sig selv —

Grevinden.

Hvordan! er det derfor?

Marquisen.

O! aldrig vil han lade sig sige; Ægteskab er hans
Orm —

Grevinden.

Derfor er han at rose —

Pienne.

Ja, jeg har forestillet, at vor Betsærd, vort Livs
Ulyksalighed beroede derpaa; men man har ikke villet høre
mig —

Grevinden.

Got, vi skal nok bringe hende paa andre Tanker,
Hr. Montalais har noget at sige hos hende — — —

Marquisen.

Ah! det gad jeg seet:

Grevinden.

De gjør forgievers Modstand; jeg vedder, at De
ikke tør gaae fra deres Ord, naar han er tilstede. —

Marquisen.

Seg raader Dem ikke at vedde.

Grevinden.

Og hvad' vover jeg? Intet. Greven af Pienne
er elskværdig, og det veed De alt for vel —

Mar-

Marquisen.

Tys, tys! bør man sige saadant, og lade ham høre paa —

Mienne.

J denne artige Compliment føler jeg meget vel, det, som er kun Høflighed — Men (forlad min høf-
rige Kierlighed) Elskeren tager med Begierlighed mod alt
det, som smigrer hans Kierlighed.

Marquisen.

Hvorledes skal jeg blive vreed paa ham? Men
det er sandt, jeg maae fortælle Dem — han er
kommen.

Grevinden.

Hvem?

Marquisen.

Vor Ven.

Grevinden.

Hvisken?

Marquisen.

Den Underlige, Manden ved Pissen.

Grevinden.

Hvad siger De?

Marquisen.

Han var her i dette Dieblis.

Grevinden.

De spørger!

Marquisen.

Nei, spørg kun Greven, jeg forsikrer paa min Vre. Jeg har retskaffent leet — — Det er virkelig en gal Mand. Han kom, Gud veed, hvorfra, og skraalte idelig, som han pleier, "At han vilde tale med Frue Sancerre,, Jeg fandt ham her i dette Kammer, hvor han forhandlede sin onde Skisbne, og paa det lat- terligste viiste sig fierlig og forbitret, had og skælte. Jeg kiendte Karlen ved første Diekast, og han mig, og vi betiente os begge to af vor Frihed. Jeg troede jeg skulde briste af Latter. Han, som uden Tvivl kiender kun lidet til Munterhed, fik ordentlig det Indfald, at blive vreed. Det var saa langt fra, at hans Brede er- grede mig, at den meget meer fordoblede min Latter. Kort, bister og arrig forhandlede han mig, fordi De var borte, og da han havde skjældet, Kregget,, bandet, saa gif den Skifting bort uden at giøre os et Duk.

Grevinden.

Men hvorfra kiender han mig? Hvem er han?

Marquisen.

Det veed jeg ikke. —

Grevinden.

Jeg haaber det har været hans sidste Besøgelse. —

Marquisen.

O! vist ikke, om Dem saa behager. De har endnu ikke sluppet ham. Han kommer igien Frue Gre- vinde, og hans ivrige Onsker — — —

Pienne

Pienne.

Men De kan meget let blive befriet ham — — —
Er det Kierlighed, som drager ham til Dem, saa maae
Deres Foreening med Montalais giøre Ende paa alle hans
Anslag. Tilstød ham en Besøgelse i Aften, som bliver
dog den sidste. —

Marquisen.

Er alting tillavet til Deres Bryllup? Jeg længes
ligesaa meget derefter, som De. —

Grevinden.

Ja, vi ville giøre Ende derpaa i Aften.

Marquisen.

O! den kiære Montalais! jeg brænder af Begier-
lighed efter at see ham. Hvor er Tiden saldet ham
lang paa Landet. Langt fra sin kiære og elskede Mage,
og langt fra mig, som han elsker og har saa kiær. —

Grevinden.

Ah! vor Utaalmodighed har været lige stor; men
han haster fra sit Landgods. I Dag gaar der Dom
i hans Sag. Dette er af stor Vigtighed, hans hele
Velfærd beroer paa Udsaldet. For Nessen har han lidt
ligesaameget ved Graværelsen, som vi; hans Hjerte sø-
ler, hvad jeg søger: Vær vis paa han vil skynde sig.
Han veed, at jeg og Kierlighed venter ham her. —

Marquisen.

Egteskab, Kierlighed, Proces! der har han nog
at tage vare.

B 3

Pienne.

Pienne.

— Alle tre vil foreene sig for at gjøre dem lykkelige —

Grevinden.

For Kierligheden svarer jeg. Jeg elsker, og jeg er elsket; Kierlighed og Fornuft have foreenet os. Ja, Montalais er mine, og jeg er hans Dusters Maal. Hans Lykke staaer i Bove ved denne Proces; men om han end taber den, skal han dog ikke blive uhykkelig. Jeg er riig, og mit Hierte tilhører ham. Den samme Kierlighed, som foreenede os fra den spædste Barndom, tog til med Alderen; men til Trods for denne søde Lue taledes Cancerre til mine Forældre om Egtteskab, jeg blev tvungen til dette græffelige Slaverie, og gif grædende til Brudekammelen. Montalais tabte alt, endogsaa Haabet. Man foreslog ham Foreening med et Fruentimmer af Stand, som, foruden umaadelige Midler, besad Vittighed, Dyd og Skionhed: Nei svarede han, min Skiebne er bestemt, da Himlen har besluttet at jeg ikke maae faae den Person, som har indtaget mig, saa giver jeg aldrig min Haand eller mit Hierte til nogen anden: O! min kiere Montalais! Din Troeskab har jeg at takke for det lykkelige Haab, til hvilket mit Hierte overgiver sig. Jeg er igien frie, Du har gjort alt for Kierlighed, og Kierlighed skal belønne Dig —

Pienne.

Hvor behageligt, at opvække deslige Følelser!

Grevinden.

Endnu behageligere er det at føle Dem. I lang Tid har deres Bens Skiebne været uvis, jeg kan, maaskee, gjøre

gøre den vis. Hvi ere mine Midler ikke langt større, siden han skal være Herre over dem? Jeg overlader ham alt, og forbeholder mig intet; naar han kun kan vedligeholde en berømt Families Navn, saa søger jeg ingen anden Ære end Kierlighed og Troeskab.

Marquisen.

Ah! hvor vilde denne gode og vise Morbroder, som paa sit yderste testamenterte Dem sine Midler, glæde sig over sit Arbejde; dersom han kunde see, hvor vel De anvender hans Gave.

Grevinden.

Da jeg selv kun har saa Midler, saa har jeg Greven af Estelan at takke for al min Lykke og Velstand; men ikke uden største Nag har jeg modtaget det, som med Ret tilkom hans Søn. Havde end Kierlighed forblindet denne Søn i hans Ungdom, saa har uden sin Faders Samtykke havde indgaaet et Ægteskab, som beskiemmede hans Adels, saa var han dog altid uundskyldelig i mine Øine. En Fader kan i sin Forbittrelse gaae saa vidt, at han gjør sin Søn arveløs; men det er dog altid en alt for haard Straf, og endnu mindre tilkommer det gierrige Slægtninge at rane fra en Ulykkelig. Jeg har ikke taget imod disse Midler, som man paansøgte mig, uden for at giemme dem til ham, som de tilkom med Ret. Jeg havde endelig opdaget, hvor han opholdt sig, da hans Død gjorde min Besiddelse af disse Midler retmæssig, hvor billigt da, at disse Rigsdomme, som jeg ikke ventede, og som ikke tilkom mig, maae i mine Hænder blive en Belønning for den ædle Fattigdom, saavel som for Dyden. —

Mienne.

Jeg fiender Dem her; dette Træk af Godsigren-
hed — —

Grevinden.

Noes ikke det, som er intet uden Pligt. —

Siette Scene.

Mienne, La Fleur, Grevinden, Marquisen.

La Fleur.

(til Grevinden)

En Mohr i et prægtigt Liverie leverte mig dette
Brev, som jeg skulde give i Deres Naades egne Hæn-
der. —

Grevinden.

Hvorfra er det?

La Fleur.

Jeg kan ikke vide det, han udlob sig ikke dermed.

(gaaer.)

Endende Scene.

Mienne, Grevinden, Marquisen.

Grevinden.

Vil De tillade mig?

Marquisen.

Omstændigheder med Deres Benner!

Grev-

Grevinden.

(Efter at have læst de første Linier sagte)

Er det en Drenge? — — Hør kun; De vil vist forundre sig! (han læser)

Naadige Frue!

Man bruger her mange Omfærb for at sige sin Meening; i en heel Time har man intet sagt; jeg taler for at forstaaes, det er min Naade. Her er Sagen. Jeg elsker Dem af mit Hiertes Grund. Jeg har to Gange reist Verden rundt; jeg har seet Fruentimmer af alle Lande og af alle Farver; forgieves søger man Deres lige fra den rene Pol til den anden. Jeg var hos Dem i Morges; De var ikke tilstede, og det fortrød mig meget: thi jeg længtes ret efter at tale med Dem. Jeg fandt ikkun den Frue, som forleden var med Dem hos Galanterie-Kræmmeren; Hun er ogsaa smuk, denne Frue, og hun leer saa meget; men lad hende lee saa meget hun lyfter. Jeg forsikker, hun bær ikke Vand til Dem. Men til Sagen. Jeg er af Familie, og fortryder ikke derpaa. Jeg eier store Midler, og det fornøler mig. Har De Lyst, naadige Frue, til Halvdelen af 6 Millioner, til Edelseene, saa mange Dem behager; Hundrede Slaver til Deres Opvartning. Prægtige Egendomme i de sunnfeste Egne af Verden; en Mand, som endnu er ung, munter, god, redelig, og har Hierte? De maae svare mig meget snart, om Dem behager; thi jeg maae inden kort Tid reise tilbage til America. Tael reent ud, jeg vil rette mig derefter. Vi kiende hverandre nok, kiend vi kun har seet hinanden een gang. Et vigtig Sag har bragt mig hid; den angik Dem min

Maade, nu angaaer den Dem paa en anden. Dette er ikke tydeligt; men jeg skal forklare Dem det.

Jeg har den Ære at være med den dybeste Ærbødighed, med den inderligste og heftigste Hengivenhed, naadige Frue

Deres ydmygske og lydige Tiener

Carl Morinzer.

Og i Efterkriften.

Deres Svar, jo før jo heller: Vil De have mig? Vil De ikke have mig? Sig Ja eller Nei.

Marquisen.

Hvilken usselig Hændelse! Han er ret Original! Hans Stil ligner hans Person; men den mindste Opjettelse kunne have Følger. Snart! snart! — —

Pienne.

Hvad?

Marquisen.

Skrivertøj. (til Grevinden) Jeg vil svare for Dem; vel er der ikke Mode; men det skader ikke, og det skal blive godt nok. —

Grevinden.

Primer De? — — Men hvad kan De sige ham? Han vil have et Svar. —

Marquisen.

Vel, jeg vil skrive det (tager Brevet) Lad see — — hvad siger Hr. Carl Morinzer. (hun læser) Vil De have mig? Vil De ikke have mig? Sig Ja eller Nei. (Hun skriver

skriver midt paa et heelt Afsk. Papir med store Bogstaver:
NEJ.)

Grevinden.

Hvad gjør De?

Pienne.

Men det er Galskab.

Marquisen.

Jeg vil legge Billetten sammen, og forsegle den.
Jeg vedder at Moringer vil rettskaffen rase ved dette
Kierligheds-Brev. Man kommer til at lade ham ind-
spærre — — La Fleur.

Attende Scene.

Pienne, Grevinden, La Fleur, Marquisen.

Marquisen.

(til La Fleur)

Bring dette hen.

Grevinden.

Men hie — — Nei, jeg kan ikke tillade — —

Marquisen.

Jeg gad været der for at høre hans Skraalen.

Grevinden.

La Fleur!

Marquisen.

Gaae, jeg vil saa have det. —

La Fleur.

Den butte Elsker.

La Fleur.

Jeg adlnder. —

Pienne.

Den Spøg er besynderlig. —

La Fleur.

Skal jeg gaae?

Pienne.

Ja vist. —

Marqvisen.

Gaae da.

(han gaaer.)

Niende Scene.

Pienne, Grevinden, Marqvisen.

Grevinden.

Men han vil ærgre sig. —

Marqvisen.

Egemeget. Hans Kierlighed er latterlig, og hans
Brede vil moere os —

Grevinden.

Sandelig, min kiære Veninde, De er forrykt.

Marqvisen.

Nu vel, jeg vil tilstaae Dem det. O Carl Mo-
ringer! hvor forbunden er jeg Dem! De er en fortrefse-
lig Mand. Han vil skrige, bande, giøre en affkyelig
Alarm:

Alarm: Vi vil see ham komme hid i et ubegribeligt
 Maserie. Det vil blive moersomt. Ladet os belave os
 paa ret at fornøje os.

Grevinden.

Det havde været nok saa fornøstigt, slet ikke at
 give sig af med denne besynderlige Mand. Hans Brev
 er i sig selv ligegyldigt, og forriente ikke Deres latter-
 lige Svar.

Marquisen.

De driver Deres Klogskab forvidt, gaae, jeg slaaer
 Haanden af Dem.

Tiende Scene.

Pienne, Grevinden, Marquisen, en Tiener.

Tiener.

Deres Naade. — —

Grevinden.

Hvad er der?

Tiener.

Deres Procurator er der. —

Grevinden.

Jeg skal strax komme til ham. —

Ellevte Scene.

Pienne, Grevinden, Marquisen.

Grevinden.

Min kære Greve, jeg vilde bede Dem — —

Pienne

Pienne.

Hvad befaler De?

Grevinden.

Kunde man ikke faae at vide, hvo denne Moringer er, og hvor han er faldet paa at gjøre mig til Maalet for sit Galskab. Gaae, jeg beder Dem indstændig, og søg, at faae ham i Tale. Og for alting, om det er Dem mueligt, hold ham fra at komme hid.

(Marquisen gjør Tegn til Greven, at han ikke skal gaae.)

Dette Optrin vilde ikke være moersomt for mig, og jeg troer ikke, jeg bør saa meget glæde mig derover. —

Pienne.

Jeg vil forrette dette Verinde med største Fornøielse, uden at de behøver, at bede mig meget; men det vil være vanskeligt at befrie Dem fra saadan en Person.

Grevinden.

Det skader ikke, forsøg kun. Vi vente med Længsel efter deres Tilbagekomst. —

Pienne.

Jeg adlyder Dem, og skal gjøre min Fliid. (til Marquisen) Farvel Frue! —

Marquisen.

Farvel, min Herre, Farvel. (holder ham tilbage, i det han vil gaae) hør et Ord. Deres Kjærlighed viser, at De troer, jeg handler hen i Veiret; men husk paa, at Touren ogsaa kommer til mig. Og efter denne Uforskams-

men:

menhed; saa tag Dem i Agt, at tale nogen Tid til mig om Deres Kierlighed. —

Grevinden.

Atter Galskab!

Pienne.

Ja vist; men inter skrækker mig. (til Marquisen)
De har sagt det hundrede Gange, og jeg har aldrig troet det. En Grille forårsager Tvistigheden og en Grille skal have den.

Ende paa den første Act.

Anden Act.

Første Scene.

Grevinden, Marquisen.

Marquisen.

Hvor ere alle disse Procuratorer dog moersomme! De har til at forklare de allertydeligste Ting, saadanne haarde Ord, saadanne ilde sammensatte Talemaander, og saadan slet Skrivemaade, at man ved at læse det, undrer sig over, at man ikke engang forstaaer sit Moders Maal. —

Grevin-

Grevinden. *Er det nogen sket?*
 Bør man ikke følge Sædvanen? Stilen har været
 saaledes fra gammel Tid.

Marquisen.

Man kunde tale dette Sprog til vore Oldesædre,
 det var got Folk, som ikke forstode det bedre; men nu
 i den Alder, jeg lever, har jeg Ret at paastaae, at man
 i det mindste skal tale det Sprog, jeg forstaaer.

Grevinden.

De har gandske vist Ret; men deres Klage er
 forgieves. Det er overalt ikke den eeneste Misbrug,
 som man uden Noie kunde faae udryddet, eller i det
 mindste rettet, og hvori man dog finder sig enten af Dorske-
 hed eller af Fjendens? Men det er paa Tiden, jeg tæn-
 ker paa, hvor Montalais — — mig synes, jeg hører
 nogen Allarm — — —

Marquisen.

Ah! Deres utaalmodige Hjerter iler til Montalais,
 og følger ham overalt. —

Grevinden.

Ja, jeg venter, — — — jeg er utaalmodig — — —

Marquisen.
 Og denne Venten er ret en Plage. Hvad mig an-
 gaar, da venter jeg ogsaa; men efter at klamres. —

Grevinden.
 Med hvem? Med den stakkels Pienne?

Mar:

Marquisen.

Saa, jeg forsikker Dem.

Grevinden.

En smule Medlidenshed —

Marquisen.

Nei, jeg vil ret pine ham; men beklag ham ikke, han har en heel Hob tilgode —

Anden Scene.

Grevinden, La Fleur, Marquisen.

Marquisen.

Ah! der er La Fleur! Nu, har min Billet gjort en god Virkning? Jeg vedder, at Carl Moringen har reent tabt Modet —

La Fleur.

Jeg har forrettet mit Erinde; men en anden gang vil jeg underdanigst frabede mig at forrette saadant Budskab. Det havde nær kommet mig dyrt at staae.

Marquisen.

Hvorledes da?

La Fleur.

Denne Herre forstaaer sig meget ilde paa Spøg. —

E

Mar.

Marquisen.

Hvad da? Hvad er landet? Har min Stil
giort Mirakler?

La Fleur.

Jeg var vist kommen øreløs hjem fra denne for-
bandede Karl, dersom jeg ikke havde været saa klog at
tage Flugten —

Marquisen.

Hvordan, han blev vreed? Hvilke Løier! Fortæl
os det — — — nu saa fortæl da —

La Fleur.

Ved Hielp af en Huushofmester, som fulgte mig,
med en vigtig Mine, kom jeg med Deres Brev, hvis
Indhold, (at jeg skal sige min Meening reent ud, jeg
ikke forestillede mig saa forførdeligt) ind i et Kabinet,
hvor denne Herre stod. Paa en behagelig Maade, og
uden unyttige Ord gjorde jeg meget behændig min Com-
pliment. Min Herre, sagde jeg, her er et Brev, som
min Frue har besejlet mig at levere i Deres egne Hænder.
"Din Frue? — Ja, min Herre,, Slubbert, hvilken
Frue? — Jh, min Herre, Grevinden af Sancerre —
Grevinden af Sancerre? — — Ja, gandske vist.
Hvorfor siger du det ikke da, Krabat? Hvorfor luk-
ker du ikke Munden op! Giv hid! blev han ved med
Hestighed: Et Brev fra hende selv? Hvilken Engel af
Kone! Hun har Medynk med mine Lidelser! Den Elsk-
værdige! den søde Siæl! Han loe, han sang, han fav-
nede mig, kyssede Deres Brev og hoppede omkring
imidlertid han sagde dette. Men, Himmel! hvilken
Forvandling! Neppe var Brevet brudt — — — jeg
gruer

gruer endnu ved hans Maserie. — Nei — — o Him-
mel. Hvad, sagde han, er det et Nei? Hvordan,
man vover dette? — — Kun et Nei! Hvad, denne
onde Aand, som i 10 Dage har gjort mig rasende;
dette Spøgelse leer af min Plage; og, for destomeere
at fornærme mig; skriver hun kun en Stavelse, og det
endda et Nei! lille Udyr! som jeg har Affkye for
— — som jeg elsker — — som jeg tilbeder. Oh!
jeg bliver rasende. Og du, Slubbet? Min Herre!
jeg forfikkler Dem, at jeg ikke vidste Brevets Indhold.
Du leer, Skielm! og vil bilde mig ind — — Du har
ikke Deel i saa sort et Forræderie? Du leer endnu? —
— — Ab, forbandede Brevdrager! see der har du
Drillepenge for dit Vrende. Ved disse Ord et Dre-
figen — — Nei, jeg vedder, at aldrig noget Men-
neske, hvor tilstræffelige Drefigen, der end kan være
faldne i hans Lod, nogen Tid har faaet dem efter-
tryffeliger. Gaae bort, Ulykkes Fugl! eller jeg
forfikkler — — Gaae, blev han ved — — hiertelig
giern, min Herre! og jeg fik i en Snup sat paa Trap-
pen, og løb uden at fordre mere.

Marquisen. *Allo 3750 27 048*

Dette Træk er saa moersomt, som det kan være.
Historien er ubetalelig.

La Fleur.

Da gid jeg saae baade Last og Skam om jeg seer
noget moersomt deri —

Marquisen.

Ønsker De ikke, at have kunnet være nærværende,
for at see hvorledes denne latterlige Figur, denne Mo-

ringer, har sig ad, hvordan han sang, loe, bandte, slog? Han har gjort et Malerie, som fortryller mig —

Grevinden.

Den stakkels La Fleur! Han er reent maalløs. Deres Spøg ydmyger og smerter ham. Der, min Kiære, tag det, tag kun, siger jeg dig; det er for at trøste dig over det ulykkelige Drefsig.

(giver ham Penge.)

Marquisen.

(holder paa La Fleur, som vil gaae, og giver ham ligesledes Penge.)

Wie — — hvormeget jeg end leer, gjør dog din fortrædelige Hændelse mig ondt. Der, min Ven — — men imidlertid, er det ikke sandt, at Tildragelsen var latterlig —

La Fleur.

Ja, jeg begynder selv at holde den for moersom.

Grevinden.

Lad os være alene. —

(han gaaer.)

Tredie Scene.

Grevinden, Marquisen.

Marquisen.

Mis-hvad? De seer snart til mig?

Grev

Grevinden.

De har indviklet mig i en Fortrædelighed, og det gjør mig meget ondt, at jeg for saadant — —

Marquisen.

Ei vist ikke, alting gaaer meget vel.

Grevinden.

Ah! jeg seer Pienne —

Fjerde Scene.

Grevinden, Pienne, Marquisen.

Marquisen.

Nu, min Herre?

Grevinden.

Nu?

Marquisen.

Carl Moringer? Hvad har De faaet at vide om ham?

Pienne.

Intet. Ingen af hans Naboer veed enten hvad han har været, eller hvad han er. Foruden to Mohrer, er der ingen af hans Folk, som kender ham. De troe han er af høi Byrd. Han beboer et stort Palads, har smukke Heste, en glimrende Equipage, udsøgt Pragt og Betiente i Mængde. Som det synes, er han kommen langveis fra til Paris, hvor han

er ubekendt og har intet at forrette. Jeg har spurgt endogsaa den mindste Betient; men de vidste intet; og Mødrene, som vide alt, ere tause, som Mure —

Marquisen.

Det er noget, som ret kan plage mig. Min Herre! dersom de besidder mindste Menneskekierlighed, saa maae de skaffe mig Oplysningen paa denne mørke Tale, eller jeg gliver gal — — Ja, jeg sværger Dem, ret gal — — dog gal er ikke nok, min Skiebne er bestemt, De skal miste mig, ja min Herre, inden tre Dage, jeg er vis derpaa; da jeg dser af bare Nysgierrighed —

Pienne.

J Sandhed, Sygdommen er meget betænkelig, og jeg seer allerede i deres Dine en uroelig Tid: det kan have farlige Følger. Jeg vil være deres Doctor.

Grevinden.

De spørger; men jeg er visselig bekymret; dette Menneske foruroeliger mig, og Marquisens u høflige Brev — —

Pienne.

Hvorfor vil De foruroelige sig? Hvad har gjort Dem saa frygtløs?

Marquisen.

Mit u høflige Brev! — og jeg taaler med koldt Blod saadan Fornærmelse! u høflig! Altsaa har man ikke længer Lov at lee paa Narrenes Bekostning? Ah! lad os dog for alting beholde saa sød en Tidsfordriv;

thi

thi dersom De vil stille os ved den Fornoielse at spille Giek, satirisere og bagtale, hvad vil de da gisre af os?

Pienne.
(til Grevinden.)

Marquisen har Ret, Frue, man maae være billig, og skaane elskværdige Gaver. Bagtalesse er en artig og paa ingen Maade nedrig Tidsfordriv. Satiren er en menneskelig og kierlig Fornoielse, og dette Giekspillerie er saa anstændigt, saa meget efter Moden, saa ædelt. — — — Ah! Giekspillerie er indtagende.

Marquisen.

Hør, min Herre, som Deres oprigtige Veninde bør jeg lade Dem vide, at jeg for mit Livs Lyksaligheds Skyld aldeles ikke elsker Dem, og har ikke heller nogen Lyst dertil; men at De ikke vil holde op, førend De har gjort sig forhadet. Jeg vil nok lee paa andres Regning; men andre maae ikke lee paa min.

Pienne.

Jeg skal føre mig Advarselen til Nytte.

Grevinden.

Jeg forstaaer mig ikke paa dem — de elske hinanden, og dog er de altid i Strid med hinanden —

Pienne.

Ei! det er just Enheden. Bestandig Fred falder tilsidst kiædsommelig; Man bliver ueens for et Døgn; man seer suurt, man skander for en Forandrings Skyld, derpaa følger Forligelse; derefter elsker man

man hinanden saa man maae blive gal, indtil første Leilighed: Det er paa den Maade man raader Bod paa det Censformige i Livet.

Marquisen.

Artig sammensat! —

Pienne.

Men jeg glemmer noget vigtigt, som bør gøre Dem roelig i Henseende til Carl Moringer. Nattet hans Rigdom, har dog de, jeg fik Munden aabnet paa, sagt mig, at han er menneskelig, ædelmodig og sølsom. Med alt det grove i hans Opførsel er han dog omgængelig. Han er hastig; men menneskefærlig og god. Han gør vel imod dem, som ere omkring ham. Han har et godt Herte og flette Manerer. Kort sagt, hans Blod, som koger for ingen Ting, gør, at han undertiden snakker over sig, da han dog baade har Vittighed og Forstand. Saaledes har man afmalet mig ham, og alle de Efterretninger, jeg har faaet, stemme overeens, og De har kun lidet at befrygte af et Menneske, der besidder alle disse Egenskaber.

Femte Scene.

Grevinden, La Fleur, Piene, og Marquisen.

La Fleur.

(meget forskrækket.)

Hr. Moringer — —

Grev:

Grevinden og Marquisen.

Nu da?

La Fleur.

Forfanger indftændig at tale med Grevinden et Dieblif. Han feer forvildet ud, og taler fom en ræfende. Ah! vil Deres Naade følge en tro Tieners Naad, faa nægter De fig hiemme. Denne Karl er ikke at lide paa, og han kunde — —

Grevinden.

Sie ftille, og lad ham komme ind. —
(han gaaer.)

Siette Scene.

Marquisen, Grevinden, Piemme.

Marquisen.

Jeg vil være tilftæde. Besøgelsen bliver lyftig, og jeg vil moere mig.

Grevinden.

Nei om Dem behager, faa skal Greven følge Dem ind i mit Kabinet. —

Marquisen.

Og hvorfor?

Grevinden.

Jeg er bange for Deres Spøg: den er altid ærlig; men i dette Dieblif maae jeg befirte mig paa koldt Blod og Overlæg, og ikke fionne Indfald. —

Marquisen.

Det er virkelig Skade; Samtalen vilde blevet indtagende, men De vil adlydes (til Mienne) Kom, min Herre, siden Tiden endelig skal falde mig lang i Deres Selskab. —

Mienne.

En elskværdig Kompliment! De er i Sandhed alt for artig. —

(de gaae.)

Envende Scene.

Grevinden, Morinzer.

Morinzer.

Endelig seer jeg Dem, Frue Grevinde! endelig finder jeg Dem engang! (han vil ikke modtage en Venestool, hun tilbyder ham) Giv Dem ingen Uleilighed: sæt Dem, jeg beder, —

Grevinden.

Min Herre! — —

Morinzer.

Nei, nei, jeg befinder mig ret vel ved at ståe. Sæt sig. —

Grevinden.

Men De maae først tage Plads. —

Morinzer.

Min Gud! ingen Omstændigheder, dem kan jeg for min Død ikke lide. Jeg gaaer frem og tilbage.
Jeg

Jeg staaer, jeg sætter mig — — Hvad fattes Dem? De kan knap drage Aanden. Har De ondt? Hvor? Jeg gjør Dem bange! retfærdige Himmel! hvor er jeg ulykkelig! jeg mishager Dem — — Min Merværelse er Dem imod — — — Hvad har jeg da gjort, som kan foruroelige Dem? Dersom De vidste, hvad der har bragt mig hid? — — Vær ikke bange, Frue, søg at beroelige sig. Jeg er en Tosse, mere at beklage end at dadle; jeg er en Tosse; men som man ikke har nødig at frygte for. —

Grevinden.

Jeg frygter ikke, min Herre — — En liden Gysen gjorde mig bestyrret, da jeg saae Dem. Havde jeg været bange, havde jeg ikke taget imod Deres Besøgelse. —

Morinzer.

Og ti Gange; ja ti Gange har jeg mældet mig ved Deres Port — — En forbandet Sveizer, en tyk Kieltring, det Pokker komme efter ham med hans forrykte Sprog og hans besmurre Kias, har afvrist mig ti Gange. Det er efter Deres Ordre, og hvis ikke Skulden skielm — — —

Grevinden.

Men min Herre, jeg haver jo ikke den Ære at kiende Dem. —

Morinzer.

Kiender De mig nu bedre? —

Grev

Grevinden.

Det kommer blot an paa Dem, at give sig tilkiende med en mildere Tone. —

Morinzer.

Det er sandt, jeg har Uret; men saaledes er min Maade. Man maae holde mig den tilgode, og min Hensigt er ikke i mindste Maade at fornærme Dem. Tilgiv mig. Jeg er en redelig Svemand, dristig, seipostig, og ærlig i Hjertet. Noget but, det er sandt; haard — — Men jeg er kommen i Bane dermed. Paa Seen har man ingen Fruentimmer. Der legger man sig efter Velighed og ikke efter Komplimenter. —

Grevinden.

Jeg holder af Deres Oprigtighed, den gøtgjør alt. —

Morinzer.

Oh! at jeg er oprigtig, det er saaledes Landets Natur —

Grevinden.

Saa meget desbedre; men tillad, min Herre, at jeg siger Dem, man burde rette sig noget efter Moden, efter Levemaaden i Paris —

Morinzer.

Jeg vil rette mig derefter —

Grevinden.

Got!

Mo:

Morinzer.

Dersom man maae være paa Moden, for at behage Dem, saa vil jeg være det. Elsk mig kun, det er heele Sagen, og jeg vil rette mig efter Deres Ønsker —

Grevinden.

Jeg elske Dem?

Morinzer.

Jh ja!

Grevinden.

Jeg har faaet deres Brev. — — —

Morinzer.

Det er sandt, tillad mig, De, som taler om Høflighed, Levemaade, tilkommer deres Svar paa mit Brev dette Navn? "NEJ.", Et eneste Ord Inter, uden et Ord: Et blot NEJ! I Sandhed, Frue, De udtrækker sig kort. Jeg er dog vel et udførligt Svar værd. Jeg tilskaaer dette NEJ har forvirret mig. De franske Fruentimre, siger man, ere artige, høflige. De er mig et Beviis paa, at de ere smukke; men artige — — det maae Deres Seddel besvare —

Grevinden.

Denne Post, min Herre, gjør mig lige saa ondt, som Dem. De maae ikke tilregne mig den. En ubesfeden Beninde, som jeg forgiæves søgte at holde derfra, har, for at fornøie sig, og af Spøg, imod min

Billie,

Billie, havt dette Indfald, som billigen fortryder baade Dem, min Herre, og mig.

Morinzer.

Det er nok, naar man undskylder sig. Jeg ved der, at dette forbandede Indfald, hvorover De synes saa skamfuld, kommer fra dette skoptiske Fruentimmer, som altid leer, og som for nyligen naar havde gjort mig gal? Jeg har kunnet tiltroe Dem saadant! — — Om Forladelse! tusinde gange om Forladelse. — — Med saadanne milde Dine at være skoptisk, stolt! — — Hvem, De? — — Og jeg har kunnet tænke det! — — Jeg er alt for strafværdig. De kan intet gjøre, som fortjener Dadel. De kan bringe min Forstand i Vorden, gjøre mig bedrovet, legge mig i Graven, uden at have anden Skyld deri end den, at De er elskværdig —

Grevinden.

De smigrer for mig —

Morinzer.

Jeg siger Sandhed. Nu da jeg ikke meere tvivler om Dem eller deres Arrighed, saa lader os igien komme til det, som har ført mig hid. Jeg gjør ingen Krumspring, jeg gaaer lige til, og følger min Vej lige frem. Jeg elsker Dem, mit Brev maate have overbevist Dem derom. Ja, jeg elsker Dem, og det af mit inderste Hjerte. Vil de gjøre sig med mig, Frue Grevinde? De kan aldrig finde en Mand, som mere inderlig elsker sin Kone. Min Rigdom er umaadelig, og bestaaer i Contanter, det kan jeg bevise; jeg legger dem til Deres Fodder tilligemed min Kiertlighed. Beviis mig

mig

mig den Naade at tage mod begge Deele. Jeg vil ikke kiobe deres Haand, den er uskatterlig, denne kiære Haand, og for at besidde den een Dag — — gav jeg mit Liv — ja med Glæde gav jeg det.

Grevinden.

De gjør mig reent forvirret, min Herre. Mit Hierte er indtaget af saa smuk en Opsørsel — — Til Belønning for al den Kierlighed, De har vilst mig, maade jeg sige Dem, ah! at dette Hierte — —

Morinzer.

Forkaster mig? Og hvorfor? Hvad modbydelsigt er der da hos mig? Jeg er ikke smuk; men hører der intet til Egteskab uden et kiønt Ansigt? Vor Karakteren ikke komme i Betragtning, da den bliver tilbage, naar Ungdommen er borte? Ser Maaneder efter Bryllupet forsvinder al Blendverk, og man dommer med Stræng-
hed om hinanden. Skionhed taber sin bedrageriske Magt, man vænner sig til Ansigtet og man finder sig i det hestige. Tiden er den oprigtige Kierligheds Prøvesteen, Wittighed, Forstand, Hiertets gode Egenskaber ere allene varige Skionheder —

Grevinden.

Det er sandt, men — — —

Morinzer.

Men — — Men jeg mishager Dem — —
Hvorfor? Ja, ja, hvorfor? Hvad er min Forbrydelse?
Er det at jeg elsker Dem? Ah! det er imod min Vil-
lie. Jeg forsikker Dem, en ublid Skæbne tvinger mig,

og paa een gang forbander og elsker jeg min Plage: Jeg flyr; men forgiæves. Kierlighed drager mig til Dem; den er overalt; thi overalt seer jeg Dem; til min Ulykke er alting Kierlighed, og det, som jeg troer, lige indtil den Lust jeg aander.

Grevinden.

Giv Dem tilfreds, min Herre, jeg seer, jeg beklager, jeg føler den bedrøvelige Forsatning, hvori jeg har sat Deres Hierte; har De imidlertid raadført sig med mit Hierte for at vedligeholde en saa heftig Lue? Ja, min Herre, De elsker mig; men er derfor jeg forbanden til ierfindigen at overgive Dem mit Hierte? Hvorfor skulde Deres Kierlighed gjøre mig opbragt imod Dem? Hør Fornuften; bebreid mig ikke det, som ikke er min Feil; mit Hierte, som ikke kan elske Dem, tilbyder Dem al sin Hødagtelse. Deres tilkommer mig — — Ja, De tilstaaer mig den. Jeg vil langt fra ikke drive Spot med det Onde, De udstaaer. Jeg har Afsky for denne urimelige Seir, en Seir, som er alt for almindelig i denne fordervelige Tid, da et barbarisk Fruentimmer gatter sig med at pine det Hierte, hun har saaret —

Moringer.

Ei! alt dette gjør mig just mismodig. Nei, jeg kan ikke anklage Dem for noget. Det er sandt, jeg elsker Dem; ja, jeg elsker Dem — — Nu hvad? Det er allene min Skyld, dersom jeg ikke kan behage Dem. Villien er frie, jeg veed det. Hvormed skal jeg bestride Deres Strengthed? Med hvilke Vaaben? Paa Deres Side ere Yndigheder, Kierlighed — — Kierlighed al-

ene

lene er paa min; men sig mig, naadige Frue, svar mig, har jeg en Medbeiler? Vær oprigtig; dette Hierte, som jeg ikke kan indtage, brænder det af Rierlighed for en anden?

Grevinden.

Min Herre — —

Moringer.

De betænker Dem — — — Hvilken Hemmelighed? — — — Tact. De er Enke, og — Himmel! De er uropelig! Ja, De elsker; ja, De er elsket! Af Naturen er jeg god og søielig; men i Hefstigheden af den Eviul, jeg føler i min Siel, er jeg en Dievel, det lader jeg Dem vide. Jeg vil see min Medbeiler, det er besluttet. Jeg maae see ham. Jeg maae igien-
nemføre ham, eller han mig, og saa er det ude.

Grevinden.

Min Herre! De misbruger min alt for store Søielighed. Med hvad Ret kommer De til mig og udforsker mine Hemmeligheder, og raalegger mig Love? Med hvad Ret? — — Jeg har Medynk med en forvidt dreven Galskab, der har overfaldet Dem imod Deres Villie. De hører intet uden et blindt Raserie, jeg har villet sætte al min Taalmodighed derimod. Jeg troet ikke, jeg har sagt Dem, at nogen anden har indtaget mit Hierte — — men om end saa var, hvad kunde De have at sige mig? Da jeg selv raader for min Haand, kan jeg da ikke efter eget Behag, handle med et Hierte, over hvilket De, min Herre, ikke har

ver det mindste at sige? Fordi De elsker mig, bør jeg derfor ægte Dem?

Morinzer.

Ja, dersom det er en Lykke for Dem at være tilbødet —

Grevinden. —

Min Herre! De afsnøder mig en meget grusom Tilstaaelse; men jeg skylder Deres vildfarende Hjerre den. Jeg forstaaer ikke den Konst, at vedligeholde en Gld, som jeg selv intet fornemmer til. Jeg elsker Dem ikke, og jeg ægter ingen uden den, som jeg behager, og som jeg elsker. Det var at fornærme, det var at bedrage Dem, min Herre, om jeg vilde give Dem et svagt Haab om en uvis Lykke, som beroede paa Fremtiden. Forsæt Dem ikke, ved en haardnakken Elskov at forstyrre min Roelighed; og lader os begge arbejde paa, at forskaffe Dem Deres igien.

Morinzer.

Man maae tilstaae, at jeg er reent ulykkelig! Jeg kommer hid for at ødelegge et Unneske, for at bringe hende i samme forfærdelige Tilstand, hvori en forbitret Mands Had havde sat mig. Jeg reiser over Bierge og Søer, jeg kommer fra Verdens Grændser, i det Forsæt at gjøre en Utafnemmelig ulykkelig, min Vre, min retfærdige Sag, alting fordrer det, alting smigrer mig. Den Grusomme benytter sig af mine Midler. Jeg har der, jeg har Affkye for hende: Jeg vil see hende, jeg seer, jeg tilbøder hende, og mit Forsæt forsvinder. Ved De hvem jeg er, uretfærdige, og barbariske Kone? Tæn-

fer

fer De paa den Skiabne, et eeneste Ord af min Mund
kan forvolde Dem? Jeg er den ulykkelige, den affnyede
Daare, som en alt for streng Fader fordom i sin For-
bittrelse gjorde arveløs, som man holde for død; men,
som lever for at mishage Dem, for at elske Dem
uagtet Deres Umennefselighed — — — Jeg er
Estelan —

Grevinden.

De?

Moringer.

Jeg selv —

Grevinden.

(falder i en Lehnestol.)

Ah! Montalais! — — Jeg dser.

Estelan.

Ulykkelige! deilige Sancerre! — — og jeg er den;
jeg, som elsker hende. — Gud! jeg er den, som brin-
ger hende i denne affyelige Tilstand! (han raaber)
hielper snar — —

Ottende Scene.

Marquisen, Grevinden, Estelan, Piemme.

Estelan.

(til Marquisen)

Ei! kom dog, Froken.

Marquisen.

Hvilken Alarm! Hvad er paa Færde?

Pienne.

O! Himmels!

Estelan.

Jeg tilstaaer min Feil; jeg er alt for hidsig —
Jeg sagde i min første Gver — — men hvorfor vægrer
hun sig ogsaa ved at være min Kone? —

Marquisen.

Hvad? er det Sagen? — Deres Grovhed — — —

Brevinden.

Ah! min Veninde!

Estelan.

Tilbedelige Sancerre! Glem min Hidsighed, De-
res Kummer gjør mig fortvilet (til Marquisen) Skaf
mig Forladelse — — i Sandhed, Frøken, Breden
giorde mig forvirret. (til Pienne) Min Herre, beed
for mig — — jeg elsker, jeg er mistænkelig, jeg har
maaskee en Medbeiler, jeg bør frygte for — — Ah!
De bør alle undskylde mig; jeg er alt for forelsket til
at være fornuftig. —

Marquisen.

Galskab er et Onde, man maae tilgive. Det
kunde handles det stærkeste Hoved. Min Herre, man
kan være forvirret; men man maae opføre sig artig.

Estelan.

Estelan.

Ei, for Pokker!

Pienne.

De erindre sig, min Herre, at De er hos Fruentimmer. —

Estelan.

Jeg bærer al Agt for disse Damer, jeg elsker den ene af mit inderste Hjerte; men viid, min Herre, at flønt jeg er Noemand og grov, saa kan jeg ikke ville fornærme den, jeg elsker.

Pienne.

Jeg vil troe det; men saa — — —

Grevinden.

Dersom De vidste — — —

Estelan.

Lader os ikke tale mere om mit Kaserie og mine Daarligheder; jeg ønsker, De vil forglemme disse Virkninger af min Mistanke. Jeg har, jeg siger Dem det endnu engang, en umaadelig Rigdom, og jeg kommer for at legge den for Deres Fodder.

Grevinden.

Ah! min Herre, jeg troer, Deres Formue er vigtig, og De kan endnu formere den. — Ja, jeg skal i denne Aften — —

Estelan.

Vilbe man dog høre mig! hvem ønsker at sie disse
Midler uden Dem?

Marquisen.

Hvad er dette for en mørk Tale?

Pienne.

Hvad vil, dette sige?

Grevinden.

Herren er — —

Estelan.

Nei, Frue Grevinde, og hvorfor vil De sige Dem
det? Jeg er intet. — — Jeg har ingen anden Diet,
end et forelsket Herte, et Herte, som brænder af den
heftigste Kierlighed — — Tag derimod, jeg beder — —

Marquisen.

Han er fra Forstanden —

Pienne.

Men, min Herre, De tager Feil — — —

Grevinden.

Ah! tillad at jeg afbryder Dem; naar De kienbee
denne Herre, saavel som jeg, saa kan De domme, om
han ikke har et meget edelt Herte. Det er Estelan,
min Fætter — —

Pienne.

Han?

Mar-

Marquisen.

Hvem, han? Hvordan, han er ikke død!

Etelan.

Nei, og for at sige Dem alt, saa er jeg kommen hid igien for at paataale en uimodsigelig Ret. Jeg var i forrige Tider en Nar — — — Det kan man være til man er tive Aar. Jeg elskede en Pige af min Faders Slavinder. Fornuften mere end Tiden udslyttede denne Lue, min Fader, som uden Tvivl ikke vidstet Beskeed (til Grevinden) gjorde mig arveløs — — Mit Guds har beriget Dyd og Elskenhed, da det har været i Deres Hænder. Jeg har derved mere vundet end tabt; men dette Egtteskab, som tildrog mig en bebrørgen Faders Brede; det er sandt, det var besluttet; men dette narrafte Forsæt, som passer sig paa en daarlige Alder, dette nedrige Giftermaal blev aldrig fuldbyrdet; og jeg kom at forskaffe mig Ret, da man bør tilintetgøre et Testament, som i det mindste vanærer mig, om det end ikke ødelegger mig; men jeg seer hende, jeg tilbeder hende, og forjager al Fortrydelse. Langt fra at vilde skille hende ved hendes Lykke, saa tilbyder jeg hende langt mere, mit Liv og Guds. Vort fælles Vel, Villighed, min Kierlighed, alt bør foreene Os. Mine Venner! jeg besværges Dem, hjælper mig, lader Os søge at bevæge hende. Jeg forstaaer ikke den Kunst at belægge mine Ord med en behagelig Falskhed. Mit Sprog, mit Hierte, min Forstand, min Kierlighed ere uden Prændelse, ligesom Naturen; men mit Sprog er det, et got Hierte taler, og dette Hierte elsker med den største Hefstighed. Og skal jeg tabe, ah! tabe det søde

Haab engang at være hendes Mand, at gire hendes
Lykke, saa værer saa menneskelige og skiller mig ved
Livet. —

Marquisen.

Han var nok værd at eie, dersom han kun var
mindre but —

Grevinden.

Ah, min Herre, hvorledes skal jeg erkiende en saa
edel, en saa rørende Opsørsel? Efter denne Tænke-
maade, De viser, da man maae have saa stor Agt for
Dem, ah! er det da, for at forvirre mig, at mit
Hjerter er imod — —

Marquisen.

Tie kun De, og lad mig svare. De er alt for
benæget, og jeg har foldt Blod; jeg vil bevise Deres
Ret — —

Estelan.

Og hvilken Ret, om jeg maae spørge?

Marquisen.

Jh den, som gielder Testamentet.

Estelan.

Det er ulovligt —

Grevinden.

Min Herre, jeg strafger mig al Ret til Deres
Midler. Var der end intet at udsætte paa Testamen-
ter, havde De endog mere fortrængt Deres Faders og min

Vel-

Belgiørers Brede og strenge Straf — — — Deres Rettigheder ere ustridige, og jeg vil ikke væbne mig med mine imod Dem. Jo betydeligere Midlerne ere, jo mere bør De fordrø dem tilbage, og jo mindre bør jeg beholde dem længer. De ere Deres; træd igien i alle Deres Rettigheder. Den fuldkomne Villighed kiender ingen Lov, som kan berettige til at tilvende sig en andens Hrv —

Marqvisen.

Hvad gjør De?

Estelan.

Hvorledes?

Grevinden.

Hør mig, min Herre! angaaende det Ægteskab, De har i Sinde: af alle de Midler jeg giver Dem tilbage, beholder jeg intet uden mit Hierte; tilhad, at jeg maae gjøre dermed, hvad jeg vil. Jeg føler saaledes, som jeg bør, den Ære, som Deres Valg gjør mig; men kan man byde over Kierlighed? Jo mere De elsker mig, jo meere skulder jeg de gode Tanker, De har om mig. Jeg kan ikke tilbyde Dem uden den æmnestte Agt, og Agt er alt for lidet til at betale saa stor en Kierlighed. Tag alle deres Midler tilbage. De gjøre kun lidet til mit Livs Lyksalighed: O! at Venskab maatte være den æeneste Høielse, som for evig forbinder os med hinanden: Koster det saa megen Umage? De elsker mig som Elsker, elsk mig som Veninde —

Estelan.

Og De seer paa mig Grusomme! — — Og De taler, og Deres fortryllende Røst forsøger ved den sødeste Lyd Korvildelsen i dette Hjerte, som De dræber; og alt er skabt hos Eder til at indtage. Yndighed, Skjønhed, Vittighed, Caracteer. De foreener alt hvad mueligt er for at behage, og De fordrer at jeg skal lade af at elske Dem! Intet Venskab! Nei, min forelskede Giel kan ikke være fornøiet med en saa kold Følelse. Kierlighed bør giengjældes med Kierlighed; Bliv min Kone, min Kiæreste, paa det intet uden Døden skal opløse vor Forening. Jeg, jeg Skal tage Deres Gods! jeg er alt for riig, og det er mig besværligt. Hvad er mig den største Lykke uden Dem? Det er Dem, Dem alene, jeg ønsker; ja Dem, Dem, jeg vil at De skal være min Kone, og det enten De vil eller ikke; ja, Frue, enten De vil eller ikke; jeg vil være deres Mand. —

Marquisen.

Hvad denne Herre vil, det vil han.

Pienne.

Hvad kan De paastaae? og hvad videre Het har De, naar Frue Grevinden frastaar Testamentet for Deres Skyld?

Grevinden.

Ja, min Herre, i denne Aften skal jeg give Dem alt —

Estelan.

Etelan.

Og jeg, min Frue; jeg vil ikke tage imod noget, det vil ikke jeg; jeg vil føre Proces.

Grevinden.

Før Proces! De, min Herre? Og hvorfor? jeg giver alting tilbage.

Etelan.

Det er ikke min Sag, og jeg vil føre Proces, ret jeg. Vi ville føre Proces.

Marquisen.

Var jeg i hendes Sted, jeg gav Dem ikke et godt Ord, grove, egenfærdige Mand De er! De fører Proces af Ondskab, og hun, den bange Stakkel, tør — Hun har Retten paa sin Side og vundet Spil. Arveløs — — — hundrede gange arveløs —

Grevinden.

Ei tie dog!

Etelan.

Nei, nei, lad hende kun blive ved. Hendes Skildeskrud, hendes Brede bevæbner mig bedre end mit eget Hjerte imod Dem, imod Deres Skønhed, og denne søde Stemme, som formilder, som fanger mig. Farvel: er end Processens Udfald uvist; taber jeg end, saa har jeg dog i det mindste søgt at hevne mig. De er grusom, umenneskelig; mit Hjerte kan ikke rive sig løs af Deres Lanker. En Proces er Dem imod; og jeg; jeg vil føre Proces, for at gøre Dem rasende.

(han gaaer.)

Niende

Niende Scene.

Marquisen, Grevinden, Pienne.

Grevinden.

Ei, min Herre, hie —

Marquisen.

Min Herre!

Pienne.

Han gaaer bort. Spørsmåal om han er meere forelsket end grov. Det er ret en Original.

Marquisen.

Jeg troede at møde mig med denne Besøgelse; men han har viist mig, at jeg troede feil.

Grevinden.

Jeg tænkte at tilbringe Montalais umaadelig Rigdom; mine Midler skulle udbrede en nye Glæde over hans Familie, som er lige saa fattig som anseelig; og nu har jeg ingen anden Medgift end den ærmeste Kierlighed.

Marquisen.

Og hvad behøver han meere, saa forelsket som han er?

Pienne.

Hvad Skat er kostbarere for en Elsker —

Grevinden.

Ah! forglemmer man saa letteligen den Fornægtelse, den Lykke at berige den, man elsker?

Mar.

Mar.

Marquisen.

Jeg hører Alarm.

Grevinden.

Der er han, mit Hjerte siger mig det?

Pienne.

Ja, det er han.

Grevinden.

Ah! hvad skal jeg sige ham? Hvilken Tidende.

Pienne.

Han elsker heftig. Hans Lykke er Deres Kierlighed,
hans Rigdom er Eren. I dette Tilfælde er inter, som
kan forferde ham

Tiende Scene.

Marquisen, Montalais, Grevinden, Pienne.

Grevinden.

Kære Montalais!

Montalais.

Endelig seer jeg Dem igjen! efter en smertefuld
Længsel i 3 Maaneder giver denne lyksalige Dag mig paa
engang baade mine Venner og min Kiæreste igjen —
Men hvilke bedrøvede Ansigter, hvilke mørke Skyer!
hvad har De havt at tale om? Er der hændet noget
ondt? De svarer mig inter —

Grev:

Grevinden.

Ah!

Marquisen.

Ah! Montalais!

Pienne.

Vi ere ikke ret vel til Mode —

Montalais.

Det seer man. Er det fordi der i Dag gaaer
Dom i min Sag?

Marquisen.

Vi vare alle saa glade! jeg har leet tilgavns i
Morges, og i Aften græde vi —

Montalais.

De gior mig forskrækket!

Grevinden.

Jeg har nyeliggen havt den forunderligste Besøgelse —

Montalais.

Og af hvem da?

Marquisen.

Af en Nat —

Montalais.

Hvem var det?

Grevinden.

Min Fætter —

Mon-

Montalais.

Og hvilken?

Pienne.

Estelan.

Montalais.

Estelan!

Grevinden.

Ja, han selv —

Marquisen.

Han fordrer sine Midler tilbage —

Grevinden.

Han har Ret.

Pienne.

Han elsker hende —

Grevinden.

Testamentet er kraftesløst.

Marquisen.

Med den allerstørste Hestighed tilbyder han med sit
Hierte, sin Formue og sin Haand —

Pienne.

Han vegrer sig ved at tage noget tilbage.

Grevinden.

Jeg vil ikke føre Proces, jeg vil — — —

Montalais.

Man maae udlevere ham alt — — —

Grevina

Grevinden.

Ah! Montalais, det er mit Forsæt; men naar jeg udbetaler saa rig en Arv, saa er fattigdom min Lod, og dette lykkelige Egteskab dannede sig det behageligste Billede i min Siel i Morges — — —

Montalais.

Og dette Egteskab skal opfylde alle Deres Ønsker! o min Veninde! med noget mindre Rigdom, men bestandig den samme Kierlighed, skulle vi være lykkelige nok. Er man med store Midler vel sin egen Herre? Er man overladt til den, man elsker? Vergierlighed, denne Hofdievel, borttager allene hele Nar fra ham. Hvormange Dage spiller han ikke paa hundrede Anslag, som han fatter og forkafter efter hinanden! de uigienksdelige Timer flyve, imod vor Villie, bort med daarlige og fiadsommelige Forlystelser; neppe beholder man et Dieblis tilovers for Kierlighed; jeg imodtog hvad en saa kær Haand bød mig; jeg imodtog det uden Undseelse; naar Kierlighed er alvorlig sætter den Priis paa alting; og nu kan jeg nyde den Fornøielse, Grevinden havde haabet, og den Lykke man vil berøve hende. Ja, min allerstkæreste, min elskværdige og kære Veninde, det lidet jeg haver, min Kierlighed og mit Liv, brug det som Deres egen Gave; det er altsammen Deres. Deres som min Kierlighed, dersom den lykkelige Montalais Bestræbelser og Hjerte kan være Dem i stedet for en umaadelig Rigdom, saa frygter jeg ikke, at De enten skal græde eller beklage sig —

Grevinden.

Ah! De havde Ret, Pienne! — — Jeg tager imod alt — — Jeg giver Dig mit Hjerte, jeg tager igien for
evig

evig imod Dit. Dit Hjerte er den eeneste Rigdom, ja den eneste, som tilhører mig, og Din Kierlighed er mig alt; men, Montalais, den vigtige Time — —

Montalais.

Jeg vil strax gaae til Dombuset.

Grevinden.

Intet er uvissere end Udfaldet af en Proces. Deres Lykke heroer derpaa — — Intet ligner min Frygt og Forvirring —

Montalais.

De bekymrer sig uden Narsag. Min Advocat siger, at min Sag ei kan tabes. Jeg venter rolig paa Udfaldet.

Grevinden.

Gaae og spild ikke Tiden — — om en Time veed jeg min Skæbne.

Marquisen.

Hvor gjerne gif jeg med. Jeg er Fruentimmer, og uden Tvivl et af de nysgierrigste, det er min Glæde, at kunde bringe lykkelige Tidender.

Grevinden.

Jeg er Dem forbunden — — gaae — — jeg vil skrive dette fære Hoved til, som har sat sig for ikke at modtage sine Midler, som vil føre Proces, i hvad man end kan sige ham, eller for evig foreene sig med mig. Ja, jeg vil benytte mig af den Tid, De er borte, dersom han er Dieblisk vil komme til mig, at
E
jeg

jeg kan overtale ham til at lade sit Galsskab fare. (til Montalais.) Ah! jeg forlanger ingen anden Lykke end at deele Din med Dig, og Himlen, som er retfærdig, vil give Dig en Formue, som er tilstrækkelig for os to. Dersom den hører en om Elskerindes Bønner, saa bliver Udsaldet gunstigt for Dig. Seieren bier efter dig, og vi ere lykkelige.

Tredie Act.

Første Scene.

Grevinden, La Fleur.

La Fleur.

Ja, Deres Naade, han maae være her strax. Han sagde Deres Skrivelse fortryllede ham. Han er ikke længer vred, dette sagde han mig meere end een gang, i det han nødte mig til at tage de tydeligste Forsikkringer paa hans Gavnildhed.

Grevinden.

Gaae kun, jeg vil vente ham her.

(han gaaer.)

Anden Scene.

Grevinden.

(alleene.)

Jeg vil sidste gang tale med Estelan, det er Mars gvisen, som har gjort ham vred. Ved at drille ham, har hun opbragt og forbitret et af Naturen hidstigt; men for Næsten ypperligt Hierte. Sene kan jeg have

meere

meere Magt over ham, han skal ikke kunne imodstaae mig. Mildhed alleene kan lede en hidsig og halstorig Caracteer. Han veed ikke at jeg gifter mig med Montalais, han troer jeg er frie: Vel, han maae endnu blive i den Tanke. Dersom Sandheden en Dag kommer for Lyset; Ah! at det da maae skee uden at gjøre ham ulykkelig! saa at han ikke saaer denne Hemmelighed at vide, førend han har vundet Seier over sit Hierte. Jeg har selv erfaret, hvilken grusom Smerte et kierligt og trofast Hierte føler, som for evig taber den det elsker — — Ah, Montalais! maaskee man i dette samme Dieblif, da du tilbeder mig, da jeg elsker dig, adskiller os for stedse! Denne Lykke beroer paa Udsaldet af din Proces, og — — men bort med denne ubelidelige Tanke, som forfølger og plager mig — — Mine Taarer rinde imod min Billie; forgieves vil jeg holde Dem tilbage. Hvor svage ere Fornuftens Vaaben, og hvor er den usikket til at overvinde vor Urolighed, naar vi skalve for vor Elsker. Der kommer nogen, det er Estelan — — Jeg maae skjule mine Bekymringer og min Forvirring.

Tredie Scene.

Estelan, Grevinden.

Estelan.

Her er jeg — — Himlen skee Tak, Vi ere alleene! Jeg kan for min Død ikke lide hende, deres idelige Gniser, og han deres stolte Mæssio — — ved hans alvorlige Mine isner mit Blod, den mishager mig — — Dersom jeg elskede Dem mindre, vilde jeg meget skamme mig ved den uarriffe Brede, jeg lod see,

da jeg gik fra Dem. Jeg opførte mig virkelig som et Barn. Men det er ikke min Skyld — — En forbitret Karakter, en Feil i Opdragelsen — — Naade, Forladelse, elskværdige Grevinde! Jeg elsker, og det er meer end nok til at straffe mig. Kierligheds Feil tilgives letteligen; den er blind, den fører os paa forkeerte Veie, og Sindslidelserne lade sig ikke regiere af Fornuft.

Grevinden.

Jeg tænker ikke mere paa noget; naar De selv har indseet Deres Feil, saa har jeg glemt den. Jeg har ikke i anden Hensigt forlangt denne Sammenkomst af Dem, end for at oplyse Deres Tvivl angaaende en Formue, som Billighed fordrer, at jeg skal give dem tilbage.

Estelan.

Ei hvad! altid tale derom! Pokker i Vold med den dumme Arv! Lad os tale om min Kierlighed, om mine Tilbud — — Det er noget som rører mig meere.

Grevinden.

Lov at høre mig uden Hidsigthed, uden Brede.

Estelan.

Ja, ja, jeg besinder mig, og mit Blod sagtnes, jeg lover Dem at jeg ikke vil blive hidsig.

Grevinden.

Hele Paris veed, hvorfra jeg har min hele Formue. De fortjener, som man troer, den Straf Deres Fader har paalagt Dem paa sit yderste. Saaledes er den almindelige Meening. Det vil snart blive bekiendt at man uden nogen Marsag har behandlet Dem, som strafværdig. Sandheden kan ikke let bryde frem; men den behøver kun et lykkeligt Dieblis for at vise sig i sin fulde

fulde Glands. Jo mere Folk nu er Dem indod, jo mere vil de inden et Dieblis være paa Deres Side. Jeg skal da ikke have andet i dem end en ubevægelig Dommer; ja maaskee man endogsaa vil troe, at jeg selv har opspundet Testamentet. Det er ikke Verdens Naade, at lade sig lede af nogen vis Dom; den vil have Beviis, naar den skal frikende, den fordømmer, uden Undersøgelse: Dersom vor Sag kom for Retten, hvilken rigtig Materie for Ondskab: man vilde sige, jeg brugte Retten til Skalkeskjul for Ubillighed. Egtede vi hinanden, saa vilde man sige, at da jeg var vis paa at miste en Formue, som Loven frakendte mig, saa havde jeg uden Vanskelighed opofret min Tilhøielighed og min Frihed for at beholde den. De veed ikke, min Herre, alt hvad Misundelse kan gjøre for at sverte det uskyldigste Liv. Spotteglofer er dens første Hemmelighed. Dersom Dyden overvinder dem og de ere uden Virkning, saa kommer Bagvaskelse dem til Hielp. Man foragter, man hader dem, og den, som har givet Dem det første Stød, er den eeneste, som kan retfærdiggjøre Dem. Døm heraf, da jeg maae sette mig blot for den Allarm, hvorimod jeg forgiæves vilde forsvare mig, om vi enten bør føre Proces, da jeg vil give Dem alt tilbage, eller om jeg kan ægte Dem —

Estelan.

Ei, hvad rager Pobelens Snak Dem? Skulde den vel opsøge Dem til at udøve sin sædvanlige Ondskab paa? For Resten kan dens Stød ikke røre Dem. For at trodse den, har De et Friested, nemlig Deres Samvittighed; man bør være roelig, naar saadant et Bidne intet har at bebreide os; men, naadige Frue, uagtet de

Omsvøb, De bruger, saa seer, saa læser jeg dog ind i Deres inderste Hjerte. De er ædelmodig, og De har Medlidenshed med en ulukkelig, hvis Fornuft er forvirret; da jeg ikke kan behage Dem, saa vil De ikke ydmyge mig ved et håardt Afslag: De har indklædt det i saa megen Artighed; fremsført det med en saa søm Stemme, en saa giennemtrængende Tone, at Hjertet er tvunget til at elske Dem, Bedragereste, endskjønt det er ikke elsket af Dem. Jeg kender ikke Forstillelse; men jeg seer, hvorhen De sigter, og jeg er Dem forbunden derfor. Skal jeg da opgive det søde Haab, at see Dem foreenet med mig? Jeg vil ikke paalægge Dem mindste Tvang — — — Hvad er Haanden uden Hjertet? og De elsker mig ikke. Jeg har et bedrøveligt Bevils derpå. Men er der ingen De elsker? — — Kom, paa Troe og Love, er der een lykkeligere end jeg? Vil De bestandig forblive Enke — — —

Grevinden.

Jeg veed ikke, hvad Himlen har forbeholdt mig, eller hvad Dom den i dette Dieblis falder over mig; altsaa kan jeg ikke svare tydeligen. Maaskee jeg aldrig skal forsøge, hvor behageligt det er at elske, og at være elsket — — og gaaer det efter de Aethelser, mit Hjerte i dette Dieblis har, saa bliver jeg bestandig Enke.

Estelant.

Saa meget bedre! Derfor det er en Kummer ikke at behage, derfor Deres Koldstindighed sætter mig i Fortvivlelse, saa skulde dog min Ulykke være tusinde gange større, naar nogen anden blev mig foretrukken. Jeg er nu meere roelig — — Altsaa angaaende Arven, Deres utidige Scrupler — — —

Grevs

Grevinden.

Der er Testamentet og Documenterne.

Estelan.

Hvad skal det til?

Grevinden.

Jeg kan ikke længer beholde det.

Estelan.

Og jeg siger Dem, at jeg ikke heller vil have det, jeg er riig nok, og det er omsonst, at De nøder mig —

Grevinden.

Tag det, min Herre, tag det, jeg er ubevægelig.

Estelan.

Men betænk dog, o, ubegribelige Kone! De har intet, og det er noget jeg maa vide, da Herren af Estelan har gjort Dem til sin Arving: hans Midler ere al Deres Fortrøstning, hvad har De siden, naar De mister det alt sammen?

Grevinden.

Den Ære at have opfyldt min Pligt.

Estelan.

Hvad Du end er — — Engel — — overnaturligt Væsen — — Thi saadan ædel Siæl og saadan Oprigtighed findes ikke hos nogen Dodelig, dine Dyder forraade Dig — — Du besidder intet menneskeligt uden Skabning og Skionhed. Hvad Du end er, saa beder jeg Dig, lad mig tilbede, lad mig berige Dig. Tag disse Pa-

piirer tilbage, jeg kan ikke taale at see dem; Du kan gjøre Lykken Dine, dersom ellers Dyd adler. Tag dem tilbage — — —

Fjerde Scene.

Grevinden, Estelan, Marquisen.

Marquisen.

(Kommer fæsende ind.)

Er han gaaet?

Estelan.

Nei, endnu ikke, Frøken.

Marquisen.

Nu? Er De endnu finder at giftes eller at fore Proces?

Estelan.

Det kommer ikke Dem ved. Det er ikke Dem jeg vil have til Rone, Himlen bevare mig fra den Ulykke!

Marquisen.

Hvor han er høflig?

Estelan.

Jeg er oprigtig.

Grevinden.

Jeg har været saa lykkelig at bringe Greven paa andre Tanker. Jeg har bragt — —

Estelan.

Estelan.

Fornuften har vundet Seier over Kierligheden. Jeg er ikke længer findet at ægte hende. Jeg er uilfsindet, jeg er hidsig; men naar det er forbi, saa ifald jeg ikke kan behage, kan jeg ikke heller være Tyran.

Marquisen.

Det glæder mig virkelig at see Dem fornuftig. Men hvorledes kunde De forlange, at hun skulde elske Dem? Kunde De forlange det i dette Dieblis, da et lykkeligt Ægtebaand skal foreene hende med Montalais.

Estelan.

Hvad?

Grevinden.

Retsfærdige Himmel! — — Marquise — —

Marquisen.

Hun burde sagt Dem det. Ja Montalais er ret et indtagende Menneske.

Estelan.

Hun elsker ham?

Grevinden.

Holdt — — hvilken Pine!

Marquisen.

De veed vist, at han har elsket hende i sex Aar — — Ja min Herre, bestandig.

Estelan.

Hvad! De elsker?

E 5

Mar-

Marquisen.

Det er ingen Hemmelighed —

Estelan.

Hvordan? De gifter sig?

Marquisen.

Ja, i Morgen, som jeg haaber —

Estelan.

De har bedraget mig? — — De! — — Farvel,
Madam.

(han gaaer.)

Femte Scene.

Grevinden og Marquisen.

Grevinden.

Af! Himmel! hvad har De gjort?

Marquisen.

Jh nu vel, et Kusentasterie, dersom det, jeg troer, er sandt; men hvorfor vidste jeg ikke Deres Forsæt? Det er grumt, det er haardt, at man ikke faaer sin Venindes Hemmelighed at vide. Man troer, at tiene hende imod en Original; man vil gjøre vel, og man gjør ilde —

Grevinden.

Men Forsigtighed havde her været saa naturlig! De kender den uregierlige Estelan, hans Hidslighed. De kunde ikke tvivle om at jo den mindste Gnist vilde sætte hans kogende Blod i Brand. Hvorledes kunde De da
ikke

ikke betænke, at jeg maatte følge mit Ægteskab og min Brudgoms Navn. Og bør jeg ikke følge min Elsker for den første Hefstighed af en Medbeiler, der maaskee er ligesaa lykkelig, som forvooven —

Marquisen.

Jeg indseer min Feil, og skammer mig derved. Hvad, Estelan? — — Jeg er ret ul lykkelig.

Grevinden.

Giv Dem tilfreds. Kæren kan endnu undgaaes, jeg formaaer noget over Montalais, og hvad Estelan angaaer, da har man allene at frygte for det første Dieblis af hans Raserie —

Marquisen.

Sandelig, De giver mig Livet igien.

Grevinden.

Men De kommer ikke — — jeg venter Kærligende en Dom, som bestemmer vor Skiebne.

Marquisen.

Jeg hører en Rogn i Gaarden — — Og Deres Tvivl skal snart blive opløst. De blegner?

Grevinden.

Jeg?

Marquisen.

Fat Mod! mit Hierte siger mig, at alt er falsk, vel ud —

Grevinden.

Vilde Himlen opfylde den Spaadom! jeg kan ikke holde mig længer — — Jeg hæver —

Mar

Marquisen.

Der er de —

Siette Scene.

Grevinden, Montalais, Marquisen, Pienne.

Marquisen.

Nu, vel?

Grevinden.

Himmel! De har tabt Deres Sag?

Montalais.

Ja — —

Marquisen.

De har tabt?

Pienne.

Alt Haab er ude. Han har tabt Processen med Renter og Omkostninger, og dermed sin hele Formue.

Marquisen.

Det er en Ubillighed, en Fornærmelse.

Montalais.

Mine Dommere havde Ret og jeg var bedragen. Ved at undersøge Sagen havde jeg forladt mig paa et Menneske, som lod sig forlede mere af Sandsynlighed end af Fordeel. Jeg ansaae min Sag som afgjort, jeg førte den med fuld Tillid; men ved blot at høre Recessen af Sagen, indsaae jeg hvor svag og utillstrækkelig min Ret var; jeg mærkede forud hvad min Skiæbne vilde blive, og sædende selv min Dom. Jeg føler, hvor haardt dette Stød er, og jeg vil ikke prale med et stolt Mod, ligesom jeg ansaae min Skiæbne med Ligegyldighed. Min Ulykke er saa me-

get

get større, da en anden deeler den med mig. O! min alserkiæreste Veninde! er det den Skiæbne, er det det Lykke, hvoraf vore Dine endnu i Morges saae det forsvundne Billede? I en eeneste Dag er alting forandret for os, og vi have intet uden Kierlighed at sætte imod et saa forfærdeligt Uveir. De svarer mig intet? Hvilken bedrøvelig Tausshed. Ah! jeg har intet tabt, naar jeg beholder Deres Hierte. — — Frue Grevinde, hvordan? I Stedet for at trøste mig, slaar De Dine ned, og frygter for at tale?

Grevinden.

Ah! Montalais.

Montalais.

Nu, vel?

Grevinden.

(sagte.)

Hvilket Offer! det er forfærdeligt, men man maae begyemme sig dertil.

Montalais.

Hvad fattes Dem, og hvordan er det? At i Dag —

Grevinden.

De skal faae alting at vide.

Montalais.

Hvilket?

Grevinden.

Hr. Greve, og De Marquise, tillader at jeg et Døgn skal maade være allene med ham.

Marquisen.

Gierne, men at det ogsaa maae være mig tilladt, at erindre saavel den ene som den Anden af dem, at de har Venner, hvad Vanheld der end rammer dem.

Grev-

Grevinden.

Det er just mit eneste Haab.

Pienne.

Hvad vilde De sige ham? Hvad er Deres Forsæt?

Grevinden.

De skal snart faae det at vide.

Pienne.

De sætter mig i Skræk, Frue, man maae ———

Grevinden.

Ah! kiere Greve!

Pienne.

Jeg skal gierne gaae. (gaaer med Margvisen)

Syvende Scene.

Grevinden, Montalais.

Montalais.

Jeg seer paa Dem, og jeg fiklver — — Sancerre!

hvad har De at sige mig? Mit hele Legeme anser — — —

Det er første Gang jeg er bange for at høre Dem.

Grevinden.

Vi maae begegne vore Ulykker med Standhaftighed. Hvor er Du mig kær! — — Ah! Montalais! min Siel har aldrig følt det saaledes, som i Dag. I dette ulykkelige Hjerte skal inter udslukke den Lue, som den tamme Himmel, der gjør Dig ulykkelig, har antændt deri for Dig. Indtil mit sidste Aandedræt skal jeg være Dig troe; jeg skal leve for Dig alene, og Dig skal mit Hjerte tilhøre; men Du maae forlade mig — — —

Mon-

Montalais.

Sancerre!

Grevinden.

Vi maae sanderbryde dette søde Baand, og for evig
 skilles ad. Beklag den ulykkelige Skiebne, hvortil jeg er for-
 dømt; men vi maae ikke mere tænke paa det lykkelige Egte-
 skab, som den smmeste Kierlighed led mig haabe. Jeg vil
 søge et Tilflugtssted, hvor jeg kan begrave min Sorg og den
 Strid jeg maae have med den; at erindre Dig skal være min
 Beskæftigelse, og indtil min Død vil jeg tænke paa det Tab,
 jeg har lidt. Et Kloster — — — skal for Fremtiden være mit
 Tilflugtssted. Der vil jeg leve roelig, naar jeg veed, Du er
 lykkelig. Du taber alt; men lev for at oprette alt. Du
 maae, du kan gjøre det, følg din Skiabnes Bestutning;
 min er at være ulykkelig, og at leve for at begræde Dig.

Montalais.

Er det en gyselig Drøm, som Skræk forestiller mig?
 Det er Dem; Dem, som min Ulykke gjør vankelmødige.
 Havde en anden sagt mig det, jeg skulde aldrig troet det.
 Ah! jeg Ulyksalige! jeg har tabt alt, og nu forlader endog:
 saa Sancerre mig!

Grevinden.

Hvilken Mistanke! hvilken Vebreidelse! Utaknemme-
 lige, den er affkyelig; men jeg forlader dig denne Forhaa-
 nelse; den er Kortvivlessens Sprog, og du vilde være meere
 billig, naar du var mindre ulykkelig. Kiend Din Elskerin-
 des Hierte, dette Hierte, som Du forhaaner, som elsker
 Dig, som ikke kan forandres, som seer Din Skiebne uden
 Skræk, og var meere end lykkelig ved at tage Deel deri; der-
 som det kun elskede for sig selv, dersom dets store Kierlighed
 ikke

ikke agtede Din Lykke høiere end sin egen. Hvad vil Du gjøre, og hvad er Dit Forsæt? Du betlener en anseelig Post, og i dine bedrøvelige Omstændigheder skal du have ondt ved at føre dig op efter din Rang, og at komme fort ved det lidet, Du beholder tilbage. Jeg forestiller Dine af Kierlighed forblindede Dine en forferdelig Sandhed; men med saa Ord: vil Du, at jeg, ved at give Dig min Haand, skal reent ødelegge Dig? Estelans Tilbagekomst har sat mig i yderste Fattigdom, skulde jeg til Medgift og i Stedet for al anden Brudekat bringe min Brudgom denne bedrøvede Gave? Tænk paa Dit Navn, tænk paa min Familie; og paa det Din Fødsel og vor Rang fordrer af os i Ægteskab; og betænk saa, om Elskenen, som forfølger Dig endnu, tillader os den Lykke at forenes med hinanden. For at forsøde Din Modgang, kan Du føre Dig baade den Agt og Naade, Du staaer i, og Din Tjeneste til Nytte. Men, ah! lad mig alleene bære vor fælles Ulykke. — Et Offer er meere end nok.

Montalais.

Og De, Grusomme, De elsker mig, og Deres Mund vover at befale, at jeg skal frasige mig det eneste Gode, jeg attraaer? Og De elsker, De agter mig? Himmel! jeg skulde see min Elskerinde bedrovet, forladt og i Armod. Og jeg, med et ligegyldigt Hierte, indtaget af mig selv alleene og min Forsængelighed; jeg skulde smigre for den stolte Lykke, bede den om et blidt Niekast, og trygle om dens ustadige Vndest, for et Nieblik at glimre i en laant Glæde. Nei, det er ikke saaledes man elsker, jeg vil elske til Døden. Himlen forfølger Dem, den forfølger ogsaa mig. Hvordan min Lykke end er, saa vil jeg deele den med Dem; vi ville begge byde Stormen Trods; et
Mod

Mod skal bestaae begges Hierte. Vi vilde sætte vor Kierlighed og dens fælles Kraft imod Skiebne, som forhaaner os begge. — — Saaledes, ja saaledes bør tvende Elskende at tale, naar man vil legge Hindringer i Veien for dem; saadanne ere de Talemaader Kierlighed indskyder dem. Saaledes bør De tænke, og saaledes burde De tale.

Grevinden.

Jeg skulde have talet saaledes, Utaaknemmelige! dersom min Kierlighed var svag og af det sædvanlige Slags; thi det er intet uden Virkningen af en almindelig Kierlighed; det er en Pligt man letteligen opfylder; men at kuldaste sin egen Lykke for den, man inderligen elsker, at opofre sit Hierte for hans Lykkesalighed, at bortgive alt for ham, endog saa Kierlighed selv, det er den virkelige, den høieste Virkning af en ædel Lue; og det er det jeg vil, og paa den Maade er det jeg elsker.

Montalais.

Hvorledes, De vil? — — —

Grevinden.

Din Vre er alt for mig. Imod Din Villie vil jeg redde den fra den farlige Snare, Din Svaghed sætter for den. Du skal beholde min Kierlighed, og jeg giver Dig baade Din Haand og Dit Løfte tilbage; men tilsidst fordrer jeg en Forsikkring af Dig til Betaling for min Høiagtelse. Tag imod det overblevne af min Formue, leg det til det Du har tilovers af Din, det kan hjælpe Dit Mod at overvinde den forbittrede Skiebne. Dersom Du nogen Tid har elsket mig, dersom Du endnu elsker mig, kan Du da afflaae dette Hierte, som tilbeder Dig, at det i det mindste gjør dit Bann held taaleligere. Det er en Gunst, hvorefter jeg beder Dig,

og om saa skal være, saa befaler jeg Dig den, jeg vil have det, adlyd. —

Ottende Scene.

Grevinden, Montalais, Estelan, Marquisen, Pienne.

Estelan.

(til Marquisen og Pienne, som vil hindre ham at gaa ind.)

Hvorfor vil man forbyde mig at komme ind i dette Bærelse? jeg vil see hende, jeg vil tale med hende — — —

Pienne.

Et Dieblis.

Estelan.

Det er nødvendigt, at jeg seer hende strax.

Marquisen.

Hvilket Raserie.

Estelan.

Jeg vil see hende, siger jeg — — — endelig slap jeg ind. For en Ulykke, Frue Grevinde, man har stor Umage — — — Ah! De er ikke allene? Hvo er denne Herre? — — Montalais? Ja det er ham. God Dag, min Herre, jeg veed hvilken Magnet der trækker Dem hid. De elsker mit Sødskendebarn — — Og jeg, jeg elsker hende ogsaa; men mig betragter hun kun med Ligegyldighed, og De er elsket — — Det er got for Dem. Uagtet al min Kierlighed, uagtet dens Hestighed, bliver De dog tilsidst hendes Brudgom? —

Montalais.

Hendes Brudgom! — — Ah!

Estelan.

Estelan.

Hvad? De græder? jeg er ikke kommen hid for at for-
 aarsage Dem Uro, og De ogsaa — — De græder —
 og hvorfor?

Grevinden.

Hvad vil De vide?

Estelan.

Hans og Deres Kummer. Siig mig Aarsagen dertil:
 Snart, siig mig den. Hvorfor græder De begge to? Er
 jeg endnu Skyld deri? — — Jeg er ulykkelig! ah! De gjør
 mig en Brøde af min Svaghed? Jeg kommer ikke for at for-
 styrre Deres Rierlighed. De ægte hinanden — — og jeg
 reiser, jeg forlader for evig det Land, som til min Fortviv-
 lelse har ladet mig see Dem. Jeg skal sætte det vide Hav imel-
 lem os — — maatte dog Deres Billede lade af at plage min
 Siel! gid det ikke forfølger mig til Verdens Ende! De lyk-
 salige den ene ved den anden —

Montalais.

Ah! aldrig skal Egteskab foreene os! jeg har forsøgt
 alle Stød af den græffeligste Skiebne — — ja, min Herre,
 jeg er langt ulykkeligere end De —

Estelan.

Jeg forstaaer Dem ikke.

Montalais.

Hun forlader Verden. Den Utaaknemmelige vil skule
 sig i et Kloster.

Estelan.

De?

Marquisen.

O min fiere Sancerre!

Estelan.

Forklar mig dog denne Hemmelighed.

Pienne.

Grevinde, De vil forlade os? De vil straffe ham, fordi han har tabt sin Proces.

Montalais.

Hun er paa engang høimodig og gruesom. Hun vil opofre sig, siger hun, for min Lykkes Skyld. Hun giver mig min Frihed, mit Hierte tilbage, og befaler mig at gaae langt fra hende, at søge Undsætning hos en svag Yndest; man kan have for mig, for igien at faae den utroe Lykke paa min Side.

Grevinden.

De maae gjøre det, og jeg vil have det, lader os underkaste os Skiebnen, som skiller os ad.

Estelan.

Og det er mig, retfærdige Himmel, som gjør Dem ullykkelige! jeg, jeg skulde være barbarisk nok til at adskille tvende saa ædle Hjerter! De vil forlade ham? De vil, at han skal frasiage sig den Lykke, at være Deres Mand? De vil altsaa hans Død? Siig, forlanger De den? Saaledes er den Dom, De her fælder. Dersom jeg ikke kan glemme Deres Yndigheder, da De dog er ubevægelig imod mig, hvorledes skal han, som er saarer af samme Pile, og som i det mindste har været saa lykkelig, at opvække Følelse hos Dem, siig mig, hvorledes han nogen Tid skal kunne glemme Dem? Og den, grusomme, ja Dem selv forblinder Udelmodighed i Dag. I Morgen vil De føle, og maafee ligesaa sterkt som han, at

man

man maae døe, naar man mister det, man elsker. De fordrer det af ham, De skilles ad, De tager hans Hierte med sig, og han Deres, og begge ere paa det hæftigste saarede. Det vilde blive eders Død. Jeg kan ikke give mit Minde dertil. Nei, aldrig, utaknemmelige Kone; og mod Din Billie skal jeg gjøre Dig lykkelig. Forgieves smigrer Din Brede sig med, at Du vil afflaae mine Gaver; ligesom mit Hierte — — — Der er Deres Egtfælle, han er det, han bør være det: Var han ikke dydig, saa havde han ikke behaget Dem. De ere hinandens Liige: I Henseende til deres Midler vil jeg vise Dem, at, om end et smukt Udvortes ikke taler for mig, saa har jeg dog et redeligt og got Hierte. (giver hende Papiirerne) Der, tag det.

Grevinden.

Hvad gjør De?

Montalais.

Hvorfor?

Estelan.

Tag imod disse Papiirer igjen — — behold Deres Arv, jeg giver Dem den, og det bedre end Loven kunde. Tag ligeledes mod dette Document, det bevidner, at jeg i Morges for evig har frasagt mig denne sørgelige Arv — — — Den er mig en Skræk, jeg har Affkye for den; den har forstyrret mine Dages Rolighed. Jeg var lykkelig, De var mig ubekiendt. Den har hæmmet Løbet af min Lyksalighed, da den er Marsag, at jeg har seet Dem her. Hvad! De slaaer Dinene ned! afflaaer De min Begiering?

Grevinden.

Ah! min Herre!

F 3

Estelan.

Estelan.

Montalais !

Montalais.

Himmel !

Estelan.

Tilbedelige Fruentimmer ! (til Marquisen og Pienne)
mine Venner, lader os igien forlige os, kommer, omfavner
hendes Knæ, lader os faae et behageligt Svar af hende
(han kaster sig til Grevindens Fødder) naadige Frue lad sig
bevæge.

Marquisen.

Giv efter.

Pienne.

De bør giøre det.

Grevinden.

Saadan Høimodighed nedtrykker mig — — — men
at tage — —

Estelan.

Du kan uden Undseelse. Det herligste Fortrin Rigdom
har, det Fortrin, som alleene for stedse gjør den agtbar, er
det, at den beriger den ærværdige Armod, ved at overvælde
den med sine Belgierninger.

Grevinden.

Jeg giver efter,

Estelan.

(kaster sig om Montalais Hals.)

Montalais !

Mon-

Montalais.

Ah! jeg skylder Dem Livet! Det staaer ikke i min Magt at takke Dem, men af alt det, hvorfor jeg er Dem forbunden, ønsker jeg blot hendes Hierte og Deres Venſkab.

Marquisen.

(ſavnende Eſtelan.)

Fra i Dag af ſkal Deres Lune ſtaaе mig an. Man maae holde Dem tilgode, at De er noget but, ſaadant Hierte undskylder alle Feil.

Pienne.

Kiere Montalais!

Grevinden.

(til Eſtelan.)

Deres ædelmodige Siel, da De er fornærmet af mig —

Eſtelan.

(tager Montalais ved Haanden og viſer ham Grevinden.)

Min Ven! lad hende blive lykkelig, og jeg er betalt; (til Grevinden) elſk ham beſtandig (til Montalais) vær hende ſtedſe tro (legger Grevindens og Montalais Hænder i hinanden) foreener Jer ved et evigt Baand — — forglemmer ikke, at mit Hierte er langt fra — — Farvel, mit Mod forlader mig, og Taarer, mod min Villie — — Farvel, jeg flyer, forglem aldrig deres Ven. (han vil gaaе.)

Grevinden.

Eſtelan!

Montalais.

Vie.

Eskelun.

Jeg vil under en anden Himmelegn ikke stræbe efter andet, end at overvinde min Kierlighed; Naar jeg er ikke uden Sancerres Ven, saa kan De begge gjøre Regning paa min Tilbagekomst. Jeg skal komme tilbage for at nyde den samme Følelse, som jeg har Diet at sordre af deres Hjerter — Ja mine Venner, jeg skal komme tilbage — — Men nei, omfavner mig — — aldrig skal jeg udsukke den Tid, hvis Hefstighed fortærer mig, jeg skal bestandig elske og tilbede hende, og adrig, jeg søler det, aldrig skal jeg see Dem mere.
(han gaaer.)

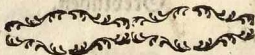
Niende og sidste Scene.

Grevinden, Montalais, Marquisen, Pienne.

Montalais.

Lader os følge efter. Jeg seer et Glimt af Haab, at han ikke skal reise fra os. Vi vilse med den ømmeste Omhue stille Hefstigheden af hans Hiertes Kummer. Lader os søge at beholde ham hos os. Vi skyld ham vor Lykke; lader os fortiene Belgierningen ved Erkiendtlighed.

Ende paa den tredie og sidste Act.

Sunset i Dyrør.

Comedie

i

Tre Acter.

af

Goldoni.

Personerne:

Grev Polidor.

Grevinde Leonore, hans Svigerke.

Contesse Rosaura } hendes Børn.

Grev Lelio

Baron Leander, Contessens forlovede Brudgom.

Hr. Euphron, forhen Forvalter paa Grevskabet.

Hr. Actenfresser, Advocat.

Henrich, Polidori Tiener.

Pernille, Leonores Pige.

Lars, Leanders Tiener.

En Gaardskarl.

Et Bud fra Netten.

En Tiener i Polidors Huus.

Første Act.

Første Scene.

Et Værelse i Polidors Huus. Henrich ved et lille Bord, som
staar og river Tobak, siden Vernille, som spinder paa
en Kof.

Henrich, Vernille.

Henrich.

Nu see engang, hvad De dog kan finde paa for at
give Folk noget at bestille! rive Tobak i Steden
for at kiobe den reven! det man kunde sette en Strands-
kaded til, maade en slakkels Diener gjøre.
(han river)

Vernille.

Henrich, Fruen lader jer kalde.

Henrich.

Hvis hun lader mig kalde, saa kan I jo nok see
hvad jeg har at gjøre.

Vernille.

Lad være med at rive, og gaae hen at høre hvad
hun har at befale.

Hen-

Henrich.

Herren vil have Tobak i sin Daase.

Vernille.

Og imidlertid skal Fruen bie! I er ret en Grobian. —

Henrich.

Vernille, jeg holder en Klat af hende: men naar hun saaledes glemmer, hvad hun er mig skyldig, saa funde min Kierlighed let forkiesles. —

Vernille.

Min Frue har nok sagt det. Du skal see dem Krabat kommer intet. —

Henrich.

Krabat! har hun sagt Krabat!

Vernille.

Paa nogen Tid er I ikke længer i Frue Grevinde Leonores Kriithuus; og det kan let komme sig, at I ikke bliver gammel her. —

Henrich.

Hun vil altsaa være vel tilfreds, om jeg fik min Afsteed: en artig Kierlighed! det er smukt! men jeg trøster mig ved, at Grevinden er ikke den, som raader: Grev Polidor, min Herre, er den, som har at befale.

Vernille.

Jeg tænker, hun har vel ogsaa et Ord at sige; hun er Enke-Grevinde efter hans Broder; den unge Grev

Grev Lelios og Comtesse Rosauras Moder: det var at, tigt, om hun intet skulde have at befale. —

Henrich.

Eigemeget. Over mig har hun intet at befale. Jeg vil see, jeg faaer min Herres Daase fuld.
(han river.)

Vernille.

Hun vil forklage jer for Greven, og I skal komme til at varte hende op.
(hun spinder.)

Henrich.

Sa i Morgen!

Vernille.

I skal komme dertil. —

Henrich.

Nei, Mamsel, der bliver intet af.

Vernille.

Ikke det! det kommer an paa, om jeg saa vil have det. Min Frue gjør mere Varsen af mig, end af sin Svoger.

Henrich.

Og i min Herres Dien er jeg betydeligere end hans hele Familie.

Vernille.

Jeg har faaet min Frue til, at give sit Samspille til at Baron Leander har faaet Løste paa hendes Dats

Datter: det var ſlet intet hendes Tanker; hun var for
Grev Riccarov, ſom hun halvveis havde givet ſit Ord.

Henrich.

Ja om min Herre havde ſamtykket; hvad han vil
det vil han, og han lærer nok De andre at dandſe eſter
ſin Pibe. —

Vernille.

Da er min Frue heller ikke at ſpøge med; naar
hun ſiger, jeg vil, maae det ſkee.

Henrich.

Ja, ſandt er det: i Egenſindighed har hun ikke
ſin Liige.

Vernille.

Og jeres ſmukke Greve, er han intet den heſligeſte
Trolld paa Jorden —

Henrich.

Vil hun ſette ham ved Siden af ſin Frue, hun
ſeer jo ud ſom vor Frue Dag i Faſte. —

Vernille.

Jeres Herre er viſt bleven til i Jorden-Beſt, og
født i Sneefog!

Henrich.

Prægtig. Mamsellen ſiger ſmukke Ting! det kalder
jeg at tale høit. —

Vernille.

Ja viſt, jeg er ikke et Dummerhoved, ſom I er.

Hens

Henrich.

— Ja, hvad skal man sige, mit Barn; hver har sine Feil, jeg et Dummerhoved og hun en Sladder-mund. —

Vernille.

Var I kun dum, saa gif det nok an endda.
(hun spinder med Arrighed.)

Henrich.

Er det endnu noget værre?

Vernille.

Smaating. Lidt Eselfreger —

Henrich.

Hver har nok i sin Deel: jeg en Esel og hun —

Vernille.

Hold jer i Skindet, og viid at jeg er en Skikkelig Mands Barn. —

Henrich.

Skikkelige Mands Børn tale intet saaledes til Folk, som jeg er. —

Vernille.

Jeg skal sige det til min Frue.

Henrich.

Og jeg til min Herre —

Vernille.

Og jeg skal lade jer jage paa Porten —

Hens

Henrich.

Maaskee jeg kunde faae ligesaadant et Indfald —

Pernille.

Nei see mig engang, han river intet, han bestiller intet, og dog vil han ikke komme til min Frue.

Henrich.

Var hun paa sig selv, og lad mig gjøre min
Gjerning i Ro. (Han river.)

Pernille.

Tienere! det er ret en Plage for Hershabet.
(Spinder.)

Henrich.

Piger! det er det rette Hushors.

(river.)

Pernille.

De buer kun til at æde og drikke.

(Spinder.)

Henrich.

De gjør intet andet end — — nok sagt.

(river.)

Pernille.

Til at jukse ere de ret brave.

(Spinder.)

Henrich.

Rople forstaaer de mesterlig.

(river.)

Pers

Vernille.

Taler De om mig, Monsieur!

Henrich.

Og De, talte De om mig Jomfrue!

Vernille.

Hvis jeg ikke hævner mig, saa gid jeg maatte blive
spundet, som dette Hør.

(spinder.)

Henrich.

Hvis jeg putter det i min Lomme, saa gid jeg
maa blive revet, som dette Tobak.

(river.)

Vernille.

Gemeene Karl.

(spinder.)

Henrich.

Tøfte!

(river.)

Vernille.

Tøfte til mig? Himmel og Jord! jeg veed intet,
hvem der holder mig tilbage, at jeg ikke river din skam-
melige Tunge udaf din Hals. Tøfte til mig! jeg er et
Fruentimmer og jeg maa hævne mig, om jeg saa skulde
vende op og ned paa Huuset, og om det skulde gielde
min Tieneste, min Frues Velfærd og mit eget Liv. —

(løber ind.)

G

Anden

Anden Scene.

Henrich, siden Polidor.

Henrich.

Nei see mig hvilken bandsat Skiendegiest! der seer man hvad der kommer ud af at fatte Kierlighed for disse Dyr. De troe man kan intet undvære dem, og derpaa støve de løs.

Polidor.

Kan det saae Ende engang med Din Riven.

Henrich.

Min Herre — — dersom De vidste — — jo meere man stræber at gjøre hvad man skal i denne Verden, jo meere forfølges man.

Polidor.

Hvad er da paa færde?

Henrich.

Her staaer jeg, og river min Tobak, saa kommer Pernille, og overfuser mig.

(river heftig.)

Polidor.

Jeg har jo dog sagt, at min Svigerindes Følsk maae ikke komme i mine Bærelser.

Henrich.

Og jeg, Herre, skal jeg lade være at rive Tobak til Dem, for at opvarte den naadige Frue Grevinde.

Polidor.

Polidor.

Du tjener mig og ikke hende; hvordan kommer Grevinden til at befale over mine Tjeneste-Folk?

Henrich.

Det var just det jeg sagde. De holder mig for deres Hundedreng. —

Polidor.

Hvad er her hædet?

Henrich.

Jeg skal fortælle Dem det. Jeg stod her og rogede min Herres Værelse; saa kommer Pernille, og siger mig, at Grevinden vil skikke mig ud i Byen. Die lidt svarer jeg. Nei vist ikke. Lad mig bare rive dette sær-digt. Nei vist ikke. Jeg kommer lige paa Timen. Nei. Kort og Got. Hun siger saa, at alle Tjeneste-Folk her i Huuset staaer under hende. At hun er Frue, og at man skal lade alting ligge, for at varte hende op. —

Polidor. (spottende)

Lade alting ligge for at varte hende op — er Du snart færdig?

Henrich.

Strax. (han river) Vist nok er det, at naar ikke hun var, blev der intet af dette Giftermaal. —

Polidor.

Hvad for et Giftermaal?

Henrich.

Intet noget, Herre, jeg staaer og gatter mig over
en af Vernilles Fraser. —

Polidor.

Hvad har hun sagt?

Henrich.

Hun er et Fruentimmer, det er ikke værd at
tænke paa.

(han river.)

Polidor.

Ru sig mig dog, hvad hun har sagt. —

Henrich.

Som De befaler. Hun vil have man skal troe,
at hun er saa høit anseet hos sin Frue, at hun kan
faae hende til at giøre alt hvad hun vil. Og i Henseende
til Partiet, som De har besluttet imellem Comtesse Ro-
saura og Baron Leander, saa siger Vernille, havde jeg
ikke været, saa havde min Frue ikke gjort det; jeg svar-
er: det var alt nok, at det stod min Herre an. Det
er ham, som det kommer an paa. Jo men — svarer
hun: min Frue raader, jeres Herre er en gammel Nat-
hue; giftige Tunge!

Polidor.

Denne Tøs har jeg længe haft noget imod. Hun
skal snart faae affolgt. —

Henrich.

Siden beærede hun mig med smukke vedbørlige Vres-
tiller.

Polidor.

Polidor.

Det er min Broersøn, gaae bort !

Henrich.

Har Herren nok i denne Tobak ?

Polidor.

Ja.

Henrich.

Skal jeg fugte den lidet ?

Polidor.

Ja nok. —

Henrich.

Jeg beder den naadige Herre.

Polidor.

Gaae.

Henrich. (for sig selv.)

Han siger just ikke mange Ord ; men derfor hand-
ler han ikke mindre. Jeg har truffet ham i det rette
Quæne.

(gaaer.)

Tredie Scene.

Grev Polidor, og Grev Lelio.

Polidor.

Min Svigerinde vil tage sig meere Myndighed end
de hende tilkommer ; men hun maae holde sig inden sine

Skrauker, saafremt hun ikke vil, at vi skal bryde over
tvert med hinanden. —

Lelio.

Jeg er Herr Onkles ydmygste Tjener. —

Polidor.

God Dag, min Broersøn.

Lelio.

Jeg kommer fra min Moder for at bede Dem gjøre
hende en Fornægtelse. —

Polidor.

Hvori kan jeg tiene hende?

Lelio.

Hun forlanger, at De giver Henrich hans Af-
sæed. —

Polidor.

Hvad har han da gjort?

Lelio.

Han har glemt, hvad han er hende skyldig.

Polidor.

Hvorledes?

Lelio.

Hun har ladet ham kalde; men han har ikke villet
gaae af Stedet for at opvarte hende. —

Polidor.

Han havde noget for mig at gjøre. —

Lelio.

Lelio.

Han rev Tobak. Det var et betydeligt Stykke Arbeide. —

Polidor.

Han gjorde hvad jeg havde befaleet ham. —

Lelio.

Ja, min Herr Onkel har altid gjort meer Væsen af sine Tjenestefolk, end af sine Slægtninge.

Polidor.

Jeg har altid gjort Væsen af hvad Ret er.

Lelio.

Enhver taler om Ret; men faa kiender den til gavn. —

Polidor.

Og I mindre end nogen anden. —

Lelio.

Man er min Moder Erhødighed skyldig.

Polidor.

Den har ingen sat til Side. —

Lelio.

Hun fortjener Lydighed.

Polidor.

Ja af sine Tjenestefolk.

Uelio.

Tienerne her i Huset spise alle ved et Bord, og
just for den Uarsags Skyld — — — —

Polidor.

Det er mig, som lønner dem.

Uelio.

Men ikke af Deres eget.

Polidor.

Hvad, ikke af mit eget?

Uelio.

Jeg har ogsaa min Lod i Boen; min Moder og
min Søster har ogsaa deres Medgister indestaaende deri.

Polidor.

J ved ikke selv, hvad J siger —

Uelio.

Det er sandt; jeg ved ingen Ting; men herefters-
dags vil jeg ogsaa vide, hvorledes det gaaer til med
mine Sager.

Polidor.

Tosse!

Uelio.

Herr Onkel, jeg er ingen Dreng mere. —

Polidor.

Nærvær.

Uelio.

Vi tales nærmere ved. —

Gierde

Fjerde Scene.

Polidor, siden Henrich.

Polidor.

Uforfæmmede! Jeg skal komme dig til at fortryde,
at du glemmer hvem jeg er.

Henrich.

Herr Euphron vilde gjøre sin Opvartning. —

Polidor.

Han er velkommen; men hvad fattes Dig, Du seer
saa forstrefket ud. —

Henrich.

Deres Hr. Broder søn gjorde mig lit bange. —

Polidor.

Hvad siger han?

Henrich.

Han saae mig an, som om han vilde sluges mig, og
derpaa sagde han mig den lille Compliment: dersom min
Morbroder ikke jager dig paa Døren, saa skal jeg knuse
dine Ribbeen. —

Polidor.

Hvis han gjør det, saa vil det blive desto værre for
ham. —

Henrich.

Det vil nok blive des værre for mig, og ikke for
ham. Naadige Herre! førend det skalde skee; saa veed

jeg ikke hvad jeg skal sige. Det bliver vel best jeg paffer mig. —

Polidor.

Lad Herr Euphron komme ind. —

Henrich.

Strax. Hvis han skalde faae mine Sidebeen & Stykker . . .

Polidor.

Kan det faae Ende?

Henrich. (for sig selv.)

For en Ulykke! førend han skal faae knuset mine Ribbeen, skal vi nappes først. —

Femte Scene.

Polidor, og Euphron.

Polidor.

Knuse min Dieners Ribbeen! det kunde let hände sig, at jeg knuste Hovedet paa hans.

Euphron.

Underdanige Diener, Herr Greve, min Velsender. —

Polidor. (med et vredt Ansigt.)

Herr Euphron, velkommen.

Euphron.

Er De vred?

Polidor.

Polidor.

Jeg har Aarsag at være det.

Euphron.

Dog ikke paa mig! vel!

Polidor.

J er min Ven. —

Euphron.

Jeg hørte noget af Grev Lelio. —

Polidor.

Grev Lelio er en Nar. —

Euphron.

Ja hvad skal man sige. De har dog ingen nærmere
Slægt i Verden end denne Broersøn. —

Polidor.

Vedre, om jeg ikke havde ham. —

Euphron.

Saa kom De selv til at gifte Dem, for at vedliges
holde Huuset. —

Polidor.

Hvad Huuset? Dets Vedligeholdelse er mig ligegyldig.
Naar jeg er død; saa veed jeg hvem jeg vil unde
mine Midler. —

Euphron.

Euphron.

Jeg hører saa ofte, at man stienker sine Midler bort uden for Familien; men jeg hører det aldrig uden Græmmelse. —

Polidor.

Jeg kan gjøre ved mit eget, hvad mig lyfter. —

Euphron.

De har ret, De kan gjøre med Deres hvad De vil; men retsindige og kloge Folk opofre deres Villie for Vilslighed og Anstændighed. Hvorfor skulde De ville berøve Deres Broderbørn, for at berige Fremmede? maaskee af Frygt for, at de skulde være uskionsomme og glemme Deres Velgjørere? men mon man ikke endnu oftere og lettere glemmer en Testator, der ikke er af eens Blod. —

Polidor.

Veed I hvad min Svigerinde har ladet mig sige ved hendes Søn? hun vil at jeg skal give Heinrich min Tiener Afskæd. —

Euphron.

Hun har vel just ikke sagt, at hun vil, men at hun ønskede. —

Polidor.

Hvad kommer hende min Tiener ved?

Euphron.

En Svigerinde er dog altid meere end en Tiener.

Euphron.

Polidor.

Polidor.

Jeg skulde altsaa jage et Menneske bort, der tjener mig vel, for at fornøye et urimeligt Fruentimmer.

Euphron.

Jeg vil just ikke sige: jage bort. Men give hende nogen slags Satisfaction. For Huusfreds skyld maae man undertiden opofre noget. —

Polidor.

Min Svigerinde er et usornstigt Fruentimmer.

Euphron.

Det er en Ulykke for dem, som fødes med liden Forstand; men en god Mand ynker dem eller og bærer over med dem; thi den, som ikke kan bære over med andres Feil, har selv en, som er langt større.

Polidor.

Min Broersøn vil slaae Sidebeenene i tu paa min Henrich. —

Euphron.

Det har han kun sagt i Breede. —

Polidor.

Jeg er Herre i dette Hus, og jeg vil have, at man skal vise mig Ærbødighed.

Euphron.

De har Ret. Det bør saa at være. —

Polidor.

Polidor.

Vil han være sin egen Herre, saa lad ham boe for sig selv, jeg har ham ikke nødig. —

Euphron.

Lad os ikke tale herom, kiereste Greve, naar Husesne dees, saa svækkes de. —

Polidor.

Naar De vil have mig til Ven, saa er det desbedre for Dem. —

Euphron.

Maae det være mig tilladt, at jeg maae tale med Dem om denne Sag. —

Polidor.

J er en sindig Mand. Min Fader elskede jer, og I vil intet giøre uden hvad, som kan være mig anstændigt. —

Euphron.

Lad mig kun raade. Jeg vil strax gaae hen til Greve inde Leonore.

Polidor.

Stig hende: at, naar hun vil mig noget, skal jeg komme til hende, og at hun ikke sender mig denne Tusentast, hun har til Søn. —

Euphron.

J Henseende til denne Tiener — — maae det være mig tilladt at love noget. —

Polidor.

Polidor.

Olet intet. Henrich bliver i min Tjeneste. —

Euphron. —

Man kunde give ham Afseend blot for en Dag. —

Polidor.

Ikke engang for en Time. —

Euphron.

Kiere Herr Greve, man maae undertiden give efter. Jeg veed dog, at De i Hior skikkede en anden bort, for at for-
nøie en Sangerinde. —

Polidor.

Det er sandt, for han havde begejnet hende uartig. —

Euphron.

Og Deres Frue Svigerinde vil De ikke tilstaae det mindste?

Polidor.

Hør hendes Tanter. For jeres Skyld vil jeg beqvem-
me mig til noget.

Euphron.

Jeg takker for Deres Godhed. Jeg veed, at De er en sindig Herre, og at De vil finde sig i Villighed. Si-
lens kionneste Egenkab er Høyelighed; men Vaastaahed
den hestligste. Vi ere alle genegne til Brede, men saa mange
som give sande Venner Gehør, formilde og temme den.
Det, som forarsager meest Ulykke i Verden, er Klamme-
rie; men Klammerie imellem Slagtinge pleier altid at
være

være det værste. Man maae derfor ikke give Bredden Tøi-
len, men raade Bod derpaa, saasnart mueligt, og betænke,
at den største Lykkelighed i et Huus er Eenighed, Fred og
god Forstaaelse. —

— (Han gaaer.)

Polidor.

Jeg er den søveligste Mand paa Jorden. Jeg elsker
ingen Ting saa høit, som Eenighed og Fred; men hvis man
kommer mig for nær, saa gielder intet. Heller dæ end
give efter. —

Siette Scene.

(Leonores Børrelse forestilles.)

— **Vernille, siden Leonore.**

Vernille.

Henrich skal betale det, saasandt jeg er en ærlig Pige.
Først smukke mig for om sin Kierlighed og siden bryde mig.
Førreder! til mig Tøye! til mig Koblerse! men han skal
smøre sine Stovle. Fruen har sagt at han skal paa Døren
og paa Døren skal han; jeg kan aldrig fattes Kierester. —

Leonore.

Min Svoger beeguer mig saaledes.

Vernille.

Hvad meener Deres Naade?

Leonore.

Han gjør meere af en Tiener end af sin Svigerinde. —

Vernille.

Vernille.

Vil Greven da ikke give Heinrich Afskæd. —

Leonore.

Nei.

Vernille.

Himmel og Jord! var jeg i Deres Sted, saa ville jeg sette mit Sind derpaa. —

Leonore.

Jeg fortjener ikke, at lade mig træde med Fodder. —

Vernille.

Det er vist, at De ikke uden Skam kan give efter. —

Leonore.

At nægte mig den lille Erstatning at stille sig ved en Tiener. —

Vernille.

En Tiener som har sat Erbødigheden for Dem til Side. —

Leonore.

Det er for meget. —

Vernille.

At sige, at min Frue er egenfindig. —

Leonore.

Den Dumdriftige!

H

Vernille.

Vernille.

At Hun seer ud, som vor Frue Dag i Faste. —

Leonore.

Har han sagt det? —

Vernille.

Tilforladelig. —

Leonore.

Og den Skielm skulde komme for mine Dine. —

Vernille.

Han vil blive endnu meere nærværende, han vil see Dem ud i Deres aabne Dine. Naar! jeg vilde med Glæde give et Hars Løn til, at Henrich kom paa Porten. —

Leonore.

Han maae have været meget uforkammet imod dig?

Vernille.

Lad os aldrig tale om mig, Frue, hvis det kun gieldte mig, vilde jeg heller taale alt, end bringe Huuset i Oprør. — Men min Frues Vre ligger mig paa Hjertet. Jeg kan ikke udstaae, at man taler ilde om Hende, og glemmer hvad man er hende skyldig. Min Frue! den fromme, enegode, tilbedelige Frue! at kalde hende egenfindig! ligne hende ved vor Fruedag i Faste! jeg brænder af Harm. Min Galde løber over. Bredden vil quæle mig. Hvis De ikke hævner Dem, hvis Grev Polidor bliver ved, hvis Henrich vinder Sever; saa paatager jeg mig at udføre Deres Havn. Spitsbube, Nedrige, Skielm, Esel, Fordømte. —

Leonore.

Leonore.

Naa , naa , Pernille, forivre Dig dog ikke saa stærk.
See hvem der er. Jeg hører nogen komme. —

Pernille. (for sig.)

Lad hende kun troe , at det er for hende jeg har det
saa hestigt. Han har kaldet mig Tøyte. Det tilgiver jeg
ham aldrig. —

Syvende Scene.

Leonore , Pernille , Euphron.

Leonore.

Hvilken en rar Pige er ikke det. Hvor ivrig hun er
for sin Frue. —

Pernille.

Herr Euphron er her.

Euphron.

Ydmyge Diener, min høistærede Frue Grevinde. —

Leonore.

Dienerinde Herr Euphron. —

Euphron.

Om Forladelse jeg kommer saa dristig. —

Leonore.

De gjør mig en Fornægtelse.

Pernille.

Veed Herr Euphron det alt?

Euphron.

Hvilket?

Pernille.

At Heinrich har forlobet sig mod min Frue. —

Leonore.

Og at Grev Volidor ikke vil give ham sin Afsskeed. Synes Dem at det er en Opsørsel, man kunde vente sig af en Cavalleer? —

Pernille.

Det kommer Haarene til at staae paa eens Hoved. —

Euphron.

Saa sagte. Frue Grevinde, hvad har da Heinrich sagt?

Pernille.

Han har sagt hende en heel Hoben Grovheder, en værre end den anden. —

Euphron.

Jeg taler ikke med jer. Hvad har han da sagt Dem?

Leonore.

Han har ikke talt med mig. Havde han understaaet sig at sige mig et Ord i mine Dine, havde jeg ladet ham kaste ud af Vinduet. —

Euphron.

Euphron.

Altsaa?

Pernille.

Altsaa, altsaa. — Det er med mig han har talt. —

Euphron.

Og I er den, som har bragt dette for jeres Frue?

Pernille.

Det var artig, om jeg holdt mig roelig: at jeg stod og hørte min Frue mishandle og talte ikke et Ord. —

Euphron.

Nei see mig engang til det retskafne Fruentimmer! hvilken god og nidkier Dige! det er Tieneste-Folks Maneer at tale ilde om deres Herskab. Og I, Somfrue, som saa nsiagtig beretter, hvad de andre har sagt; I har maaskee havt meere af Munden end de. —

Pernille.

Jeg! jeg undres over —

Euphron.

Om Forladelse, Frue, jeg er en gammel Mand, jeg er en oprigtig Mand med Hjertet paa Læberne: disse Misforstaaelser smerter mig, og jeg haaber at bringe alting i Roelighed. —

Leonore.

Har De talt med min Svoger.

H 3

Euphron.

Euphron.

Ja meget vidtløftig, og alting skal blive forligt. —

Leonore.

— Giver han da Henrich sin Afskæd?

Euphron.

Om han just ikke giver ham Afskæd. —

Pernille.

Om han ikke giver ham Afskæd, bliver der intet Forlig af.

Euphron.

Se stille, Mamsel, det er ikke jeres Sag. — Greven har den største Hviagtelse for Deres Naade, og det gjør ham ont, at De har havt Leilighed til at blive fortørnet. Da Grev Lelio saa pludselig forlangede det af ham, uden forud at belave hans Sind derpaa, at han skulde give sin Tiener Afskæd, blev han i Begyndelsen lidt fortrydelig derover, og jeg troer, at Grev Lelios Hefstighed i at forlange dette, har tildeels været Aarsag til hans Fortrydelse; Denne Tiener holder han af, han har havt ham længe, og det vilde gjøre ham ont at skille sig af med ham. —

Leonore.

Han vil altsaa ikke give ham Afskæd. —

Euphron.

Man faaer mage det saa at —

Pernille.

Hvis han ikke giver ham Afskæd, saa ingen Forlig. —

Euphron.

Euphron.

Hun kommer mit heele Blod til at kaage. —

Leonore.

Vær stille og lad ham tale.

Euphron.

Grev Polidor er villig til at befale Henrich at bede
Deres Naade om Forladelse.

Vernille.

Pyt. —

Euphron.

Han skal endogsaa legge Liberiet.

Vernille.

Pyt.

Euphron.

Og saaledes uden Liberie komme at bede om For-
ladelse. —

Vernille.

Ikke andet!

Euphron.

(for sig) Jeg holder det ikke længer ud. (høit) Og
om De befaler, skal han blive ude af Hotellet i en 3 a 4
Dage. —

Vernille.

Nei nu maae jeg ret lee.

54

Euphron.

Huset i Oprør.

Euphron.

Han skal anholde om Deres Forbøn for at komme i sin
Tjeneste igien. —

Vernille.

En herlig Forklaring. —

Euphron.

Hvad vil I sige med jeres herlig Forklaring? Hvad
kommer den Sag jer ved? Frue Grevinde, tag mig det
ikke unaadig op; men jeg veed ikke hvorledes De kan taale
slige Næsviisheder.

Leonore.

Gaa, gaa bort.

Vernille.

Min naadig Frue!

Leonore.

Gaae din Vej, siger jeg.

Vernille.

Deres Naades Vre kræver, at : : :

Leonore.

Vernille! Du forstaaer mig!

Vernille.

Jeg gaaer, (for sig) men den gamle Knark skal be-
tale det. (gaaer)

Dttende

Ottende Scene.

Euphron, Leonore.

Euphron.

Jeg havde nær tabt Taalmodighed, hold mig det til Naade. Na, Frue Grevinde hvad siger De, er De fornøiet med disse Beviis paa Deres Herr Svogers Kierlighed og Hsiagtelse?

Leonore.

Velan! jeg vil gjøre som De ønsker. — Lad Henrich legge Liberiet, lad ham komme og bede om Forladelse, lad ham rømme Hotellet, efter mit Tykke, og jeg giver Dem mit Ord, at jeg selv vil bede for ham hos Grev Polidor: siden De forsikrer mig; at min Svoger har Hsiagtelse for mig, vil jeg ogsaa vise Føielighed mod ham. —

Euphron.

Fortrefflig. De er en elskværdig Dame, hvor glad er jeg ikke, at den Sag saa hastig er bleven bieslagt.

Leonore.

Naar Karlen kommer at bede om Forladelse, vil jeg have at alle Huusfolkene skal være nærværende.

Euphron.

Vel, de skal være der allesammen, underdanige Tiener naadige Frue!

Leonore.

Farvel, min kære Euphron.

Euphron. (for sig.)

Denne Gang er jeg derfor, jeg maae beran: men en anden gang vil jeg tænke to gange derpaa sørend jeg blander mig i slige Sager.

(han gaaer.)

Niende Scene.

Leonore, siden Pernille.

Leonore.

Det er dog ret en smuk Mand, denne Euphron. Altid søger han at stifte Fred, at forlige, at hemme Tretter. For hans Skyld bekvemmer jeg mig til det, jeg ellers aldrig havde gjort. —

Pernille. (halv sagte)

Disse gamle Knarke kan jeg ikke udstaae.

Leonore.

Hvad siger Du Pernille?

Pernille.

Intet Deres Naade.

Leonore.

Henrich vil blive ret ydmyget. Han skal komme uden Liberte at bede mig om Forladelse. —

Pernille.

Det faaer saa være; men hvor den Karl er, bliver jeg vist ikke. Vi to kan ikke boe under et Tag sammen,

og naar Henrich skal blive, maane Deres Naade lade mig gaae. —

Leonore.

Hvad har han da forsyndet imod Dig?

Vernille.

Hvad han har forsyndet? Han har talt haanlig om min Frue. —

Leonore.

Det falder mig til at see ham straffet derfor. —

Vernille.

En artig Straf! nei det kan jeg ikke taale. —

Leonore.

Giv Dig tilfreds. —

Vernille. (for sig.)

Den gamle Stodder skal ogsaa have sin Næse allevegne.

Tiende Scene.

Grev Lelio, Actenfresser, De forrige.

Lelio.

Her er Procurator Actenfresser, lad ham nu sige, hvad min Farbroder har svaret.

Actenfresser.

Underdanige Tiener, Frue Grevinde. —

Leonore.

Leonore.

Jeg veed alt, at min Svoger er bereedvillig at stille mig tilfreds, og jeg er fornøiet med hans giorte Forslag. —

Elvio.

Bereedvillig at stille Dem tilfreds! Stig frem Hr. Procurator.

Actenfresser.

Jeg maae sige at han udlod sig med en heel Deel uqvems Ord. —

Leonore.

Mod mig?

Elvio.

Lael kun frit, sig reent ud. —

Actenfresser.

Han sagde: at han var Herre i Huset, og at han lod vel være, at give sin Tiener Afsked for at søie sin Svigerske. —

Leonore.

Har han sagt det?

Vernille. (spotviis.)

Na ja, Frue, han har al Agt og Lierlighed for Dem.

Elvio.

Men sig hende dog alt hvad han har sagt. —

Actens

Actenfresser.

Han har sagt, at hun var alt for emfindelig. —

Lelio.

Det er ikke emfindelig han sagde, men paastaende.

Leonore.

Seg paastaende?

Pernille. (spovviis.)

Vil De ikke sende Bud til ham for at bede ham ikke at forhaste sig med at skaffe sin Tiener af.

Leonore.

Har han sagt noget meer?

Actenfresser.

Han har sagt at Grev Lelio var en Fantast. —

Lelio.

Der hører De, hvad synes Dem?

Pernille.

Det kan være det samme; men min Frue er fornærmet. —

Leonore.

Min Søn, vi ere fornærmede begge, vi maae tænke paa at hæve os.

Lelio.

Herr Actenfresser har givet mig et godt Raad. —

Leonore.

Leonore.

Stig frem, Herr Procurator, hvad raader De os at gjøre?

Actenfresser.

Jeg siger: at naar Ueenigheds Sød først har fattet Rødder i et Huis, saa bliver det forgieves at vente Forligsemaal, altsaa bliver intet andet tilbage end at boe hver for sig, træde ud af fællig og procedere til et lovlig Skiftes Erhvervelse. —

Leonore.

Saa, vi vil skifte.

Lelio.

Jeg ønsker intet heller.

Leonore.

Men denne Deeling er ikke en tilstrækkelig Havn. Jeg vill have noget meere foretaget. —

Actenfresser.

Vil De siden gjøre Deres Svoger Hovedet kruset; saa er intet lettere.

Leonore.

Hvorledes?

Lelio.

Det kalder jeg en dygtig Mand.

Actenfresser.

Dog ville jeg nødig det skulde heede, at dette Raad var kommen fra mig. —

Leonore.

Leonore.

Det forstaaer sig. —

Elis.

Frygt kun ikke. I kan forlade Jer paa os.

Actenfresser.

Mit Raad er at kalde ham til Regnskab for sin Forvaltning af det fælleds Boe. Man veed, han aldrig har havt Lyst at spare; men opført overflødige Bygninger, og gjort andre Bekostninger og Forbedringer, hvis Nødvendighed han ikke let skal kunde bevise. Vi vil gjøre ham det broget nok. —

Elis.

Vel talt, vi vil gjøre ham det broget. —

Leonore.

Godset som var min Medgift.

Actenfresser.

— Det forstaaer sig. Indtægterne deraf; et Generals Regnskab, en Udkastelses Forretning med derpaa følgende Sequestration. Et forfærdeligt Søgemaal efter alle Formaliteter. —

Elis.

For en Ulykke! vi vil lære ham noget andet. —

Actenfresser.

Desuden sidder han inde med Comtesse Rosauras Medgift.

Leonore.

Leonore.

A propos! Egteskabs-Contracten med Baron Leanders falder bort.

Lelio.

Hvi saa?

Leonore.

Forði Grev Polidor har bragt den i Stand. —

Vernille.

Ja vist: Og Heinrich har sagt: at naar hans Herre vil en Ting, er det nok, at han er Hovedet for Familien, og at de øvrige betyder intet.

Lelio.

Got, det vil vi faae at see. —

Leonore.

Jeg har nu i Sinde at hævne mig paa denne Maade. Rosaura bliver ikke Baron Leanders; derimod vil vi paa ny indlade os med Grev Ricardo, som ogsaa er en Frier. —

(gaaer.)

Lelio.

Lad os nu gaae hen at opsette den første Requisition til Skifter. Jeg længes efter at blive mine egne Midler raadig. —

(gaaer.)

Vernille.

Hr. Actenreffer!

Actens

Actenfresser.

Hvad got?

Pernille.

Hvis De kan faae Henrich paa Vorten vil jeg give Dem tre Mark.

Actenfresser.

Tre Mark? Synes I at jeg er en 3 Marks Procurator. Herr Licentiat og Procurator Actenfresser er bekendt, det er en Lovlærd, erfaren og anseelig Mand, mig 3 Mark? min Tos! det er nok den Betaling Du faaer for at bringe de smaae Erinder, Du veed nok selv. —

(gaaer.)

Ellevte Scene.

Pernille, siden Lars.

Pernille.

Ulle Tingsstud! jeg vilde ikke engang betro Dig til at afskrive mig en Bils. For at meele sin Rage, har han sat Herskabet i Hovedet at føre Process. Hvad vinder jeg derved, at de skilles ad? faaer jeg ikke Henrich paa Døren naaer jeg dog ikke min Hensigt. —

Lars.

Det er mig.

Pernille.

Paa Maalet skulde jeg troe det var Lars, Baron Leanders Tjener

I

Lars

Lars.

Er ingen Moers Siel hiemme? maae jeg komme ind? —

Pernille.

Kom kun, her er ingen uden jeg, kom kun. —

Lars.

Jeg ſiger den nydeligſte Kammerpige i det heele Land god Dag. —

Pernille.

Og jeg hilſer kierligſt den vakreſte Tyde: Karl i heele Europa. —

Lars.

For da at begynde der hvor vi ſlap, ſaa ſkulde jeg ſpionere ud, om min Herre kunde aflegge en Beſøgelse hos ſin Skionne. —

Pernille.

Og jeg for at blive ved den ſamme Materie maae fortælle Jer, at Ganden er løs her i Huuſet, og jeg er bange for, at der bliver ſlet intet af dette Dryllup. —

Lars.

Saa! da gad jeg vel viſt, mit ſmukke Varn, hvad alt dette vil ſige.

Pernille.

Henrich er Skyld i alt dette. Henrich ſætter dem ſammen og for hans Skyld bliver Herſkabet taget ved Naſen.

Næsen. Hvis Grev Polidor og Henrich hort, blev alting got igien, og jeres Herre burde formaae ham til at vise ham Døren jo før jo heller, hvis han ikke vil at alting skal gaae Kredsang. —

Lars.

J, men jeg maae tabe baade Næse og Mund, ved at høre jer tale af den Tone; mens jeg veed, mit smukke Barn, at J holder en Klat af Henrich.

Vernille.

J tager feil, min kære Lars, jeg hader ham, jeg affkyer ham, jeg kan ikke taale at see ham. —

Lars.

Jeg troer misandt, min kære Zomsfrue driver Ubespil med mig. Hun veed at jeg er forliebt i hende, som en Rotte i en Ost; hun veed, at jeg er saa bange for Henrich, som en Hare, og derfor gjør hun sig lidt lekker for mig, for at holde mig for Nar. —

Vernille.

J tager feil, jeg kan sværge paa, at jeg langt fra ikke elsker Henrich, tværtimod jeg hader ham, og dersom J — dog — jeg siger ikke meere. —

Lars.

Hvis saa var — dog gid jeg blir en Barab, om jeg troer det.

Vernille.

J fornærmer mig, Lars, jeg er ikke Pige for at sige et og meene et andet. —

J 2

Lars.

Lars.

Naar saa er — ja hvad skal jeg sige? hun forstaaer mig vel. —

Pernille.

Ja vist forstaaer jeg. I holder af mig, jeg kan lide jer, og for at vise jer, at det er mit Alvor, saa er jeg færdig at give jer al Slags Beviis derpaa.

Lars.

Tag sig i agt, loven er ærlig; men holden er besværlig.

Pernille.

Ja hvad hjælper det at gjøre en Røverkule af sit Hjerte, jeg har sagt det, og jeg vil staae ved mine Ord. —

Lars.

Top, der er min Haand, og saae den Skam der sviger.

Pernille.

Jeg vil give jer min, men paa de Vilkaar. —

Lars.

Hvad Vilkaar?

Pernille.

Vil I, at jeg skal blive jeres, maae I først skaffe mig Havn over den Tølper, den Henrich.

Lars.

Lars.

Er det intet andet, saa lad mig sørge derfor,
hvori bestaaer hans Forseelse?

Vernille.

Han har brugt en slem Mund imod mig. —

Lars.

Jeg vilde nødig, at —

Vernille.

Han har ogsaa talt foragteligt om jer.

Lars.

Potslæberdement! han skal have med mig at gjøre. —

Vernille.

For al Ting mag det saa, at han ikke bliver her
i Huuset.

Lars.

Forlad sig kun paa mig, han skal vist ikke blive
gammel her i Huuset. —

Vernille.

Hvad vil I da gjøre?

Lars.

Jeg vil slaae ham ihjel. —

Vernille.

Nei det ønsker jeg just ikke. Slaae ham ihjel —

Lars.

Nei see engang! jeg tænkte nok, I holdt en Klat af ham.

Pernille.

Nei, kiere Lars, jeg er jeres med Liv og Siel; men jeg vilde nødig bringe jer i Ulfke. Spil ham hvad for Puds I lyster; men slaae ham ikke ihjel. —

Lars.

Lad mig kun raade, jeg skal nok finde paa, at spille ham et Fandens Puds. —

Pernille.

Hvad vil I da gjøre?

Lars.

Jeg vil give ham en Dragt Stokkeprygl.

(han gaaer.)

Pernille.

Ja, hvordan det end sker, saa vil jeg hevne mig paa ham. Han har kaldt mig en Sladdermund, han har kaldt mig en næsviid Tøite, det skal han betale mig, om jeg ogsaa skulde giøre mig for det samme, jeg skal hevne mig derfor, om jeg ogsaa skulle miste en halv Snees Mænd derover, en efter den anden.

(gaaer.)

Løste

Tolvte Scene.

(Rosauras Kammer.)

Leonore, Rosaura.

Leonore.

Kom nærmere hid Rosaura, jeg vil tale med Dig. —

Rosaura.

Hvad befaler De?

Leonore.

Du har altid været en lydlig Datter, jeg haaber
Du vil blive det fremdeles. —

Rosaura.

Ja min kiere Moder, den samme Lydighed, jeg
har viist Dem, skal jeg ogsaa lade see mod min Mand.

Leonore.

Med din Mand har det tids nok, bliv kun ved
at viise den mod mig, saa længe Du er under min
Varetægt.

Rosaura.

De har at befale: det gjør mig kun ont, at fra
nu af og til i Aften er saa kort Tid, at jeg kan kun
gøre lidet for at adlyde Dem. —

Leonore.

Den Tid Du har at opofre mig allene din Vil-
lie udi, vil ogsaa vare meget længere. —

Rosaura.

Hierte Mama, jeg forstaaer Dem intet. —

Leonore.

Da kommer Du dog til at forstaae mig. —

Rosaura.

Jeg haaber da, De vil behage at tale tydeligere. —

Leonore.

Brylluppet med Baron Leander er opsat. —

Rosaura.

Opsat? og af hvad Aarsag?

Leonore.

Du spurgte ikke om Aarsagen, da det blev besluttet, og Du bør ikke heller spørge om Aarsagen, hvorfor det opsættes. —

Rosaura.

Da De besluttede det, kunde jeg være ligegyldig; men nu, min kiere Moder —

Leonore.

Du elsker nok, er det ikke saa?

Rosaura.

Jeg skammer mig ikke derved, jo Mama. —

Leonore.

Med den samme Lethed, din Kierlighed er bleven antændt, med den samme vil den ogsaa blive afslølet. —

Rosaura.

Rosaura.

Den sidste Overgang har jeg aldrig prøvet. —

Leonore.

Da er det nødvendigt, at Du ogsaa prøver den. —

Rosaura.

O! nei Mama, jeg skjøtter slet intet om at prøve den.

Leonore.

Jeg vil opsøge Dig en anden Mand. —

Rosaura.

Kiere Moder! vi stakkels Piger maae tage en Mand, som vi undertiden neppe har seet; ofte træffer det sig, at han snarere er modbydelig end elskværdig. Jeg har været saa lykkelig, at een efter mit Sind er falden i min Lod, hvorfor vil De nede mig til at bytte ham bort; jeg kan dog ikke andet end tabe ved Byttet. —

Leonore.

Artige Døttre tage den Mand, som deres Moder giver dem.

Rosaura.

Ja, og De har givet mig denne. —

Leonore.

Og nu tager jeg ham tilbage igjen. —

Rosaura.

— Mig synes, med Deres Tilladelse, at Modrene kan nok give ham; men ikke tage ham igien. —

Leonore.

De kan, hvad de vil. Ingen Indvendinger!

Rosaura.

Det kan jeg ikke begribe. —

Leonore.

Jeg begriber det, det er nok.

Rosaura.

Men hvorfor denne Myghed?

Leonore.

Hvorfor? det veed jeg: —

Rosaura.

Men bør jeg da ikke ogsaa vide det?

Leonore.

Nei Frøken!

Rosaura.

Jeg beegnes værre end en Slavinde. Bedre for mig, om jeg var fød i Trældom. —

(hun græder.)

Leonore.

Leander er ikke en Mand for Dig. —

Rosaura.

Rosaura.

Hvorfor har jeg da maattet lære at kende ham. —

Leonore.

Det er din narriske Farbroder Skyld i. —

Rosaura.

Min Farbroer elsker mig meere end min Moder.

Leonore.

Understaae Dig ikke, at sætte en Fod i din Onkles
Bærelser; hvis Du kommer der, er Du ulykkelig. —

Rosaura.

Gid jeg var i Graven!

Leonore.

Giv Dig kun tilfreds, Du er ung, der er ingen
Tid forløben, Du vil ikke mangle en ung og takkelig
Brudgom. Grev Ricardo elsker Dig, sukker efter
Dig. —

Rosaura.

Gaaer jeg ikke min Leander skiotter jeg ikke om
nogen anden. —

Leonore.

Din?

Rosaura.

Ja, Mama, han er min, De selv har givet mig
ham.

Leonore,

Leonore.

Den der gav Dig ham, tager ham ogsaa tilbage igen.

Rosaura.

De skal dog ikke tage ham ganske bort fra mig.

Leonore.

Hvorledes?

Rosaura.

Intet. —

Leonore.

Forklar Dig?

Rosaura.

De skal ikke kunne rive hans Hierte fra mit Bryst, og hans Billede af mit Minde. —

Leonore.

Det finder sig nok med Tiden. — Disse Ting forsvinder lidt efter lidt. —

Rosaura.

Oh, Himmel! De vil min Død. —

Leonore.

Lille Toffe! man døer ikke for saa smaa Ting. —

Rosaura.

I denne Aften skulde jeg været Brud, og nu seer jeg mig reent ulykkelig. Og hvorfor? hvor kan De bringe det over Deres Hierte saaledes at plage mig?

Leonore.

Leonore.

Jeg gjør det for dit eget Beste, Du skal faae en bedre Mand end ham. —

Rosaura.

Men jeg er fornuet med ham — jeg, som det angaaer meest, vil ikke bytte ham bort for en Konge. —

Trettende Scene.

Pernille, og De forrige.

Pernille. (sagte til Leonore.)

Baron Leander er her.

Leonore. (til Rosaura.)

Gaae bort.

Rosaura.

Allerkiereste Moder! —

Leonore.

Gaae ind i dit Cabinet. —

Rosaura.

Tilføj mig dog ikke saadan Hjertesorg. —

Leonore.

Gaae strax, siger jeg.

Rosaura.

Jeg gaaer da. (for sig.) Hun har det saa hestig at faae mig bort, jeg vil høre efter ved Døren.

(gaaer.)

Leonore.

Leonore.

Lad ham komme ind.

Vernille.

Veed De hvad? Henrich leer Dem ud, han giver Dem en god Dag.

Leonore.

Det Affkum. —

Vernille.

Lad ham give et Doſin Stoffeprygl (aare for Dem og fire for mig).

(gaaer.)

Fiortende Scene.

Leonore, Leander.

Leonore.

Vi vil ſaae at ſee, min Herr Svoger, om jeg har meeft at ſige her i Huuſet, han ſkal ſaae at vide, hvem jeg er.

Leander.

Underdanige Tiener, Frue Grevinde!

Leonore.

Verbødige Tienerinde. —

Leander.

Hvor er min deilige Brud?

Leonore.

Leonore.

Hun er gaaet ind i sit Cabinet.

Leander.

Befinder hun sig ikke vel?

Leonore.

Det veed jeg just ikke; men hun er gandske bedrøvet. —

Leander.

Hvoraf kan hendes Bedrøvelse reise sig saa glad en Dag, som denne?

Leonore.

Det kommer deraf, at det stakkels Barn ikke er fornøjet. —

Leander.

Fattes hende nogen Ting? Lad os faae hende fornøjet. —

Leonore.

Men — disse Piger udlader dem ikke førend paa det yderste.

Leander.

Jeg begriber ikke, hvad De vil sige. —

Leonore.

Herr Baron! det gjør mig ondt, at jeg maae sige Dem en Ting, som min Oprigtighed ikke tillader mig længer

længer at holde dulst for Dem. Rosaura er ikke tilfreds med dette Giftermaal. —

Leander.

Jeg Ulyksalige! Skulle maaskee nogen anden Kierlighed have bemæstret sig hendes Hierte?

Leonore.

Hvem veed? det kunde maaskee være mueligt. —

Leander.

De, som hendes Moder, veed De intet derom?

Leonore.

Jeg har hende jo ikke i Lommen. Naar hun har staaet i Vinduet for Deres Skold, saa kan maaskee en anden have faldet hende i Dinene. —

Leander.

Hvad er da herved at giøre?

Leonore.

Vi saaer opsette Brylluppet.

Leander.

Tillad mig dog at tale med hende. —

Leonore.

I Dag lader det sig ikke giøre. Jeg vil lade hende frihed til at tænke sig om. —

Leander.

Skulle det være mueligt, at hun ikke elskede mig længere?

Leonore.

Leonore.

Det kunde let hende sig. —

Leander.

Ufsigsumme Rosaura! trolose Rosaura! saa forlad
der Du mig, saa forraader Du mig da saaledes. —

Femtende Scene.

Rosaura, De forrige.

Rosaura.

Der er intet om. —

Leonore.

Gaae bort. —

Rosaura.

Der er intet om. —

Leonore.

Ele.

Leander.

Tael dog. —

Leonore.

Forvorne! Lyd. —

Rosaura.

Jeg elsker Dem, jeg tilbeder Dem, ja som min
egen Siel. —

(hun flyr.)

R

Leonore.

Leonore.

Dumdriftige !

Leander.

Ah ! Frue De bedrager mig altsaa.

Leonore.

Hun skal betale mig det ! Og Dem Herr Baron kan jeg lade vide , at Rosaura er ikke for Dem. —

Leander.

Og hvorfor ikke ?

Leonore.

Seg har lovet hende til en anden , forinden Grev Polidor forlovede hende til Dem. —

Leander.

Men hvi har De ikke talt derom i Tide ?

Leonore.

Grev Polidor havde lovet , at bringe den Sag i Rigtighed ; han har ikke tænkt derpaa , og jeg bør staa ved mit Ord , som jeg har givet Grev Riccardo. —

Leander.

Grev Polidor skal staa mig til Ansvar for saadan Omgang.

Leonore.

Det er billigt. Han er Skyld i alting. Beslag Dem allene over ham , og staa min Datter reent af deres Hoved.

(hun gaaer.)

Leander.

Peander.

At fornærme mig saaledes? at spille mig saa skammelig en Streg? Skal jeg da blive en Fabel for den heele By, og have paa Tungen af enhver? Kiereste Rosaura! Skal jeg saaledes miste Dig? Kierlighed og Brede herske Berelviis i mit Hjerte. Jeg elsker, og søger Trost. Jeg er fornærmet og fordrer Hævn. Rosaura er min. Aldrig skal jeg forlade hende. Hvor er min Siel oprørt!

Ende paa den første Act.

Anden Act.

Første Scene.

En Sal, hvori man kommer fra adskillige Værelser.

Henrich. (allene.)

O! hvor ondt det gjør mig, at have stødt Pernille for Hovedet! Vi har nu alt i en Deel Aar tiemt i Gaarde tilfammen, jeg har altid havt Godhed for hende, og nu ere vi bleven Uvenner for en Sag, som ikke er en Pibe Tobak værd! dog, vi har Fiendtes for, og forligt os igien, jeg tænker, det gaaer vel an denne gang ogsaa. Hun pleyer at gaac her forbi paa denne Tid. Kommer hun, saa vil jeg sætte et Forsøg paa at saae hende

hende god igien, om ogsaa tre eller fire Maaneders Løn
 skulde gaae i Løbet derved. Hun pleyer ved dette Klof-
 fesklet at gaae i sit Kammer; men der gaaer nogen med
 Grevindens Dør, det er saa sandt jeg er ærlig, hende.
 (Han trækker sig tilbage.)

Anden Scene.

Pernille fra det forreste Kammer, og Den forrige.

Pernille. (for sig.)

Hvad skal jeg troe det Spørgelse gjør her i denne
 Sal. Nødig vilde jeg gaae ham forbi.

Henrich. (for sig.)

Det lader, som der var hende noget i Bøyn.

Pernille. (for sig.)

Maar jeg seer ham, saa koger mit heele Blod.

Henrich. (for sig.)

Vidste jeg kun, hvordan jeg skulde bære mig ad.

Pernille. (for sig.)

Jeg var i Stand til, at gaae tilbage igien til
 min Frue.

(Henrich tager en Daase op og tager en Pris Tobak.)

Han har en Sølv-Daase! var det ikke fordi jeg er
 vreed, kunde jeg faae Lyst at faae Fingre paa den. —

(Henrich nyser.)

Pernille.

Pernille.

Prosit.

Henrich.

Jeg takker mangfoldig for Vresbeviisningen. —

Pernille. (for sig.)

Den Ræffel! at kalde mig en Tøyte.

Henrich. (trækker et Silke-Tørklæde op af Lommen, og lader som han vil tørre Næsen dermed.)

Pernille. (for sig.)

Gid Du saa en Ulykke! med saadan et Tørklæde at viske sin Næse! Var det mit, saa vilde jeg bære det om Halsen.

Henrich. (sukker.)

Pernille. (for sig.)

Han sukker! det er et got Tegn.

Henrich. (lader som han er fortvivlet og kaster Tørklædet hen imod Pernille.)

Pernille.

Hvem har I gaaet i Skole hos og lært Hæslighed?

Henrich.

Jeg beder om Forladelse. —

Pernille.

Skuffelige Diger beegner man ikke saaledes.

(Hun betragter Tørklædet.)

Henrich.

Jeg har ikke havt i Sinde at fornærme hende. —

Vernille.

Hvad skal det betyde, at kaste saaledes dette Tørklæde?

Henrich.

For min tynde Lykkes Skyld. —

Vernille.

Slænge et saadant Tørklæde hen! man seer nok
J er ikke ret klog. —

Henrich.

Jeg havde taget det hos mig for at give det bort;
men det er bleven forpurret. Ligemeget hvor det nu
bliver af. —

Vernille.

Jeg ved ikke, hvad der holder mig fra, at jeg
ikke træder derpaa. —

Henrich.

For mig gjerne. —

Vernille. (for sig.)

Det var dog Skade, det er saa smukt.

Henrich.

Jeg tør dog ikke give det til den Person, det
var tiltænkt. Hun maae træde derpaa; hun maae haves
i de små Stykker; jeg bryder mig ikke meere
derom. —

Vernille.

Vernille.

De er ret en stor Herre, De smider et Torklæde
bort, som er ti Mark værd. —

Henrich.

Hvad det angaaer, saa har det kostet mig en
Ducat. —

Vernille.

Og han slænger det saaledes hen?

Henrich.

Hvad kierer jeg mig derom, nu blæser jeg deraf. —

Vernille.

Det var altsaa uden Tvivl en betydelig Somsrue
tiltænk.

Henrich.

Jeg havde tiltænkt en Person det, som fortjener
meget meere; men denne Person er vreed paa mig, og
forsmager det.

Vernille.

Nu kaster J det bort; men J tager det nok op
siden.

Henrich.

Det skal hun strax faae at see, nu vil jeg kaste
det ud af Vinduet.

(han vil tage det op.)

Vernille.

Lad ligge.

(holder ham tilbage med Breede.)

Henrich.

Jeg er dog intet Barn. —

Vernille.

Man finder ikke Ducater paa Gaden. —

Henrich.

Naar man har giort mig Hovedet kruset; saa kunde jeg kaste bort, alt hvad jeg har. —

Vernille.

Alt?

Henrich.

Ja alt, hvad som laer sig kaste bort. —

Vernille.

Saa maae I have en Skrue løs. —

Henrich.

Naar jeg bliver vreed, saa er jeg ikke anderledes. —

Vernille.

Det er Synd at kaste et saadant Torklæde paa Gulvet; som er fuldt af Støv. —

Henrich.

Ah! Salen er reen, der er intet Støv paa Gulvet.

Vernille.

Vernille.

Jo see kun her, paa denne Kant er det blevet gandske støvet.

Henrich.

Det gaaer strax af.

Vernille.

Det er reent spoleret.

(hun bukker sig for at tage det op.)

Henrich.

Umag sig ikke.

(han vil tage det op.)

Vernille.

Lad kun være.

Henrich.

Lad mig.

(de bukker sig begge for at tage Tørklædet op.)

Vernille.

See her engang! det er gandske fuldt af Støv.

Henrich.

Naar hun ryster det en Smule gaaer Støven strax af. —

Vernille.

(hun glatter det, og legger det sammen, som nyt.)

See der.

(hun vil give det til Henrich.)

K 5

Henrich.

Henrich.

Alh fias.

Vernille.

Der er jeres Tørklæde. —

Henrich.

Hvad skal jeg gjøre med det?

Vernille.

Giv hvad I behager. —

Henrich.

Saa vil jeg kaste det ud af Vinduet. —

Vernille.

Giv det til den, det var tiltænkt. —

Henrich.

Gierne.

(han viser, at hun skal beholde det.)

Vernille.

Naa da. —

Henrich.

Der er det. —

Vernille.

Hvorledes?

Henrich.

Det er hendes. —

Vernille.

Vernille.

Mit. —

Henrich.

Ja Gomsfrue.

Vernille.

Og I kaster det paa Gulvet?

Henrich.

Ja, hvad?

Vernille.

Jeg skælder ikke om Jeres Tørklæde.

(hun lader, som hun vil kaste det bort; men holder dog fast derpaa ved en Slip.)

Henrich.

Jeg beder saa meget. —

Vernille.

Der vil andet til, for at forsone de uforskammede Ord I har havt imod mig.

(hun glemmer Tørklædet.)

Henrich.

Dersom et Pund af mit Blod var tilstrækkeligt, saa vilde jeg gierne give hende det. —

Vernille.

Hvad vil I vel, jeg skulde gjøre med jeres Blod?

Henrich.

Stig et Ord, hun har at befale over den heele Henrich, og alt hvad han eyer. —

Vernille.

Pernille.

Giv mig en Priis Tobak!

Henrich.

Til Tieneste.

(han giver hende en Priis af Guld-Daasen.)

Pernille.

Kaster I ikke ogsaa Daasen bort?

Henrich.

Jeg vilde nødig den skulde blive støvet.

Pernille.

Deres Brede er dog estertænkfom. —

Henrich.

Men, vil hun gjøre mig den Ære at modtage den, uden at jeg kaster den bort, saa har hun at befale.

Pernille.

Jeg maae falde i Forundring. Jeg har ikke slige Hensigter. Tørklædet tog jeg, fordi jeg fandt det paa Gulvet. —

Henrich.

See her! hun kan jo bilde sig ind, at hun finder denne Daase paa Gulvet.

(han setter Daasen ned.)

Pernille.

Jeg er ikke af de Slags Folk, som sanker Høns Færn op.

Henrich.

Henrich.

— Men den er af Sølv, det slags Fyestkarn kan man vel tage op. —

Vernille.

Hufter I vel, at I har kaldet mig en Tøite?
(gaaer ind paa ham med Brede, og staaer imellem ham og Daasen.)

Henrich.

Det skeede i min Hidsighed. —

Vernille.

Man har aldrig før sagt mig sig en Grovhed. —

Henrich.

Rom lad os slutte Forlig ved en Pris Tobak.
Tag denne Daase op! —

Vernille.

Jeg blæser af Jeres Daase.

(hun foser den hen til sin Side.)

Henrich.

Førend den skulde blive seyret ud. —

(han vil gaae hen at tage den op.)

Vernille.

Min Frue, min Frue. —

(hun holder ham tilbage.)

Henrich.

Saa vil jeg tage den selv op. —

Vernille.

Vernille.

Skjnd jer bort, at hun ikke faaer jer at see. —

Henrich.

Vil hun da tage den op?

Vernille.

Nei, saa skjnd jer afsted.

Henrich. (for sig.)

Jeg skulde blive saa skammelig af med en Solvs
Daase? nei, jeg vil tage den op, naar her ingen meere
er tilstede.

(han gaaer til Side.)

Vernille.

Han er borte, nu vil jeg tage Daasen; jeg vilde
nok have den; men uden at behøve at sige ham Tak
derfor.

(hun tager den.)

Henrich. (kommer frem.)

Det saa.

Vernille.

Hvad gjør I her?

Henrich.

Intet. Det er mig kiert at Daasen —

Vernille.

Der er den, der.

(lader som hun vil give ham den.)

Henrich.

Henrich.

— Vil hun ikke beholde den?

Pernille.

Strax, naadige Frue. Hører I? Der er Fruen. —

Henrich.

Jeg gaar bort.

Pernille.

Gesvindt. —

Henrich.

Jeg løber afsted. — (for sig) Tørklædet er floitten, Daasen er floitten; men hidindtil har jeg ikke haft nogen Glæde deraf. —

Tredie Scene.

Pernille, siden Leonore.

Pernille.

Stakkels Henrich! det giver ham ondt, at han har fornærmiet mig, han har nu hødet derfor med et Silketørklæde og denne Daase. Paa den Maade kunde jeg staa ved at lade mig stielde ud engang hver Dag. —

Leonore.

Hvad har Du her i Salen at bestille? hvorfor gaar Du ikke i dit Kammer?

Pernille.

Jeg tog noget Fyresten op af Gulvet. —

Leonore.

Leonore.

Deri har Du gjort ilde, det falder Dig ikke til. —

Pernille. (for sig.)

— Gid jeg tit fandt saadant Høveskær.

Leonore.

Det falder Grev Polidors Tienere til; men denne
Henrich gider ingen Ting bestille.

Pernille.

Han sørger for sin Herres Cabinet; Salen skal
de andre Tienere seje. —

Leonore.

Lad ham kun varte sin Herre op, han skal snart
faae afopvartet. —

Pernille.

Er det Deres Alvor?

Leonore.

Jeg har fundet et Middel til at skaffe ham ikke
allene af Huset, men endog af Byen. —

Pernille.

— Ogsaa af Byen? hvorledes det?

Leonore.

Jeg er kommen efter, at han er Soldat, og at
han er løbet bort. Grev Polidor tager sig af ham;
men jeg skal image det, saa at Vedkommende skal faae
det at vide, og Krabaten blive afhentet til sit Regis-
ment i Lønter.

Pernille.

Pernille.

Den stakkels Karl! hvorfor vil De bringe ham i denne Ulykke?

Leonore.

Stakkels Karl! siger Du om en Skidm, som har forhaanet mig. —

Pernille.

Det er sandt, han har grovelig forseet sig; men den Straf synes mig at være lit for haard. —

Leonore.

Som jeg hører, saa har Du det ikke meere saa heftigt for din Frues Tre. —

Pernille.

Det gaaer mig ligesaadan i hvad mig selv angaaer. I den første Heede kunde jeg knuse heele Verden; men siden tænker jeg mig om; og saa gaaer det over. —

Leonore.

Hvis det gaaer over hos Dig, saa gaaer det ikke over hos mig. Henrich har fornærmet mig, og det skal han undgielde. —

Pernille.

Men har ikke Herr Euphron sagt, at han var færdig til at legge Liberiet, og saaledes bede om Forladelse. —

Leonore.

Du sagde jo selv, at det var intet. —

E

Pernille.

Vernille.

De har lovet Euphron, at De vilde tage derimod. —

Leonore.

Jeg har tænkt mig om, og nu vil jeg ikke tage derimod. —

Vernille.

Det er artig. Naar jeg tænker mig om, bliver jeg god igien, og naar De tænker Dem om, bliver De mere vreed. —

Leonore.

Du bør ikke sætte Dig ved Siden af mig. —

Vernille. (for sig.)

Det vilde ret gjøre mig ondt om den Stakkel som bort.

Leonore.

Vernille, gaar hen, og lad to af mine Tienere komme herop.

Vernille.

Nu er der ingen, Frue, det er just paa denne Tid de gaar ud at spise til Middag. —

Leonore.

Der er vel nogen dernede. Jeg vil have to Karle herop. —

Vernille.

Hvad vil De gjøre med dem?

Leonore.

Leonore.

Jeg vil lade dette Stykke tage ned, og bringe ind i mine Gemakker. Min Moders Portrait vil jeg ikke længer have hængendes her i Salen. —

Pernille.

De veed dog, hvor megen Strid der har været om dette Stykke!

Leonore.

Ja, for at føye Grev Polidor har jeg tilladt, at det maatte henge her; men nu vil jeg ikke længere tilslade det. —

Pernille.

Jeg veed dog, man sagde, at det var ham, der havde ladet det gjøre. —

Leonore.

Hvis han har ladet det gjøre; saa er det min Moders Portrait; jeg vil have det. Vil Du hente de to Karle? Ja eller Nei?

Pernille.

Strax, Deres Naade, jeg vil strax see om dem.

Fjerde Scene.

Leonore, siden Pernille med en Gaardskarl, siden Henrich.

Leonore.

Denne gang bryder vi overtvert for ramme Alvor. Han skal komme til at fortænde den ringe Agtelse

Han lader see imod mig; alt, hvad jeg kan finde paa for at ærgre ham, vil jeg sætte i Værk. —

Pernille.

Jeg sandt ingen uden Gaardekarlen, og i Mangel af en anden — da der ellers ingen var — saa kommer denne stakkels Karl for at —

Henrich.

Om De naadigst tillader.

Leonore.

Bort fra mine Dine, Uforskammede!

Pernille.

Vær saa naadig at høre —

Leonore.

Jeg forundrer mig over din Ubesindighed, at Du har tordet lade ham komme for mine Dine. —

Pernille.

Hav dog den Naade at høre et Ord. —

Leonore. (til Pernille.)

Førræder! hvad har Du da at fortælle?

Pernille.

Han fortryder de Ord, han har ladet falde. —

Leonore.

Bort med ham! —

Pernille.

Han er Dem gandske tilgedan. —

Leonore.

Leonore.

Jeg troer ham ikke. —

Pernille.

Han har noget at fortælle Dem om Grev Possidor. —

Leonore.

Hvad har han at fortælle?

Pernille.

Siig frem, Landsmand, underret min Frue om alle Ting. Hun er en Hjertens god og from Dame; hun vil tilgive jer. (sagte til Henrich) Før jer fornuftig op, saafremt I ikke har Lyst, at blive afhentet til jeres Regiment.

Henrich.

Jeg beder Deres Naade underdanigst om Forladelse, om jeg har ladet et Ord falde, om jeg ikke strax er kommen efter Deres Befalning, saa er min Herre allene Skyld deri.

Leonore.

Har han forbudet Dig, at giste min Opvartning? —

Henrich.

Ja, naadige Frue. —

Leonore.

Hvad siger han om mig?

Henrich.

Han siger: at De er stolt, egenfindig. —

Vernille. (sagte til Henrich.)

Leg endnu noget mere til.

Henrich.

Spidsig. —

Leonore.

Ellers intet?

Vernille.

Har I ikke fortalt mig, at han har sagt: hun er en Toffe?

Leonore.

Den Nedrige!

Vernille.

At hun opdrager sin Datter stolt, giver hende onde Exempler, og at, hvis han ikke skaffede hende guld, vilde det see galt ud. —

Leonore.

Har han sagt det?

Henrich.

Mig synes Ja. —

Vernille.

I har ikke nodig, at forstille jer: men siig Sandheden rent ud. Har han sagt det, eller har han ikke sagt det? (sagte til Henrich.) Siig ja.

Henrich.

Henrich.

Han har sagt det , Deres Naade. —

Leonore.

Mit Sind forbittres alt meer og meer. —

Pernille.

Fortæl hende , hvad han gjorde i Morges med de to Urtepotter med Neglikker. —

Henrich. (sagte til Pernille.)

Den Binden blæste ned ?

Pernille.

Fordi det var Deres , fastede Greven dem ned paa Gaden.

Leonore.

Strax tag mig dette Skilderie ned , og bring det i mine Bærelser. —

Henrich.

Som De befaler.

Leonore.

Pernille, følg med mig ; jeg vil lade alle Frugterne paa hans Træer rive af.

(hun gaaer.)

Pernille.

Seer I vel ? Jeg har skaffet jer i Naade igien ; lad mig nu see, I forstaaer at blive deri.

(gaaer.)

Femte Scene.

Henrich og Gaardskarlen, siden Grev Polidor.

Henrich.

Hun har faaet mig til at sige 3 eller 4 Løgne
imod min Villie, nu frist Kammerat, lad os tage
dette Stykke ned. —

Gaardskarlen.

Vi maae have en Stie dertil.

Henrich.

Det gaaer vel an saaledes. Kom herhid.

(de tager fat og løfter Stykket ned.)

Polidor.

Hvad gjør Du der med det Stykke?

Henrich. (sagte.)

Hilledød. (høit) Det er saa støvet jeg vilde tørre
det lit af.

Gaardskarl.

Vi bringe det ind til Grevinden. —

Polidor. (til Henrich.)

Til Grevinden?

Henrich.

Det veed jeg ikke et Ord af.

Polidor.

Skulde Du ikke allerede være i Forstaaelse med
hende?

Henrich.

Henrich.

Det maae Herren ikke frygte for, jeg er en ærlig Karl. (til Gaardskarlen.) Kiære Kammerat for Guds Skyld red mig.

Polidor.

Hvorledes kommer Du til at tage dette Stykke ned?

Henrich.

Den unge Karl bad mig, at hielpe ham med en Haand. —

Gaardskarlen.

Saaledes er det. (sagte) Han giver mig sommetider et Stykke Mad.

Polidor.

Hvor siger Du, Du skulde bringe det hen?

Gaardskarlen.

Til Grevinden, i hendes Bærelser.

Polidor.

Meget vel. (Støder med Foden mod Stykket saa det brister.) Bring det nu til Grevinden, og hils hende fra mig.

Henrich. (med en affecteret vigtig Mine.)

Ja, min Ven, vær saa god og bring det til Grevinden.

Gaardskarlen.

Det lader jeg vel være, saaledes som det er tilredet. —

Polidor.

Bring det hen eller jeg knuser dine Ribbeen, som jeg har gjort ved Stykket. —

Gaardskarlen. (til Henrich.)

Rom og hielp mig. —

Henrich.

Jeg er ingen Nar, jeg tiener min Herre. —

Gaardskarlen.

Jeg arme Dievel! hvad skal jeg sige til Fruen.

Polidor.

Sig hende, at det er mig, som har stødt det i Stykker. —

Gaardskarlen.

Hvordan det end gaaer denne gang, saa slipper jeg neppe heelskindet derafra.

(han gaaer med Stykket.)

Polidor.

Hun er stødt og derfor vil hun ikke tillade, at dette Skilderie maae blive hængende her, hun skal blive fornsiet. —

Henrich.

Min Herre! jeg maae vare Dem ad om en Ting. —

Polidor.

Polidor.

Og hvorom?

Henrich.

Grevinden lod sig forlyde med, at hun vilde lade alle Frugterne rive af i Deres Hauge.

Polidor.

Og af hvad Aarsag?

Henrich.

Fordi to af hendes Urtepotter ere blæste ned i Morges og hun troer, at min Herre har gjort det med Slid.

Polidor.

At røre ved mine Frugter? min eneste Fornøielse? Jeg svær ved Himlen, at hun skulde have følet Virkningen af min Brede. Gaae, see til at Haven bliver lukket i Laas, og forman Urtegaardsmanden, at han har et Die paa hver Finger. —

Henrich.

Det skal blive besørget. (sagte) Her vil blive et Gandens Huus med Grevinden. Det har Vernille ført mig ind i; men min Herre gaaer for alting —

Siette

Siette Scene.

Polidor og Euphron.

Polidor.

Mine Frugter? mine Værer? mine Spalier-Træer?
lad hende vove derpaa; hun skal faae at see, hvem
jeg er. —

Euphron.

Forlad mig, Herr Greve, at jeg ikke er kommen
før, en Sag, som intet Ophold taalte, har hindret mig.
Jeg har skyndet mig at spise en Skeefuld Suppe, og
nu kommer jeg her for at bringe Dem Grevindens
Svar. —

Polidor. (spotviis)

Jeg foresiiller mig, at det er et nydeligt Smule
Svar.

Euphron.

Jeg kan ikke sige, det var ubilligt. —

— Polidor.

Har hun maaskee sagt, at hun vilde lade alle Frug-
terne rive af i min Have?

Euphron.

Ei! hvem kan have forebragt Dem flige Dag-
vaskelser?

Polidor.

Jeg har det fra en sikker Haand; men jeg svær
ved Himmelen, at jeg nok skal forbyde hende det. —

Euphron.

Euphron.

Men jeg siger Dem, at hun aldeles ikke er saaledes findet.

Polidor.

Og det Stykke i Salen, hendes Moders Portrait, som I veed, at jeg har ladet gjøre for mine egne Penge, for at svare til de Dørrige, det vil hun have i sine Bærelser.

Euphron.

Derom har hun ikke sagt mig et eeneste Ord. —

Polidor.

I veed, hvor tit vi har trøttet derom?

Euphron.

Rigtig, jeg kan huske det.

Polidor.

Nu skal vi da aldrig meere skændes derom. —

Euphron.

Ikke? og hvorfor?

Polidor.

Jeg har selv sendt det ind til hende.

Euphron.

Deri har De gjort meget vel.

Polidor.

Dog havde jeg først forsøgt om det var stærkere end min Skoehæl; men den var stærkest —

Euphron.

Euphron.

Hvad hører jeg, deri har De gjort ilde —

Polidor.

Hun bilder sig ind, at alle skal lystre hende; men hun tager fejl. —

Euphron.

Det gjør mig hiertelig ondt. Jeg havde faaet hende til at lade sig nøie med lidet. Et underdanigt Ord fra Heinrich, et venligt Ord fra Dem gjorde alting get igien: der seer man Virkningen af Bredde og Gilsindighed. Nu er alting lige nær igien. Nu maae jeg igien begynde hvor jeg slap. —

Polidor.

Jeg kom just, da hun lod Stykket tage ned. —

Euphron.

Hvem veed i hvad Hensigt hun har gjort det. Hun har sagt mig engang, at hun vilde have det i et Cabinet-Stykkets Størrelse. Der var en Maler i Morges, maaskee hun vilde ladet det copiere. (for sig) Jeg vil endnu engang forsøge, at faae det bilagt.

Polidor.

Naar hun vilde lade det copiere, burde hun først talt til mig derom. —

Euphron.

Om end saa var, saa er det jo dog hendes Moders Portrait. Hvad vil Folk sige om denne Behandling? Meener De man vil berømme Dem for denne Helte-

Heltegjerning? der kommer intet uden Ulykke af Over-
tæltelse, og lykkelig er kun den, som kan dæmpe de første
Anfald af sin Brede; men nu er det engang skeet; nu
faaer man være betænkt paa at gjøre det got igien.
Jeg vil sige Grevinden, at det er skeet ved en Hæn-
delse, at Skilderiet er faldet ned. Vi vil lade det
sætte i Stand igien og forbyde Folkene at tale derom. —

Polidor.

Kiere Euphron! vi maae engang have en Ende
derpaa. Enten vil min Svigerinde have mit Venfkab,
og jeg er færdig at skænke hende det, eller hun har
sat sig for at drille mig, og saa skal jeg holde det med
hende til min sidste Blodsdraabe. —

Euphron.

Nei, Herr Greve, De skal see, at Frue Grevin-
den bærer Hoiagtelse for Dem. Man har bragt hende
nogen Sladder for. Lad mig raade, alting skal finde
sig. —

Syvende Scene.

Leander, De forrige.

Euphron.

Herr Baron, jeg er Deres Tiener — det glæ-
der mig.

Leander. (meget fort)

God Dag.

Euphron.

Euphron. (for sig.)

Hvad gaar af ham.

Polidor.

Herr Baron! hvorfor saa hastig en Besøgelse?

Leander.

Det er mig kiert, jeg har truffet Dem hiemme. —

Polidor.

Hvad har De at befale?

Leander.

Efterdi jeg har ikke betient mig af nogens Mellemhandling, for at begiere Rosauras Haand af Dem, saa kommer jeg ogsaa selv, for at tilkiendegive Dem, at hvis hun bryder sit Løfte, saa agter jeg at forlange Satisfaction. —

Polidor.

Hvad er det for et Sprog, De fører? Har man i Sinde at bryde Løftet, da hun i Aften bliver Deres? —

Leander.

Saaledes taler ikke Deres Svigerinde. —

Polidor.

Hvad siger hun da?

Leander.

At Comtessen kan ikke blive min, at hun har givet sit Løfte til en anden, og at vores Contract altsaa ikke kan gielde mod en ældre.

Euphron.

Euphron. (for sig.)

Der har vi noget nyt.

Polidor.

Min Svigerinde er ikke ret klog. Hun vil hævne sig paa mig ved at sætte sig imod dette Partie, fordi jeg har gjort det. —

Leander.

De er en Cavalleer. De maae holde Ord, eller staae mig til Ansvar. —

Polidor.

Det lover jeg. Enten skal Rosaura blive Deres Kone, eller jeg skal gribe til de Midler, som min Forbitrelse kan indskyde mig. —

Euphron. (for sig.)

Lutter Forvirring og Ulykke.

Polidor.

Der, Herr Euphron! er ikke jeres Haab om et hastigt Forlig ret vel grundet? Frue Grevinden bærer megen Høiagtelse for mig? —

Euphron.

Jeg veed ikke, hvad jeg skal sige; men det synes mig umueligt. —

Leander.

De kalder mine Ord i Tvivl. Jeg maae forundre mig over Eder. —

M

Euphron.

Euphron.

Jeg siger intet derimod, Herr Baron: det kan alt være sandt; men undertiden forstaaer man ikke hverandre rigtig.

Leander.

Hun har sagt mig med klare og tydelige Ord —

Euphron.

Vil De behage at opholde Dem et Øieblik, medens jeg gaaer hen at tale med Frue Grevinden. —

Polidor.

Ja gaae, saa hendes Tanker at vride, og sig hende fra mig, at hvis hun ikke bruger sin Forstand, saa sætter jeg al Klogskab tilside! Siig hende, at jeg ikke tager i Betænkning, at styrte mig selv i Ulfke, for at ødelegge hende og alle hendes Tilhængere. —

Euphron.

Lad mig kun raade. Jeg veed, hvad jeg vil gjøre, jeg kommer strax igien. (for sig) Maatte jeg dog være saa lykkelig at bringe dette i Rigtighed; men Sagen er vanskelig.

(gaaer.)

Attende Scene.

Polidor, Leander, siden Henrich.

Polidor.

Hvorledes udlob Grevinden sig egentlig?

Leander.

Geander.

Hun vilde give mig at forstaae, at Comtesse'n ikke var fornøiet med mig. —

Henrich.

Denne Seddel er bleven bragt i største Hast. —

Polidor.

Hvem har bragt den?

Henrich.

Kammerpigen, Pernille. —

Polidor.

Har hun den Frefhed, at komme ind i mine Værelser? jeg vil kaste hende ned af Trapperne.

Henrich.

Stakkels Barn! det er dog ikke hendes Skyld. —

Polidor.

Du forsvarer hende?

Henrich.

Jeg er kommen efter den heele Sag; hun er gandske uskyldig. —

Polidor.

Hold hende lidt op, medens jeg læser Seddelen. —

Henrich. (for sig.)

Hillemænd! Gid Seddelen kun ikke var for kort.
(gaaer.)

Polidor.

Med Deres Tilladelse.

Leander.

Brug Deres Frihed. —

Polidor.

Det er nok fra min Svigerinde. Lad os høre, hvad hun har at sige mig.

(aabner den.)

Leander.

De lader Dem dog ikke føre bag Lyset? —

Polidor.

Baron, det er ikke fra Grevinden, det er fra min Broderdatter. —

Leander.

Lad os høre — om det er tilladt. —

Polidor.

Saa lad os læse. (han læser:)

„ Min allerkiereste Farbroder! min Frue Moder er
 „ vreed paa mig, jeg veed ikke hvorfor. Hun
 „ vil ikke meere give sit Minde til mit Vryl.
 „ lup, og truer mig med at lade mig indspær-
 „ re. Jeg tager min Tilflugt til Dem, De
 „ har altid elsket mig; og da dette Partie med
 „ Baron Leander er Deres Arbeide, saa er De
 „ ogsaa berettiget, at see det fuldbyrdet. Jeg
 „ er villig til at gjøre alt, hvad De raader mig.
 „ Jeg kaster mig i Deres Arme, og anraader
 „ Deres

„Deres Hielp, forinden Fortvivelsen gandske
„bemejstrer sig mit beangstede Hjerte.“ —

Leander.

Den Engel; De maae ikke slaae Haanden af
hende. —

Polidor.

Langt fra; hvem er der?

Henrich. (for sig.)

Det fik han meget hastig læst. (høit) Hvad bes-
falet?

Polidor.

Er Pernille endnu i mine Bærelser?

Henrich.

Ja Herre. De har jo selv besalet mig at holde
hende op. —

Polidor.

Lad hende komme ind. —

Henrich.

De maae troe, naadige Herre! at hun er uskyldig. —

Polidor.

— Lad hende kun komme, jeg agter ikke at sfiende
paa hende. —

Henrich. (for sig.)

Stakkels Dige! jeg vilde naadig han skulde fora-
krække hende.

(gaaer.)

Tiende Scene.

Pernille, og De forrige.

Leander.

Hvad agter De at svare Rosaura?

Polidor.

Die lit ; jeg vil først tale med Kammerpigen. —

Pernille. (for sig.)

Fik min Frue mig at see her, saa var jeg ulyskelig. —

Polidor.

Kom nærmere. —

Pernille.

Min Herre ! jeg er saa bange.

Polidor.

Hvorfore ?

Pernille.

For min Frue. —

Polidor.

Frygt kun ikke, det er mig som er Herre. —

Pernille.

Det har jeg altid sagt ; min Frue er hidsig, hun jager mig dog engang bort ; men Herren er saa god, han vil dog ikke slaae Haanden af mig. —

Polidor.

Polidor.

Siig mig, har Comtessen bedet Dig at siige mig noget mundelig. —

Vernille.

Den Stakkel! en Steen maatte ynkes over hende. Den Seddel, jeg bragte, har hun vædet med sine Taa-
re, og derfor sagt, jeg skulde bede Dem undskylde den slette Skrift. Hun havde bedet om Tilladelse at spise i sit Kammer; men isteden for at spise, Stakkels Barn, skrev hun med det ene Die paa Papiret, og det andet paa Døren af Frygt for at blive overrumplet. Da hun flyede mig Sæddelen, drog hun et dybt Suk, og faldt om i mine Arme; jeg blev bange, og gav et Skrig af mig; hendes Moder kom tilløbendes, og jeg glemte Brevet her i min Varm, hvor jeg, Himlen skee Tak! kan gemme alt hvad jeg lyfter. —

Leander.

Den ubarmhiertige Moder! hun vil vist gjøre sin Datter uslykkelig. —

Polidor.

Det skal jeg nok forebygge. Tillad, at jeg svarer hende med et par Ord. —

Leander.

Meget gierne, men husk paa, hvad De er Dem selv skyldig.

Polidor.

Lad mig kun raade. —

M 4

Leander.

Leander.

Jeg tør vel ikke spørge. —

Polidor.

De skal faae alting at vide naar Tid er. (til Pernille) Die efter mig med Svaret.

(han gaaer.)

Tiende Scene.

Leander og Pernille.

Pernille.

Jeg blev ulykkelig, dersom min Frue vidste jeg var her. —

Leander.

Forlad jer paa Greven.

Pernille.

Ja, hvad jeg gjør, gjør jeg endelig af Kierlighed til Comtessen; thi der er saa men ingen, som skal kunne rose sig af, at jeg har bragt Breve i Byen for unge Piger, eller ladet mig bruge til at bringe forliebte Brender. Himlen bevare mig derfra! jeg vilde heller døe, førend jeg vilde gjøre saadant. —

Leander.

Jeg beder Dig, kiere Pernille! siig Rosaura sta mig, at hun fremdeles bliver ved at elske mig; og ikke lader Modet falde. —

Pernille.

Vernille.

— Men, min Herre, jeg har jo sagt Dem, at saasdanne Budskaber bringer jeg ikke. —

(Sænkende.) Leander.

Derfor det er sandt, at I elsker Frøkenen saa høit, saa kan I gjerne sige hende dette. Hvad ont kan der være i?

Vernille.

Saa, siden der intet ondt er i det, saa vil jeg da sige hende det. —

Leander.

Og, saa skal jeg ogsaa, min lille Vernille, give Dig en Forøring. —

Vernille.

O! af Løster laer jeg mig saa men ikke forsøre. —

Leander.

Maaskee ikke af Løsterne; men vel af Forøringerne selv.

Vernille.

Af Forøringerne? det veed jeg sandelig ikke; thi jeg har aldrig været i den Fristelse.

Leander.

Harde Du Lyst til at forsøge den?

Vernille.

Man siger, at det er godt at prøve alting inden man døer; det er at sige, at hvad der ikke strider imod Belangstændighed. —

Leander.

Der har Du en liden Foræring af fire Ducater. —

— Pernille.

(hun tager dem smilende.)

Leander.

Hvad Virkning gjør de paa Dig?

Pernille.

Jeg veed det ikke selv. Jeg føler noget, som bringer mig til at lee. —

Leander.

Du maae see, at bibringe Frøkenen noget af din Munterhed. —

Pernille.

Jeg skal forsøge det. —

Leander.

Hvad vil Du sige, for at fornøje hende?

Pernille.

Jeg vil sige, at Baronen tilbeder hende, at han er hende troe, og saa maae De være vis paa, at hun vil blive fornøjet. —

Leander.

Vil Du ikke sige hende andet.

Pernille.

Jeg vil sige hende — Hør hvad Liv denne lille Foræring har sat i mig. Jeg vil sige hende: At
gaar

gaaer alting galt, kan hun forlade sig paa mig, at jeg er Pige for at gifte hende med Baron Leander, og det til Trods for hendes Moder. —

Leander.

See! det maae jeg lide. Der har Du endnu fire Ducater. —

Pernille.

I Sandhed, De gjør mig saa glad, at jeg paa Timen var i Stand til at forklæde Dem paa en eller anden Maade, og bringe Dem ind paa hendes Værelser. —

Leander.

Nei, Pernille, endnu vil vi ikke gjøre dette Skridt. Lad os først faae at vide, hvad Grev Polidor har besluttet at gjøre. —

Pernille.

Ja, naar jeg tager mig af en Sag, saa tager jeg mig af den tilgavns. —

Ellevte Scene.

Polidor og De forrige.

Polidor.

See der, bring hende dette Svar.

Pernille.

Hvorledes vil De, at jeg skal bringe hende det?

Polidor.

Polidor.

Med Forsigtighed. —

Vernille.

Jeg meener enten lystig eller nedslaaet. —

Polidor. —

Som Du selv synes.

Leander.

Vil De, at hun skal bringe hende det munter,
saa giv hende noget. —

Vernille.

Net saa, De veed at leve. —

Polidor.

Der har Du en Krone. —

Vernille. (for sig.)

Min Munterhed vil ikke blive ret stor.

Polidor.

Forsøm ingen Tid; men lad hende faae Brevet
strax. —

Leander.

Skynd Dig, jeg skal siden gjøre Dig hierteglad. —

Vernille.

Gid det gaae Dem vel. De forstaaer den Kunst
at komme Pigernes Hjerter til at hoppe af Glæde. —
Penge! Penge! —

Løsløste

Tolvte Scene.

Leander, Polidor, og siden Euphron.

Leander.

Du, Herr Greve! hvad har De svaret?

Polidor.

At hun kan lide paa mig, at omendstønt Brøl-
luppet opsættes, saa skal Gaardet derfor ikke gaae over
Styr. At jeg vil høre hendes Moders Tanker, og
saafremt hun skalde fremture —

Euphron.

Herr har De mig igien. —

Polidor.

Hvad nyt, bringer I? —

Euphron.

Alting skal blive bllagt. —

Leander.

Sid det var saa vel!

Polidor.

J finder alting saa let, Herr Euphron.

Euphron.

Tillad mig at forklare mig og De vil finde, at
vi ere paa en god Vei. Grevinden maae tilstaae, at
hun har sagt til Baronen, at der blev intet af Egtes-
skabet med hendes Datter; men veed De vel, hvorfor
hun har gjort det?

Leander.

Leander.

Og hvorfor da ?

Euphron.

For en Sag af ingen Betydendhed.

Polidor.

For at hevne sig over mig. —

Euphron.

Det op ! derover har hun begyndt at bruge Mund med sin Datter , og iblant andet ogsaa faldet derpaa. I det samme melder Baronen sig. De kiender hendes Hidsighed. Hun veed ikke hvad hun skal sige. I den første Hefsigheid vil hun kaste Skolden paa Datteren. Siden , at hun har lovet hende til en anden , alt for at faae sin Krig frem , og Grunden til alt dette er intet uden den Haardnakkenhed , hvermed Olegtninger ere Giender , naar de først ere bragte i Harnisk imod hinanden. —

Polidor.

Naar saa er , vil jeg haabe , at vi vil komme til Rette. —

Leander.

Det haaber jeg ogsaa. Erindrer De ikke , at der staaer i Brevet : min Frue Moder er vred paa mig —

Euphron.

Jeg siger , det forholder sig saa , De kan lide paa mig. (sagte) Jeg har havt alle mine Konster nodig , for at

at bringe Grevinden til Villighed; men jeg haaber, at min Nisie skal ikke være spildt.

Leander.

Hvorledes skal vi nu føre os op?

Euphron.

Skal vi ikke besøge Frue Grevinden?

Polidor.

Jeg finder nogen Betænkelighed i at besøge hende. —

Euphron.

Kom, Herr Greve, hvem vil legge Smaating paa Hjertet. Kom, lad os gaac. —

Polidor.

Har hun intet talt om Skilderiet?

Euphron.

Hun staaer i den Tanke, at det er Keet Tilfælde digviis. —

Polidor.

Og Frugterne hun vilde lade afrive?

Euphron.

Det har hun sagt i sin Hidslighed. Hun har faaet at vide, at Urrepotten er blæst ned. Vær De kun ubesymret. —

Polidor.

Taler hun intet meere om min Tiener?

Euphron.

Euphron.

Det er reent forbi. Han har bedet hende om Forladſe, og dermed er det glemt. —

Polidor.

Har han bedet om Forladſe uden min Befaling? Han ſkal bort? —

Euphron.

Min kiere Herr Greve, for alt hvad jeg bede kan, begaae dog ikke ſaadan Svaghed. Bryd dog ikke need ved Deres Hidſighed alt hvad jeg har bygget op. Jeg vilde nødigt have arbeidet forgieves. Lad os gaae hen til Grevinden. —

Polidor.

Rom Baron! lad da ſaa være. —

Leander.

Jegønſker intet heller. —

Trettende Scene.

Henrich med en Rettens Betient og De forrige.

Henrich.

Her bringer jeg en Rettens Betient, han har et Document at aflevere. —

Polidor.

Hvad er jeres Erinde?

Betient.

Betient.

Undskyld mig, Velbaarne Herre, min Pligt er at insinuere Dem dette. —

Polidor.

(modtager, og læser for sig selv.)

Leander.

Hr. Euphron, De er en ubetalelig Mand. —

Euphron.

Jeg gør alting for mine Venner. At stifte Fred er min største Lyksalighed. —

Leander.

De haaber altsaa, at disse Huus-Reglerier skal faae Ende og alting blive bilagt. —

Polidor.

Herr Euphron, nu er da alting bilagt; ved denne Stevning kalder min Broder-Søn mig til Skifte. Min Svigerinde fordrer sin Medgift udbetalt, og jeg kaldes til Regnskab for min Forvaltning. —

Euphron.

Hvad hører jeg? hvorledes kan det hænge sammen?

Polidor. (til Betienten.)

Min Ven, besøg mig strax en Requisition til Grevinde Leonore og hendes Søn Lelio til strax at fravige og ryddeliggjøre dette Hotel, som er efter min første Fødsels-Ret mig alene tilhørende. —

N

Euphron.

Euphron.

Min kæreste Herr Greve —

Polidor.

Lad mig i Noe. (til Betienten.) Der er Penge! besørg Requisitionen og lad Forretningen strax fuldføres efter Loven. —

Betienten.

Det skal blive besørget.

(gaaer.)

Euphron. (for sig.)

Disse Folk er ligesom Veiret. Snart Storm, snart Havblik.

Leander.

Herr Greve, denne Omstændighed forandrer Sagen. —

Polidor.

Min Svigerinde vil endelig see vort Huns ødelagt.

Euphron.

Jeg maae dog see at komme efter, hvor al den Forvirring kommer fra. —

Polidor.

Den kommer af andres Ondskab, jeres Lettroenhed og min Enfoldighed i at følge eders Raad.

(han gaaer.)

Leander.

Leander.

Jeg svær ved Himmelen, at jeg vil have Satisfaction med Kaarden i Haanden.

(han gaaer.)

Euphron.

Der seer man Følgerne af at gjøre vel ; men Taalmodighed. Derfor fortryder jeg ikke, hvad jeg har gjort. Ikke heller staaer jeg derfor fra mit Forsæt. Leonores Sind var allerede bragt i Rolighed, der maae nogen have bragt det op paa nye, jeg maae have at vide, hvori det bestaaer, og vise heele Verden, at jeg er en retskaffen Ven, der bruger sin Forstand og ikke lader Modet falde, fordi der møder Vanskeligheder. —

(gaaer.)

Giortende Scene.

Henrich, siden Lars.

Henrich.

Jeg mærker at alting her i Husset bliver verre. Gierne vilde jeg være uden for ; men naar Herrerne forlige sig, gaaer det gierne ud over de Smaa. Det gjør mig meest ondt for Pernille, var det ikke for hendes Skyld, saa pakkede jeg mig herfra jo før jo heller ; men jeg holder af hende. Det lader ogsaa, som hun holde en Klat af mig. Jeg vilde nødig lade hende i Stikken. —

N 2

Lars.

Lars. (for sig.)

Der har vi Henrich, nu var det Tid at tiene Pernille; men for at gjøre det til Gavn, var det fornødent, ikke at være bange. —

Henrich.

God Dag, Landemand! —

Lars. (sagte.)

Jeg maae tage Mod til mig.

Henrich.

Hvad gaaer af Dig? Svarer Du mig ikke? Vil Du noget?

Lars.

Ja vist, jeg vil noget. —

Henrich.

Hos hvem?

Lars.

Hos Jer. —

Henrich.

Gik frem; jeg er her til din Tjeneste, hvad vil Du?

Lars.

Hvis Du er brav Karl, saa fordrer jeg Dig ud paa en Kaarde.

Henrich.

Du fordrer mig ud? Kan jeg i det mindste ikke faae Marsagen at vide. —

Lars.

Lars.

Marsagen skal jeg nok sige Dig, naar jeg først har
flaaet Dig ihjel.

Henrich.

Kiere Ven, saa vil det være for sildig. Gjør mig
den Tjeneste, og sig mig den nu.

Lars. (for sig.)

Han giver Riøb, det er Tegn til han er bange.

Henrich.

Og altsaa — Kan jeg ikke faae at vide —

Lars.

So nok, Monsieur, jeg vil sige jer det, jeg maae
see jeres Hierteblod paa Vernilles Vegne. —

Henrich.

Nu begriber jeg det. Du tager Pernille i For-
svar, og det er for hende Du vilde slaes. —

Lars.

Saaledes er det.

Min seferrige Arm da skal belønnet blive,
Hun med sin høire Haand vil mig sit Hierte give.

Henrich.

Sin Haand? sit Hierte? til Dig? Pernille vil
min Død? hun søger at hevne sig? Ah! Bedrageriske!
Ufsionsomme! Lumpne!

(Han gaaer frem og tilbage, i Raserie for sig selv.)

Lars. (for sig.)

Man seer, at han er bange for mig, som for bare
 Fanden; jeg maae tage Mod til mig. (høit) Saa hurtig,
 hvis Du er brav Karl, saa kom herud.

Henrich.

Jeg undseer [mig ved at slaaes med en Karl,
 som Du. —

Lars.

Det troer jeg, Du er bange. —

Henrich.

Jeg bange?

Lars.

Ja vist, Du er et Asen; det har Pernille sagt
 mig. —

Henrich.

Pernille har sagt Dig, at jeg var et Asen —

Lars.

Ja vist, det har hun sagt, og ladet mig høre
 paa. —

Henrich. (for sig.)

Hvilken Kvinde! uden Troe, uden Redelighed, uden
 Kierlighed, uden Oprigtighed.

(Han gaar frem og tilbage i Hestighed.)

Lars. (sagte.)

Han er saa bange, at han rykker.

Henrich.

Henrich. (for sig.)

Jeg faaer ret Lyst til at styre min Harm paa denne Karls Ryg, og lade ham føle mine Arme.

Lars.

Saa hurtig. Ingen Slingren. Kom og lad mig slaae Dig ihjel.

Henrich.

Kiere Lars, lad mig være med Fred. —

Lars.

Ingen Sladder. Du skal dse for min Haand. —

Henrich.

Gaae din Bei, det er det beste for Dig. —

Lars.

Det kommer sig, fordi Du er bange. —

Henrich.

Ligesom Du vil, ja, jeg er bange. Gaae nu din Bei.

Lars.

Hvis Du er bange, saa er jeg modig; og vil slaae Dig ihjel. —

Henrich.

Og jeg siger Dig —

Lars.

Na, her hjælper hverken sige eller ikke sige, er Du brav Karl, saa kom herud.

Henrich.

Jeg siger Dig endnu engang, lad mig være med
Fred. —

Lars.

Vorstaafend! heraus.

Henrich.

Du vil altsaa, at jeg skal komme ud. —

Lars.

Ja —

Henrich.

At slaes med Dig?

Lars.

Ja, hvis Du er en brav Karl.

Henrich.

Jeg er en brav Karl, og jeg kommer strax igien.
(gaaer og kommer igjen.)

Lars. (for sig.)

Pernille skal blive hævnnet.

Henrich.

Her er jeg, Du vil jo jeg skal slaes med Dig. —

Lars.

Ja vist, ja vist. —

Henrich.

Henrich.

Med Dig slaas jeg saaledes.

(Han giver ham Stofkeprngl og gaar.)

Lars.

Eigemeget, Pernille skal blive hævnnet. —

Femtende Scene.

(Rosauras Kammer.)

Rosaura og Pernille.

Rosaura.

Kom herind, at ingen saar Dig at see. —

Pernille.

Der er Svar fra Deres Farbroder, og dernæst har jeg saa mange smukke Ting at sige Dem fra en anden. —

Rosaura.

Fra hvem?

Pernille.

Læs først, saa skal jeg sige Dem det. —

Rosaura.

Slig mig det strax, kiere Pernille! —

Pernille.

Fra Baron Leander. —

Rosaura.

Hvad siger han? elsker han mig? er han opbragt?
gør han sig Umage for mig?

R 5

Pernille.

Pernille.

Han elsker Dem, han vil blive Deres, men læs først, der maatte komme nogen. —

Rosaura.

Stakkels Baron!

(hun brækker Brevet og læser.)

„ Jeg har med virkelig Bekymring erfaret Dit
„ billige Klagemaal — —

Pernille.

Deres Broder.

Rosaura.

Jeg er ulykkelig, om han fik det at see.

(gjemmer Brevet.)

Sextende Scene.

Lelio, Rosaura, Pernille.

Lelio.

Hvad vil det sige, min Søster, fordi jeg kommer, lader I være at læse. Skulde det være et Brev, som jeg ikke maatte see?

Rosaura.

Der kan I see, hvad det er, det er Reglerne for det nye franske Spil, som kaldes Comete.

(hun tager et Papiir op, som handler om et saadant Spil.)

Pernille.

Vernille. (for sig.)

Det maae jeg lide! hende kan der blive noget af.

Lelio.

Det Vapiir, Grofen, er ikke det I stod og læste paa, da jeg kom. —

Vernille.

O! det er det selv samme paa min Samvittighed —

Lelio.

Gaae Du din Vej. Det kommer ikke Dig ved.

Vernille.

Det er jeg Sandheden skyldig.

Lelio.

Hvem veed, om det ikke kunde være et Kierligheds Brev, som Du havde bragt hende?

Vernille.

Det lader, som De kiender mig ikke. De veed ikke, at jeg er et Mynster paa Blyesfærdighed, et Exempel paa Trostid og Verligheden selv.

Syttende Scene.

Lelio, Rosaura.

Lelio.

Vær saa god, og lad mig see Brevet?

Rosaura.

Hvilket Brev?

Lelio.

Lelio.

Det I stod med i Haanden ret nys.

Rosaura.

Jeg ved ikke, hvad I vil sige med jeres Brev. —

Lelio.

Jeg svær paa, at jeg vil see det enten med det gode eller med det onde. —

Rosaura.

Saa sagte min Broder. De er uberettiget at bruge Magten imod mig. —

Lelio.

Efter vores Faders Død, træder jeg i hans Sted. I staaer under min Opsigt. —

Rosaura.

I behøvede selv at staae under Opsigt. —

Lelio.

Næsviis!

Rosaura.

Viid, hvem jeg er.

Lelio.

Jeg vil være adlydet.

Rosaura.

Jeres Befalene skal snart faae en Ende. —

Lelio.

Hvorfor det, lille Frøken?

Rosaura.

Rosaura.

Fordi jeg gifter mig. —

Elio.

Der bliver intet af denne gang.

Rosaura.

Er I da ogsaa eenig med min Moder?

Elio.

Ja Frøken, om hun tillader det. I skal aldrig
saa Baronen meere at see. —

Rosaura.

Kan I bringe det over Ederes Hierte, at gjøre
mig saa stor en Sorg?

Elio.

Om I ogsaa sørgede jer ihjel, hvad rager det mig!

Rosaura.

Det vil ogsaa blive min Død, I skal blive for-
nøyet. —

Elio.

Det er vel, saa sparer jeg Medgiften. —

Rosaura.

I er et Affkum. —

Elio.

Saa ingen Gladder, jeg vil see Brevet. —

Rosaura.

Lad mig være.

Elio.

Elis.

Jeg siger, at jeg vil see det.

Rosaura.

Jeg bekymrer mig ikke om jeres Sager, og I behøver ikke at bekymre jer om mine. —

Elis.

Jeg kalder paa jeres Moder.

Rosaura.

Ja kald kun, jeg har længe havt i Sinde at fortælle hende noget om Jer. —

Elis.

Og hvad kan I vel sige hende om mig?

Rosaura.

At I har en falsk Nøgel til hendes Skrivers Chatol, og tager hendes Penge bort. —

Elis.

Hvem har sagt jer det? det er ikke sandt. —

Rosaura.

Jeg veed alting, og jeg veed ogsaa om de 10 Tønder Hveede, som I lod bringe bort i forrige Uge. —

Elis.

Det er mit eget. —

Rosaura.

Jeg meener, det er min Moders. —

Elis.

Lelio.

Hvad kommer det jer veed?

Rosaura.

Vil I have, at jeg skal tie, saa maae I selv
være taus.

Lelio.

Jeg har aldrig talt et Ord om, at I staaer heele
Natten paa Altanen, og taler med Baronen. —

Rosaura.

Jeg ikke heller om Vaskerpigen, som I holder —

Lelio.

Det skifter sig ikke for unge Piger at tale om
saadant.

Rosaura.

Det skifter sig ikke for en Broder, at forraade
sin Søster.

Lelio.

Rosaura! Brevet. Jeg har sat mig det i Ho-
vedet, jeg vil see det. —

Rosaura.

Jeg veed ikke, hvad det er for et Brev, I ta-
ler om. —

Lelio.

Skal vi vædde, at jeg rager det ud af jeres
Lomme. —

Rosaura.

Rosaura.

Det gad jeg seet paa.

Helio.

Jeg vil see det; mit Huses Værelse ligger mig paa Hierte.

Rosaura.

Jeg tør være min Opførsel bekendt; men hvis Huset Værelse laae jer saa meget om Hiertet, saa tænkte I ikke paa at ægte den Riibmands Datter. —

Helio. (for sig.)

Hvorledes har hun faaet det at vide? (høit) Hvem forebringer jer slige Usandsfærdigheder?

Rosaura.

Jeg veed det altsammen, siger jeg, jeg har taugt Hidsindtil; men herestredags vil jeg tale. —

Helio.

Rosaura! kom ikke med saadan Snak til min Moder. —

Rosaura.

Det er ikke en Sag jeg bør tie med. Huset Værelse ligger mig paa Hiertet, og jeg nødes til at aabenbare det. —

Helio.

Kiere Rosaura!

Rosaura.

Kiere Rosaura! seer man?

Helio.

Lelio.

— Erde mig, min Søster, det er ikke mit Alvor at ægte hende. Det er noget, jeg bilder hende ind. Jeg er ikke i Stand til at begaae sliq en Svagbed. —

Rosaura.

Saaer min Moder det at vide —

Lelio.

Jeg beder Dig, min Søster, at Du ikke siger hende det. —

Rosaura.

Du havde fortient —

Lelio.

Jeg vil ikke tale et Ord meere om Brevet. —

Rosaura. (for sig.)

Jeg har fundet Middel til at stoppe Munden paa ham. —

Lelio. (for sig.)

Naar man har en ond Samvittighed, saaer man taale meget.

Attende Scene.

Leonore, De forrige.

Rosaura.

(lader som hun græder.)

Leonore.

Hvad fattes Dig, græder Du?

D

Rosaura.

Rosaura.

Jeg har, synes mig, ikke Marsag til at lee. —

Leonore.

Giv Dig tilfreds, min Datter, i Aften skal Du
saae din Leander at see. —

Rosaura.

O! Himmel! taler De alvorlig?

Lelio.

Hvad vil det sige? har De forandret Deres
Tanker?

Leonore.

Den gode Euphron har sagt mig saa mange Grun-
de, at jeg ikke har kunnet modstaae —

Rosaura.

Himlen skee Tak!

Lelio.

Og De vil lade Dem lede af denne Gamle?

Rosaura. (for sig.)

Lelio er ret en Ueenigheds Mand.

Leonore.

Han har ladet mig tage og føle paa, hvad Ulykke
vort Huis vil styrtes i ved at bryde denne Contract. —

Lelio.

Hvad Ulykke? Ere vi bange for Baronen?

Rosaura.

Rosaura.

De viser ret en smuk Siel; det maae jeg sige. —

Elio.

Det er ikke jeres Sag. —

Rosaura.

Jeg tænker jo; det er mig der handles om. —

Elio.

Skal vi da for en raane Unges Skyld bide saadan
Fornærmelse i os.

Rosaura.

Og for en ung ubesindig Herres Skyld, som søger
at vanære vort Huus med et Giftermaal —

Elio.

Ja! min kiære Moder, hvad skal man sige, det
kommer an paa Dem, gjør hvad De synes for got.

Leonore.

Naar jeg finder billige Vilkaar, afflaaner jeg ikke
Forliig. —

Nittende Scene.

Actenfresser, og De forrige, siden Pernille
med een af Kettens Betienter.

Actenfresser.

Jeg kommer for at gjøre Herskabet min underda-
nige Opvartning. —

D 2

Leonore.

Leonore.

— Det er mig tiert at see Dem ; De maae lade det beroe med Sagen mod Grev Polidor til videre. —

Aktenfresser.

Stevningen er alt forkyndt.

Leonore.

Det var jo meget hastig.

Elis.

Herr Actenfresser er en activ Mand. —

Leonore.

Det gjør mig hiertelig onde.

Rosaura.

Dette kan jo dog ikke gaae mig an ?

Elis.

Nu er alt ophævet. —

Rosaura.

Ogsaa Brylluppet ?

Leonore.

Det skulde jeg ikke haabe ! man maae finde paa Raad. —

Pernille.

Frue ! her er een af Rettens Middel. —

Leonore.

Lad ham komme ind. —

Pernille.

Vernille.

Vær saa god, Mr. Rupert. (sagte) Alle de Kors
handelser han har faaet, staae maaede i hans Ansigt.
(hun gaaer.)

Betienten.

Med Deres Naades gunstige Tilladelse.

(han giver et Document til Leonore.)

Actenfresser.

Det er nok Stævningen mod Grev Polidor med
Paaskrift om Forkyndelsens Rigtighed. —

Leonore.

Hvorledes? At gjøre os en saadan Tort, inden tre
Solemærker skal vi ryddeliggjøre dette Hotel. —

Elvio.

Hvem siger saa?

Leonore.

Dette er en Opsigelse fra Grev Polidor. —

Elvio.

Hotellet er vores. —

Leonore.

Nei, det hører den Førstesødte til.

Elvio.

Hvad siger I herom, Herr Actenfresser? —

Actenfresser.

Lad mig sørge derfor. Penge, og frygt for ingen! —

D 3

Elvio.

Helio.

Penge, saa mange J vil.

Actenfresser.

Process, saa meget De vil. —

Leonore.

Nu er jeg bragt til det yderste. Min Forbittrelse
se Kiender ingen Grændser. Rosaura! Du skal i Kloster.
(gaaer.)

Helio.

Ja vist, Frøken, i Kloster, og blive der din heele
Livstiid.

(gaaer)

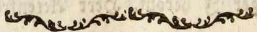
Actenfresser. (for sig.)

Og hendes Medgift ville vi bruge til Processen.
(gaaer.)

Rosaura.

Jeg Ulykkelige! Alting gaaer ud over mig. Hvoremed
har jeg forskyldt det? Hvorfor skal jeg allene være
et Offer? Men de skulle aldrig faae mig i Kloster.
Dette Huis er en Daare-Kiste, og saa var vel Ulykken
ikke saa stor, om ogsaa jeg begik en Daarlighed.

Ende paa den anden Act.

Tredie.

Tredie Act.

Første Scene.

(Grev Polidors Kammer med Vns.)

Polidor, Henrich, siden Actenfresser inden fra.

Polidor.

Har Du sagt Procurator Actenfresser, at jeg vil tale med ham?

Henrich.

Ja, Herre, i Begyndelsen vilde han slet ikke komme; men tilsidst lovede han det dog. —

Polidor.

Hvorfor vilde han ikke komme?

Henrich.

For den Stævnings Skyld. Han er bange for De er vreed. —

Polidor.

Han fortiente virkelig, at jeg skulde lade en Deel af min Brede falde paa ham; men jeg vil tage Sagen paa en anden God. Har Du sagt ham, at han skal blive vel imodtaget? —

Henrich.

Jeg har betydet ham det paa det kraftigste, og tilsidst faaet Bugt med hans Frygt. —

D 4

Polidor.

Polidor.

Naar kommer han?

Henrich.

Endnu i Aften. Jeg tænker, vi har ham strax. —

Polidor.

Er min Svigerinde hjemme? —

Henrich.

Nei, hun kjørte ud til Grev Riccardos Møster. —

Polidor.

Jeg tænkte det nok: Hendes Hensigt er at bringe Partiet med Grev Riccardo paa Tapetet igien; men det skal slaae hende feil. Fordømte Kielling!

Henrich.

Jeg veed nok, hvoraaf den heele Ulykke reyser sig. —

Polidor.

Hvorfra da?

Henrich.

Fra denne Gladdertasse Vernille. Hun er Skyld i alle disse Uordener. Hun er den, som hidser sin Frue op; Hun saaer hende altid til at giøre efter sit Hoved, og det er allene sat paa at stifte Fortred. (for sig) Den stemme Tøs, jeg vil hævne mig.

Polidor.

Den falske Kvinde hun skal have med mig at giøre. —

Henrich.

Henrich. (for sig.)

Jeg skal lære Dig, at holde Telt, som jeg er, for
 Mar. —

Polidor.

Er her nogen?

Henrich.

Actenfresser.

Polidor.

Før ham ind. —

Henrich.

Det skal see. (for sig) Saaledes at kaste en Daase
 og Tørfløde ud af Vinduet! men jeg er ret et Dum-
 merhoved.

(gaaer.)

Anden Scene.

Polidor og Actenfresser.

Polidor.

Jeg skal make det saa, at min Brodersøn og hans
 trettefiere Moder skal blive reent ødelagte ved denne
 Process. Før vil jeg see mit Huus gaae til Grunde,
 end jeg skulde give efter for dem. —

Actenfresser.

Jeg er Deres Høivelbaarenheds ringe Tiener. —

D 5

Polidor.

Polidor.

J er altsaa min Contrapart? J holder med min Svigerske, og i hendes og hendes Søns Navn har anlagt Sag imod mig?

Actenfresser.

Naadige Herr Greve! jeg tilstaaer det med grædende Taare; De veed hvor fremsfusende Grev Lelio er, han har tvunget mig til dette Skridt, som jeg ikke vilde gjøre, da jeg er en gammel Tiener af Huset, og — —

Polidor.

Jeg skal altsaa blive tvungen til at udbetale Medgiften, Skifte med min Brodersøn og gjøre Regnskab for Administrationen. —

Actenfresser.

Jo, jo, vær De kun ubekymret! uagtet den Stævning, og alle de Acter, som Deres Vederparter ere i Stand til at legge i Rette, forsikkrer jeg Dem, at De meget let kan excipere mod Deres Paastand, og blive friefunden. —

Polidor.

Hvorledes det?

Actenfresser.

Betreffende Skiftet, saa maae De svare, og med lovgyldige Beviser legge for Dagen, at Deres Brodersøn er en ung uforstandig Ideland, som hver Mand veed; at han spiller og øder Penge, som Græs. At, om end Skiftet havde Sted, maatte man dog sætte ham en

en Børge, og da De, som Farbroder og næste Frænde, dog maatte sættes til Børge, saa bliver Skiftet overskødt og Paastanden ugrundet. Hvad synes Dem?

Polidor.

Det er ikke saa galt. —

Actenfresser.

Den samme Exemption nedlegger de ogsaa in puncto af Regnskabs Afleggelsen. Skal man aflegge Regnskab til en Dødsel? nei vist ikke. Hvad synes Dem?

Polidor.

Og i Henseende til Medgiften?

Actenfresser.

Jeg svarer, at der er Børn, at Moderen ikke maae foræde den, og at hun bør stille Sikkerhed derfor. Den chicanerer man siden over, og trækker Sagen i Langdrag, til Fruen bliver fied deraf, og lader sig nsie med det hun har. —

Polidor.

Vil I paa tage Jer at forsvare min Sag?

Actenfresser.

Himlen give, det kunde gaae an; men da jeg til min Ulykke har udtaget denne Stævning, saa vilde jeg spille en alt for slet Rolle i Retten ved at tage det modsatte Partie. —

Polidor.

Vel! jeg vil altsaa see mig om en anden. —

Acten:

Actenfresser.

Hvis Greven befaler ; saa har jeg en Fætter , et haabesfuldt ungt Menneske , meget lærd , og af en om Samvittighed. Jeg kunde ikke sige det selv ; men han er ligesaa habil og ærlig , som jeg selv eller nogen anden.

Polidor.

Og I vil imidlertid blive ved at føre Sagen for mine Bedrparter ?

Actenfresser.

Hvis De befaler , at jeg ikke skal gjøre det , saa vil jeg frasige mig den. Imidlertid vil man gaae til en anden , de kunde da let træffe paa en af dem , som gjøre Tretterne ævige , for tillige at gjøre Fortienesterne ævige. Naar Sagen derimod er i mine Hænder ; saa har De med en Mand at gjøre , der er Dem tilgedan , og villig til Forlig , naar De ønsker det.

Polidor.

God ! jeg vil tage det i Betænkning. —

Actenfresser.

Skal jeg sende min Fætter herhen ? Vil De ikke i det mindste tale med ham ?

Polidor.

Jo nok ; men det kommer mig underligt for , at to Fætttere ere Contraparter. —

Actenfresser.

Det skeer toto die. Venskab og Slægtskab har intet med Praxis at gjøre. De kan gierne modtage min Fætters Tjeneste. —

Polidor.

Polidor.

Jeg har sagt, jeg vil tage det i Betænkning. —

Actenfresser.

Jeg vil altsaa sende Dem min Fætter?

Polidor.

Saa, send ham kun.

Actenfresser.

Jeg anbefaler mig imidlertid i Deres Naade; Hvor det gjør mig ondt, at jeg ikke selv kan tiene Dem! men hvad jeg ikke kan gjøre directe, det kan jeg gjøre indirekte. De forstaaer mig vel? underdanige Tiener.

(gaaer.)

Tredie Scene.

Polidor og Euphron.

Polidor.

Dennes Fætter bliver ikke min Mand. Den een er vel ikke bedre end den anden. Imidlertid er det Naad, han var nedrig nok til at give mig, ikke saa galt; jeg vil benytte mig deraf ved Leilighed.

Euphron.

Med Deres Tilladelse.

Polidor.

Hvad got, Herr Euphron? Kommer I endnu for at stille mig tilfreds med Leonore?

Euphron,

Euphron.

Nei, Herr Greve, jeg staaer mig til Deres Patente. Man kan ikke længere have Fred, end cens Naboe vil. Man fører Dem en Process paa, og De bør forsvare sig. Benskab fordrer, at man holder med den Fornærmede. Jeg vil staae Dem bi med Raad og Daad. De kan befale over mine Midler og alt, hvad jeg formaaer, skal blive anvendt til Deres Forsvar. (sagte) Jeg maae tale ham efter Munden i den første Heede, for siden at kunne formilde ham.

Polidor.

Jeg troer jeg har fundet saadanne Midler, som skal gjøre dem reent fortvivlede. —

Euphron.

Saa! og hvori bestaaer det?

Polidor.

Vil Leonore have sin Medgift udbetalt, maae hun først stille Sikkerhed for Børnenes Skyld. Det giver Anledning til ævige Vanskeligheder. I Henseende til Skiftet og Regnskabets Afslæggelse; saa giver jeg min Brodersøn an for ødsel, og saa falder hans Paastand bort. —

Euphron.

Men siig mig dog, hvem der har givet Dem disse Raad?

Polidor.

Aktenfresser. —

Euphron.

Euphron.

Han er jo Grevindens Procurator?

Polidor.

Dertil er han tvungen. Han har foreslaaet mig sin Fætter. —

Euphron.

Kære Greve! jeg taler ikke ilde om nogen; men jeg kan ikke lide Falskhed. Vøgt Dem, hvem De betroer sig til. —

Polidor.

Vær kun ikke bange; han fik aldrig min Fortroelighed. —

Euphron.

Lillad en Ven, at sige sin Meening. Hvad? om man kunde finde Middel til et Forlig? —

Polidor. (heftig.)

Jeg vil ikke høre tale derom. —

Euphron.

Jeg siger ikke et Ord meere derom. De har Ret. (sagte) Man maae bringe ham til Villighed lidet efter lidet.

Fjerde Scene.

Henrich og De forrige.

Henrich.

Comtesse Rosaura ønskede et Diebligs Samtale. —

Polidor.

Polidor.

Om Forladelse, Herr Euphron.

(han gaaer.)

Euphron.

Stakkels Barn! jeg beklager hende.

Henrich.

Herr Euphron! De er dog en Ven af min Herre;
De kunde give ham et meget got Raad. —

Euphron.

Nemlig:

Henrich.

At han fik Pernille jaget bort. Hun er Skyld i
alle disse Reglerier. —

Euphron.

Jeg er selv hange derfor. Jeg vil see, om jeg
kan komme efter det; thi jeg vilde nødig gjøre hende
Uret; men faaer jeg at vide, det er saa, skal jeg skaffe
hende af Huset. —

Henrich. (for sig.)

Jeg troer, han er Mand for at holde Ord.

Femte Scene.

Polidor, Rosaura og De forrige.

Polidor.

Kom kun, kiere Rosaura, vær ikke undseelig eller
hange for Herr Euphron. —

Euphron.

Euphron.

Min smukke Føksen, jeg er en gammel Tjener af Huset. —

Rosaura.

Om Forladelse, min kære Onkel, at jeg kommer saa dristig; men jeg er i den største Forlegenhed, og veed ikke, hvad der skal blive af mig. Min Moder udøser al sin Brede paa mig; men, hvorfor hun er vred, det veed jeg ikke. Min Broder er mig imod, og vil have Ret til at begynde mig grovt. Begge ville have al Forbindelse med Baron Leander, og mig true de at begrave inden fire Uger. Deres Brev trøster mig. De giver mig Mod til at haabe og gribe til noget. Her er jeg. Her i Deres Arme. Min aller-
kiereste Farbroder, hav Medynk med mig; beskyt mig for en Fare, som vil gælde mit Liv; und mig den Tilflugt, som min uskyldige Kierlighed; mit stakkels Hjerte og min elendige Ungdom fortjener.

(hun græder.)

Euphron.

Jeg føler ret, at hun bevæger mig. —

Polidor.

Det er mig Rosaura, som er Skyld i Din Kummer; men jeg skal vide at stille den. Fordi din Moder hader mig, derfor vil hun bryde den Egepagt, som jeg har sluttet til Dit Bedste; men frygt kun ikke, jeg selv — —

Siette Scene.

Pernille, og De forrige.

Pernille.

Froken!

Polidor.

Hvad vil I her?

Pernille.

Isald Fruen kommer hjem —

Polidor.

Pak jer herfra, Dumdriftige!

Pernille. (forundret.)

Til mig, min Herre.

Polidor.

Ja til Jer. Og hvis Du ikke inden i Morgen er ude af Huset, saa skal jeg med Magt lade Dig bringe derhen, hvorfra Du ikke skal slippe ud igien. —

Pernille.

Mig?

Polidor.

Ja Dig vanartige! Du kender mig. Pak Dig, eller jeg holder Ord. —

Pernille.

Jeg bliver stum og forbauset, men — min Herre! —

Polidor.

Polidor.

Jeg svar ved min Ere. —

(han taler til Rosaura, og taler sagte med hende.)

Pernille. (sagte.)

Henrich! hvad vil deere sige?

Henrich. (sagte.)

Det vil sige, Mamsel, at saaledes hævner jeg mig
over hendes Artigheder.

Pernille. (sagte.)

Hvordan?

Henrich. (sagte.)

Lars kan fortælle hende Resten.

Pernille. (sagte.)

Nu begriber jeg det. Den forbandede Lars, han
skal betale det.

(gaaer.)

Polidor.

Hvad siger Du, Rosaura, er Du villig til at
følge mit Forslag?

Rosaura.

Min Farbroder kan intet raade mig, uden til
mit Bedste. —

Euphron.

En saadan Farbroder er ikke i Stand til at lade
Dem gjøre et Feiltrin. Greven er en findig og klog
Mand, han vil intet nederlagt foretage sig. (til Polidor)

Vil De holde mig værdig at tage Deel i Deres Beslutning?

— Polidor.

Ja, det forstaaer sig. (til Henrich) Gaae til Side.

Henrich. (sagte.)

Jeg vil sige Vernille Beskeed; kunde jeg i det mindste faae min Daase igjen.

(Gaaer.)

Syvende Scene.

Polidor, Rosaura, Euphron.

Polidor.

Jeg tænker saa: jeg vil bringe min Broderdatter hen til min Søster, Frøe Virginia, og under hendes Opsyn skal hun blive, indtil Brylluppet med Baron Leander er fuldbyrdet. —

Rosaura.

Min Farbroder har Ret. —

Euphron.

Og De vil gjøre hendes Moder den Skam.

Polidor.

Hun fortjener det; en ubarmhiertig Moder, som vil opofre sin Datter, kan ikke beklage sig over andre end sig selv, naar hendes Datter søger andre Udveje.

Rosaura.

Ja vist, min Farbroder veed nok hvad han siger. —

Euphron.

Euphron.

Men hvad vil Grevinde Leonores Paarørende sige?

Polidor.

Lad dem sige, hvad de vil, det er ikke dem, som betaler Medgiften. —

Rosaura.

Jeg kender ingen Paarørende uden min kære Farbroder.

Euphron.

See til, min Herr Greve, at De ikke kommer nogen Ulykke afsted. —

Polidor.

I denne Sag maage De forlade mig, at jeg ingen Raad tager imod. Jeg har besluttet saaledes, jeg vil strax lade spende for, saa vilke vi fiore hen til Din Fæster, der bliver Du en fiorten Dage eller tre Uger, og saa holder Du Bryllup med Baronen. —

Rosaura.

Fiorten Dage eller tre Uger? jeg vilde nødig være hende saa længe til Uleilighed. —

Euphron.

Sandt at sige, saa vil nok denne Dame ikke være alt for glad over at have saadan Brud i Huuset. —

Polidor.

Min Søster er Sædeligheden selv! Hun gjør det gerne for min Skyld. —

P 3

Rosaura.

Rosaura.

Men, kunde man ikke lætte hende Uleiligheden?

Polidor.

Hvorledes?

Rosaura.

Gjøre Ende paa Sagen i tre eller fire Dage. —

Euphron. (for sig.)

Det Middel var ikke saa galt.

Polidor.

Det vilde vi nærmere overlægge. Tillad mig imidlertid, at jeg maae gaae hen at gjøre de fornødne Anstalter. —

Euphron.

Men! denne unge Dame?

Polidor.

Jeg beder Dem, Herr Euphron, hold hende med Selskab til jeg kommer tilbage. —

Euphron.

Men om hendes Frue Moder kommer her? —

Polidor.

Paa mine Bærelser kommer hun ikke. —

Euphron.

Men om hun kommer hjem, og finder hende ikke?

Polidor.

Nolidor.

Saa skal jeg nok forsvare det. Jeg tager alting paa mig. Rosaura lad ikke Moder falde. Jeg er her strax igien.

(gaaer.)

Ottende Scene.

Rosaura, Euphron, Leander uden for.

Rosaura. (for sig.)

Min Moder maae gierne komme for mig, her skal hun dog ikke kysse mig.

Euphron. (for sig.)

Jeg seer ikke, hvorledes jeg skal slippe herra. Jeg er bange for at komme i Forlegenhed.

Rosaura.

Kiere Herr Euphron, er det mueligt, at De ingen Medynk har med mig?

Euphron.

Jo, min Frøken, det svier i mig for hende. Gid jeg kunde hielpe hende; men paa en god Maade, uden at vi skulde give Folk noget at lee af. —

Rosaura.

Jeg vilde ikke gierne være til Latter for andre; men jeg skiotter ikke heller om at græde selv. —

Euphron.

Alting bliver nok got. Vær kun ikke bange. —

Rosaura.

Jeg er i min kære Farbroders Hænder. —

Euphron.

Deres Farbroder er forblindet af Brede. De maae bruge Forsigtighed. —

Rosaura.

Hvad vilde De vel raade mig at gjøre?

Euphron.

At gaae tilbage til Deres Kammer.

Rosaura.

Jeg takker for det gode Raad. —

Euphron.

De bør ikke have det saa heedt, for at blive gift.

Rosaura.

Hvad siger Hr. Euphron da om denne Heede?

Euphron.

Jeg siger, at unge Piger, som elske Dyden, vender ikke op og ned paa Huset. —

Rosaura. (for sig.)

Var han ikke saa gammel, som han er, saa skulde han faae Svar, som han fortiente.

Leander. (inden fra.)

Hvem er der? Er her ingen tilstede?

Rosaura. (glad.)

Baronen!

Euphron.

Euphron.

Hille Skam! Kom Comtesse!

Rosaura.

Hvorhen?

Tiende Scene.

Leander, og De forrige.

Leander.

Er her ingen? (forbavsset) Jeg beder om Forskædelse. —

Rosaura.

Hvorfor?

Euphron.

Deres ydmyge Tiener.

Leander.

Der er ikke engang en Vertient i Forgemakket.

Euphron.

Hvis De vil tale med Greve Polidor, saa er han i de andre Værelser; vil De ikke behage at træde derind. —

Rosaura.

Han kommer i Diebliket her tilbage. —

Leander.

Hvorledes? Comtesse! her hos Deres Fædreder?

Rosaura.

Ja, min Herre, min Moder er tagen ud, og jeg er kommen hid for at bede om min Færbroders Hielp. —

Leander.

Er der nu noget Nyt igien?

Rosaura.

Tilviffé, og det meget betydeligt. —

Leander.

Vær saa god, og underret mig —

Euphron.

Jeg beder Dem trine ind til Greven, han har noget at sige Dem, han kan fortælle Dem alt. —

Leander.

Men kommer han ikke her hid igien strax?

Rosaura.

Han gjør kun nogle saa Anstalter, saa har vi ham strax.

Leander.

Saa vil jeg oppebie hans Ankomst. Kiære Comtesse, fortæl mig —

Euphron. (for sig.)

Her staaer jeg i en lign Maade.

Rosaura.

Min Moder vil ikke, jeg maaske blive Deres. —

Leander.

Leander.

Og hvad siger De dertil?

Rosaura.

At jeg vil heller døe end miste Dem. —

Leander.

Tilbedelige Rosaura!

Rosaura.

Kiereste Leander!

Euphron. (for sig.)

Jeg arme Stumper. (høit) Herr Baron forson
ingen Tid; sørend Grevinden kommer hjem, saa tal
dog med Greven.

(han stiller sig tæt op til Baronnen.)

Leander.

Jeg vil da gaae — paa Raad.

Rosaura.

Min Onkel har fundet —

Leander.

Hvorledes?

Rosaura.

Han vil bringe mig hen til sin Søster, der bliver
jeg til vi har holdt Bryllup. —

Euphron.

Jeg har intet paa Greven at sige, kunde man
imidlertid mage det saa, at Bryllupet kunde staae her
hiemme. —

Rosaura.

Rosaura.

Det er umueligt. —

Euphron.

Om man kunde faae Grevinden tilfredsstillet. —

Rosaura.

Saa kiender De ikke min Moder. Hun er paa-
staaende ; giver man hende Tid, vil hun giøre det umue-
ligt for min Farbroder at komme mig til Hielp. Hun
indeslutter mig, og jeg vil tage min Død af Græm-
selse derover. —

Leander.

Min Skisønne! grød ikke, jeg vil ogsaa giøre
mit til Deres Befrielse. De skal blive min, jeg svar
Dem det til. Kom, deilige Engel, grød ikke.

(han gaaer om til Rosaura.)

Euphron. (gaaer imellem dem.)

Tør Graaden af, vi holde alle med Dem. —

Rosaura. (til Euphron.)

Min Gud! hvor De piner mig.

Euphron.

Alt, hvad jeg giør, feer til Deres Bedste. —

Rosaura.

Jeg støtter intet om Deres Omsorg for mit
Bedste. —

Euphron.

Euphron.

Hvad skal jeg sige. (sagte) Den Greve kommer ikke heller.

Leander.

Rosaura! har De Mod nok til en kiel Beslutning?

Rosaura.

Jeg er villig til alt.

Euphron. (sagte.)

Jeg spiller en smuk Figur. (høit) Hvad har De da i Sinde at gjøre?

Leander.

Intet andet, end at give hinanden Haanden i Deres Nærværelse. —

Euphron.

I min Nærværelse?

Rosaura.

Ja, vær saa god, og lad Dem bruge som Vidne til vor Forening. —

Euphron.

Undskyld mig — jeg kan ikke være tilstede i slig Tilfælde — jeg vil gaae bort. — (for sig.) Dog vilde jeg ikke gierne lade Dem være allene. (høit) Jeg underer mig over Dem, Herr Baron, at De vil gribe til saadant uden Grevens Samtykke. —

Leander.

Leander.

Kiere Euphron! giv mig en Tjeneste?

Euphron.

Befal! —

Leander.

Gaae hen! og skynd paa Grev Polidors Hidkomst.

Euphron.

De maae ikke tage det ilde op — — Ah! der er
Henrich. —

Tiende Scene.

Henrich, De forrige.

Euphron.

Gaae strax —

Henrich.

Grevinden er kommen hjem.

Rosaura.

Jeg Ulyksalige. —

Euphron. (til Henrich.)

Beed Greven strax at komme hid. —

Henrich. (for sig.)

Her vil blive et artigt Hus.

(gaaer.)

Rosaura.

Min Moder — O! Væ!

Leander.

Leander.

Og Grev Polidor kommer ikke.

Rosaura.

Vi har forsømt de kostbareste Dieblis, og det er Deres Skyld, Herr Euphron!

Leander.

Ja Deres Skyld, Herr Euphron.

Euphron.

Jeg er en ærlig Mand. —

Leander.

Men vi har endnu saa megen Tid tilovers. —

Rosaura.

To Ord er snart sagt.

Leander.

Giver De mig Deres Haand?

(gaaer hen til Rosaura.)

Euphron.

Saa sagte! (han gaaer imellem.) Hvad tager De Dem for? Hvad er det for Overilelse? For Himlens Skyld glem ikke, hvad De er Grev Polidor Skyldig? Hans Hus, hans Naarværende. —

Rosaura.

Der er min Farbrøder.

Euphron.

Euphron.

Saa meget desværre. —

Leander.

Vi vil tage Mod til os. —

Elleve Scene.

Polidor, De forrige.

Euphron.

Jeg forlader Posten; Deres Tiener. —

Polidor.

Hvorhen?

Euphron.

At skifte Linned, jeg har svedt Angestens Sved.
(Hastgaar.)

Polidor.

Hvad vil han sige dermed?

Rosaura.

Ah! min kære Onkel! min Moder er kommen
hiem. —

Polidor.

Vær ikke bange, kom!

Leander.

Hvor vil De føre hende hen?

Polidor.

Følg med, Herr Baron.

Rosaura.

Rosaura.

Vil De bringe os derhen begge to?

Polidor.

Følg med mig, og bryd Dem om ingen Ting.

(han gaaer.)

Rosaura. (sagte til Leander.)

Saa længe jeg er hos Dem, frygter jeg for intet. —

Leander. (sagte.)

Ah, Elskov, Elskov, hvor let kan du forlede os?

Løste Scene.

(En mørk Sahl uden Lys med adskillige Døre paa.)

Henrich, siden Vernille.

Henrich.

Endnu har jeg ikke faaet Leilighed, at læse Vernille sin Text; men jeg finder den vel. Jeg vil hviſte hende nogle smaae Diele i Dret, som hun ikke skal lee ad. Nu har hun snart klædet sin Gruer af: Jeg vil giøre lit Støi, maaskee hun saa kom ud i Salen for at see om der er noget Højskarn at tage op. Jeg vil vove derpaa. He, He.

(han rømmer sig.)

Vernille.

(lukker en Dør op.)

Henrich.

Jeg hører en Dør knirke, jeg vil gaae til Side, for at see, hvem det er. —

D

Vernille.

Pernille.

Jeg syntes, jeg hørte Henrich rømme sig. —

Henrich.

Det er Pernille — Men, synes mig ikke nogen kommer ned af Trappen. — Hvem fanden kan det være. (Gaaer til Side.)

Pernille.

Et! st! Henrich. Han er fløiten saa meget bedre, jeg vilde fort ham af Drømmen; nu Fruen har at tale med sin Procurator, uden at vide et Ord om Datteren, var det den allerbeste Tid at tale med ham, og gjøre alting got igien. Kan jeg forlige det med ham, er det ogsaa forligt med hans Herre. Vort Herskab kan vi dreje om ved Næsen, saa meget vi lyfter. Den fordømte Lars, han har sagt til Henrich, at jeg vilde hevne mig. Saaer jeg Kløer paa ham, saa skal han hverken komme for tidlig eller for sildig. Der er nogen; det maae være Henrich. —

Trettende Scene.

Lars, Pernille, (Henrich skjult.)

Lars.

Det er et Guds Under, om jeg ikke brækker min Hals. Under Paaskud at spørge om min Herre, som er her i Huset, vilde jeg nok tale et Ord med Pernille. —

Henrich.

Henrich.

Det er Lars. Han kommer for at tale med min Troeløse; men han skal komme ret til Paa.

Lars.

Jeg veed ikke selv, hvor jeg toffer om. Hvilket Huns! ikke engang et Lys i Salen. —

Vernille.

Hi, st, st.

Lars. (sagte.)

St, st.

Vernille.

Er det Dig.

Lars.

Ja.

Vernille.

Kom her min Engel; jeg vil bringe dit Sind i Roelighed. —

Henrich.

Uh! den Tasse!

Lars.

Her er jeg. —

Vernille.

Jeg længes saa meget efter at tale med Dig. —

Lars.

Jeg ligesaa. —

Vernille.

Jeg elsker Dig saa høit, og Du beegner mig saaledes?

Lars.

Begegner jeg Dig ikke vel? Hevnen er fuldsført. —

Henrich. (for sig.)

Det nu vil jeg gribe Dem tilsammen.

Pernille.

Hvorfor vil Du have mig jaget paa Døren?

Lars.

Seg?

Henrich.

Stille!

(han hører nøiere til.)

Pernille.

Seg troede aldrig, at Henrich havde saadant et Steenhierte.

Lars.

Hvad har han gjort Dig?

Pernille.

Det er en smuk Kierlighed! at faae mig jaget paa Døren, som en Kieltring. Min Ven, min kiere Henrich!

Lars.

Kiere Henrich!

Henrich. (sagte.)

Her maae være nogen Misforstand under.

Pernille.

Ja, Du er min kiere Ven, jeg elsker Dig. —

Lars.

Men hvis Du elsker mig, hvorfor taler Du da —

Henrich.

Henrich.

(Kommer til, finder Lars, giver ham et Stød og jager ham bort.)

Pernille.

Hvad er der paa færde?

Henrich.

Intet! det var kun en Hund, som kom mig imellem Beenene.

Lars.

Her er for heede for mig.

(Søger Døren og gaar.)

Tiortende Scene.

Henrich, Pernille.

Henrich.

Bliv kun ved, hvor Du slap.

Pernille.

Det er altsaa Dig, som har bragt din Herre op imod mig for at saae mig bort herfra. —

Henrich.

Det er altsaa Dig, som har sat Lars ud paa mig, for at begegne mig ilde.

Pernille.

Jeg vil sige reent ud. Jeg er lidt hidsig, Du havde skieldt mig ud for en Tøyte, jeg udøste min Forbittrelse i Nærværelsen af Lars. Dog er det langt fra, at jeg bad ham gjøre Dig noget ondt; men han har

tænkt, at insinuere sig hos mig, og derfor maaskee villet udføre min Hævn. Jeg beder om Forladelse, min fiende Henrich! det er saa haardt at blive udfieldet af den Person man elsker. Du er skyld i, at jeg har grædt i tre Klokketimer og at jeg fra i Gaar Aftes lige til nu ikke har nydt en Draabe Vand. —

Henrich.

Kansee Du har drukket Viin?

Vernille.

Nei, min Henrich. Min Sorg har hverken til-
ladt mig at spise eller drikke. —

Henrich.

Hvis Du havde holdt noget af mig, havde Du
aldrig kunnet begge mig saaledes.

Vernille.

Og hvis Du havde holdt noget af mig, saa havde
Du ikke søgt at faae mig bort af Huset. —

Henrich.

Vist er det, at alt, hvad Herren har sagt til Dig,
har jeg faaet ham til. Jeg kan faae ham til alt,
hvad jeg vil.

Vernille.

Og hvis jeg havde sagt til min Frue, at jeg ikke
kunde lide Dig i Huset, meener Du vel, Du da var
bleven her? Har Du allerede glemt, hvad jeg har gjort
for Din Skyld? havde jeg ikke ynkedes over Dig, saa
var Du bleven stillet til Regimentet i Tjern. Og dog
siger Du, jeg elsker Dig ikke. Uafnemmelige!

Henrich.

Henrich.

Got! — Vi faaer see. — Der kommer nogen —
stille!

Vernille.

Lad os staae gandske stille her. Ingen kan see os
her i Mørket. —

Femtende Scene.

Euphron, og De forrige.

Euphron.

Jeg kan ikke andet. Jeg maae affted til Gre-
vinde Leonore.

(han gaaer henimod Grevindens Kammer.)

Vernille, (til Henrich)

Paa Gangen synes mig det er Euphron.

Henrich.

Denne Gamle roder allevegne omkring. —

Euphron. (for sig.)

Jeg synes her er Folk i Salen, jeg maae høre efter.

(han bliver staaende ved Døren.)

Vernille.

Han er gaaet sin Vej.

Henrich.

Ja, hvem veed, hvor han nu skal have sin Nase
hen? —

Vernille.

Han kommer dog ingen Veg.

Henrich.

Et Ord af vor Mund gielder meere end alle hans Raad.

Pernille.

Vi kan faae vort Herskab til alt, hvad vi vil. —

Henrich.

Disse Herrer bilde sig ind, at de har slugt al Wiisdom, og dog kan man tage dem ved Næsen saa meget man vil.

Pernille.

Min Frue kan jeg leede ligesom et Barn i Leer-
debaand.

Euphron. (sagte.)

Maatte jeg kun komme til rette Tid, saa havde
jeg Spillet vundet.

(Han gaaer bort af den samme Dør.)

Henrich.

Men for at komme til Sagen igien, Pernille,
holder Du noget af mig?

Pernille.

Du gjør mig Uret, at Du vil spørge derom. —

Henrich.

Men ligger Lars Dig ikke lidt om Hiertet?

Pernille.

Synes Dig, at det Uglebillede er skabt for at
behage mig?

Henrich.

Hvis jeg kunde slaas min Lid til —

Pernille.

Pernille.

Jeg kunde give Dig en fuldkommen Sikkerhed —

Henrich.

Hvori da?

Pernille.

J at blive din Kone.

Henrich.

Og naar Du saa blev min Kone, hvad Sikkerhed har jeg da, at Du ikke tiere vil have mig til Nar?

Pernille.

Bare alle saaledes sindede, blev der aldrig noget Gietermaal sluttet.

Henrich.

Vel an! Lad os slaae vore Piafter sammen, og forlade dette Huus; de skienes altid, og det endes dog fløvt engang. —

Pernille.

Jeg er selv saa fæd af dette Liv, som Kat af Senop. Og naar Fruen faaer det om Datteren at vide, vil her blive et Fandens Huus.

Sextende Scene.

Euphron og Leonore i Døren og De forrige.

Euphron. (sagte til Leonore.)

Bliv staaende her, hvis De vil have Løyer.

Henrich.

Jeg troer dog, Pernille, at vi to ere Skyld i al denne Spliid.

D 5

Pernille.

Vernille.

Deri har Du Ret, og derfor gjør vi best, at vi pakke ind i Tide. —

Henrich.

Hvem skulde have tænkt, at vores Smule Mund-
huggerie i Morges skulde have kommet al denne Duls-
der affied?

Vernille.

Jeg maae tilstaae, jeg var saa opbragt, at jeg i
min Forbittrelse sagde baade løst og fast til min Frue
baade om Dig og om din Herre.

Euphron.

(gør Tegn til Grevinden at holde sin stille, og derpaa gaar
ganske sagte paa Tærne hen til Grevens Gemak.)

Henrich.

Jeg har ikke gjort det et Haar bedre med min Her-
re. Jeg var heed i Hovedet, og Du og din Frue
maatte holde for. —

Vernille.

Jeg udvirkede dog saa meget, at hun strax sendte
sin Son til Grevnen for at forlange din Afseede. —

Henrich.

Og jeg, at han svarte ham kort, og at de ikke
levnede hverandre Mere for 2 Skilling. —

Syttende Scene.

Euphron, Polidor, og De forrige.

Euphron. (til Polidor.)

Har De Lyst til at høre en nydelig Samtale?

Vernille.

Vernille.

Ja! hvem i al Verden skulde have drømt om at Herskabet for vor Skyld skulde være blevene dødelige Fiender. —

Henrich.

Min Herre har fortalt mig alt det, Du har berettet ham, at Din Frue har sagt om ham, og han var nær bleven bindegals. —

Vernille.

Og sandt at sige, saa var det just ikke Evangelium, alt, hvad jeg har fortalt ham.

Henrich.

Min Herre lukte heller aldrig Munden op i den Hensigt at forkleine Grevinden; men jeg sagde kun saa, for at bringe Dig, som tog hendes Partie, ret i Harnisk. —

Vernille.

Hvad siger min søde Engel om mit Paafund med Messikepotterne?

Henrich.

Ja Du er mig en listig Her. At bilde hende ind, at han havde stødt dem ned med Willie.

Vernille.

Men hvad siger Du om det Indsæd at faae hende til at bringe Stykket bort?

Henrich.

Men det var mig, som raadte min Herre at labe sin Hæl prøve Styrke dermed. —

Vernille.

Vernille.

Nei, det er alt for søyerligt, de gjøre ret nu alt hvad vi ville have. —

Henrich.

Vi maae dog tage os i agt. Kommer de efter vore Pudsler, saa er Fanden løs.

Euphron.

(Skynder sig paa Tæerne bort igiennem den midterste Dør.)

Vernille.

Og Comteffens Partie? det var mig, som gjorde det; men det var ogsaa mig, som fastede det over Ende.

Henrich.

Men hvad skal der nu blive af?

Vernille.

For mig maae der blive af, hvad der vil, det er min mindste Bekymring. —

Henrich.

Du pleyer dog at tage Dig det saa nær for Din Frue.

Vernille.

Ja, jeg holder nok af hende; men forstaae, saa længe der er noget at fortjene derved. —

Henrich.

Da vil det blive magert nok her i Huset for Fremtiden. —

Vernille.

Det er ret noget Gnier-Pak.

Henrich.

Henrich.

Arrige Trolde.

Vernille.

Gid Pokker trækkes længer med dem.

Attende Scene.

Euphron, en Tiener med Lys, og De forrige.

(Polidor og Leonore ere komne frem for at overrumple deres Folk; men da de see hinanden, gaar de nogle Skridt tilbage for ikke at tale til hverandre. Vernille og Henrich blive stumme med et.)

Euphron.

Det saa, I har viist, hvad I fører i SkjolDET. Herskabet har hørt alt, og I kan vente Drifkepenge efter Fortieneste. —

Henrich.

Jeg lod ogsaa Munden løbe i en uheldig Tid.
(løber ud.)

Polidor.

Skjelm! Du skal betale mig det.

Vernille.

Det er første gang jeg har talt aabenhjertet; men Sandhed er ilde hørt.

(løber ud.)

Polidor.

Affsum! Die kun.

Euphron.

De snedige! Jeg har nok tænkt at Skylden var deres; men i Steden for at bebrejde dem deres Uundersundige

fundighed, saa vil jeg haabe, at Sandheden, som nu er opdaget, vil let bringe et Forlig tilveje.

Polidor.

Ah! Euphron, jeg er ude af mig selv af Forbittrelse. —

Euphron.

De har meget meere være ret vel fornøiet. De har nu selv hørt, hvad jeg saa ofte har sagt Dem. Denne Dame har det bedste Hjerte. Hun fornærmer ingen, allermindst en Svoger, som Dem, hvilken det heele Huus er saa meget skyldig.

Polidor.

Himlen kiender best; hvor kjer jeg har dem alle: jeg elsker disse Børn, som om de vare mine egne, og det smerter mig, at jeg ikke nyder Gienkierlighed. —

Euphron.

De hører nu selv, Frue Grevinde.

Leonore.

Jeg er ikke ubillig, jeg skionner paa Fortieneste, og har lært at være taknemmelig; men naar jeg ogsaa mærker, at man vil drille mig —

Euphron.

De har selv hørt, hvem der har drillet Dem. Tienestefolkene.

Leonore.

De Troeløse! men skal de slippe saaledes?

Polidor.

Polidor.

Nei, vist ikke. (til en af Tjenerne.) Gaae strax og lad Politiet paa mit Ansvar bringe dem i Fængsel. —

Tjeneren. (for sig.)

Det Pak! det er mig kiert. Det var, som om de regierede det heele Huus.

(han gaaer.)

Leonore.

Vi skal da fløtte hertsa med det allersørste?

Polidor.

Det vil ikke gøres nødige, naar man frasalder den Sag, man har anlagt imod mig. —

Euphron.

Hvad Sag? Hvad fløtten? Alting er nu forbi, alting forligt. Den velsignede Fred smiler igjen ad os. —

Polidor.

Og Comteffens Brøllup? bliver det fuldbyrdet?

Leonore.

Jeg har intet derimod.

Polidor.

Naar saa er Frue Svigerinde —

Mittende Scene.

Lelio, og De forrige.

Lelio.

Min Moder! hvor er Rosaura?

Leonore.

Formodentlig i sit Kammer. —

Lelio.

Lelio.

Jeg har søgt hende overalt; men der er hun tilførladelig ikke. —

Leonore.

O! Himmel! jeg Ulyksalige! gesvindt —

(hun vil gaae.)

Polidor.

Die lit Frue Grevinde. —

Leonore.

Min Datter —

Euphron.

Die dog, vi vil snart finde hende.

— Leonore.

Hvorledes? —

Lelio.

Himmel og Jord! hvor er min Søster?

Polidor.

Jeres Søster er i min Varetægt.

Lelio.

Her ere de fornødne Papirer. I morgen gaaer hun i Kloster.

Polidor.

Jeres Søster er gift —

Euphron.

Og lader sig ikke meere indeslutte. —

Lelio.

Hvorledes? Af hvem? uden mig? hun skal døe for min Haand. —

Polidor.

Die —

Indvende

Tyvende Scene.

Leander med Kaarden i Haanden, De forrige,
siden en Tiener.

Leander.

Jeg forsvarer hende. —

Velio.

Hvilken ublue Omgang! den skal hæves. —

Polidor. (til Velio.)

Jeg maae undres over, at I tør bruge sli-
g Stighed i mine Værelser. —

Velio.

Jeg maae undres over, at De tilsøger Dem en
saadan Ret over min Søster. —

Leonore.

Bring Dit Stnd i Roelighed, min Søn, og hør
mig. Grev Polidor er ikke vores Uven —

Tiener.

Naadige Herre!

Polidor.

Hvad har Du at sige?

Tiener.

Henrich og Pernille har taget Slagten. —

Polidor.

Det er mig ret ukiert —

Tiener.

Men Politiet, som jeg har sagt alting, har snuset
dem op, og bragt dem i Forvaring.

R

Polidor.

Polidor.

De skal blive straffede.

Tiener. (for sig.)

Dette bliver tillige en lille Værdom for mig, ikke at tale ilde om Herskabet, eller sætte dem sammen.
(gaaer.)

Leonore.

Ja, min Søn, fra dem kommer al den Sladder. Henrich har ophidset sin Herre imod mig. Pernille har ophidset mig mod Greven. Jeg har selv hørt Sammenhængen med disse mine Øren. Vi ere nu Væner igien, og Du maae ikke sætte Dig imod denne Fred, som vi især kan takke Hr. Euphron for.

Euphron.

Ja, min Herre, det har været mit ivrigste Ønske, og Lykken har staaet mig bie. Lad mig ingen Hindring finde fra Deres Side. Jeg beder Dem. —

Helio.

Og min Søster ægter Baron Leander?

Polidor.

Hvad kan I have derimod?

Leander.

Er jeg ikke saa god Cavalleer som De, har jeg ikke Deres eget Løve? —

Euphron.

Vi har nok seet hende, kom kun nærmere, unge Frøken, vær ikke undseelig. —

En.

Første og tyvende Scene.

Rosaura, og De forrige, siden en Tiener.

Rosaura.

Min Moder, tør jeg haabe Forladelse. —

Leonore.

Tæl ikke meere derom, alting skal være glemt. —

Leander.

Maas jeg da modtage denne Haand, mit Livs Lyksalighed, i Deres Nærværelse?

Leonore.

Dermed er jeg vel fornøjet. —

Helio.

Og min Søster formodentlig ogsaa? —

Rosaura.

Som en Dronning. —

Helio.

Jeg siger ikke et Ord; jeg haaber Du kan ogsaa tie.

Rosaura.

Du har talt, saa længe Du har kunnet, min Broder, og jeg skal vist ikke tie, isald Du ved noget uanstændigt nødte mig til at tale. —

Helio.

Vær kun ikke bange. —

Leonore.

Hvad vil alt dette sige?

Helio.

Det er en lille Spøg af min Søster. —

Tiener.

Procurator Actenfresser er her med sin Fætter. —

Helio.

Fader han sig melde til Dem?

Nolidor.

Ja, den ærlige Mand vilde tiene os begge. Stig ham, at han kan gaae og aldrig sætte sin Fod i mit Hus. —

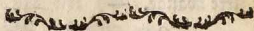
Helio.

Stig ham det samme fra mig!

Euphron.

Saa kan jeg da haabe, snart at see det Oprør dæmpet, hvori dette Hus har været. Hus-Klammerier ere de værste af alle. De komme som oftest af ubetydelige Karsager, og Tjeneste-Folk pleye de fleste Tider at puste til Ilden. Nedrige Hyklere komme Tønder dertil, og oprigtige Venner slukke den ud. Een Belønning vil jeg vente for min Møje, at De alle, hver i sær, vil gjøre Deres til at vedligeholde Fred og god Forstaaelse, uden hvilke det er umueligt et Hus kan blomstre. —

Ende.

Don

Don Juan,

eller

Den Ugudelige.

Comoedie i Fem Acter,

oversat efter

Molieres Comoedie,

Don Juan

ou

Le Festin de Pierre.

Personerne:

Don Juan, en Søn af D. Louis.

Sganarell, Don Juans Kammertiener.

Donna Elvire, Don Juans Frue.

Gusman, Donna Elvires Tiener.

Don Carlos, } Donna Elvires Broder.

Don Alfonse, }

Don Louis, Don Juans Fader.

Karen, } to Bønder: Piger.

Maren, }

Peer, en Bønde: Karl.

Commendantens Stotte.

Henric, } Don Juans Tiener.

Ragotin, }

Monsieur Knapingal, en Riobmand.

Et Spegelse.

Første Act.

Første Scene.

Sganarel, Gusman.

Sganarel. (med en Tobaks-Daase i Haanden.)

Aristoteles og Philosophien maae sige hvad de vilde, saa er der dog intet, der kommer imod Tobak: den er honette Følkes Hoved-Passion: og hvo, som lever uden Tobak, er ikke værd at leve: den ikke allene fornøyer og renser Hiernen, men den øver os endogsaa i Dyden, og man lærer ved den at blive maneerlige Folk: Seer man ikke hvor den giver Anledning til Omgjengelse i Selskab, ved at tage og give deraf paa alle Sider? man hør ikke engang, til Folk beder derom, men man forekommer deres Ønske: saa vist er det, at de, som bruge Tobak, faae ved den honette og dydige Tanker. Men nok om den Snak, lad os komme til vor forrige Discours igien: Saa er det dog vist, min kære Gusman, at Donna Elvire, Din Frue, foruroet liget over vores Vortreise, har strax givet sig paa Reisen efter os, og hendes Hierte, siger Du, som min Herre har vidst alt for stærkt at indtage, har ikke kunnet være i Roelighed, førend hun kom her at søge ham

op; vil Du at jeg i Fortrøelighed skal sige Dig min Mee-
ning derom? Da frygter jeg, at hun bliver kunz slet
belønnet for sin Kierlighed; at hendes Reise paa dette
Sted vil kun føre liden Nytte med sig, og at I havde
giort bedre aldrig at flytte en Fod herhid.

Gusman.

Sig mig dog, Eganarel, jeg beder Dig, hvad
kan indjage Dig en saadan Frygt, hvoraf Du spaaer
dette Onde? har Din Herre i saa Fald aabnet sit Hierte
for Dig? har han sagt Dig, at han havde en slags
Koldsindighed for os, som har tvunget ham til at reise
bort?

Eganarel.

Men, men jeg seer nok hvor hen vil, jeg begri-
ber nok hvad Udfald Sagerne ville faae; og uden at
han har aabnet sit Hierte, torde jeg næsten vedde, at
det bliver Slutningen; jeg kunde maaskee tage feil; dog
fort sagt: Erfarenhed har i deslige Ting vel kunnet give
mig nogen Oplysning.

Gusman.

Hvorledes! denne uforventede Vortreise er en U-
troeskab af Don Juan? kan han begaae dette Meenes-
derie, uagtet Donna Elvires reene Kierlighed?

Eganarel.

Nei, men han er ogsaa endnu, og har ikke det
Med.

Gusman.

En Person af hans Stand skulde begaae saa ne-
drig en Gierning?

Eganarel.

Eganarel.

En Person af hans Stand! det er en artig Snak;
 Skulde hans Stand hindre ham fra Ting —

Gusman.

Men det hellige Egetskabs Baaud forbinder dem.

Eganarel.

O stakkels Gusman! hør min Ven! troe mig, Du
 veed endnu ikke hvad Don Juan er for en Karl.

Gusman.

Jeg veed, sandt at sige, ikke hvad Karl han kan
 være; om han virkelig skal kunne have begaaet denne
 Troelssghed imod os; jeg begriber ikke, hvor han efter
 saa stor udviist Kierlighed og Utaalmodighed, efter saa
 mange stærke Bekræftelser og Forpligtelser, efter at have
 udstødt saa mange Suk og salte Taarer, skrevet saa man-
 ge Kierligheds Breve, afslagt saa mange Eder, viist saa
 stor Attraae og Uroelighed i sit Sind, ja endog i sin
 Elskovs Hefstighed forgrebet sig imod et Klosters hellige
 Love, alt for at faae Donna Elvire i sine Hænder: jeg
 kan ikke begribe, siger jeg, hvor han efter alt dette,
 skulde have det Hjerte i sit Liv, at gaae fra sit Love
 og Ord.

Eganarel.

Da kan jeg uden stor Hovedbrud begribe det, og
 kiendte Du Karlen saa sandt, da skulde Du see, at det var
 en let Sag for ham: jeg siger ikke derfor, at han har
 forandret sit Hiertelav til Elvire; thi derom har jeg
 ingen Bished endnu; Du veed at jeg efter hans Ordre
 reiste i Forveien, og efter hans Ankomst har han ikke

indladt sig t nogen Samtale med mig : Men for Sikkerheds Skyld vil jeg sige Dig, (dog imellem os) at Du seer i Don Juan, min Herre, den største Skielm, Jorden kan bære, et galt forstyrret Menneske, en Hund, en Satan, en Tyrk, en Rættter, som troer hverken Himmel eller Helvede, eller Dievel, som lever sin Tid hen, ret som et vild ufornuftig Beest, et Epicureisk Sviin, en virkelig Sardanapalus, som luffer Ormene til for alle de Formaninger, man kan give ham, og agter Troen for Børne-Spil: Du siger mig, at han har ægtet Din Gru: troe mig, at han havde gjort meer for at fyldestgøre sin Begierlighed, og at han med hende gjerne havde ægtet Dig, sin Hund og sin Kat; at slutte Egteskab koster ham intet, og han betiener sig af intet andet Middel for at vinde Fruentimmere: han er færdig at ægte hvem der forekommer ham, Fruer, Gomsfruer, Borgerdøttre og Bønderpiger ere ham alle lige gode, intet er ham for koldt eller for varmt; og om jeg sagde Dig alle deres Navne, som han paa adskillige Steder har givet sig med, saa vilde det blive et Register, som varede til i Aften: Du falder i Forundring og flister Farve over denne Tale; det er dog kun et Udcast af hans Person: Penselen skulde meere bruges, om hans Portrait skulde bringes til Fuldkommenhed; men nok er det, han gjør intet godt for Himlen hævner sig engang over ham paa en skrækkelig Maade. Jeg ønskede heller at være Fanden i Bøld, end hos ham; thi han lader mig see saa mange forskrækkelige Ting, at jeg var tilfreds han var, jeg veed ikke hvor. En stor Herre, som er et ugudeligt Menneske, er en forfærdelig Ting: jeg maae være ham troe imod min Villie.

lie. Frygten gjør mig nidkiar, jeg maae tage min Fornuft fangen, og ofte si: det er vel giort, som jeg i mit Hierte har stor Afstøye for. Men der seer jeg ham gaae at spadser, vi maae skilles ad: Hør! dette har jeg betroet Dig i stor Fortroelighed, og det er kommen mig for hastig af Munden, men skulde der komme ham noget for Øren deraf, sagde jeg reent ud, det var Lagn.

Anden Scene.

Don Juan, Sganarel.

Don Juan.

Hvem var det, der talede med Dig? det kommer mig for, som det var Gusman, Donna Elvires Tiener.

Sganarel.

Det er ungesar saa!

Don Juan.

Hvad? er det ham?

Sganarel.

Ja ret ham selv.

Don Juan.

Naar kom han her til Øien?

Sganarel.

I Gaar Aftes.

Don Juan.

Til hvad Ende er han kommen her?

Sganarel.

Sganarel.

Jeg troer nok Herren selv kan viide, hvad der foruroeliger ham.

Don Juan.

Det er nok vores Vortreise?

Sganarel.

Gandske rigtig! den stakkels Karl er gandske allarmet derover, og spurte mig om Aarsagen dertil.

Don Juan.

Hvad svarede Du ham da?

Sganarel.

At Herren havde intet talet med mig derom.

Don Juan.

Men hvad er Dine Tanker? og hvad synes Dig vel derom?

Sganarel.

Jeg meener, uden at gjøre Herren uret, at han har nye Kierlighed i Hovedet.

Don Juan.

Meener Du det?

Sganarel.

Ja.

Don Juan.

Virkelig Du tager ikke fejl, og jeg tilstaaer, at en anden Skønhed har saaledes indtaget mig, at jeg tænker ikke meere paa Donna Elvire.

Sganarel.

Eganarel.

O Gud ske Lov! jeg kiender min Herre paa mine Fingre, og jeg veed, at hans Hjerte er et af de ustandigste, der kan være til i Verden, som fornøyer sig ved at løse sig af eet Baand, for at slutte sig i et andet, og keedes ved at staae stille.

Don Juan.

Men synes Du ikke, jeg har Ret at bære mig saaledes ad?

Eganarel.

Hvordan Herre?

Don Juan.

He! hvad, tal?

Eganarel.

Herren har ret, siden han saa vil have det, og jeg tør intet sige derimod, ellers kunde jeg kan ske gjøre nogle smaa Indvendinger derimod.

Don Juan.

Du, jeg giver Dig Forlov at sige Din Meening derom.

Eganarel.

Efter som det er mig tilladt, saa vil jeg sige Herren reent ud, at jeg paa ingen Maade bifalder hans Levemaade, og at jeg holder det liderligt og skammeligt saaledes at elske isfeng, som man gjør.

Don Juan.

Hvad! vil Du, at man saaledes skal binde sig til den første Skidhed, som indtager os, at vi derfor skulle

Skulle saa got som flaae os fra Verden, og ikke have
 Dyne til at see nogen anden med; det er en herlig Vre
 at rose sig af at være troe, at begrave sig i en
 Passion, og i sine beste Ungdoms Aar ikke at kunne
 vise sig empfindlig mod andre Skionheder, som maatte kom-
 me os for Dyne: Nei, nei, det er kunns Taaffer, som
 blive bestandige; alle smukke Fruentimmere have Rettighed
 til at indtage os, og den Fordeel, som een kan have for
 den anden i at komme først, har dog ikke berøve de
 andre de retmæssige Fordringer, som de alle har til
 vore Hjerter. Skionhed indtager mig, i hvor jeg finder
 den, og jeg underkaster mig med Fornøjelse dens angenem-
 me Herredømme; om jeg endskjönt er bunden til een, saa
 forbinder dog den Kierlighed, som jeg har til et smukt
 Fruentimmer, mig ikke til at gjøre de andre Uret. Jeg har
 Dyne til at see alle de andres Fortrin med, og jeg giver
 enhver de Rettigheder, som Naturen forbinder os til at
 give dem. I hvorom alting er, kan jeg ikke nægte nogen,
 som jeg finder at være elskværdig, mit Hjerter, og saasuart
 et smukt Ansigt fordrer det af mig, giver jeg det bort, om
 jeg end havde Tusinde. Og foruden dette, har Kierlig-
 heden, naar den er nye, store Behageligheder hos sig, og
 Forandring er den største Gødhed deri. Hvad Fornøjelse
 er det ikke, at kunne ved en Høben Kierligheds-Forplig-
 telser forføre et smukt ungt Fruentimmers Hjerter, og at
 kunne see Dag for Dag, hvor man vinder hende meer og
 meer; at kunne ved idel Overhæng, Sukken og Græden faae
 Bugt med hendes Rydsfthed, som ugiærne overgiver sig; baade
 med det onde og gode at kunne trange sig igiennem de smaa
 Forhindringer, som hun kan sætte os i Vejen; at kunne over-
 vinde de Samvittigheds-Skrupler, som hun gjør sig en Vre
 af,

af, og at kunne saa usformetk føre hende hen, hvor man vil have hende. Men naar vi saa ere blevne Mestere over hende, saa er det beste til Ende, saa har man intet meer at sige, eller at ønske sig, og man kunde da snart blive dyffet i Sovn ved saadan stille Kierlighed, om ikke en nye Skionhed kom og opvækkede vor Begierlighed og gav os Leilighed til at erhverve et nyt Bytte. Med et Ord: intet er saa angenemt, som at kunne vinde Seyer over den Modstand, som et smukt Fruentimmer kan gjøre, og jeg har i den Henseende Seyervindernes Sind, som flyve fra een Seyer til en anden, og kunne ikke styre deres Attraae. Der er intet, som kan standse min hestige Lyst og Begierlighed, og jeg mærker, at jeg har et Hierte til at elske heele Jorden med, og jeg susser ligesom Alexander, at der var endnu en anden Verden, at jeg og der kunde gjøre nogle Elfskovs Erobring.

Eganarel.

Doktausend! hvor kan han staae og prøve, man skulde snart tænke, at han havde lært det uden ad, eller at han stod og læste det af en Bog.

Don Juan.

Hvad har Du at sige derimod.

Eganarel.

Saa men jeg har at sige, jeg veed ikke hvad jeg skal sige derimod; thi Herren veed at dreje Menningen saadan om, saa det lader, som han havde Ret, da det dog er vist, at han har Uret. Jeg havde de smukkeste Indfald af Verden, men den Tale han har holdt, har bragt alting i Vilderede for mig: Jeg vil sætte det op til en anden gang, saa vil jeg give mine Tanker skriftlig, naar jeg vil disputere med Herren.

Don

Don Juan.

Deri gjør Du meget vel.

Eganarel.

Men Herre, maatte jeg vel endnu engang betjene mig af den Tilladelse, han har givet mig til at tale hvad jeg vilde, for at sige ham, at jeg er noget forarget over det Levnet, han fører.

Don Juan.

Hvad ! hvordan Levnet fører jeg ?

Eganarel.

O et meget got og upaaflageligt, som for Exempel, saaledes at gifte sig hver Maaned, som han gjør.

Don Juan.

Ja kan der vel noget være meere behageligt ?

Eganarel.

Det er sandt nok, jeg finder det selv angemeent og behageligt nok, og jeg skulde selv kunne vænne mig dertil, om der var intet ondt deri; men Herre, saaledes at spille Gief med Egtefæb, som —

Don Juan.

Oh, kier Du Dig kun intet om det, den Sag skal jeg nok selv vide at afgjøre, uden at Du bekymrer Dig derom.

Eganarel.

Saa men Herre ! Skiemt passer sig her meget ilde.

Don Juan.

Hør Slyngel ! har jeg ikke sagt Dig, at jeg ikke kan lide Dine Prækener.

Eganarel.

Sganarel.

Jeg taler ikke heller til Herren, Gud bevare mig derfra : Han veed nok, hvad han gjør ; og om han er noget ryggesløs, saa har han nok sine Aarsager : men der ere visse Folk i Verden, som ere urimelige, uden at vide selv hvorfor og egensindige, fordi de troe, at det lader dem vel, og havde jeg saadan en Herre, da vilde jeg sige ham lige i Dinene : Det staaer jer vel an, I usle Leerkar og Madiske, som I er. (Jeg taler til den Herre, som jeg skulde have) det staaer jer vel an at spille Gief med det, som alle Folk har Respect og Verbødighed for. Meener I, at, fordi I er af Rang og Værdighed, fordi I har et smukt cafferet Haar, smukke Plumaser paa jer Hat, en galoneret Klædning og andre smukke Ting paa jer. (Det er ikke til Herren, jeg taler, men til den anden.) Meener I, siger jeg, at I derfor er bedre, end en anden; at alting er jer tilladt, og at man ikke tør sige jer Sandheden; lær af mig, som er jer Diener, at ryggesløse Folk aldrig faae en god Ende — og at —

Don Juan.

Hold Mund, siger jeg.

Sganarel.

Hvad har Herren at sige mig?

Don Juan.

Dette, at en nye Eliskahed ligger mig paa Hjertet, og at jeg, indtagen af hendes Yndighed, har efterfuldt hende til denne Bye.

Sganarel.

Men Herre, frygter han intet for Commendanten, som han slog ihjel for 6 Maaneder siden.

S

Don

Don Juan.

Hvorfor skulde jeg frygte, slog jeg ham ikke got ihjel?

Eganarel.

So meget got, han har ikke Aarsag til at beklage sig.

Don Juan.

Og jeg har jo faaet min Opreisning.

Eganarel.

Heel vel, men det kan ikke dæmpe den Empfindlighed hans Familie og Venner har derover, og —

Don Juan.

Ei lad os ikke tænke paa det Onde, som kan hendes os, lad os heller tænke paa, hvad der kan fornøje os; den Person, jeg taler om, er et ungt forlover Fruentimmer, meget smuk, og hun er bleven ført herhid af hendes tilkommende Brudgom. Jeg saae ved en Hændelse disse to forliebte Folk 3 a 4 Dage førend de reiste; men aldrig har jeg seet to Personer saa vel fornøjede med hinanden, og som lod see meer Kierlighed end de: dens kiendelige Hestighed bevægede mig strax, jeg blev slagen derover og min Kierlighed begyndte af Jaloufie. Jeg kunde ikke længer taale at see dem saa vel foreenet sammen. Den Fortrydelse, jeg havde derover, formeerede meer og meer min Begierlighed, og jeg forestillede mig en inderlig Fornøjelse af at kunne stifte Aernighed imellem dem, og bryde den Forening, hvorved mit forliebte Hjerte sandt sig fornærmet; men hidindtil har al mit Arbejde været forgievet, og jeg har i Sinde at drive Sagen til det yderste; Brudgommen har sat sig for at spadser med sin Kiereste ved Vandet, og der at tractere hende, jeg har uden at have talt et Ord til Dig derom, alting færdig, for at

fyldeste

fuldestgiøre min Kierlighed, og jeg har en liden Vaad og nogle Folk paa reede Hænder, med hvilke jeg haaber at kunne bortsnappe denne Skionhed.

Eganarel.

Ey Herre! — —

Don Juan.

He, hvad vilde Du vel sige?

Eganarel.

Oh, alt hvad han giør er vel giort, han veed at gribe Sagen ret an, der er intet behageligere til i Verden, end naar man saa kan finde paa at fornøie sig.

Don Juan.

Lav Dig da til at følge med mig, og Du skal sørge for mine Bevæhr, at de blive bragte derhen, saa at — (han seer Donna Elvire komme) Ah ubehagelige Møde! Din Skielm, Du sagde mig intet, at hun var her selv.

Eganarel.

Herren spurte mig intet derom.

Don Juan.

Er hun taabelig, at hun ikke har taget andre Klæder paa, og kommer saaledes anstigende i sit Reise-Tøj her paa dette Sted.

Tredie Scene.

Donna Elvire, Don Juan, Eganarel.

Donna Elvire.

Kan jeg vel vente mig den Ære, Don Juan, at I vil kiende mig igien, eller i det mindste at I vil værdises til at see paa det Sted, jeg staaer.

S 2

Don

Don Juan.

Madame, jeg tilstaaer, at jeg er forundret over hendes Ankomst her, som jeg saa lidet ventede.

Donna Elvire.

Ga jeg mærker nok, at I ikke ventede mig, og jeg seer, at I er forundret derover, men paa en lange anden Maade, end jeg kunde forestille mig, og det kommer mig just til at troe det, som jeg tilforn ikke vilde troe; jeg maae ret undre mig over min Taabelighed og mit Hjertes Svaghed, som ikke vilde tillade mig at troe, at I var en Bedrager, som saa mange Kiendets tegn noksom forsikrede mig om. Jeg tilstaaer, det var en meget taabelig, eller rettere at tale, en meget censfoldig Gierning af mig, saaledes at gaae hen og firere mig selv, og bryde mig saa meget med at giøre mine egne Dine og Fornuft til Egnere; jeg har søgt efter Aarsager for at undskyldte den Koldfindighed, som jeg syntes jeg fandt hos jer, og jeg forestilte mig 100 Urimeligheder for at finde rimelige Aarsager til jeres pludselige Reise. De billige Tvivlsmaal, som jeg havde om jeres Opsørsel, maatte sige mig hvad de vilde, saa forfæstede jeg dog altid det, som kunde giøre jer skyldig, og hørte med Fornøielse paa nogle latterlige Fabler, som kunde giøre jer igien uskyldig i mine Tanker. Men den Maade, som I tager imod mig paa, tillader mig nu ikke meer at tvivle, og det Dickast I tog imod mig med, da jeg kom herind, underviser mig om meer, end jeg skjøttede om at vide: ikke desmindre skulde det dog være mig en Fornøielse, at høre af jer egen Mund Aarsagen til saadan Reise: Tael dog, Don Juan, jeg beder jer

fer derom, og lad os høre hvorledes I kan undskyldes jer.

Don Juan.

Madame, der staaer Sganarel, han veed hvad der er Aarsag til min Bortreise.

Sganarel.

Jeg Herre, jeg veed intet deraf, om han saa behager.

Donna Elvire.

Nu vel da, Sganarel, tael, det er mig lige meget, hvem jeg faaer det at vide af.

Don Juan.

(Giver Sganarel Tegn til at komme nærmere.)

Kom og tael med Fruen.

Sganarel.

Hvad vil Han, at jeg skal sige?

Donna Elvire.

Kom dog nærmere, siden de saa vil have det, og sig, hvad der har forvoldt jeres hastige Bortreise.

Don Juan.

Vil Du intet svare!

Sganarel.

Jeg har intet at svare, Herren behager at skierse med sin ringe Tiener.

Don Juan. (truer.)

Vil Du svare, siger jeg.

Sganarel.

Fruen. — —

Donna Elvire. *Indtræder.*

Hvad?

Sganarel.

(vendende sig imod sin Herre.)

Herre —

Don Juan. *(truende ham.)*

Derfom —

Sganarel.

Gode Frue, Sejer: Herterne Alexander og den anden Verden er Aarsag til vor Reise, see der Herre, det er alt det jeg kan sige.

Donna Elvire.

Vil I vel være af den Godhed, Don Juan, at forklare mig disse mærke Taler.

Don Juan.

Skal jeg sige hende Sandheden, Madame, saa —

Donna Elvire.

Oh hvor veed I slet at forsvare jer for en Hofmand at være, som bør være vant til sligt: jeg ynkes over jer, nu jeg seer I er saa raadvild, hvi bliver I ikke fortrydelig over min Tiltale, hvorfor søger I ikke at I har altid et Sind og eens Kierlighed for mig, og at intet uden Døden er mægtig til at skille jer fra mig? hvorfor siger I ikke, at Sager af den yderste Vigtighed have tvunget jer til at reise saa hastig bort, uden at give mig Underretning derom? at I maatte imod jer Villie blive her, at jeg kunde kunns reise bort igien, og at I skulde følge mig efter, saa snart det var muligt, at I havde visselig en brændende Længsel efter at

nyde

nyde min Nærvarrelse igien, og at I horte fra mig, leed det samme, som et Legeme der er uden Sial: see saadan burde I vilde at forsvare jer, og ikke staae saa forsagt, som I gjør.

Don Juan.

Jeg bekiender, Madame, at jeg har ikke Gaver til at hyfle, og at jeg har et oprigtigt Hjerte; jeg kan ikke sige, at jeg har samme Hjertelov til hende, som tilforn, og at jeg har en inderlig Længsel efter at kunne være hos hende igien; eftersom det er gandske vist, at jeg er reist bort for at slyge hende: ikke for nogen af de Marsager, som hun tænker, men allene for at have en roelig Samvittighed, og fordi jeg troede, at jeg ikke kunde leve længere med hende uden Synd; der ere komne mig nogle Scrupler i Sinde, Madame, og ved at betragte det, jeg har gjort, har jeg eftertænkt, at, da jeg ægtede hende, tog jeg hende ud af et helligt Kloster, hvorved hun har brudt de Løfter, med hvilke hun havde forbundet sig til det Sted, og at Himlen er meget nidkier over sligt; jeg har da en kunnet andet, end fortryde det, og frygte for Himlens billige Brede. Derover er jeg kommen paa de Tanker, at vor Ægteskab, som var kun gjort i Løndom, ikkun tilbragte os Straf fra Himmelen, og at jeg derfor burde staae hende af Tankerne, og derved give hende Leilighed til at gaae derhen, hvor hun kom fra; vil hun vel, Madame, sætte sig imod saa gudeligt et Forsæt, og at jeg, ved at beholde hende, skulde bringe mig Himlens Brede paa Halsen, som —

Donna Elvire.

Ah, din Elikt, nu er det først jeg kiender Dig ret, nu, da det ikke kan tiene til andet, end til at gjøre mig

mig forrøbet ; men viid at Din Udyd skal ikke gaae ustraffet bort, og at den samme Himmel, som Du spiller Giel med, skal hævne mig over Din Troløshed —

Don Juan.

Madame — —

Donna Elvire.

Det er alt nok sagt, jeg vil ikke høre meere tale derom, og jeg har desverre hørt for meget : det er empfindligt at høre for meget af sin egen Skam, og i saadanne Tilfælde bør et ædelt Hierte tage sin Beslutning ved det første Ord, som falder : Tænk ikke, at jeg nu skulde bryde ud i mange Skældsord og Bebrejdelser : Nei, nei, min Brede stilles ikke ved mange unyttige Ords Udgydelse. Hævnen allene er mægtig til at dæmpe den. Jeg siger Dig det endnu, Dit troeløse Skarn, at Himlen skal straffe Dig for den Hierte-Sorg, som du gjør mig, og om Himlen har intet, som Du frygter for, saa frygt dog i det mindste for et opirret Feuentimmers Brede.

Eganarel.

Ah, gid han vilde omvende sig.

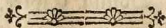
Don Juan.

(efterat have grundet lidt.)

Rom lad os sætte vort forliebte Forsæt i Værk.

Eganarel.

Hvilket forbandet Menneſke har jeg dog til Herre. —

Anden

Anden Act.

Første Scene.

Karen, Peer.

Peer.

Der kom Du saa gon meget vel tilpaa. Drolen spli-
de mig ad fattedes der et Knappenaals Hoved i, at de jo
nær var druknet begge to.

Karen.

Var det da den stærke Vind i Morges der havde
kastet dem om med Baaden?

Peer.

Jeg skal saa marri fortælle Dig alting, Karen,
hvordan det er tilgaaet. — Jeg og den lange Hans var
neere ved Vandet og spille Keiler; thi Du veed vel at
den lange Hans gierne spiller Keiler, og at jeg iblant
for en Forandrings Skyld og spiller Keiler: da vi da
stod bedst og spille Keiler, saae jeg noget plaske i Van-
det, og som Strømmen drev hen imod os, jeg saae det
saa gon gandske grant, men om et Dieblis saae jeg igien
efter det, og see jeg saae intet: Hans sagde jeg da, jeg
syntes at jeg saae to Mennesker neere i Vandet. Oh,
sagde han, det har været en død Kat eller Hund, som
de har druknet, sagde han, Du har intet vist Syn; Dro-
len splide mig ad, sagde jeg, om det er ikke to Menne-
sker, jeg har et vist Syn nok: som jeg siger Dig, vil

Du vedde, sagde jeg, at jeg har seet ret, sagde jeg, og at det er to Mennesker, som svømme lige herhid. Jeg vedder, tag mig Diavlen, sagde han, at nei: tør Du vedde en Rixort derpaa, sagde jeg: det tør jeg vel, sagde han: og saa viiste han mig Pengene strax, og sagde: det er de. Jeg vedste, at jeg var hverken fuld eller gal, jeg lagde mine Penge hos, og det lige saa fiæk, som om jeg kunde have druket et Glas Brændevin; thi jeg er, gid jeg saae Skam, forvoen, jeg, og uden det vidste jeg min Sjal nok, hvad jeg giore. Hvad skeede, nerve havde vi veddet, før de kom saa nær, at de naaede Grunden, og gav os Tegn til at komme dem til Hielp, og mig til at tage mine Penge. Da det var giort, sagde jeg til Hans, kom og lad os hielpe dem — Drolen splide mig ad, om jeg giør, sagde han, thi jeg tabte for de Kieltringers Skyld: endelig piinte jeg ham saa længe, til han lod sig overtale, og saa satte vi os i en Baad, og med megen Meie hialp dem op af Vandet, saa vaade, som Muus, hi, hi, hi, og derefter bragte jeg dem hjem til vores, hvor de klæbde sig gandske nøgne af, og tørrede sig, derefter kom der nok et Par af samme Følge, som havde reddet sig selv, saa kom siden Maren til dem, og hende kastede de alle et venligt Die til. Saadan er heele Historien.

Karen.

Siger Du ikke, Peer, at der er een af dem, som seer bedre ud, end de andre.

Peer.

Jo, det er Herren, det maae være en stor Mand; thi han har Sølv paa sig fra Top til Taae: De, som
ziener

tiener ham, ere ogsaa Herrer: Men saa stor en Herre, som han og er, saa havde han saa marre druknet, havde jeg ikke været ved Haanden.

Karen.

Ah! Tænk engang!

Peer.

Drolen splide mig ad, havde han ikke lagt i Ban-
det endnu, vare vi ei komne ham til Hielp.

Karen.

Er han da gandske nogen hjemme hos Dig endnu?

Peer.

Nei vist ikke, de flædre ham gandske om i vor Nær-
værelse. Varke død! jeg har aldrig seet saadan Paa-
klædning, og hvilken Diævels hoven Historier og Din-
geldangel har de Hoffolk ikke paa sig. Jeg kunde drukne i
det, og jeg var færdig til at tabe haande Næse og Mund
ved at see det. Tænk engang, Karen, de har Haar,
som intet sidde fast paa Hovedet, og dem sætte de paa,
ligesom jeg kan sætte min forede Lue paa. I deres
Skiorter har de saa store Ermer, at Du og jeg gier-
ne kunde bygge og boe deri. Deres Kioler staae saa
stive om dem, som Friens stoppede Skiort. De har
et Halsbaand, som vor Porthund. Deres Liv er saa
indfæstet, at de gaar og gabe for at tage Veiret. Ja
endtil deres Skoe, saa knibe de Foden saa ind dermed,
at fik jeg saadan et par Skoe paa, faldt jeg vist nok
om og brækkede min Hals i tu.

Karen.

Karen.

Jeg maae saa gi hen og see det, Peer!

Peer.

Oh, tøv lidt, Karen, jeg har noget at sige Dig.

Karen.

Nu, hvad er det?

Peer.

Veed Du hvad, Karen, jeg faaer engang lase op for en fuld Sæk, som de siger. Du veed jeg kan nok lide Dig, og har i Sinde at tage Dig til min Kone: men skal jeg sige min Sandhed, saa er jeg intet tilfreds med Dig.

Karen.

Hvornu! hvad vil det sige?

Peer.

Det vil sige saa meget, at Du gjør mig Hove: det kruset.

Karen.

Hvorned da?

Peer.

Du holder jo intet af mig, dit Skarn!

Karen.

Intet andet end det.

Peer.

Saa intet andet end det, er det ikke nok det?

Karen.

Jeg kan intet lide, Peer, at Du kommer saa altid med det samme og samme.

Peer.

Peer.

Saa godt, jeg saaer vel komme med det samme og samme, siden det altid er det samme og samme med Dig, var Du ikke saa, saa var jeg ikke saa.

Karen.

Men hvad Ganden vil Du have af mig?

Peer.

At Du skal holde en Klat af mig.

Karen.

Det gjør jeg jo eg.

Peer.

Du gjør Ganden, skönt jeg gjør alt hvad jeg kan for at vinde din Kierlighed. Der gaaer aldrig noget Marked forbie, jeg jo kjober noget at forære Dig, skönt Du aldrig erindrer mig derom: Skal der hentes noget i Byen, løber jeg, som Ganden var i Hølene paa mig, for at bringe Dig det i en Hast. Jeg kjober Almanak allene for at vide Din Navne-Dag, og skaffe Dig Dands og Spil paa den Dag. Men der er ikke meere Høielse i Dig end i en Steen. Det er, Diavlen fare i Ganden, hverken smukt eller skönt, at være saa kold mod dem, der har det saa heedt for os, seer Du vel det.

Karen.

Nu i tusind Pokker, elsker jeg Dig ikke ogsaa.

Peer.

Ja Du elsker paa en feed Maade.

Karen.

Hvordan vil Du jeg skal bære mig ad?

Peer.

Peer.

Saadan, som man bær sig ad, naar man elsker, som man bær.

Karen.

Elsker jeg Dig ikke og, som jeg bær?

Peer.

Nei vist ikke; thi naar saa er, lader det sig see i Gierningen, og man gjør den man elsker tusinde Eresdentser. See engang hvor heedt den store Maren har det for den unge Thomas. Hun er altid om ham, og loggrer for ham, og lader ham aldrig i Roe. Naar hun gaaer ham forbi, trækker hun ham i Haanden: og forleeden Dag, da han sad paa en Steen ved hende, trak hun ham need til sig: see, det kan man kalde Kierlighed. Men Du taler aldrig et Ord til mig: Du er ligesom et Stykke Træ, og jeg kunde gaae Dig ti gange forbi, uden at Du skulde røre Dig af Stedet, for enten at spøge med mig, eller sige mig et eeneste venligt Ord. Det er, gid jeg saa Skam, ikke ret, at være saa koldfindig mod den, der elsker Dig saa inderlig.

Karen.

Ja, mit Sind er nu ikke anderledes, hvad kan jeg til det?

Peer.

Hvilket forbistret Sind er da ikke det. Naar man kan lide Folk, lader man dog see nogen Tegn dertil.

Karen.

Snik, Snak, jeg elsker Dig saa meget, som jeg kan, og er Du ikke tilfreds dermed, kan Du søge Dig
en

en anden op, som Du bedre kan finde din Reigning ved.

Peer.

Nei holdt, er det min Tak, jeg skal have? Men om Du elskede mig, kunde Du vel tale saa?

Karen.

Hvi kommer Du da med Din unyttige Sladder at bryde mit Hoved.

Peer.

Ei nu: hvad oundt gjør jeg Dig, jeg anmoder Dig jo kun om lidt Kierlighed.

Karen.

Lad mig da være og plag mig ikke meer, det skal komme, naar Du mindst venter det.

Peer.

Giv mig da Din Haand derpaa, lille Karen.

Karen.

Der har Du den.

Peer.

Lov mig, at Du vil herefter elske mig meere.

Karen.

Giv Tid, saa skal Du faae, hvad Du vil have: Peer, er det Herren, som Du talede om før?

Peer.

Ja det er ham selv.

Karen.

Ei han seer fin ud, det var Skade, om han skulde have druknet.

Peer.

Peer.
Farvel! jeg kommer strax igien. Jeg gaaer kun
hen at drikke et Glas Brændevin, for at vederqvæge
mig, efter det Arbejde, jeg har havt.

Anden Scene.

Don Juan, Sganarel, Karen.

Don Juan.

Udsaldet blev ikke efter Dasse, Sganarel, og den
stærke Storm har tillige med Vaaden kuld kastet vor Pros-
ject. Men skal jeg sige Dig Sandheden, saa kan den
kionne Bonde-Dige, vi nys har seet, nok oprette Skar-
den, og jeg har suudet hos hende saadanne Behagelig-
heder, som nok kan forlindre den Fortrydelse mit Pros-
jects flette Udsald har forarsaget mig. Dette skal i
det mindste ikke slaae mig seyl; thi jeg har allerede sat
mine Sager paa saadan God, at jeg ikke skal længe suk-
ke, inden jeg faaer min Billie med hende.

Sganarel.

Jeg kan ikke noksom forundre mig over Herren,
thi neppe ere vi slupne af een stor Fare, som truede os
med Døden, førend han, isteden for at takke Himlen
for den ham beviiste Naade, søger med sin Kammerlige
og ugudelige Opførsel at bringe sig dens Bredde paa
Halsen igien, og den nye Kierlighed, som —

Don Juan.

Hold Munden, din Skurk, Du veed ikke hvad
Du siger.

Sganarel.

Eganarel.

Min Herre veed nok hvad han gjør.

Don Juan. (bliver Karen vaer.)

Ah Eganarel, hvor kommer denne Bonde-Pige fra: har Du vel i dine Dage seet noget deiligere, og finder Du hende ikke nok saa kion som den anden?

Eganarel.

Jo vist. Der har vi igien noget nyt.

Don Juan.

Hvad kan jeg tilskrive den Lykke af Jeres angememme Nøde, min Engel? Kan man og paa Landet blant Træer og Skove finde saadanne Skionheder?

Karen.

Som De seer, min Herre.

Don Juan.

Er I fra denne Bye, med Forlov?

Karen.

Ja jeg er saamen.

Don Juan.

Boer I ogsaa der?

Karen.

Ja jeg gjør, gode Herre.

Don Juan.

Hvad hedder I, om jeg maa spørge?

Karen.

Karen til Tieneste.

I

Don

Don Juan.

Ah, hvilket deiligt Menneske! hvor ere hendes Dine
giennemtrængende?

Karen.

Herren gjør mig gandske skamsfuld.

Don Juan.

Undsee jer intet ved at høre Sandhed! Eganarel,
hvad siger Du vel om hende! kan der vel være noget
smukkere til i Verden! vend jer lidt om, min Duffe.
Ah, hvilken vel proportioneret Taille! Hovedet lidt i
Bairet, om jer saa behager: ah, hvilket Engle-Ansigt!
Tak Dinene ret op: Ah hvor ere de levende! Lad mig
see jeres Tænder: Ah hvilke Elfenbeens Vallisader! og
hvor ere de Lipper kyskelige! Jeg er gandske slagen, og
jeg har aldrig seet saa deiligt et Menneske før.

Karen.

Det behager Herren saa at sige, og jeg veed ikke
om han gjør det for at fixere mig.

Don Juan.

Jeg fixere jer! Gud bevare mig derfra, jeg holder
alt for meget af jer dertil, og det er af Hjertets Op-
rigtighed jeg taler.

Karen.

Er det saa, da er jeg Herren derfor megen Tak
skyldig.

Don Juan.

Aldeles intet. I er ingen uden jer egen Skøn-
hed derfor Tak skyldig.

Karen.

Karen.

Dette er alt for vel sagt for mig, gode Herre, og jeg veed ikke hvad jeg skal svare dertil.

Don Juan.

Betragt engang hendes Hænder, Eganarel.

Karen.

Phy, gode Herre, de ere jo saa sorte som Jord.

Don Juan.

Ei hvad siger I nu, de ere jo de smukkeste Hænder af Verden, tillad mig at kysse dem paa det samme.

Karen.

Herren gjør mig al for stor Vre, havde jeg vidst det noget før, skulde jeg saamen have toet dem i Sæbe.

Don Juan.

Siig mig engang, min deilige Karen, er I gift?

Karen.

Nei jeg er ikke, gode Herre, men jeg skal med det første giftes med min Naboe: Kones, Mettes, Son, Peer.

Don Juan.

Hvad! saa deiligt et Fruentimmer, som I er, skulde blive en Bonde-Kone! nei, det var at vanhellige saa megen Skionhed, og I er ikke fæd til at boe i en Landsbye. I fortjener visselig en bedre Lykke, og Himlen, som vel kionner dervaa, har erpresse ført mig herhid for at hindre dette Ægteskab, og for at sætte den Priis

paa jer Skionhed, som den forriener; thi jeg elsker jer af mit inderste Hierte, skionne Karen, og det beroer paa jer allene, om I vil lade mig føre jer fra dette flette Sted, og sætte jer i den Stand, I for lange siden burde være i. Denne Kierlighed kommer vel noget hastig, men, deilige Karen, det er en Virkning af jeres usorlignelige Skionhed, og jeg elsker jer saa meget i et Kvarteer, som en anden i et halvt Aar.

Karen.

Meener De og det De siger, gode Herre. Jeg veed snart ikke, hvorledes jeg skal bære mig ad, naar De taler; thi det De siger, er meget behageligt, og jeg vilde hiertelig gierne troe det: men man har sagt mig, at man slet intet kan troe store Herrer, mindst de til Hove; thi de søge kun at forlokke de unge Piger.

Don Juan.

Jeg er ikke af det slags Folk.

Eganarel.

Det er han saamen ikke heller, det var Synd at sige ham paa.

Karen.

De kan vel selv tænke, gode Herre, at det er ingen Fornøielse at lade sig bedrage: Jeg er kun en fattig Bonde-Pige, men jeg har min Ære meget kjer, og jeg vilde heller døe, end see mig vanæret.

Don Juan.

Jeg! Skalde jeg være af saa vanartigt et Gemyt, at ville bedrage saa deiligt et Fruentimmer, som I! nei,
det

bet tilfod min Samvittighed mig aldrig. Jeg elsker jer, lille Karen, af et ærligt Hierte og med velberaad Hu: og til Beviis paa hvad jeg siger, saa tilbyder jeg jer herved min Person, og vil holde mig det for en stor Lykke at faae saa deilig en Kone: Hvad større Beviis vil I forlange? Jeg er færdig til at fuldbyrde hvad jeg har sagt, naar I vill, og jeg tager ham, der staar, til Vidne derpaa.

Sganarel.

Nei, frygt kun intet, han gifter sig gierne med jer, naar I kun vil.

Don Juan.

Ah, lille Karen, jeg mærker nok, I kiender mig endnu ikke ret: I gjør mig sandelig stor Uret, om I dommer mig efter de andre. Og er der skaars Men-nesker til, som søge at forlokke unge Piger, saa unddrag mig dog af deres Tal, og tvivl ei om min Oprigtighed. Overalt er jer egen Skionhed jer det sikkerste Pant paa min Ærlighed. Saa smukke Fruentimmer, som I, tør ikke ved at frygte for Utroeskab. Jeres Slaverie er alt for livlig til at man skulde skigte om Frihed. Jeg skulde partere mit Hierte i hundrede Stykker, om deri opsteeg den mindste Tanke, som kunde være jer fornærmelig.

Karen.

Jeg veed Marri intet, om De taler sandt eller ei, men De mager det saa, at man maae troe Dem.

Don Juan.
 Saasnart I troer mig, skal I tillige finde, at
 I ikke gjør Uret i at troe mig. Jeg igientager mit
 forrige Tilbud: Samtykker I i at være min Kone?

Karen.
 Jamen, om Fæster vil.

Don Juan.

Seer da, I faaer hende overtalt, min hierte Karen.

Karen.

Men i hvad De gjør, gode Herre, saa bedrag mig
 intet; thi det var en Samvittigheds Vierning, eftersom
 jeg giver mig saa paa Troe og Love.

Don Juan.

Hvad! tvivler I endnu om min Overrigtighed.
 Vil I at jeg skal bekræfte det med dyre Eder? at
 Himlen —

Karen.

For Guds Skyld sværg intet, jeg troer jer uden
 det.

Don Juan.

Giv mig da et lille Kys til Pant-verpaa.

Karen.

O hie tilvi blive gifte, gode Herre, saa kan vi
 kyskes saa meget vi ville.

Don Juan.

Du vel, min deilige lille Karen, jeres Billie er min Billie, men giv mig dog jeres Haand, og tillad at jeg ved tusinde Kys udviser min Glæde over —

Tredie Scene.

Don Juan, Sganarel, Peer, Karen.

Peer.

(gaaer imellem dem og støder D. Juan bort.)

Kun sagt, kun sagt, gode Junker, om det jer saa behager; I overtiiler jer for meget, I kunde snart faae Ondt deraf.

Don Juan.

(støder Peer bort igien.)

Hvor kommer denne Næsvise Slyngel fra?

Peer.

Vær saa god og flyt jer selv, og hold jer Næse fra vore Fæste-Mær.

Don Juan.

(bliver ved at støde ham bort.)

Ingen Allarm, Slyngel.

Peer.

Det er, Drolen splide mig ad, intet Ret saadan at støde Folk.

Karen.

(tager Peer under Armen.)

Ei kan Du ikke ogsaa lade ham raade lidt.

Peer.

Hvordan! jeg skulde lade ham raade! nei det skal
 Dævlén forbyde ham.

Don Juan.

He.

Peer.

J bilder jer nok ind, Junker, at fordi I er en
 stor Herre, kan I cortisere med vore Koner, og kneppe
 os paa Næsen oven i Riøbet.

Don Juan.

He, endnu engang.

Peer.

Ja he. (D. Juan giver ham et Drefigen.) Drolen
 splide mig, slaaer I mig. (giver ham endnu et.) Dæv-
 len — (endnu et.) Far — (end et.) Det er mon Seel
 og min Sir ikke ret, saaledes at handle med Folk, og
 det er en slet Belønning, fordi jeg reddede jer af
 Stranden før.

Karen.

Nu, nu, ærgre Dig intet, Peer.

Peer.

Jeg vil ærgre mig. Maae man ikke blive gal
 over slikt, og Du er en Laptaske, som taaler saaledes
 at andre holde af Dig.

Karen.

Det er andet, end Du tænker, lille Peer; Herren
 har i Sinde at ægte mig, Du har ikke nødig at blive
 saa bister derover.

Peer.

(indtræder)
Peer.

Hvordan! veed Du ikke Du er forlovet med mig.

Karen.

Det gjør intet til Sagen: Elsker Du mig ret,
saa bør Du være glad over at jeg bliver Frue.

Peer.

Du Frue! jeg skal, Drolen splide mig ad, for vrte
Halsen om paa Dig.

Karen.

Nu, nu, giv Dig tilfreds, Peer, bliver jeg Frue,
skal Du intet tabe derved, Du skal altid bringe Ost og
Smør paa Gaarden til os.

Peer.

Jeg skal bringe Diavlen, og ikke Ost og Smør,
hvor dyre Du og vilde betale mig det. Saa lader Du
Dig saadan snakke for. Ja gid jeg havde vidst det lidt
før, jeg skulde smukt have ladet ham blive i Stranden,
og givet ham en god Steen for hans Pande-Brast med.

Don Juan.

(nærmer sig for at slaa ham.)

Hvad siger Du, Lommel?

Peer. (gaaer bag Karen.)

So see hvor bange de ikke er.

Don Juan. (gaaer efter ham.)

Rom frem din Pralhals.

Peer. (ved den anden Side.)

Jeg blæs ad jer.

E S

Don

Don Juan. (løber efter ham.)

Oh, det faaer vi at see.

Peer. (bag Karen.)

Jeg har seet saadan en Karl som I før.

Sganarel.

Ei Herre, lad den arme Dævel være i Noe, det er Synd at slaae ham. Hør Kammerat, gaae din Vej og hold din Mund.

Peer.

(gaaer forbi Sganarel med Næverne i Siderne.)

Jo jeg tør see Karlen under Dine, jeg.

Don Juan.

(løfter Haanden for at give ham et Dressigen, men han bukker sig, saa Sganarel faaer det.)

Ah, jeg skal lære din Knegt til.

Sganarel. (seer til Peer.)

Skam faae Du dit Dagbeest.

Don Juan.

Du har fortient det for din narriske Medlidenshed.

Peer.

Jeg skal saa gon gaae lige hen til hendes Fæster, og fortælle hende heele Historien.

(gaaer.)

Don

Don Juan.

Nu bliver jeg endelig det lykkeligste Menneſke paa Jorden. Jeg vilde ikke bytte med et Kongerige. Hvad Glæde vil det ikke blive mig at ſaae jer til Kone, og hvor — —

Fjerde Scene.

Don Juan, Eganarel, Karen, Maren.

Eganar. I. (bliver Maren var.)

Ah, ha, ha, ha.

Maren. (til D. Juan.)

Hvad har Herren med Karen at beſtille? holder han Kierligheds Samtale med hende ogſaa? kan ſee.

Don Juan. (ſagte til Maren.)

Nei tvertimod: hun har ſaaet Luſt til mig, og har ſtaaet og friet en heel Time, at jeg ſkulde tage hende til Kone; men jeg ſagde hende reent ud, det kunde ikke lade ſig gjøre, efterſom jeg havde givet jer mit Løfte.

Karen. (til D. Juan.)

Hvad vil Maren ham?

Don Juan. (ſagte til Karen.)

Hun er ſortrydelig over at ſee mig ſnakke med jer: Hun vil med Gædens Magt have mig til Mand; men jeg ſvarede; at hun gjorde beſt, hun lod de Tanker fare, efterſom jeg havde udvælt jer til min Kone.

Maren.

Maren.

Hvad Karen?

Don Juan. (til Maren sagte.)

Hvad I end vil sige, saa hjælper det intet; thi hun har faaet det i Hovedet, og Pokker kan ikke præke hende det af igien.

Karen.

Hvordan Maren? siger Du —

Don Juan. (sagte til Karen.)

Det hjælper ikke meer, end om I slog Vand paa en Gaas.

Maren.

Har han — —

Don Juan. (sagte til Maren.)

Hvad vil I spille jeres Ord paa hende.

Karen.

Jeg vilde — —

Don Juan. (sagte til Karen.)

Hun er for paastaende paa sin Meening.

Maren.

Saa min sant det er — —

Don Juan. (sagte til Maren.)

Tael intet til hende, hun er gal.

Karen.

Jeg troer — —

Don

(sagte til Karen.)

Hvad vil I snakke med et rasende Menneske.

Maren.

Nei jeg maae tale med hende.

Karen.

Jeg faaer dog høre, hvad hun vil sige.

Maren.

Hvad —

Don Juan. (sagte til Maren.)

Jeg vedder hun siger: jeg har lovet hende Egetestab.

Karen.

Jeg — —

Don Juan. (sagte til Karen.)

See kuns, om hun ikke siger, jeg vil have hende.

Maren.

Det er ikke ret, Karen, saaledes at falde en anden ind i Rixbet.

Karen.

Det er heller ikke artigt af Dig, Maren, at være fortrydelig over at Herren taler med mig.

Maren.

Det er mig, som Herren først har seet.

Karen.

Har han seet Dig først, saa har han seet mig sidst, og lovet mig Egetestab.

Don

(Indtr.) Don Juan. (sagte til Maren.)

Hvad sagde jeg.

Maren.

Ydmygste Tienersinde, han har gjort mig og ikke Dig det Løfte.

Don Juan. (sagte til Karen.)

Sagde jeg det ikke nok.

Karen.

Gak til Bloksbjerg, det er mig, siger jeg.

Maren.

Du narres for Dig, det er mig, mig, siger jeg i Diævels Skind og Been.

Karen.

Der staaer han selv og skal give mine Ord Magt.

Maren.

Jeg lader det og komme an paa ham, om han tør sige, jeg far med Usandhed.

Karen.

Har Herren vel gjort hende Egteskabs-Løfte?

Don Juan. (sagte til Karen.)

Ah, det siger I for at spotte mig!

Maren.

Er det vel sandt hun siger: at Herren har lovet hende Egteskab?

Don Juan. (sagte til Maren.)

Er det muligt I kan have flige Tanker om mig?

Karen.

Karen.

Han seer dog hvor fast han staaer derpaa.

Don Juan. (til Karen.)

Kan I ikke sagte lade hende fornøje sig med Indbildingen.

Maren.

Mærker han ikke dog, hvilken Forsikkring hun siger det med.

Don Juan. (sagte til Maren.)

Ei lad hende kuns snakke.

Karen.

Nei, jeg maae have Sandheden for en Dag.

Maren.

Jeg maae have Oplysning heri.

Karen.

Jeg vil, at Herren skal vise Dig, at Du tager feil, Maren.

Maren.

Og jeg vil, at Herren skal lukke Munden paa din Sladderhank og flye Dig en lang Næse at løbe med.

Karen.

Gode Herre, stil Trætten imellem os.

Maren.

Dom i vor Sag, gode Herre.

Karen.

Nu skal Du faae det at see.

Maren.

Maren.

Nu skal Du selv faae at see.

Karen. (til D. Juan.)

Gik frem.

Maren. (til D. Juan.)

Tael da.

Don Juan. (svarer dem begge.)

Hvad vil I, jeg skal sige? I foregive begge to, at jeg har lovet jer Egtteskab. Veed ikke enhver af jer, hvad Sagen er, uden at jeg forklarer min Meening nærmere. Hvorfor vil I forpligte mig til at sige et og det samme saa tit? den, som jeg virkelig har lovet Egtteskab kan jo lee af den andens Snak og kiere sig om intet, naar jeg kun holder mit Lofte: Snak gjør intet Sagen af, Gierningen skal afgjøre det. Jeg vil heller ikke paa anden Maade skille Træften ad: den af jer, som jeg ægter, den elsker jeg meest. (sagte til Maren.) Lad hende tænke, hvad hun vil. (sagte til Karen.) Lad hende kun glæde sig i Indbildingen. (til Maren.) Nok er det jeg tilbeder jer allene. (til Karen.) Nok er det I er min Hjertens Allerkiereste. (til Maren.) De andre Fruentimmere ere intet imod jer at regne. (til Karen.) I er det deiligste Fruentimmer af Verden. Men jeg har lidt at forrette, om en halv Time skal I see mig igien.

Karen. (til Maren.)

Det er dog mig han holder meest af.

Maren. (til Karen.)

Det er dog mig, han tager til sin Kone.

Eganarel.

Eganarel.

Hør, I smaa Sties, jeg har Medynk med jer, og jeg kan ikke taale, at I stimer saa til jer egen Ulykke. Vil I følge mit Raad, saa gaaer smukt hjem, hver til sit, og kier jer intet om det Slidder-Gladder, han har staaet og snakket for jer.

Don Juan. (Kommer tilbage igien.)

Jeg gad vidst, hvorfor Eganarel ikke følger mig.

Eganarel.

Min Herre er en Skielm, han søger kun at narre jer; thi han har narret saa mange andre: det er en Karl, som givter sig med alle dem han seer, og som — (han bliver D. Juan vaer.) Det er Løgn altsammen, og skulde nogen komme og sige jer sligt, da svarer: at det er Løgn i hans Hals. Min Herre er ikke den, som givter sig med det heele menneskelige Køn, han er ingen Skielm, han har ikke i Sinde at bedrage jer, han har ei heller bedraget andre. Men see der er han, spørg ham kun selv derom.

Don Juan.

Ja, ja.

Eganarel.

Efter som Verden er fuld af Bagvaskere, saa søger jeg at forekomme Bagvaskelsen, ved at sige dem, at om nogen vilde tale ondt om Herren, skal de ikke troe det, men svare dem: de have løyet som Skielmer.

Don Juan.

Eganarel!

U

Eganarel.

Sganarel.

Min Herre er en brav Herre, det siger jeg.

Don Juan.

Hei, hør dog, naar man kalder.

Sganarel.

De, som sige andet, ere nogle Kieltringer, Skabs
halse —

Femte Scene.

Henric, Personerne af forrige Scene.

Henric.

Jeg kommer for at lade Herren vide, at det er
ham ikke tiensligt at holde sig længere op her.

Don Juan.

Hvorfor det?

Henric.

Tolv Personer til Hest søge efter ham, og de ere
her nok om et Dieblif: jeg veed ikke af hvad Aarsag de
sætte efter ham: Jeg veed det allene af en Bondes Si-
gende, som de have malet Herren af for, og spurt om
han ikke havde seet Herren: Tiden er knap, og jo snar-
rere han kan undgaae, jo bedre.

Don Juan. (til Karen og Maren.)

En Sag af yderste Vigtighed tvinger mig til at
forlade jer. Høft imidlertid paa, hvad jeg har sagt
jer: inden morgen Aften skal I have Tidenber fra mig.
Siden Partiet er ulige, faaer jeg søge ved List at und-
gaae

gaar den Ulykke jeg trues med: Hør Sganarel, Du skal tage mine Klæder paa, og jeg —

Sganarel.

Herren behager at skierse med sin ringe Tiener, det var jo at exponere mig selv for at ihjelslaaes i Herrens Klæder, og —

Don Juan.

Saa hurtig, hurtig, det er en stor Ære, jeg beviser Dig; lykkelig er den Tiener, som kan have den Ære at døe for sin Herre.

Sganarel.

Jeg takker underdanigst for slig Æres-Beviiisning. Ah Himmel! eftersom Døden er forhaanden, saa beviis mig den Naade, at jeg ikke bliver taget for en anden.

Tredie Act.

Første Scene.

Don Juan, Sganarel i Doctor-Drage.

Sganarel.

Naar Herren ikke tilstaae mig, at jeg havde ret, og at vi nu begge ere meget vel forklædte. Hans første Anslag duede inter, men saasom vi nu ere klædte, skal neppe nogen fiende os.

Don Juan.

Det er sandt, nu er Du meere sikker; jeg gad ellers nok vidst, hvor Du har faaet denne naragtige Dragt fra.

Sganarel.

Det er en gammel Doctor-Dragt, som er bleven sat i Pant paa det Sted, hvor jeg fandt den: den har kostet mig mine reede Penge. Men veed Herren vel, at denne Dragt har allerede bragt mig i Anseelse? at jeg bliver hilset af Folk, som møde mig, og at man kommer og raadser sig med mig, som med en berømt Doctor.

Don Juan.

Hvordan da?

Sganarel.

Fem til sex Bønder og Bønder-Koner har spurt mig til Raade i adskillige Sygdomme, saasnart de saae mig.

Don Juan.

Saa svarede Du dem vel, at Du forstoed Dig intet derpaa.

Sganarel.

Nei ingensunde, jeg vilde underholde Eren af min Dragt: jeg raisonnerede om Sygdommen, og foreskrev dem Medicamenter.

Don Juan.

Og hvad for Medicamenter?

Sganarel.

Saaamen Herre, jeg sagde hvad jeg kunde hitte paa, og jeg ordinerede paa Lykke og Fromme; det skulde ellers.

ellers være artig nok, om de besandt sig vel derefter, og kom og takkede mig derfor.

Don Juan.

Ja hvorfor ikke? hvi skulde Du ikke have samme Privilegier, som andre Doctorer, hvis meeste Videnskab bestaaer i Dragten: De have ikke meere Deel, end Du, i de Syges Lægedom; al deres Kunst er bare Slumplykke: de faae Vren, om det falder vel ud, og Du kan ligesaa vel som de tage Deel i den Syges Løkke, og høre paa, at han tilskrifer det dine Medicamenters Kraft, som er en puur Virkning af hans gode Natur, eller af en Hændelse.

Sganarel.

Hvordan! Herren er og ugudelig i Medicinen.

Don Juan.

Det er een af de stærste Vildfarelser og Bedragerier, der ere iblant Folk.

Sganarel.

Saa troer han da hverken paa Nabarbara eller China?

Don Juan.

Hvorfor skulde jeg vel troe derpaa?

Sganarel.

O hvilken vantroe Siel. Imidlertid snakked der ei om andet, end de ypperlige Virkninger af China, hvilket har omvendt endog de meest Vantroer: og dog er ikke tre Uger siden jeg selv personlig saae, hvilken Rionne Virkning China havde.

Don Juan.

Hvordan da?

Eganarel.

Der var et Menneske, som i sex Dage havde have et Slag, og man vedste ikke tilsidst, hvad man skulde give ham, eftersom intet Medicament vilde slaae an; thi greeb man til at give ham China.

Don Juan.

Kom han sig da?

Eganarel.

Nei vist ikke, han døde!

Don Juan.

En fortreffelig Virkning!

Eganarel.

Jag hvad andet. Tænk engang, Manden havde ligget i sex Dage og kunde ikke døe, og nu døde han strax. Kan man vel forlange bedre Virkning af et Medicament?

Don Juan.

Nei vist ikke, Du har ret.

Eganarel.

Men nok om Medicinen, han troer dog intet deraf. Lad os tale om noget andet; thi denne Dragt giver mig Forstand, og jeg synes jeg har Lust at disputere; Herren husker vel han har tilladt mig at disputere, naar jeg kun holder mig fra Formaninger og Irettesættelser.

Don

Don Juan.

Du vel, tael da.

Eganarel.

Jeg vilde gierne vide hans Hiertes Tanker, og lære at kiende ham bedre, end jeg gjør. Hør engang Herre, naar vil han engang ændre sit liderlige Levnet, og føre sig op som et skikkeligt Menneske.

Don Juan. (giver ham et Drestigen.)

He Esel! Du begynder strax med Irettesættelse.

Eganarel.

(vigende et par Trin tilbage.)

Jeg er og virkelig en Esel, at jeg vil raisonnere med Herren; gjør hvad han vil, jeg tier mig Tanden om, enten det da gaaer ham vel eller ilde, og —

Don Juan. (vreed.)

Hold Munden og lad os tænke paa, hvad der staaer os for. Kan see vi ere gaaet vild. Kald paa den Karl, der gaaer, og spørg ham om Veien.

Eganarel.

Holla ho — et Ord Kammerat.

Unden Scene.

Don Juan, Eganarel, En Bonde.

Eganarel.

Vær saa god, Farllille, og sig os Veien til Byen.

Bonden.

J kan kun blive paa den Bei J er, og naar J kommer ud af Skoven, da drever om paa jer høire Haand; men jeg raader jer, at tage jer i agt; thi paa nogen Tid har her været meget slemt med Røvere.

Don Juan.

Tak skal Du have, Kammerat, for din Umage og gode Underretning.

Eganarel. (seer ind i Skoven.)

Hei, hvad er der for Alarm paa færde?

Don Juan.

Hvad seer jeg! Et Menneske oversaldet af tre. Partiet er alt for ulige, det var Skam at staage stille og see paa saadan en skammelig Sierning. (han gaar hen til dem, som slaes.)

Tredie Scene.

Don Juan, Eganarel, Don Carlos.

Eganarel.

Min Herre er ret et forstyrret og galt Menneske, at han saaledes uden Nødvendighed vover sig i Fare; men jeg seer dog, at hans Tilkomst har hjulpet, og at to har faaet Bugt med tre.

Don Carlos. (med Kaarden i Haanden.)

Man seer ved disse Røverses Flugt, af hvad Kraft og Styrke deres Arm er. Tillad, min Herre, at jeg
 4 H
 aflægger

aflægger min skyldigste Taksigelse for saa ædelmodig en
Gjerning, og at —

Don Juan. (med Raarden i Haanden.)

Min Herre, jeg har intet andet gjort, end det
De og selv havde gjort, om Tilfældet havde truffet
mig. Vor egen Vre er interesseret i sligt. Og disse
Rovers Overfald var saa skammelig, at det var at
tage Deel dertil, om man ikke gjorde Modstand. Men
ved hvad Hændelse faldt han i deres Hænder.

Don Carlos.

Jeg var just faret vild fra min Broder og vort
heele Følge, og da jeg søgte efter at komme til dem
igien, blev jeg overfalden af disse Rovere, som strax
dræbte min Hest og havde visselig gjort det samme
ved mig, om min Herres Tapperhed ikke havde hin-
dret det.

Don Juan.

Har De i Ginde at følge Byen til Byen.

Don Carlos.

Ja, men ikke at tage derind. Jeg og min Bro-
der maae opholde os paa dette Sted formedelsk et af
de fortrædeligste Tilfælde, som nøder os Adelsmænd at
opofre os og vor Familie for at redde vor Vre:
eftersom, hvordant Udsaldet end bliver, er det dog
altid bedrøveligt, i det vi enten maae forlade Riget,
eller vove vort Liv, og deri finder jeg en Adelsmands
Kaar meget flette, at han ikke kan forlade sig paa sin
egen fornuftige og upaaklagelige Opsørsel, men for sin

Vores Skyld, er ligesom Slave af en andens Udyd, og maae see sit Liv, sin Roe og sin Belsked at hænge af et ufornuftig Menneskes Daarlighed, naar saadan een falder paa at gjøre ham een af de Torter, som en æragtig Mand ei kan forsones, uden at sætte sit Liv i Bove.

Don Juan.

Men saa har man dog igien den Fordeel, at man kan flye andre det samme at frygte for, og at det ikke bekommer dem alt for vel, som af bare Overmod faaer i Sinde at gjøre os Tort. Men torde jeg vel tage mig den Frihed at spørge Dem, hvem De har Sag med, og hvad Anledning dertil er?

Don Carlos.

Det er alt kommen saa vidt, at det er ufornuddent at tie længer, og naar den os tilfældede Skam og Tort engang er bleven aabenbaret, saa søger vor Vre ikke at dølge den, men lade vor Hævn og Forsæt blive kundbar. Derfor vil jeg ikke dølge for min Herre, at den Tort vi har i Sinde at hævne, er os tilfældet af en vis Don Juan Tenorio, Don Louis Tenorios Søn, som har forført vor Søster og bortført hende af et Kloster. Vi har alt i nogle Dage søgt efter ham, og i denne Morgenstund har vi sat meget stærk efter ham, efter en Tieners Rapport, som sagde, at han med fire eller fem andre var reden langs med Strandbredden: men al vor Umage har været forgievet, og vi have ikke kunnet spørge ham op.

Don

Don Juan.

Kiender min Herre den Don Juan, han taler om,

Don Carlos.

Nei, jeg har aldrig seet ham, men jeg har hørt ham beskrive for min Broder: han har Ord for at leve et meget uordentligt Levned, og at være et Menneske, som —

Don Juan.

Min Herre maae ei tage mig ilde op, at jeg beder ham holde inde med en Tale, som jeg ikke kan anshøre uden Empfindelighed, eftersom Don Juan er min meget gode Ven.

Don Carlos.

For Deres Skyld, min Herre, skal jeg ikke tale meer derom, og den mindste Høflighed, jeg kan bevise den, der har reddet mit Liv, er at tie med en Person, som har den Ære at være kiendt af ham; helst da jeg ikke kan sige meget godt om ham: men hvor stor Ven De end er af ham, er jeg dog vis paa, De ikke billiger hans Opsørsel, eller fortænker os, at vi søge Havn.

Don Juan.

Nei tvertimod. Jeg skal tiene Dem deri, og spare Dem megen unyttig Umage. Vel er jeg Don Juans Ven, det kan jeg ikke fragaae, men han bør ikke have bestemt en adelig Familie for intet, og jeg forbinder mig til at forskaffe Dem Gyldestgjørelse af ham.

Don

Don Carlos.

Saa hvad Føldestigjærelse kan han vel skaffe for saa
 stammelig en Gierning.

Don Juan.

Alt hvad Deres Ære kan forlange; og uden
 at De skal gjøre sig meer Umage for at søge Don
 Juan op, saa forbinder jeg mig til, at han skal møde
 Dem paa hvad Tid og Sted De vil.

Don Carlos.

Det er et angenemt Haab for fortørnede Hjerter.
 Men efter det jeg er Dem skoldig, skulde det gjøre mig
 alt for ondt, om De skulde være af Partiet med.

Don Juan.

Don Juan og jeg ere saa nær foreenede, at han
 ikke kan sægte, uden jeg er med. Men hvorefter alting
 er, saa er jeg Borgen for ham, som for mig selv, og
 De har kun at beramme Tid og Sted, han skal visselig
 møde, og give Dem fuldkommen Satisfaction.

Don Carlos.

Ah, hvor er jeg dog uløffelig. Jeg har Dem at
 takke for Livet, og Don Juan er Deres Ven.

Fjerde

Fjerde Scene.

D. Alfonso med tre i Følge, D. Carlos, D. Juan, Sganarel.

Don Alfonso.

Bander Hestene her, og trækker dem saa efter os! thi jeg vil gaae lidt. Ah Himmel, mon Frere, staaer Du der, og taler med vores dødelige Fiende.

Don Carlos.

Med vor dødelige Fiende?

Don Juan.

(gaaer tre Trin tilbage, og med en stolt Mine sætter Haanden paa Kaarden.)

Ja jeg er Don Juan, Mængden skal ikke skræmme mig.

Don Alfonso.

Ha, din Bedrager, Du skal døe, og —

Don Carlos.

Holdt inde, mon Frere! jeg har ham at takke for mit Liv, havde han ikke kommet mig til Hielp, var jeg bleven ihjelslagen af Røvere, som oversaldte mig.

Don Alfonso.

Vil Du derfor sætte Hævnen op, mon Frere! al den Tjeneste, som en fiendtlig Haand gjør os, bør ei være mægtig til at formilde et billig fortørnet Sind. Og naar man ligner der, Du derfor kan være ham skyldig, imod den Beskæmmelse han har gjort os, saa er
din

din Erkiendtlighed latterlig, mon Frere, eftersom Vren er kostbarere end Livet, og Du er din Fiende intet skyldig for han har reddet dit Liv, naar han har angrebet din Vre.

Don Carlos.

Jeg veed meget vel, Eiere Broder, hvad den eene Adelsmand er den anden skyldig, og den Erkiendtlighed jeg søler over den mig af ham beviiste Tjeneste, demper ikke den Forbittrelse, jeg bær over den mig af ham tilføiede Tort. Men tillad mig at give ham det igien, han har laant mig, og lad ham i nogle Dage høste Frugten af min Velgierning, som et fuldkomment Beviis paa den Erkiendtlighed, med hvilken jeg skionner paa hans Nædebonhed i at redde mit Liv.

Don Alfonso.

Nei ingensunde, at sætte vor Hævn op, er saa got som reent at overgive den, og den Leilighed vi har i Dag, kommer kan skee aldrig meere. Him'en selv sender os den, og vi bør betiene os deraf. Naar vor Vre er bleven angrebet har vi intet Overlæg længer at tage i agt: og vil Du ikke være med, saa gaae kunns din Vei, og overlad mig den Vre at opofre ham.

Don Carlos.

Jeg beder for ham, mon Frere, —

Don Alfonso.

Al Væn er forgieves, han maae døe.

Don Carlos.

Holdt inde, siger jeg, jeg taaler ingensunde, at Du lægger Haand paa ham, og jeg sværger ved alt hvad
som

som helligt er, at jeg skal forsvare ham mod hvem som tør anfælde ham. Jeg skal bedække ham med det Liv, som han har reddet, og vil Du dræbe ham, skal Du først dræbe mig.

Don Alfonso.

Hvad, min Brøder, holder Du med vor Fiende imod mig? og langt fra at blive opirret ved hans Nær-værelse, som jeg, lader Du see største Mildhed og Læmsældighed. —

Don Carlos.

Kiere Brøder, lad os gaae lemsældig til Værks, hvor retmæssigt end vort Forehavende er; og lad os ei hævne med saadan Fremsusenhed, lad Verden see at vi have Hierter, som vi ere Mestres over, Tapperhed uden Vildskab, som vi ikke øve uden efter Fornuftens Tilsigelse, og ikke efter en ubetænk som Overielse. Jeg vil ikke være min Fiende forbunden for noget; denne gang er jeg det, og den Gæld vil jeg betale, førend jeg foretager noget imod ham. Vor Hævn taber intet ved en liden Opsættelse, den bliver derimod desto meere fordeelagtig og vil finde mildere Dommere for Verdens Dine.

Don Alfonso.

Ah hvilken urimelig Sagtmodighed, hvilken affkeelig Forblindelse, saaledes at sætte sin Vres Interesse i Døve formedelt en daarlig Indbilding, at jeg er min Fiende forbunden!

Don Carlos.

Bekymre Dig kun intet, min Brøder! forseer jeg mig, skal jeg nok vide at oprette det. Jeg skal sørge
for

for vor Ære, jeg veed hvad den forbinder os til, og den eene Dags Opsættelse, som min Erkiendtlighed fordrer af mig, formeerer kun mere og meer den Begierlighed, jeg har efter at hævne mig. Her seer De, Don Juan, med hvilken Omhyggelighed jeg søger at give Dem det Gode igien, som jeg har faaet af Dem. De kan deraf domme om Resten, og være forsikret, at med samme Nidkierhed, som jeg søger at lønne det Gode, søger jeg at hævne Uret. Jeg vil ikke tvinge Dem til strax at sige Deres Tanker, men give Dem Tid til at betænke sig paa, hvad der er for Dem at giøre. De begribe selv, hvor stor den Skiendsjel er, som De har tilføiet os, jeg vil lade Dem selv domme, hvad Bedøderlag vi derfor bør have. Det staaer til Dem at stille os tilfreds enten med det Onde eller Gode: men hvilken af Declene De falder paa, saa husk paa, at De har lovet mig, at Don Juan selv skulde skaffe mig Fyldestgiørelse. Hold det Løfte, og viid, at fra denne Time af, er jeg ingen, uden min Ære noget Skyldig.

Don Juan.

Jeg har intet forlangt af Dem, og hvad jeg har lovet, skal jeg holde.

Don Carlos.

Velan, mon Frere, vi tabe intet ved at vise os en saie Tid sagtmodige.

Gemte

Femte Scene.

Don Juan, Sganarel.

Don Juan.

Hei, Sganarel.

Sganarel.

Hvad befaler Herren.

Don Juan.

Du løber bort, naar man overfalder mig.

Sganarel.

Forlad mig det, Herre, jeg var her i Nær-
værelsen.

Don Juan.

Skam faae Du din Tølper, Du maatte dog vide
paa en høflig Maade at skille dit forsagte Mod. Veed
Du vel, hvem det er, jeg har reddet Livet?

Sganarel.

Nei.

Don Juan.

Det er Donna Elvires Broder.

Sganarel.

Donna Elvires Broder?

Don Juan.

Ja. Det er et meget artigt Menneſke, hans Om-
gang ſtod mig ret an, og det gjør mig ondt, at jeg
har Diſpute med ham.

X

Sganarel.

Sganarel.

Ei, da er det jo Herren en let Sag, at gisre
Lingen af i Mindelighed.

Don Juan.

Saa det er got nok, men jeg kan ikke lide Donna
Elvira længer, og Egtelabs Evang passer sig ikke med
mit Humeur. Jeg elsker meget Frihed i Kierlighed,
og mit Hierte kan ikke finde sig i, at være indelukket
inden fire Vægge. Jeg har sagt Dig det Sneese gange.
Jeg har en naturlig Tilbøjelighed til at elske alt hvad,
som er elskværdigt. Alle smukke Fruentimmer har Ret
til mit Hierte; jeg gemmer mit Hierte ikke meer for
den ene end for den anden, de maae indtage det, og
beholde det saa længe, som de kan. Men hvad er det
for en prægtig Bygning, jeg seer derinde iblant Trærne.

Sganarel.

Det lader, som Herren intet veed det.

Don Juan.

Nei.

Sganarel.

Got, da skal jeg sige ham det, det er den Com-
mendants Begravelse, som Herren slog ihjel for nogen
Tid siden.

Don Juan.

Ah, det er sandt: jeg vedste ikke at det var her
paa Stedet. Jeg har hørt dette Epitaphium meget
rose, saavel som Commendantens Støtte, jeg har Lust til
at gaae hen og besee det.

Sganarel.

Sganarel.

Gaae ikke derhen, Herre.

Don Juan.

Hvorfor ikke?

Sganarel.

Det er intet artig at gaae hen og besøge et Menneske, som han har slaaet ihjel.

Don Juan.

Overtimod: det er en stor Høflighed af mig, at jeg gjør ham denne Besøgelse, og er han galant Homme, bør han takke mig meget derfor. Kom lad os gaae derind. (Graven aabner sig, og de see et prægtig Epitaphium, og Commendantens Støtte.)

Sganarel.

Ah, det er virkelig smukt, det er nogle smukke Postementer, deilig Marmor, prægtige Villaver, det er noget meer end gemeent, hvad siger Herren derom?

Don Juan.

Jeg siger, at man ikke kan see nogen større Prove paa en død Mands Vergierighed; og det, som meest forundrer mig, er, at en Mand, som i levende Live lod sig nøie med en maadelig Bygning, vil have den saa prægtig efter sin Død.

Sganarel.

See! der er Commendantens Støtte.

Don Juan.

Sapperment, han seer ret ferin ud med sin fulde Rustning, han staar i.

Eganarel.

Det er meget vel giort, man skulde snart tænke han var levende, og vilde begynde at tale: han seer saa vist paa os, at jeg blev bange, om jeg var allene. Jeg troer han seer os ikke med Fornoielse.

Don Juan.

Det havde han stor Uret i, og det var kunns Stet at skionne paa den Ure, vi bevise ham. Spørg ham engang, om han vil komme og spise hos mig i Aften.

Eganarel.

Jeg troer han har det ikke nodig.

Don Juan.

Spørg ham strax, siger jeg.

Eganarel.

Herren skiertser visselig, det var jo et Galskab at tale til en Stotte.

Don Juan.

Flux gjør, som jeg siger Dig.

Eganarel.

Hvilken Daarlighed! Herr Commendant — Jeg maae lee af mit eget Galskab, men min Herre har kommet mig dertil. Herr Commendant! min Herre, Don Juan, beder, at J vil gjøre ham den Ure, og spise hos ham i Aften.

(Stotten nikker med Hovedet.)

Eganarel. (skriger.)

Aa, Aa, Aa — —

Don

Don Juan.

Hvad er det! hvad har Du at sige? Siig frem,
vil Du tale?

Sganarel.

(gør det samme Tegn, som Støtten.)

Støtten — —

Don Juan.

Nu vel, hvad vil Du sige, Slynge!

Sganarel.

Jeg siger at Støtten —

Don Juan.

Hvad vil Du sige med din Støtte? taler Du ikke
reent ud, skal jeg kløve dit Hoved ad.

Sganarel.

Støtten gav mig et Tegn.

Don Juan.

Du skal faae en Ulykke, din Skielm.

Sganarel.

Den gav mig et Tegn, det er saa sandt som jeg
staaer her. Tael nu Herren selv til ham, for at see,
om det er saa, kan see —

Don Juan.

Kom nu hid forsagte Støtper! kom jeg skal vise
Dig, hvad for en Coujon, Du er! Giv nu aag paa.
Herr Commendant, vil han gjøre mig den Ære, at
spise med mig i Aften.

(Støtten nikker igien.)

K 3

Sganarel.

Eganarel.

Saa den Skam, der vilde svære derfor. Hvad siger Herren nu?

Don Juan.

Kom lad os gaae.

Eganarel.

Saa skal I have, I haarnakkede Gemytter, som ingen Ting vil troe.

Fjerde Act.

Første Scene.

Don Juan, Eganarel.

Don Juan.

Det maae nu være, hvad det vil, saa ville vi intet længer tænke derpaa. Det er kun en Bagatel. Enten har det forekommet os saa, eller det har været en Begjælse i Blodet, som har skrækket os.

Eganarel.

Ei Herre, lad os ikke søge at gjøre det til intet, som vi have seet med disse vore Dine: der er intet visere, end det Tegn vi saa ham gjøre med Hovedet: og jeg er forsikret paa, at Himlen, forarget over hans Levemaade, har ladet dette Mirakel skee, for derved at lede ham til Omvendelse, at —

Don

Don Juan.

Hør, Sganarel, dersom Du endnu fortæller med
 Din slyngelagtige Moraliseren, eller om Du drifter Dig
 til, at tale et eneste Ord mere herom, saa skal jeg
 falde paa een, der skal give mig den bedste Hæffelsknap,
 han kan finde; jeg skal lade Dig holde af tre til fire
 Karle, ogsaa igiennemprygge, at der skal ikke være heel
 Hudlap paa Dig, forstaaer Du mig vel.

Sganarel.

Heel vel, Herren forklarer sig meget tydelig, og
 det finder jeg godt hos ham, at han ingen Omsvøb
 bruger, men hvad han siger, siger han, saa man strax
 kan forstaae ham.

Don Juan.

Nu, lad mig komme til at spise det snarest muel-
 ligt er. En Stool her.

Inden Scene.

Don Juan, Henric, Sganarel.

Henric.

Herrens Ridsmand, Monsieur Knapmaal, er her-
 inde, og vilde gierne tale med ham.

Sganarel.

Saa til Pokkers, nu er vi nok i Lune til at
 tage imod Visite af en Creditor. Hvad Fanden tænker
 han, at han vil kræve Penge af os? hvi sagde Du
 ham ikke, at Herren var intet hjemme.

K 4

Henric.

Henric.

Jeg har nu spist ham af med den Snak i tre Kvarteer, men han vil intet troe det: han har sat sig need i Forstuen, for at oppebie Herren.

Eganarel.

Saa lad ham bie længe nok.

Don Juan.

Nei tvertimod, lad ham kun komme ind, det er en flet Politique at stule sig for sine Creditorer. Det er billigt at betale dem dog med noget, og jeg veed en herlig Maade at stille dem tilfreds, uden at betale dem een Skilling.

Tredie Scene.

Don Juan, Mr. Knapmaal, De forrige.

Don Juan.

(gør ham mange Complimenter.)

Al, Monsieur Knapmaal, kom nærmere, det er mig en inderlig Fornøielse at see ham vel. Jeg er meget vred paa mine Folk, at de ikke strax lode ham komme ind: Jeg havde besalet dem at nægte mig hiemne, men den Ordre stragte sig ikke til ham, min fiere Monsieur Knapmaal; thi han er mig altid velkommen. —

Knapmaal.

Jeg er Herren høilig forbunden for hans store Artighed.

Don

Don Juan. (til sine Tienere.)

J Slynkler, J skal faae en Ulykke, naar J lader
Monsieur Knapmaal saaledes staae og varte i Forstuen.
Jeg skal lære jer til at giøre Forskiel paa Folk.

Knapmaal.

Ah, det giir inter, velbaarne Herre.

Don Juan.

At gaae mig saadan hen og nægte mig hlemme for
Monsieur Knapmaal, min bedste Ven.

Knapmaal.

Jeg er Deres Velbaarenheds ydmygsste Tienere
Jeg er kommen for —

Don Juan.

Saa hurtig sæt en Stool til Monsieur Knapmaal.

Knapmaal.

Herren skal ikke umage sig, jeg vil heller staae.

Don Juan.

Nei ingensunde, han skal saamen sidde hos mig.

Knapmaal.

Det gøres ikke nødig, jeg vil sandelig heller staae.

Don Juan.

Den Stool bort, og en Læhnestool i Stedet.

Knapmaal.

Herren er alt for artig, og —

Don Juan.

Jeg kan ikke være artig nok mod saa brav en Mand, som jeg desuden er saa meget skyldig, og jeg vil, at man ingen Forskiel skal gjøre imellem os.

Knapmaal.

Min Herre —

Don Juan.

Du vær saa god og sæt sig need.

Knapmaal.

Det gjøres ikke nødigt, min Herre, jeg har kun et par Ord at sige ham. Jeg —

Don Juan.

Ah sæt sig dog need, hvortil nytter alt det Væsen.

Knapmaal.

Jeg er ret vel som jeg er. Jeg kommer for —

Don Juan.

Jeg vil ikke høre et Ord, førend han har sat sig.

Knapmaal. (sættende sig.)

For at efterleve Ordre. Jeg er —

Don Juan.

Gapperment, Monsieur Knapmaal, hvor seer han frisk og sund ud.

Knapmaal.

Jeg befinder mig ogsaa ret vel, til Herrens Ties neste. Jeg er kommen —

Don

23

Don

Don Juan.

— Han seer virkelig ud, som en ung Gomsfrue:
 har smukke røde Kinder, friske Lipper og muntre Dine.

Knapmaal.

Jeg vilde gjerne —

Don Juan.

Hvorledes befinder sig hans gode Kiereste,

Knapmaal.

Ret vel, Gud ske Lov!

Don Juan.

Det er en meget brav Kone.

Knapmaal.

Hun er hans Tienerinde. Jeg er —

Don Juan.

Og hvorledes befinder sig hans lille Datter Lisgen?

Knapmaal.

Fortreflig vel —

Don Juan.

Det er et allerkiereſte Barn, jeg holder mangſole
 dig meget af hende.

Knapmaal.

Herren gior hende al for ſtor Vre. Jeg be-
 der — —

Don Juan.

Og lille Hænsſgen, ſpiller han brav paa ſin Trom-
 me.

Knapmaal.

Knapmaal.

Han er altid eens, Velbaarne Herre, jeg er —

Don Juan.

Og lille Nette, biesfer den brav af Folk.

Knapmaal.

Ja meer end nogen Tid tilforn, og det faaer vel
aldrig Ende.

Don Juan.

Korundre sig ikke over, at jeg saa usie erkjendiger
mig om hans Families Velgaaende, efterfom jeg tager
saa stor Deel deri.

Knapmaal.

Vi ere Deres Velbaarenhed derfor h iligen forbund-
ne. Jeg — —

Don Juan. (reffende ham sin Haand.)

Min Herr Knapmaal, giv mig da sin Haand paa,
at han er min Ven.

Knapmaal.

Jeg er Velbaarne Herres ydm ygste Tiener.

Don Juan.

Jeg er min Sial hans af gandske Hierte.

Knapmaal.

Deres Velbaarenhed beviser mig alt for stor Vre.
Jeg — —

Don Juan.

Jeg vil giøre alting for ham med største Fornøielse.

Knapmaal.

Knapmaal.

Deres Godhed gjør mig skamsfuld.

Don Juan.

Og, det uden nogen egennyttig Hensigt, det forsikrer jeg ham til.

Knapmaal.

Det er meere end jeg har fortient; men Velbaarne Herre —

Don Juan.

Brug nu ingen Complimenter, men bliv og spiiis hos mig i Aften.

Knapmaal.

Det gjør mig ondt, at jeg ei kan være saa lykkelig, at profitere deraf; thi jeg maae strax hjem. Jeg —

Don Juan. (staaer op.)

Lad der da strax blive tændt Lys i Løgterne for at lyse Monsieur Knapmaal hjem, og lad fem eller sex af mine Folk følge med ham.

Knapmaal.

Naadige Herre, det gøres ikke nødigt, jeg kan nok gaae allene. Men — —

(Sganarel tager Stolene bort i en Hast.)

Don Juan.

Han skal saamen ikke gaae allene, mine Folk skal følge med ham, jeg er alt for omhyggelig for hans Person til at lade ham gaae allene i saa mørk en Aften. Jeg er hans ydmygste Tiener, ja hans Debitor tillige.

Knapmaal.

Knapmaal.

Ah Deres Velbaarenhed, det er just —

Don Juan.

Det er en Ting, som jeg ikke følger for noget
Menneske.

Knapmaal.

Dersom, — —

Don Juan.

Maac jeg følge Dem.

Knapmaal.

Herren behager at fiertse. Jeg vilde —

Don Juan.

Lad mig da omfavne ham, min kære Knapmaal,
og vær forsikret, at jeg er hans oprigtige Ven, og skal
altid findes beredvillig til at bevise ham al optæn-
kelig Tieneste.

(han gaaer.)

Eganarel.

Jeg maae bekiende, han har en Ven i Herren,
som holder meget af ham.

Knapmaal.

Det er sandt, han overvalder mig med saa megen
Høflighed, naar jeg kommer til ham, at jeg troer, jeg
kommer aldrig til at kræve ham mine Penge.

Eganarel.

Jeg forsikrer, Monsieur Knapmaal, at vort hele
Huus vilde døe for ham. Gid kun een vilde brette
Arm

Arm eller Been i Stykker paa ham, eller giøre ham noget andet Ondt, da skulde han see med hvilken Nidkierhed —

Knapmaal.

Jeg troer det nok, Eganarel; men Du kunde dog nok ved Leilighed engang tale om mine Penge.

Eganarel.

Ah, frygt intet for jeres Penge, de ere i gode Hænder, og dem er J vis nok.

Knapmaal.

Men jeg har vist ogsaa noget til gode hos Dig; Eganarel, om Du husker det.

Eganarel.

Phy, phy, tael intet derom.

Knapmaal.

Hvad! jeg — —

Eganarel.

A phy! Veed jeg ikke nok jeg er i Gield hos jer.

Knapmaal.

Ja, men —

Eganarel.

Kom Herr Knapmaal lad mig lyse jer hjem.

Knapmaal.

Men mine Penge —

Eganarel. (tager ham ved Armen.)

Ah, snak for jer.

Knapmaal.

Jeg vil — —

Eganarel.

Sganarel. (trækkende ham ved Armen.)

Åh tag ikke saadant noget i jer Mund.

Knapmaal.

Jeg mærker — —

Sganarel. (støder ham bort.)

Bagatel, bagatel.

Knapmaal.

Men — —

Sganarel. (bliver ved at støde ham.)

Phy — —

Knapmaal.

Jeg — —

Sganarel.

(støder ham reent ud af Theatret.)

Phy, phy, siger jeg.

Fjerde Scene.

Don Louis, Don Juan, Henric, Sganarel.

Henric.

Herrens Faber er her ude, og vilde gierne tale med ham.

Don Juan.

Saa til Pokkers, den Besøgelse skulde jeg have oven i Kibbet, for at blive reent forstumlet i Hovedet.

Don Louis.

Jeg seer nok, at I er ilde tilfreds med min Besøgelse, og at I ønskede heller, jeg var langt borte:

og

og Sandhed at sige, er det en stor Taabelighed af os, at vi saaledes falde hinanden besværlig paa begge Sider: og er I feed af at see mig, saa gjør jeres skammelige og uværdige Opsørsel mig ikke mindre feed af at see jer. Ah hvor veed vi liden, hvad vi gjøre, naar vi ville ikke lade Himlen raade for vort Bedste, men paaastaae at være klogere end den, og trætte den med vores daarlige Duffer, og usornuflige Bønner. Jeg har vasket mig en Søn med en Attraae uden lige, og udbedet mig den af Himmelen med uafsladelige Bønner: og just den Søn, som jeg saa inderlig og idelig har anmodet Himmelen om, skal isteden for at være mig til Trøst og Glæde i min korte Levetid, være mig til største Bedrøvelse og Hjertesorg. Med hvad Dine meener I vel jeg kan see paa alle de mangfoldige Udyder, I begaaer, som jeg har saa megen Umage for at skjule for den ærbare Verdens Dine. Denne idelige Svirr og Liderlighed, som hvert Dieblisk trætter Monarkens Raade, og har udslættet hos Hans Majestet ald den Hoiagtelse, han havde for mig, og for min troe Tjeneste. Hvilket nedrigt Gemyr maae I dog ikke have! Skammer I jer ikke ved, at gjøre jer eders Herkomst saa uværdig: meener I vel, at I kan gjøre jer til af den! Hvad adeligt har I vel gjort i Verden! Meener I det er nok at have adeligt Navn og Vaaben! og at det er os en Ære at være komne af adeligt Blod, naar vi leve hen i Anggelskshed? Nei Herkomst og Fødsel er intet, hvor ingen Dyd er hos. Vi har ingen Deel i vore Forsædres Ære, uden for saa vidt vi tragte efter at ligne dem; og gjøre de os deelagtige i den Ære, de have

have erhvervet ved adelige Gjerninger, ere vi forbundne at forskaffe dem samme Værd ved at træde i deres Fodspor, og ikke at vandslette fra deres Dyder, saafremt vi ellers vil holdes for deres ægte Afkom. Saaledes er det forgiøves, at J vil brøgte af jeres adelige Forfædre; de vil skamme sig ved at kiendes ved jer, og J kan ingen Fordeel trække af deres adelige Gjerninger: tværtimod de tiens kun til jeres desto større Vanære, og den Værd, jeres Familie har indlagt sig, er som et Lys, ved hvis Skin jeres skammelige Gjerninger blive desmeere aabenbare for Verden. Viid, at en Adelsmand, som fører et ugudeligt Levnet, er et Misfoster i Naturen; at Dyden er den fornemteste Titul en Adelsmand kan bære; at jeg agter meer paa deres Gjerninger, end paa det Navn, de skrive sig med; og at jeg agter meget meere en Haandverks-Karl, der fører sig op om et skikkeligt Menneske, end en Konges Søn, der lever som J.

Don Juan.

Om min Herr Fader vilde behage at sætte sig need, kunde han tale med des større Magelighed.

Don Louis.

Nei, Du uforskammede Menneske, jeg vil ikke sætte mig need, og heller ikke tale meer med Dig, eftersom jeg seer, at mine Ord intet kan udrette hos Dig. Men viid uværdige Søn, at den faderlige Kierlighed formædlerst Din ugudelige Ovsørsel nu gandske er forsvunden; at jeg skal gjøre en Ende paa alle dine Uordentligheder, naar Du mindst venter det, forekomme Himmels Brede over Dig, og astoe ved din Straf den Skam jeg har af at være din Fader.

Femte

Femte Scene.

Don Juan , Sganarel.

Don Juan.

(taler endnu til sin Fader, skönt han alt er borte.)

Saa dse det snarest I kan, det er det bedste I kan gjøre. Enhver har sin Tid, og man maae blive gal over at see Forældre leve ligesaa længe, som deres Dørn. (han kaster sig i en Kænestoel.)

Sganarel.

Ne! Iael ikke saa, Herren har jo dog Uret.

Don Juan.

Har jeg Uret?

Sganarel.

Herre — —

Don Juan. (staaer op af sin Stoel.)

Har jeg Uret, siger Du?

Sganarel.

Sa Herren har Uret i det han har taalt, at hans Fader sagde ham saa meget, han burde smukt stødt ham ud, og slaaet Døren i efter ham: har man vel seet Magen til saadan Driftighed: En Fader tør komme og formane sin Son, raade ham at bedre sit Levnet, at betænke, hvad Familie han er af, at leve som et skikkeligt Menneſte, og hundrede saadanne Dumheder. Kan vel saadan oplyst Herre, der veed saavel hvorledes man bør leve, fordyne sigt? Jeg undrer mig virkelig over Herrens Taalmodighed, og havde jeg været i hans

Sted, skulde jeg paa en høflig Maade viist min Fader Døren. (sagte.) O forbandede Høflighed, hvad kommer du mig dog ikke til at giøre og til at sige!

Don Juan.

Saaer jeg snart Mad?

Siette Scene.

Don Juan, Donna Elvira, Ragotin,
Sganarel.

Ragotin.

Et Fruentimmer, klæd som en Nonne, er her ude og vilde glerne tale med Herren.

Don Juan.

Hvem mon det kan være?

Sganarel.

Det saaer vi at see.

Donna Elvire.

Forundres ikke over at see mig paa denne Tid, og i denne Dragt. En Ting af yderste Vigtighed har kommet mig til at giøre jer denne Besøgelse, Don Juan! og det jeg har at sige jer, kan ingen Opsættelse taale. Jeg kommer langt fra ikke med den Hidsigthed, som jeg før lod see, og jeg er vel bleven forandret siden i Morges, jeg talde med jer. Det er ikke meer den Donna Elvire, som ønskede Ondt over jer, og som i sin Bittrelse brød ud i idel Truselers og raabte til Himlen

om Havn. Himmelen har rensset min Siel fra al
 uanstændig Heftrighed: den Overielse, som kom af en
 uordentlig Tilbøielighed til jer, er forsvunden; mit Sind
 er frie for den Forbittrelse, som en jordisk og last-
 værdig Kierlighed, der saae sig forsmæct, kom afsted;
 derimod har rodfæstet sig hos mig en Kierlighed, uden
 Overielse, en hellig Tilbøielighed, og kiertlig Medlidenhed,
 som ikke er bekymret for sig selv, men af yderste Magt
 søger at befordre jeres Bedste.

Don Juan. (hemmelig til Sganarel.)

Du græder vel.

Sganarel.

Forlad mig det.

Donna Elvire.

Denne reene og fuldkomne Kierlighed er det, som
 driver mig herhved til jer eget Bedste, og for at lade
 jer vide Himlens beslattede Raad, og derved at afvende
 fra jer den overhængende Ulykke. Ja, Don Juan, jeg
 veed, hvor uordentlig et Levnet I fører, og den samme
 Himmel, som har bevaget mit Hierte, og bragt mig i
 Kundskab om min egen Bildfarelse, har indskudt mig at
 komme til jer, for at forkynde jer paa dens Begne, at
 jeres Synder endelig har udtømmet dens Barmhiertig-
 heds Kilder, og at dens retfærdige Brede er færdig at
 vde sin Havn paa jer, saa fremt I ikke ved en hastig
 Omvendelse søger at undgaae den, og kanskee I har
 ikke en Dags Frist til at redde jer fra den allerstørste
 Ulofsalighed, der er overgaaet noget Menneske paa Jor-
 den. Hvad mig er angaaende, da er jeg ikke ved noget
 verdslig Baand bunden til jer. Jeg er, Himlen stee

Lov, falden fra min Daarlighed igien. Min Eenslighed er besluttet, jeg onsker mig kun: saa lang Levetid, at jeg fuldkommeligen kan forsoner mig med Himmelen for den Forsælse, jeg har begaaet, og ved en alvorlig Penitence bevæge den til Medlidenhed over min forrige Forblindelse, der blev forarsaget ved een saa fordommelig, som heftig Elskov. Men i denne min Eensligheds Stand skulde det være mig en inderlig Bedrøvelse, om Himmelen i sin billige Brede skulde vise et bedrøvet Exempel paa det Menneſke, som jeg saa høit har elsket. Derimod skulde det være mig en utroelig Glæde, om jeg kunde bringe jer til at bede Himmelen om Naade, og derved at undgaae den Ulykke, I trues med. For alt hvad jeg bede kan, Don Juan, saa giv mig nu til sidste Venſkabs-Tegn denne Trost, naagt mig ikke jer egen Belfærds Fremme, som jeg med grændende Taarer anmoder jer om at sørge for. Og kan Dyragning af jer eget Bedste ikke bevæge jer, saa lad jer bevæge af mine indstandiae Bønner, og spar mig den Hierte-Sorg at see jer fordømt til ævig Straf og Gienvordighed.

Eganarel. (sagte.)

Stakkels Kone.

Donna Elvire.

Jeg har elsket jer med en Kierlighed uden lige, anseet jer, som mit dyrebareſte Klenodie i Verden. Jeg har for jeres Skyld forglemt min Pligt, for at efterkomme jeres Villie: den eeneste Belønning, som jeg derfor udbeder mig af jer, er, at I vil bedre Ederſ Liv og Levnet, og selv forekomme jeres Ulykke. Red jer, medens I endnu kan, om ikke af Kierlighed til mig, saa
dog

dog af Kierlighed til jer selv. Jeg beder jer endnu eens gang derom med Taarene i Øinene, og kan de Taarer, som en Person, der inderlig har været elsket af eder, i Hobetal udgyde, ikke overtale jer, saa besværges jeg jer ved alt hvad I har kiereft i Verden.

Scarnarel.

(Hemmelig i det han seer paa Don Juan.)

Steenhiertede Menneſke!

Donna Elvire.

Nu gaaer jeg da bort: See det var det, jeg vilde ſige jer.

Don Juan.

Madame, det er temmelig ſildig, vil hun ikke behage at blive her, hun ſkal blive ſaa got beværtet, ſom mueligt.

Donna Elvire.

Nei, Don Juan, hold intet længer paa mig.

Don Juan.

Jeg forſikrer hende, Madame, at hun giør mig en Gjernſe, om hun vil blive her.

Donna Elvire.

Nei, ſiger jeg, lad os ikke ſpilde Tiden med unyttig Snak. Giør ingen Anſtalter til at lade mig følge hien, lad mig kun ſtrar gaae. Men lad mig ſee at I legger paa Hierte, hvad jeg har ſagt jer.

Syvende Scene.

Don Juan, Sganarel, &c.

Don Juan.

Veed Du vel, at jeg blev dog lidt bevæget af hendes, og fandt et slags Behag i denne underlige Forandring. Hendes ærbare Dragt, alvorlige Udseende, og hendes Taarer opvakte hos mig en Nest af Kierlighed, som var næsten gandske uddød.

Sganarel.

Men hendes Ord og Tale har intet virket hos Herren.

Don Juan.

Lad mig snart komme til Bords.

Sganarel.

Heel vel.

Don Juan. (i det han sætter sig til Bords.)

Sganarel, jeg faaer dog nok at tænke paa at bedre mig.

Sganarel.

Dog saa tidlig?

Don Juan.

Ja jeg maae min Siæl tænke paa at bedre mig; jeg vil endnu leve saadan hen en tyve til tredive Aar, saa vil jeg siden see til hvad der kan blive af.

Sganarel.

Oh, — —

Don

Don Juan.

Hvad siger Du derom?

Sganarel.

Slet intet. See der er Madden.

(han tager et Stykke af et af Fadene, og putter det i Munden.)

Don Juan.

Jeg synes Du er saa pluskæftet, hvad er det, Du har i Munden.

Sganarel.

Intet.

Don Juan.

Lad see: hillemen, det er en Byld han har faaet paa Rinden, bring mig strax en Lancette hid, at jeg kan stikke den igiennem. Arme Tyv, han kunde snart blive kvalt; see engang hvor mørk det er. — Ah din Skielm.

Sganarel.

Jeg vilde kun forsøge, om Herrens Kof havde kommet for meget Salt eller Peber paa Maden.

Don Juan.

Sæt Dig need og æd, jeg har Dig nødig, naar jeg har spist: Jeg seer nok Du er sulten.

Sganarel. (sætter sig ned.)

Det troer jeg selv, Herre, jeg har ikke spist siden i Morges. Spiis af den Riet, den synes mig at være den bedste. (saasnart Sganarel faaer noget paa sin Tallerken, tager een af Tjenerne det bort.) Hei, hei, min Tallerken,

min Tasterken: See til den Junker Olens hvor skiont han veed at give een tomme Tasterken. Og I, Monsieur Henric, det er vidst jer, der staaer for Skianken. (naar en Tiener giver Sganarel at drikke, tager den anden hans Tasterken bort.)

(Indtræder) Don Juan.

Hvem mon det være, som banker saa stærk.

Sganarel.

Hvem Pokker kommer der nu og forstyrrer os i vort gode Maaltid?

Don Juan.

Jeg vil i det mindste have Madroe; I maae ingen lade komme ind.

Sganarel.

Lad mig kunns sørge derfor, jeg vil selv gaae hen og see hvem det er. (Sganarel kommer løbende ind, skræger og falder.)

Don Juan.

Hvem er det? hvad er der paa Færde?

Sganarel. (rystende.)

Den som — (han nikker med Hovedet, ligesom Støtten tilforn havde gjort.) — er der.

Don Juan.

Lad ham komme ind, og lad os vise, at intet er mægtig til at skrække os.

Sganarel.

Åh arme Sganarel, hvor skal du finde et Hul at putte dig i?

Ottende

Ottende Scene.

Don Juan, Commendantens Støtte (sætter sig til Bord) Eganarel, ic.

Don Juan.

En Stool og en Tallerken her, (til Eganarel.) sæt Dig til Bords.

Eganarel.

Jeg er intet længer sulten, Herre.

Don Juan.

Sæt Dig ned, siger jeg. Giv os noget at drikke. Jeg bringer Dig Commendantens Sundhed, Eganarel. Giv ham noget Vin i sit Glas.

Eganarel.

Jeg er intet tørstig, Herre.

Don Juan.

Drik, og syng en Visse for at fornøje vores Gæst.

Eganarel.

Jeg er ganske hees, Herre, jeg kan intet synge.

Don Juan.

Det er ligemeget. Nu lystig. Kom I andre og syng med.

Støtten.

Det er alt nok, Don Juan, jeg inviterer jer til at spise hos mig i morgen Aften: har I vel Mod og Hjerte dertil.

Don

Don Juan.

Jeg skal visselig komme og tage Sganarel med.

Sganarel.

Det er i morgen min Fastedag, Herre.

Don Juan.

Lys Commendanten ud.

Støtten.

Man har ikke Lys nødvendig, naar man er ledsaget af Himlen.

Don Juan.

Ja jeg skal komme, om det var Dæmle selv, for at see hvorledes man bliver tracteret hos de Døde.

Femte Act.

Første Scene.

Don Louis, Don Juan, Sganarel.

Don Louis.

Ah, min Son, er det mueligt, at Himlen har hørt mig! er det vel sandt hvad I siger! glæder I mig ikke med et falskt Haab! tør jeg vel sætte Troe til den saa behagelige som uventende Tidende, at I har omvendt jer?

Don

Don Juan. (med en hykelsk Tone.)

Ja fiere Fader, jeg er nu kommen i mine Synderes Kundskab. Jeg er ei meer den, jeg har været, Himmelen har gjort en forunderlig Forandring hos mig, den har rørt mit Hierte og aabnet mine Dine, saa jeg med Gruelse anseer min forrige Uordentlighed og Forblindelse. Naar jeg eftertænker mine forrige Ugudelighed, saa maage jeg forundre mig over Himmels Længmodighed, der saa længe har baaret over med mig, da jeg for længe siden fortiente, at føle Virkningen af dens billige Brede. Jeg erkender med sønlig Ydmyghed dens Naade, i det den ei har straffet mig efter Fortieneste; samme skal opmuntre mig til en aabenbare Omvendelse for heele Verdens Dine: Jeg skal stræbe ved et bedre Levnet at oprette den Forargelse, jeg har givet ved mit ugudelige Levnet, og for samme bede Himlen iidelig om Forladelse. Dette er mit fornemste Viemeed, og jeg beder min hierte Fader at være mig behjælpelig i dette mit christelige Forsæt, og udsøge mig et Menneſke, som kan ledsage mig, som et vildfarende Faar, paa rette Vej.

Don Louis.

Ah, min Søn, hvor er dog en Faders Brede snart filllet. Saa snart han seer ringeste Tegn til Omvendelse hos sin Søn, tænker han ikke længer paa hans Forseelser. Nu har jeg alt glemt al den Fortrød Du har gjort mig: de Ord, Du nu har talt, udslette hos mig al Emfindelighed. Jeg tilstaaer at jeg kan ikke finde mig i min Glæde, Taarene staae mig i Dinene af bare Glæde, nu har dog Himlen hørt mine Bønner, nu har jeg intet meer at begiere af den. Lad mig omfavne Dig,
min

min kiære Son, og jeg beder Dig inderlig bliv ved Dit ædle Forsæt. Jeg vil nu strax gaae hen til din Moder, og forkynde hende denne glædelige Tidende, gjøre hende deelagtig i min Fornøielse, og saa ville vi begge takke Himlen for dens hellige Gnistkydelse i dit Hierte.

Anden Scene.

Don Juan, Sganarel.

Sganarel.

Ah hvor inderlig glæder jeg mig over Herrens Omvendelse! længe har jeg ønsket den, og nu er, Gud ske Lov! mit Ønske opfyldt.

Don Juan.

Gaae Fanden i Vold, din Kieltring.

Sganarel.

Hvordan? gaae Fanden i Vold din Kieltring?

Don Juan.

Hvad! er Du endnu saa taabelig, at vil antage mine Ord for Troes Artikler, og meener Du, jeg meente noget med det jeg sagde.

Sganarel.

Hvad! er det ikke — meente han — var hans — Ah hvilket Menneske, hvilket Menneske.

Don Juan.

Nei jeg er slet intet forandret, og min Opsørsel skal altid blive den samme.

Sganarel.

Eganarel.

Er Herren da slet intet bleven bevæget over den forunderlige Hændelse med Støtten, som gif og taledes.

Don Juan.

Vist nok er det, at der er noget i, som jeg ikke kan begribe, men saadant er dog for svagt til at forandre mit Sind, og bringe mig paa andre Tanker. Det jeg sagde før, at jeg vilde forbedre mig og leve et skikkeligere Levnet, var bare Spøg, Forstillelse og Politique for at holde mig i Credit hos min Fader, som jeg i een og anden Ting har nødig, og for at sætte Verden en Børnase paa. Dig vil jeg betro det, Eganarel, og ingen anden; thi jeg vil dog gierne have, at een skal vide, hvad der driver mig til sligt.

Eganarel.

Hvad hører jeg, saa løsagtig og ugudelig, som han er, vil han dog passere for et skikkelig Menneske.

Don Juan.

Ja hvorfor ikke det, der ere flere der gjøre det end jeg, og under et Helligheds Skin bedrage heele Verden.

Eganarel.

Ah hvilket Menneske, hvilket Menneske.

Don Juan.

Oh, det er intet Ondt deri: Hyklarie er en Modens Lyde, og de Lyder, som ere i Moden, blive anseete som Dyder. En Hyklere har store Fordeele. Det er en Kunst, som altid er i Være; thi om man end mærker

Bedra

Bedrageriet derunder, tør dog ingen tale derpaa. Alle andre Laster ere underkastede Kritik, og enhver tør aabenbar tale om dem, men Hyklerie er en privilegeret Løde, som stopper Munden til paa Folk, og undgaaer altid Straf og Naatale. En Hykler kan ved bare Forstillelse forskaffe sig et heelt Selskabs Yndest, som han aldrig har seet før; derimod gjør man een eeneste af et Selskab imod, faaer man alle de andre paa Halsen. De som meest foregive at kiende Hyklere, og best vide at kunne tage sig vare for dem, de blive just allersnarest bedragne; thi vi ere af Naturen tilbøielige til at troe vor egen Noes, og de høie Tanke, vi har om os selv, forføre os til at finde Behag i Hyklerie. Oh hvor mange kiender jeg ikke, som paa den Maade vide at skiule deres Ungdoms Norden, og som under Helligheds Skin have Frihed til at være de allerverste, farligste og stemmeste Mennesker paa Jorden. Om man endstkiønt veed deres Levemaade og kiender dem for det de ere, saa kan dog nogle Forstillinger, som at holde med Hov vedet, sukke dybt, vende det hvide ud af Vinene, gjøre alting got igien. Det er paa den Maade jeg vil bringe mine Sager i Sikkerhed: Jeg vil intet derfor forlade Vellyst, men jeg vil skiule den for Folkets Vine, og fornøie mig i Smug, og dersom min Levemaade skulde blive aabenbaret, maae jeg lade Folk snakke lidt, men skal strax ved en forstilt Hellighed oprette det igien. Jeg skal give noget til de Fattige, være nedslaaet i nogle Dage, sukke og løfte Vinene op til Himmelen, saa tør Folk ikke troe sig selv engang. Med et Ord, det er den bedste Maade og ypperligste Leilighed for mig at gjøre, hvad jeg vil, uden at nogen skal finde noget
at

at sige derpaa. Jeg skal klage over Tidernes Ondskab, laste den heele Verden, og ikke have gode Tanker om nogen, uden mig selv. Forseer een sig imod mig, skal jeg aldrig give ham det til, men bære et uafsladeligt Had til ham. Under Skin af at hævne Dyden skal jeg gjøre mine Fiender uhykkelige, jeg skal beskylde dem for aabenbare Ugudelighed, saa indfinder der sig strax nogle nidfiere egennyttige Toffer, som fordømme dem, uden at vide selv hvorfor. Saaledes skal man føre sig det menneskelige Rigis Skrøbelighed til Nytte, og vide at vende Kaaben efter Vairer.

Sganarel.

Himmel og Jord, hvad hører jeg! der fattedes ham intet for at være complet ugudelig, uden at blive Hykler tillige. Nu er i ham ret en Samling af alle Bederstyggeligheder. Nei nu gaaer det for vidt, og jeg kan ikke bære mig for at tale. Slaae, pryg, stæg, svie, brænd mig, ja slaae mig ihjel, om han vil, jeg maae, som en ærlig Tiener sige ham min Hiertens Møenning. Vild da, Herre, at saa længe gaaer Kruffen til Bander, at den omsider gaaer i Støffer. En vis Autor, som jeg ikke kiender, har sagt meget ziirligen: Mennesket er her i Verden ligesom Kuglen paa Greenen, Greenen sidder fast i Træet, hvem som holder sig fast til Træet følger sunde Regler, sunde Regler ere bedre end ziirlige Ord og Talemaader, ziirlige Talemaader har man til Hove, til Hove er Hoffolk, Hoffolk rette sig efter Moden, Moden er en Phantasié, Phantasié er en Siælens Evne, Siælen opholder Livet, Livet endes ved Døden — Ei! tænk paa, hvordan det da vil gaaae ham.

Don Juan.

Ah, hvor er det deiligt taelt.

Eganarel.

Vil han da intet omvende sig, saa besverre
for ham.

Tredie Scene.

Don Carlos, Don Juan, Eganarel.

Don Carlos.

Det er mig kiert, Don Juan, at jeg træffer Dem
her saa beleiligt. Jeg vil heller tale med Dem her, end
hiemme, for at erfare Deres endelige Beslutning. De
veed at jeg har paataget mig at bringe denne Sag til
Rigtighed, eftersom Aftalen stode i Deres Overvarelse.
Jeg onsker af mit gandske Hjerter at Tingen maatte gaae
af i Stilhed, og der er intet, som jeg jo gierne vilde
forsøge, for at bringe Dem til, offentlig at erklære
min Søster for Deres Kone.

Don Juan. (med en hykelsk Tone.)

Ah, jeg vilde hiertelig gierne give Dem al den
Skyldstgiorelse, De kan forlange, men Himlen er derimod,
den har opvakt i mig et alvorlig Forsæt til at forandre
mit Levnet, og nu tænker jeg ikke paa andet, end at af-
sondre mig fra Verden, rense mit Sind fra al slags For-
sængelighed, og ved en stille og sindig Opførsel, at oprette
al den Morden, min ubesindige Ungdom har bragt mig i.

Don

Don Carlos.

Saadant Forsæt, Don Juan, strider intet imod hvis jeg har sagt, og et lovlig Ægteskab kommer meget vel overens med de priselige Tanker, Himlen har indgivet ham.

Don Juan.

Ah nei ingenlunde: det samme er og hans Søsters Forsæt; hun har besluttet at leve i Enlighed, og vi ere begge blevne bevægede paa een Tid.

Don Carlos.

Det kan ikke stille os tilfreds, at hun har besluttet at leve i Enlighed; thi Folk tænker, at hun har gjort det, formedelsi den Foragt, I har havt for hende og hendes Familie: Bores Ære udfordrer at hun skal leve med jer.

Don Juan.

Jeg forsikrer Dem, at det kan ikke lade sig gøre. Jeg for min Person vilde gierne, og jeg har endog i Dag for samme Aarsags Skuld raadsørt mig med Himmelen; men saa hørte jeg en Røst, som sagde: at jeg ingenlunde kunde blive salig, om jeg tænkte meer paa Deres Søster.

Don Carlos.

Men meener I, min kære Don Juan, at vi kan lade os nøie med saadanne Undskyldninger.

Don Juan.

Jeg adlyder Himlens Røst.

Don Carlos.

Hvad, skal jeg lade mig spise af med saadan Snak.

Don Juan.

Himmelen's Villie skee!

Don Carlos.

J skalde ei have bortført min Søster fra et Kloster, for siden at forlade hende?

Don Juan.

Det har nu saa været Himlens besluttede Raad.

Don Carlos.

Vi skulde taale den Klif i vor Familie.

Don Juan.

Hold jer til Himmelen!

Don Carlos.

Kan man intet saae noget andet Ord af jer, end det Himlen, Himlen.

Don Juan.

Det er Himlens Villie.

Don Carlos.

Det er alt nok, jeg forstaaer jer, det er ikke her vi vil gjøre Sagen klar, Stedet vil ikke tillade det, men jeg skal nok trefse jer inden kort Tiid.

Don Juan.

Ligesom jer behager. J veed at Hjertet sidder mig paa det rette Sted, og at jeg forstaaer at bruge min Kaarde: jeg vil strax gaae hen i den lille Gade ved Klosteret; men det siger jeg forud, at det er ikke mig,

mig, som vil flaaes, Himlen forbyder mig at tænke paa sligt. Antaster I mig da, saa skal vi se at see, hvad der vil blive af.

Don Carlos.

Sa det skal vi saamen.

Fjerde Scene.

Don Juan, Sganarel.

Sganarel.

Hvad Pøkker er det for en Talemaade, Herren nu bruger: dette er endnu verre, end al Resten: Naar endelig Ondt skulde være, holdt jeg meer af ham, som han var før: Jeg har hidindtil dog haft noget Haab om ham, men nu mistvivler jeg aldeles: Og jeg træer umueligt, at Himmelen, som har overbaaren saa mange Skrøbeligheder med ham, taaler dette sidste; thi det er alt for vederstyggeligt.

Don Juan.

Oh! Snak! Himlen er ikke saa nøie regnende; og om Menneskene alle de gange de —

Sganarel.

Ah! Herre, det er Himlen som taler til ham og advarer ham.

Don Juan.

Dersom Himlen vil give mig Advarsel, maae den tale lidt tydeligere, om den, ellers vil at jeg skal forstaae den.

3 3

Sganarel.

Eganarel.

Ah! Herre, lad sig dog bevæge, af saa mange
Prøver, og omvend sig endnu, medens det er Tid.

Don Juan.

Nei, nei, i hvad der og Skal skee, saa Skal det
ikke siges om mig, at jeg var Skikket til Fortrydelse;
fort følg med mig.

Femte Scene.

Don Juan, Eganarel, Et Spøgelse som et
Fruentimmer med bedækket Ansigt.

Spøgelse.

Don Juan har kun fort Tid at profitere af Him-
lens Barmhiertighed, og dersom han ikke strax omven-
der sig, er hans Ulykke besluttet.

Eganarel.

Hør han vel Herre?

Don Juan.

Hvo tør understaas sig at tale saaledes til mig?
jeg synes jeg kiender Røsten.

Eganarel.

Ah Herre, det er et Spøgelse, det kan jeg kiende
paa Gangen.

Don

Don Juan.

Spøgelse, Gespenst, eller Dæmning, saa vil jeg see
hvad det er.

(Spøgelsen forandrer Gestalt og forestiller Tiden
med sin Segel i Haanden.)

Eganarel.

Ah Himmel! saa han den Forvandling, Herre?

Don Juan.

Nei, intet er magtig til at skrække mig herfra,
jeg vil forsøge med min Kaarde, om det er et Legeme
eller en Geist.

(Spøgelsen forsvinder just som Don Juan vil slaae til.)

Slette Scene.

Støtten, Don Juan, Eganarel.

Støtten.

Hold stille, Don Juan, I lovede mig i Gaar, at
vilde spise med mig.

Don Juan.

Saa hvor skal vi hen?

Støtten.

Giv mig Haanden.

Don Juan.

Der er den.

Støtten.

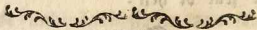
Naar en Synder forhærdes i sin Synd, solænder en bedrøvelig Død efter, og naar han forkaster Himlens Naade, som ham Tid efter anden tilbydes, styrter han sig selv i Himlens Bredes fortærende Lynild.

(Don Juan farer ned.)

Sganarel.

See ved hans Død er enhver stillet tilfreds, Himlen, som han havde fortørnet, Lovene, som han havde overtraaet, unge Jomfruer, som han havde forført, fornemme Familier, som han havde vanæret, Forældre og Slægtinge, som han havde giort Hjertesorg, gifte Koner, som han havde besvangret, gifte Mænd, som han havde bragt til Desperation; heele Verden er fornøiet ved hans Død, undtagen jeg arme Karl, som for mange Aars Tjeneste, har ingen anden Belønning, end at see min Herres Ujudelighed straffet paa den allervergæfeligste Naade.

Ende.

Bædte=

Væddemaal.

Comoedie i Een Act,

oversat af det Franſke

efter

Herr Sedaines

La Gageure.

Per.

Personerne:

Marquisen af Blainville.

Marquis af Blainville.

Herr af Tieulette.

Frøken Adelaïde.

Gotte.

Dubois.

la Fleur.

Frøken Adelaïdes Hofmesterinde.

Handlingerne gaar for sig paa Marquisen's Lystgaard.

Bæddemaalet.

Comoedie.

Første Scene.

Gotte.

Bi Betientere beklage os steds, men vi gjøre Uret deri. Det er sandt, at vi maae taale vor Her-
skabs Indfald, Egenindighed, Overfusen og ofte blive
igiennemheglede, uden at kunne begribe Harsagen dertil;
men dersom det opvækker Fortrydelse saa forjager det dog
i det mindste Reedsomheden. Ha! Reedsomhed! Reedsom-
hed! det er en forfærfelig Ting! — Holder den endnu
ved i to Timer, saa koster den min Frue Liver. Men
at et vittigt Fruentimmer ikke har Vittighed nok til
at moere sig selv, det sætter mig i Forundring. Maa-
ske kommer det deraf, at jo-meere Vid man har, jo
mindre Udveie har man til at forjage Reedsommelighed.
Ja love Taasser! de kan moere sig med alting! der er
hun, nu er hun endelig gaaet af Vinduet.

Anden Scene.

Gotte, Marquisen.

Gotte.

Har Fruen seet mange Folk komme forbi?

Mar

Marquisen.

Ja — igiennemblødte Folk, Fragtkudse, Fattige, man maae ynkes over. — Denne Dag er saa fæl, saa bedrøvet. — Regnen tager alt meere og meere til.

Gotte.

Jeg veed ikke om Fruen længes, men jeg forsikrer Dem, at jeg — jeg veed ikke selv hvordan man er til Mode i saadan et Veir.

Marquisen.

Jeg havde faaet det ravgaleste Indfald — Isfald der var kommen een paa Landeveien som havde havt en menneskelig Skabning, saa havde jeg ladet ham kalde ind for at holde mig med Selskab.

Gotte.

Der findes sikkert ikke een Cavalier, som jo havde været vel tilfreds dermed. Men troer Fruen, at Marquien vil have Marsag til at glæde sig meget, ved at være paa Jagt i Dag?

Marquisen.

Det gjør mig slet ikke ondt.

Gotte.

De raadte ham det jo selv i Aftes.

Marquisen.

Han døde jo af Længsel derefter, og jeg ventede Besøgelser. Grevinde Werdacle —

Gotte.

Hvad! den hæslige Dame? —

Mar-

Marquisen.

Jeg hader ikke hæslige Fruentimmere.

Gotte.

Ja De kunde elske endog de smukke.

Marquisen.

Det var Spøg; jeg hader ingen. Flye mig den Bog. (hun tager Bogen.) Ha! Moral! jeg vil ikke læse. Dersom mit Clavecin — Jeg havde ogsaa sagt Jer, at I skulde lade det sætte i Stand, men I tænker paa ingen Ting. Havde det nu været steint, saa havde jeg sat mig til at spille.

Gotte.

Det er steint, Frue! Organisten var her i Morges.

Marquisen.

Saa kan jeg spille i Aften, det vil moere Marquien. — Tag mig min Kamme. — Nei, sæt mig det Bord hid, jeg vil skrive. O! Gud!

Gotte. (bringer Bordet.

Der er det.

Marquisen. (beseer Pennene og kaster dem.)

Ha! Ikke en eneste Pen, man kan skrive med.

Gotte.

Der ere nogle gandske nye.

Marquisen.

Troer I at jeg seer dem ikke. — Luk det Vindue i. — Nei, jeg vil gaae hen i det igien! Lad det staa. (hun gaaer hen i Vinduet.)

Gotte.

Gotte.

Hun er endog avindsyg ; det gaaer noget vidt. Dette er da Moral , det maae jeg læse for at faae at vide hvad Moral er. (hun læser.) Forsøg om Mennesket. Det er en besynderlig Moral. Den maae jeg læse.

(hun lægger Bogen bort.)

Marquisen.

Gotte, Gotte !

Gotte.

Frue !

Marquisen.

Ring efter een af Folkene. Det vil være laiere ligt — Ha ! det er lidet vel — Mit gode Navn maae staae paa saa sikker en Fod som det staaer, for at vove dette Speg.

Tredie Scene.

De forrige, En Tiener.

Marquisen. (til Tienere.)

Gaae gesvindt need til den lille Laage i Dyrehaven, saa seer I en Officier i en blaa Cartout med Sølvtræsser og en sølvbordet Hat at komme der forbie. Til ham skal I sige : Min Herre ! en Dame, som jeg strax skal føre Dem hen til, lader Dem bede, at træde ind for et Øieblik. I skal føre ham hid igien nem Daggaarden. Spørger han om mit Navn, saa skal I svare : Grevinde Wordacke.

Tienere.

Tieneren.

Grevinde Wordacle ?

Marquisen.

Ja. Skynd eder noget.

Fjerde Scene.

Marquisen , Gotte.

Gotte.

Grevinde Wordacle ?

Marquisen.

Ja.

Gotte.

Denne gamle, hæslige Grevinde ?

Marquisen.

Ja, det vil blive ret moersomt. For overalt hvor min Officier saa gjør hendes Beskrivelse, vil han blive udeelt.

Gotte.

Kiender De denne Officier ?

Marquisen.

Nei.

Gotte.

Men om han kiender Dem ?

Marquisen.

J saa fald, skal Tienerens Dumhed bære Skylden ; saa har han nævnt et galt Navn.

Gotte.

Gotte.

Men Frue! har De overveiet —

Marquisen.

Jeg har overveiet alting: jeg vil ikke spise allene. Og paa Landet tager man til Takke med Selskabet, som man kan faae det.

Gotte.

Men dersom det var een, der ikke var Fruen anstændig?

Marquisen.

Faaer jeg nu ikke at see, hvad der er ved ham?
Lad Vinduerne lukke. (Gotte ringer.)

Femte Scene.

De forrige, La Fleur.

(Marquisen tager sit Speil af Væggen, hun efterser om hendes Haar ikke er kommen i Vorden, om der røde paa Kinderne er vel anbragt. Naar La Fleur har lukket Vinduerne, hvisker han noget til Gotte, og ender det med at sige høit:)

La Fleur.

Jeg har seet hende.

Gotte.

Ha Frue! Her er en splinter nye Tidende til at moere Dem, der er et Fruentimmer indelukket i Marquiens Kammer.

Marquisen.

Hvad vil det sige?

Gotte.

Gotte. (til La Fleur.)

Tael, tael. Fortæl det dog.

La Fleur.

Frue — (til Gotte.) Sladderhank.

Marquisen.

Naa! lad høre.

La Fleur.

At tale Frue med Complimenter —

Marquisen.

Lad Complimenterne ude.

La Fleur.

Med Respect for Fruen —

Marquisen.

Hvor disse Folk ere uundstaelige med deres Respect og Complimenter. Nu videre.

La Fleur.

Jeg kom gaaendes ved Enden af Gangen, Frue! da jeg ved det lille Vindue i Herrens Cabinet, som vender ud til Haven, saae, ligesom jeg nu har den Ære at see Fruen —

Marquisen.

Saa! der har vi Æren til. Nu da! Hvad saae I?

La Fleur.

Jeg saae et Gardin røre sig bag Vinduet i Herrens store Cabinet, og siden efter en lille Haand, enten høiere eller venstre; jo det var den høire Haand, der

A a

traf

trak Gardinet fra, som saa. Jeg blev da vaer, ja, jeg
saae livagtigen en ung Frøken paa sytten eller atten
Aar, dog tør jeg ikke sige for vidst om hun var atten,
men jeg torde svære paa, at hun har fyldt sytten.

Marquisen.

Men — er I ogsaa vis paa det I siger?

La Fleur.

Skulde jeg vel, Frue —

Marquisen.

Det er da formodentlig et Fruentimmer, som Fors-
valteren har ført derind. Kald mig paa Dubois. La
Fleur! har I sagt det til nogen?

La Fleur.

Til ingen uden Mademoiselle Gotte.

Marquisen.

Hvilken af eder, som understaaer sig at tale derom,
skal paa Diebliffet have sin Afseend. Kald nu paa Dubois.

Siette Scene.

Marquisen, Gotte.

Gotte. (Stiller sig an som hun græder.)

Jeg troer aldrig Frue, at jeg har været saa uluk-
kelig at give Dem Anledning til at tvivle om min Troes-
skab; jeg har aldrig aabendaret nogen Hemmelighed —

Marquisen.

Jeg giver eder Lov at fortælle mine.

Gotte.

Er det muligt Frue! — at De kan — troe —
at —

Marquisen.

Ha! ha! I vil til at græde, jeg er ingen Effer
af slige Grimacer, hold derfor op eller gaae ind i eders
Kammer, saa gaaer det nok over.

Syvende Scene.

De forrige, Dubois.

Marquisen.

Hvad er det for et ungt Fruentimmer, Monsieur
Dubois, som er i min Mand's Kammer?

Dubois.

Et ungt Fruentimmer, som er i Herrens Kammer?

Marquisen.

Jeg mærker, at I vil lyve mig for, men betænk,
at I derved sætter Erbødigheden imod mig til Side,
og det tilgiver jeg ikke.

Dubois.

Frue! i de syv og tyve Aar, jeg har havt den
Være at være Herrens Kammerdiener, har han aldrig
havt Aarsag til at troe, at jeg manglede i min Erbø-
dighed for ham; og naar vores Herskab finder for godt
at spørge os — Det er nu elleve Aar Frue! —

Marquisen.

I søger at undvige mit Spørgsmaal, men jeg be-
der eder at besvare det efter Bogstaven. Hvem er

det unge Fruentimmer der er i Herr Blainvilles Cabinet?

Dubois.

Al Frue! De kan bringe mig i Fortrød; og dersom Herren vedste at jeg havde sagt Dem — Maaſkee han vil have det holdt hemmeligt.

Marquisen.

Nu vel! I er jo ikke kommen til mig for at fortælle mig det. Han ſkal ſaae at vide, at jeg har ſpurgt eder om en næiere Oplyſning af det jeg allerede vedste, og at I hverken torde lyde mig for, eller være ulydig.

Dubois.

Al Frue! Hvilken Skade kunde det ikke gjøre mig.

Marquisen.

Aldeles ingen; lad det kun være min Sag; jeg formaaer ſaa meget hos ham —

Dubois.

De formaaer alting, Frue! og dersom De ſpørger Herren, ſaa er jeg vis paa, at han ſiger Dem —

Marquisen.

Det er meget godt, men lad os komme igien til Bæddemaalet; gaae ud Gode.

Ottende.

Ottende Scene.

Marquisen, Dubois.

Marquisen.

J kan ikke have det mindste at frygte for.

Dubois.

J Gaar Morges sagde Herren til mig: Tag dette Papiir, Dubois, og følg Post for Post hvad det indeholder.

Marquisen.

Hvilket Papiir?

Dubois.

Jeg troer jeg har det endnu. Her er det.

Marquisen.

Læs det.

Dubois.

Det er Marquiens egen Haand. „Torsdagen den
 „ 16de om Morgen. J Estermiddag naar Kloffen
 „ slaaer fem, skal Dubois sige til sin Kone, at hun
 „ skal pynte sig og tage en Kiol paa. Kloffen halv-
 „ gaaen syv skal han gaae ud med sin Kone under Fore-
 „ vending af at spadser. Kloffen halvgaaen otte, skal
 „ han være ved den lille Laage af Dyrehaven. Naar
 „ Kloffen slaaer otte skal han betroe sin Kone, at de
 „ ere derfor at vente paa mig. Kloffen halvgaaen nie —

Marquisen.

Det er meget omstændeligt. Giv hid. (hun løber
 det igiennem med Dinene.) Videre.

A a 3

Dubois.

Dubois.

Herren kom da Klokken var slagen ti. Min Kone var næsten død af Kulde, men de tøvede saa lange fordi Bognen var kommen noget til paa Veien. Herren havde sin Diligence, der steg to Fruentimmere ud af den, den ene var ung, den anden aldrende. Han sagde til min Kone: Bring dem i mine Værelser, men op af eders Trappe. Herren gik ind; han sagde kun et par Ord til den Unge, og anbefalede dem til os.

Marquisen.

Og hvor har de tilbragt Natten?

Dubois.

I min Kones Kammer, hvor jeg satte en Seng til dem.

Marquisen.

Og Herrens Omjörg tog Agtelse gif ikke videre?

Dubois.

Forlad mig det Frue, han kom til os i morges før end han tog paa Jagt, han bad om Tilladelse at komme ind, og beviiste det unge Fruentimmer mange Høfligheder, meget Venfkab, meget, meget —

Marquisen.

Det er ikke det jeg spørger om. Men kan I ikke omtrent see hvad slags Fruentimmer det er?

Dubois.

Jeg har allene fulat min Ordre, men min Kone siger, at det er fornemme Folk.

Mar-

Marquisen.

Bring dem ind til mig.

Dubois.

Af Frue!

Marquisen.

Ja, bed dem, sig: at jeg udbad mig den Ære at see dem hos mig.

Dubois.

Men dersom —

Marquisen.

Gjør som jeg siger, og frygt ikke for noget. Kald mig paa Gotte.

Tiende Scene.

Marquisen.

Dette kommer mig besynderlig for — Nei; jeg kan ikke troe — O hvor ere ikke Mandfolkene bedrægelige — I øvrigt, saa saaer jeg nu at see —

Tiende Scene.

Marquisen, Gotte.

Marquisen.

Jeg beder at beholde hos eder selv, baade hvad I veed og hvad I ikke veed. (saate.) For nærværende Tid er jeg fortrædelig over mit Fusentasterie og min Officier. (hoir) Saa snart han kommer —

A a 4

Gotte.

Gotte.

Hvem, Frue?

Marquisen.

Officieren. Saa før ham ind i mit lille Cabinet, beed ham blive der et Dieblif, og kom saa tilbage til mig.

Ellevte Scene.

Marquisen, Dubois, Adelaide, Hovmesterinden.

Marquisen. (til Adelaide.)

Det gjør mig ondt at have forstyrret Deres Ensomhed: Men Marquien maae have havt meget væsentlige Aarsager til at dølge for mig, at De var i hans Bærelser. Jeg haaber altsaa at faae Oplysning hos Dem om saa besynderlig en Hemmelighed.

Hovmesterinden.

Jeg kan sige Dem, Frue, at —

Marquisen.

Hører dette Fruentimmer Dem til?

Adelaide.

Ja Frue! det er min Hovmesterinde.

Marquisen.

Tillad mig at bede hende træde ind i mit Cabinet.

Adelaide.

Hun har aldrig været fra min Side, siden jeg var et Barn. Tillad hende at blive her.

Mar=

Marquisen. (til Dubois.)

Sæt en Stool hid, og gaae saa bort. (Dubois bringer en Stool, Marquisen sætter sig paa een der staaer noget fra dem.) Sæt Dem der, min fiende, sæt Dem. Det anstændige og beskedne Bæsen som jeg bliver vaer hos Dem, burde ikke have tilladt Marquisen et Diebligs Tvivlsraadighed om at føre Dem til mig.

Adelaide.

De Marsager, der har forhindret ham at gjøre det ere mig gandske uvitterlige; Jeg havde udbedet mig det, som en Gavn af ham, dersom jeg ikke først i dette Dieblif havde faaet at vide, at jeg havde den Ære at være i Deres Huus.

Marquisen.

Det vedste De ikke?

Adelaide.

Nei Frue.

Marquisen.

Det fordobblar min Nysgierrighed.

Adelaide.

Jeg har ingen Marsager, der kunde holde mig fra at tilfredsstille Dem, siden Marquisen aldrig har paalagt mig Tausshed i hvad der angaaer mig.

Marquisen.

Har han længe havt den Ære at kiende Dem?

Adelaide.

Fra min Barndom af Frue; i det Kloster hvor jeg har henbragt min Levetid, har jeg ikke kiendt

nogen anden Formynder, Naarværende eller Ven, end ham.

Marquisen. (til Hofmesterinden.)

Maae jeg spørge Dem om hendes Navn?

Hofmesterinden.

Frøken Adelaide.

Marquisen.

Intet andet?

Hofmesterinden.

Nei Frue!

Marquisen.

Nei! — Og De siger mig, Frøken, at De er uvidende om Marquiens Hensigter med at føre Dem i sit Huus og undrage Dem alles Dine?

Adelaide. (alvorlig.)

Naar man har Ngt for en Person, sætter man den ikke besværlig med Spørgsmaal, Frue, og jeg ærer Marquien alt for høit, til at nøde ham at sige mig noget, som han vilde tie med.

Marquisen.

Det er al den Bæddenhed man kan vise.

Adelaide.

Og jeg har desuden allerede haft den Ære at sige Dem, Frue! at jeg ikke vedste jeg var i Deres Huus.

Marquisen.

Det havde De bragt mig til at glemme.

Adelaide.

Adelaide. (reiser sig.)

Jeg vil forlade Dem, Frue!

Marquisen. (staaende med en mildere Tone.)

Jeg ønsker Frøken, at Marquien ikke længe vil berøve mig den Fornøjelse at kiende Dem.

Adelaide.

Det ønsker jeg iligemaade.

Marquisen.

Han har uden Tvivl haft sine bevægende Aarsager, som jeg i ingen Maade troer at være fornærmelige enten for Dem eller for mig; men tilstaae mig, at denne Taushed trænger til alt det Fordeedlagtige, Deres Nærværelse indskyder, for ikke at blive ilde udtolket.

Adelaide.

Det tilstaaer jeg Frue, og for at styrke Dem i de Begreb, som jeg fortjener, at De skal gjøre sig om mig, vil jeg sige Dem hvorledes Herr Blainvilles Opførsel har været i Henseende til mig. Det er nogle Maaneder siden —

Marquisen.

Sæt Dem dog, jeg beder Dem.

Adelaide.

(Sætter sig, Marquisen og Hovmesterinden bag efter.)

For nogle Maaneder siden kom Herr Blainville til mit Kloster og havde een af hans Bænner med sig, som han fremskillede mig, og udbød sig paa hans Vegne, at han imellemstunder maatte komme til mit Tralværk, hvilket jeg bevilgede. Han kom der — jeg saae ham undertiden — ja, endog ofte; forrige Mandag kom Marquien igjen til mig,

mig, og sagde mig: at jeg maatte belave mig paa at forlade Klostret. I den Samtale han havde med mig, lod han sig forstaae med, at jeg snart kom til at forandre Grund. Og i Gaar Aftes sildig kom han for at hente mig fra Klostret. Jeg forlod det med en slags Græmmelse, jeg havde været der fra min Barndom; og uden at jeg vidste hvor jeg skulde hen, bragte han mig herhid. Her seer De min heele Tildragelse, og dersom det var mueligt at udfinde nogen Anledning til at frygte for den Mand, som jeg ærer høiest, da skulde det være hos Dem, at jeg vilde søge Tilflugt.

Tolvte Scene.

De forrige, Gotte.

Gotte.

Han kalder sig Herren af Zieulette.

Adelaide.

Herren af Zieulette!

Hovmesterinden.

Herren af Zieulette?

Marquisen.

J mit Cabinet?

Gotte.

Nei; han er der.

Marquisen.

Køer ham herind, — om et Dieblif. Frøken! Jeg troer ikke, at Herr Blainville berøver mig længe den Fortjenst.

nøielse at see Dem. Jeg vil ikke sige ham noget om den Frihed jeg har brugt at forskaffe mig den ferud, og jeg beder Dem, Frøken! ikke heller at tale med ham derom.

Adelaide.

Jeg skal heri være ligesaa taus som De.

Marquisen. (til Gotte.)

Lad Dubois komme ind — Ha —

Trettende Scene.

De forrige, Dubois.

Marquisen.

Dubois! bær al inuelig Omhyggelighed og Opmærksomhed for Frøkenen. Men I behøver ikke at sige Marquisen, at Frøkenen har villet have den Godhed at komme til mig, saafremt han ikke spørger derom. Jeg haaber Frøken! at —

Adelaide.

Jeg beder Fruen! —

(Marquisen følger dem ud; Gotte er bleven tilbage, hun seer Herren af Tienlette komme ind.)

Gotte.

Han seer ikke ilde ud, hun kan gjerne lade ham blive og spise til Middag.

Siortende

Tiortende Scene.

Lieulette, La Fleur.

Lieulette.

Diener Du her?

La Fleur.

Ja, hos Marquien af Blainville.

Lieulette.

Hos Marquien af Blainville? Og man hilsede mig
fra Grevinden af Wordacle.

La Fleur.

Fruen havde beselet det saaledes.

Lieulette.

Beselet at kalde hende Grevinden af Wordacle?

La Fleur.

Ja, min Herre!

Lieulette.

Og hvad skal det sige?

La Fleur.

Det veed jeg ikke.

Lieulette.

Hvor er Marquien?

La Fleur.

Man siger: paa Jagten.

Lieulette.

Er han ikke paa Montfort? Jeg gjorde Regning
paa at finde ham der. Kommer han tilbage i Aften?

La

La Fleur.

Ja. Fruen venter ham.

Zieulette.

Man giver sig ud for Grevinde af Bocardle, det begriber jeg slet ikke.

La Fleur.

Min Herre, er Champagne endnu i Deres Tjeneste?

Zieulette.

Ja, jeg reed fra ham, hans Hest kunde ikke følge min; — men det er en besynderlig Hændelse, og Du veed slet ingen Grund —

La Fleur.

Nei, min Herre! men lad Dem ikke forstaae med —
Ha! der er Fruen.

Femtende Scene.

De forrige, Marquisen, Gotte.

Marquisen.

Hvordan min Herr Baron! De vil drage forbi min Gaard uden at gjøre mig den Ære — Ha! min Herre! — O hvor mange Undskyldninger har jeg ikke at gjøre Dem, jeg saae Dem an for een af min Mands Naarørende, og derfor lod jeg Dem bede at træde ind for et Dieblif. Jeg belavede mig paa at gjøre Vebreidelser og jeg skylder Dem Undskyldninger. — Ak! min Herre, hvor gjør det mig ondt, at have forarsaget Dem Uleilighed.

Zieulette.

Lieulette.

Frue! —

Marquisen.

Hvor mange Undskyldninger har jeg ikke at gjøre Dem!

Lieulette.

Jeg er denne Feiltagelse megen Tak Skyldig; den forskaffer mig den Ære at gjøre Frue Grevinden min Opvartning.

Marquisen.

O min Herre! det er umueligt at være meere skamfuld end jeg er. Men Gotte, betragt engang hvor liig Herren er Baronnen!

Gotte.

Man kan neppe kiende Dem fra hinanden.

Marquisen.

Jeg kan ikke komme mig igien af min Forundring! Samme Høide! samme Væsen —

Sextende Scene.

De forrige, Huushovmesteren.

Huushovmesteren.

Der er anrettet, Frue!

Marquisen.

Min Herre! De har maaskee ikke spist endnu, gjør mig den Ære og bliv her, endskjønt jeg ikke er saa lykkelig at være kiendt af Dem.

Lieulette.

Lieuslette.

Frue! —

Marquisen. (til Hushjælpstjeneren.)

Herren bliver her.

Lieuslette.

Jeg veed ikke Frue Grevinde om jeg bør tage imod den Herre —

Marquisen.

De bør min Herre! for at give mig Tid til at udrydde det Begreb hos Dem, som min Fremfærdighed maae have givet Dem om mig.

(Hun giver ham Haanden, og de gaaer ind at spise.)

Endtende Scene.

Gotte. (allene.)

Bedre end hun, kan vel neppe nogen spille Comedie. Ha! hvad dog Fruentimmerne har ypperlige Gaver. Han sagde det nok, at hun ikke vilde spise allene; jeg kan ikke andet end falde i Forundring over hende.

Attende Scene.

Gotte, La Fleur.

(Gotte tager en Manchette frem, og begynder at sue paa; La Fleur kommer ud, hun vil giemme den, men da hun seer hvem det er, saa bliver hun ved at spe. La Fleur har en Serviet i Haanden, som een der varter op ved et Bord.)

La Fleur.

Nu kan vi fladdre.

B b

Gotte.

Gotte.

Er Du der? Jeg tænkte just paa Dig. Varter Du ikke op ved Bordet?

La Fleur.

Behøves der da tolv Personer til at varte to op?

Gotte.

Men dersom Fruen spørger om Dig?

La Fleur.

Julius er der. Smidlerid fortryder jeg dog, at jeg ikke blev inde; jeg havde kunnet høre til.

(han trækker Traaden af Gortes Syendaal.)

Gotte.

Lad være.

La Fleur.

Det er fordi jeg elsker Dig.

Gotte.

Ha! Du elsker mig: det maade jeg troe. Men man maade tilstaae, at Dine Tossier ere bespunderlige.

La Fleur.

Hvori det?

Gotte.

Med Respekt for Fruen. At tale med Cornyslimenfer. Jeg har den Ære at gaae i Enden af Gangen.

La Fleur. (leer medens hun siger dette.)

Gotte.

Hvoraf leer Du?

La

La Fleur.

Hvordan? Du har ladet Dig narre derved?

Gotte.

Hvad, narre?

La Fleur.

Ja, naar jeg taler i sig en Stil med Fruen, saa tager Du det for ramme Alvor?

Gotte.

Uden Tvivl.

La Fleur.

Naar jeg stiller mig an som en Toffe?

Gotte.

Hvorledes?

La Fleur.

Det skeer med velberaad Du.

Gotte.

Med velberaad Du?

La Fleur.

Du veed ikke hvor behageligt det er Herskabet, at vi give dem Leilighed at sige: O hvad disse Folk dog ere dumme! Hvilket svagt Begreb! O hvilken toffet Art! De skulde sættes paa Græs med Qvæget! og tusinde saadanne smukke Ting. Det er just det samme, som om de sagde til sig selv: O hvad har jeg dog ikke Forstand! O hvilket igiennemtrængende Begreb! O hvor meget er jeg dog ikke over alt dette. Hvorfore kan man ikke unde dem denne Fornøielse? Jeg for min Part gjør det

ved alle Leiligheder, og befinder mig ret vel derved. Der
koster mig jo intet?

Gotte.

Jeg tiltroede Dig ikke saa megen List og Be-
hændighed.

La Fleur.

Jeg har tient fem Herskaber; de tre søge mig bort
fordi jeg viiste, at jeg begreb en Ting, og overtydede
dem om, at jeg havde meere sund Fornuft end de. Fra
den Tid af har jeg just gjort tvertimod, og det er lyk-
kedes mig; thi jeg har allerede bragt en artig lille Skil-
ling for mig, som jeg vil legge for Bødderne af den
nydelige Sney pige, der vil —

(han vil omfavne hende.)

Gotte.

Vær stille, siger jeg, eller jeg bliver vred.

La Fleur.

Kom Gotte. Jeg har læst i en indbundet Bog,
at deres Lykke, som hverken have Ere eller Billie,
var gjort.

Gotte.

Din er altsaa gjort paa Billien nær?

La Fleur.

Troe mig, jeg gjør Lykke.

Gotte.

Du har læst det, siger Du. Duer Du til at lase?

La

La Fleur.

Det forstaaer sig. Jeg sagde vel, da jeg kom her i Tienesten, at jeg hverken kunde læse eller skrive; men desuindre tager man sig vaere for mig, og naar man passer paa hvad man har at gjøre, forretter sine Erindringer, og det med et roffet hengivent og taust Bæsen, saa er det nok. Og jeg giver Lykke. Men forinden, min lille søde Gotte —

Gotte.

Vær stille, vær stille: Du river min Traad i tu. Seer der, nu bliver Dine Manchetter vel færdige.

(hun kaster dem paa Gulvet og han tager dem op.)

La Fleur.

Det er en smuk Høitid Du gjør af mine Manchetter! Ha! de ere smuk syede! men har Du ogsaa tilrænkt mig dem?

Gotte.

Giv hid, giv hid. Du er altsaa bange for, at Fruen skal mærke, at Du har Forstand?

La Fleur.

Ja visselig.

Gotte.

Visselig. Men laaе ikke Lids dertil; Fruen seer alt det, man bilder sig ind at skjule for hende. Jeg har vartet hende op i syv Aar, og jeg kender hende ud og ind. Hun er en Engel i sit Forhold og en Djevle i Snedighed. Denne Snedighed bringer hende undertiden videre end hun havde i Sind, og gjør hende

fremsusende; i det mindste ville alle andres Handlinger fortjene dette Navn, som for Exempel den i Dag; men jeg veed ikke hvordan hun bær sig ad. Det jeg vilde gaae af mit gode Skind over, salder ud til hendes Vre. Jeg er just ingen Toffe, men førend jeg lukker Munden op, saa veed hun hvad jeg vil sige. Marquien, som troer sig selv at være den lærdeste, snedigste, bekvemmeste og største Mand, er en ydmyg Tjener af sin Frues Villie, og han giver sig Pokker i Bولد, at han er Modellet, som hun retter alle sine Tanker og Handlinger efter. Altsaa min stakkels La Fleur gjør Dig det meere mageligt og tvina Dig ikke, leg Din heele Wiidsdoms Skatkammer for en Dag; thi for Fruen bliver Du dog allerider et Dummerhoved; forstaaer Du mig?

La Fleur.

Har hun da med al denne Forstand aldrig haft den mindste Forstaaelse, der rørte Hjertet? nogle —

Gotte.

Aldrig.

La Fleur.

Aldrig. Og der siges dog at Herren er jaloux.

Gotte.

Saa imellem i Støderal! Hun havde dog snarere Aarsag til at være det; han derimod har største Uret derti; thi hun er næsten det eneste Fruentimmer jeg vilde sværge for, mig selv undtagen, det forstaaer sig.

La Fleur.

Undtagelsen er billig. Men saa maa Du tjene slet?

Gotte.

E d Q

Gotte.

O Fruen er meget gavmild.

La Fleur.

Forestil Dig da, hvad hun vilde være, dersom der var en lille Kierligheds Handel i Giære. Der er hverken Fornælselse eller Kordeelse at drage af et Herskab der lever i god Forstaaelse. For en Ulykke jeg gad været i Dubois Sted.

Gotte.

Hvorfor?

La Fleur.

Hvorfor? Meener Du, at det har intet at sige med den smukke Person, som er i Herrens Bærelser? Jeg giver min Hals paa, at det er den deiligste Intrigue af Verden. Herren sender hende vist til Byen, leyer Bærelser til hende, de skal besættes med Meubler; Kammertieneren maae gjøre Indkjøbet, det er reene vundne Penge. Fruen tvivler enten om at der er noget saadant i Giære, eller ogsaa der kommer en Veninde fra Byen for at fortælle det, uden at lade sig vedgaae, at hun kommer derfor. Ha! Gotte! i Fald Du har Forstand, saa er Din Ulykke gjort. Du bringer Underretninger, lige gode falske eller sande, naar kun Jlden pustes op. Fruen finder sig fornærmet, bliver avindsyg og hæver sig. Ved Du vel, at jeg allene sagde Fruen det, for at give hende Smag paa Hævn.

Gotte.

Du er en farlig Skielm.

La Fleur.

Gode, hvad gjør det? Du siger, at Du har tient hende i syv Aar; en Berient maae være meget dum, dersom han efter syv Aars Forløb ikke regierer sit Hertsab.

Gotte.

Fruen er ikke god at spøge med, hun kastede mig fra sig, som en Knappenaal uden Hoved.

La Fleur.

Her har hun jo for Exempel den skønne Leilighed. Herren af Ziculette er elskværdig.

Gotte.

Herren —

La Fleur.

Officiereu her er.

Gotte.

Kiender Du ham?

La Fleur.

Ja, han kiender mig paa Diebslikket igien. Han har ofte seet mig hos min forrige Herre og blev meget forundret over at finde mig i Marquis Blainvilles Huus.

Gotte.

Sagde Du ham da hvem Du tiente?

La Fleur.

Ja.

Gotte.

Hos Marquien af Blainville?

La Fleur.

Ja, hos hans Frue.

Gotte.

Gotte.

En herlig Sag. Det er godt nok til hende med hendes kunstige Bendinger, det er mig ret kiert, der saae hendes Snedighed sin fortiente Løn.

La Fleur.

Hvornæd?

Gotte.

Nu begriber jeg, hvorfor han ideligen kaldte hende Grevinde. Det var fordi hun under Grevinde Worsdacles Navn — Hvad! har de allerede spist?

La Fleur.

Hvad Tiden dog løber hastig.

Gotte. (putter Manchetterne bort.)

Himmel! Der er Fruen.

Mittende Scene.

Marquisen, Lieulette, Gotte.

Marquisen.

(Kaster et par alvorlige Bine til Gotte og la Fleur.)

Ja, min Herre! vores Rion finder meget let Middel til at beherske Deres. Veien, der fører os til Herredsømmet, er bestrøet med Blomster, Affaldet umærkeligt og vores Fremturen i det vi eengang have foresat os, synes saa naturlig og eensfoldig, vores Taalmodighed er saa lidet vranten, at vi har bemægtiget os Dem, førend De engang merket det.

Lieulette.

Enten jeg mærkede det eller ei, naadige Frue, saa vilde det være mig behageligt at afstaa Dem Herrens dømmet.

Marquisen.

Det er en Compliment De gjør mig; men overser vi allene dette: Fra Barndommen af maae vi ikke aabne Munden, der er paalagt os Tausshed lige til vi blive forsynede; men vores Dine og Øren vinde meget derved. Det gjør vore Øiekast meere iagttømttrængende, vores Opmærksomhed stærkere, vores Anmærkninger finere, og den Beskedenhed med hvilken vi udtrykke os, indseender Mandspersonerne de fleste Tider en Tilfald til os, som vi uden Møie kunde bruge, hvis vi selv vilde fornede os saa dybt og bedrage Dem.

Lieulette.

Jeg vilde, at jeg havde en Obrist, i hvis Regimente jeg har staaet, til at forsvare min Sag; jeg trænger nu høiligen til Marquien af Blainville.

Marquisen.

Marquien af Blainville? Kiender De ham?

Lieulette.

Ja, Frue!

Gotte. (hører nøie til.)

Marquisen.

Tager De ikke feil?

Lieulette.

Lieullette.

Nei, Frue! det er en Mand omtrent — Ja, for nærværende Tid maae han være imellem 50 og 52 Aar, af middelmaadig Hoide, vel skabt; en artig Spiller, god Jæger, stor Bæddere, Lærd, og givende sig ud derfor, endog indtil de mindste Omstændigheder; han kender alle Videnskaberne lige fra Astrologien til Medicinen, og alle Kunsterne lige fra Skilderen til Smeden; i øvrigt en fortreffelig Officier, af en redelig Tænkemaade og en oprigtig Omgang.

Gotte. (Smiler.)

Marquisen.

Smedderiet! ja! De kender ham.

Lieullette.

Jeg troer han skal have Guds her i Egen.

Marquisen.

Og Marquie Blainville sagde Dem —

Lieullette.

Kender De ham ogsaa Frue?

Marquisen.

Meget naie; og han sagde Dem —

Lieullette.

Jeg havde hørt, at han var bleven Enkemand, og vilde nu giøre sig igjen.

Marquisen.

Nei, min Herre! han er ikke Enkemand.

Lieullette.

Zieulette.

Han beklagedes hoiligen fordi hans Kone —

Marquisen.

Hans Kone? —

Zieulette.

Harde Hovedet liden —

Marquisen.

Liden? —

Zieulette.

Ja, hun havde en Sygdom — paa Forstanden —
Glemsomheder — som gik saa vidt, at hun ikke kunde
besinde sig de almindeligste Ting, ikke engang sit eget
Navn.

Marquisen.

Putter Dagtalesse. (Gotte, som har smaalet i den hele
Samtale, leer høit, hun vender sig til Gotte;) Hvad fattes
Eder?

Gotte.

Jeg har en ulidelig Tandpine, Frue.

Marquisen.

Saa bliv os ikke saa nær, at vi skal høre jeres
Klynken. (til Zieulette.) Men hvad sagde da Marquien
Dem om Fruentimmerne?

Zieulette.

Det han sagde, var meget ligefrem, og syntes at
være noie overveiet. Fruentimmerne, sagde Blainville, —
De tvinger mig dertil Frue, ellers torde jeg aldrig —

Mar-

Marquisen.

Sitg frem, min Herre!

Tieulette.

Fruentimmerne, sagde han: har kun Herredamme over svage Siæle; deres Klogskab er Snedighed, deres Fornuft bestaaer som oftest i at tale om den; Mestere i at bemægtige sig Overfladen af Tingene, men deres Skionksomhed er ikke grundig; derfor har de ikke heller uden Diebligs Koldstindighed, og Vittighed for et Minut ved et hurtigt Svar, og ofte er denne Vittighed kun meget lidt i sig selv, men den blander os ved Indighedernes Fernis og forsvinder med dem; den forrykkes med Ungdommen, og adspredes med Skionheden. De finder meere Behag — Det er Herte Blainvilles Ord og ikke mine, Frue, det er langt fra mine Tanker —

Marquisen.

Bliv ved, min Herre! De finder meere Behag —

Tieulette.

De finder meere Behag i at naae deres Niece ved Rænker, end ved Nædelighed og Gensældighed; de ere fausse i een eneste Post, hemmelighedsfulde over nogle andre og forstilte i alle Ting. Der er næsten kun to Sindslidelser, der sætte dem i Bevægelse, og som i Grunden dog kun udgiøre een; Kiærlighed til det eene Køn og Had til det andet. Hold kun Stand, lagde han til, — Frue! jeg —

Marquisen.

Videre, min Herre! videre.

Tieulette.

Tieulette.

Hold kun Stand, lagde han til, imod deres første Diefast, fæst aldrig Troe til deres første Tale og saa kan de aldrig bedrage eder. De har aldrig kunnet bedrage mig i de allermindste Ting, og kan heller aldrig gjøre det.

Marquisen.

Og det sagde Marquis Blainville Dem?

Tieulette.

Mig, Frue! saavel som alle de Officierer, der havde den Ære at spise hos ham. Derpaa gik han ind i Omstændighederne —

Marquisen.

Som jeg ikke er begierlig efter. Alle de gode Herre gav ham ventelig Bisald, siden han fornøiede dem paa vores Bekostning. —

Tieulette.

Jeg taug stille, Frue; men dersom jeg havde været saa lykkelig og kiendt Dem, hvilke Raaden havde jeg da ikke havt imod ham! Hver let kunde jeg da overtydet ham, at en stærk Forstand og grundig Skiansomhed —

Marquisen. (lidet fortrydelig.)

Min Herre! jeg glemmer reent, at jeg misbruger den Frielighed. De har vilst i at opholde sig her; De har sagt mig, at De har endnu ti Meile at ride, og Natten —

Tyvende

Tyvende Scene.

De forrige, Gotte.

Gotte.

Frue, Marquien — jeg vilde sige Greben er kommen hjem fra Jagten.

Marquisen. (stiller sig ureeltg ad.)

Hvordan! allerede? — O Himmel! min Herre — jeg veed ikke — jeg er —

Zieulette. (kommer ind.)

De synes at være uroelig over noget, Frue. Skulde jeg være Marsag —

Marquisen.

Jeg staaer i Betænkning over noget jeg vilde foreslaae Dem. Min Mand er ikke jaloux, nei i Sandhed er han ikke, og han har heller ingen Marsag til at være det; men han er meget empfindelig i visse Ting, og den Maade paa hvilken jeg har holdt Dem her op —

Zieulette. —

Nu vel, Frue?

Marquisen.

Han kommer sikkert hid for at fortælle mig hvorledes hans Jagt er løben af, men han opholder sig ikke længe.

Zieulette. —

Hvad befaler De at jeg skal gjøre, Frue?

Mar-

Marquisen.

Dersom De for et Dieblisk vilde træde ind i dette Cabinet.

Lieuslette.

Med Fornøielse.

Marquisen.

Det skal ikke vaere længe. Saa snart han er gaaet fra mig, skal jeg sætte Dem i Frihed igien. De skal ikke faae Leilighed til at lade Tiden falde Dem lang; thi jeg troer, at De kan høre vores hele Samtale der. Og De gjør mig en Fornøielse, om De vil høre efter den.

En og tyvende Scene.

Marquisen, Gotte.

Marquisen.

Ha! min Herr Blainville! det er kun over svage Siæle, at vi have Herredømmet — Jeg er gandske opbragt — ja — ja — det er gandske umueligt, at han har taelt saaledes — Jeg hører ham livagtig. Han, han — som formedelst det store Begreb, han har om sine egne Fortienester, havde været den allerletteste Mand — O hvor behageligt vilde det ikke være, om jeg kunde hævne mig! — hævne mig, her, paa Diebliffet, og vise ham — men hvortledes skal jeg bære mig ad dermed? — dersom jeg fik ham selv til at fortælle, eller rettere bildte ham ind. — Nei, — det maae egentlig være min Officier. — Jeg vil, at han paa nogen Maade — Dersom Herr Blainville ved et Bæddemaal — (hun hæfter Dinene paa

Cabinetets

Cabinet's Døren.) — Ha! — (hun smiler over Indfaldet hun har faaet.) Nei, nei; — imidlertid var det dog moersomt — Men hvad vovede jeg ikke — (hun reiser sig og tager Nøglen af Cabinettet.) Det var artig om det kunde lykkes. (hun putter Nøglen i Lommen leendes og sætter sig.) Gotte, flye mig min Syepung.

Gotte.

Der er den.

Marquisen. (i Tanker.)

Giv mtg min Syepung.

Gotte.

Her er den, Frue!

Marquisen.

Ei! see!

To og tyvende Scene.

Marquien, Marquisen, Gotte.

Marquisen. (sidder og slaaer Knuder.)

Nu, min Herre! er De, bleven vel igiennemblødt?

Marquien.

Jeg er en Elsker af Regn. Men har De havt mange Fremmede?

Marquisen.

Slet ingen. Jagten har formodentlig været lykkelig?

E c

Mar

Marqvien. —

Vi have troffet græffelig omkring. Vi lagde an i Skoven ved Salveur, og strax efter tabte Hundene Hæret. Jeg troede, at vi vare gaaet tværs over den og omsider kom vi da paa den igien. Jeg raabte til Breuvant, at vi havde faaet den, som paaftod nei; men jeg sagde til ham: vi seer jo fuld God med tykke Eider, runde Spidser og en bred Hæl; han derimod paaftod, at det var en udræktig Hind eller i det høieste en Hiort af ti Ender.

Marqvisen.

Jeg falder stedse i Forundring over det umaadelige Antal af Ord, som allene bruges til Jagten. Vi Fruentimmerer bilde os ind at kunne vores Modersmaal, og ere dog meget ukyndige i det. Hvor mange Kunstord udkræve ikke Videnskaberne, de skønne Kunster og de som I falde —

Marqvien.

Mekaniske.

Marqvisen.

Gandske rigtig! Mekaniske! der har vi endnu et Kunstord.

Marqvien.

En nogenlunde kyndig Mand veed dem allesammen, paa nogle meget faa nær.

Marqvisen.

Hvad! de mekaniske Kunsters?

Marqvien.

Ja; jeg vil ikke anføre mig selv som et Exempel, jeg har nu lagt mig efter alle slige Ting gandske besyn-
derligen,

derligen, og uden at jeg har et Rige at omstøbe, saa har Peter den Store ikke gaaet dybere ind i alle smaa Ting end jeg; der ere meget saa Ting, som høre ikke allene til Videnskaberne og Kunsterne, men endog til Haandværkerne, som jeg ikke veed at nævne: jeg kunde gjøre en Ordbog Fortrinet stridig.

Marquisen.

Jeg vil altsaa ikke strides med Dem om det; thi jeg sad forhen og betragtede denne Dør og sagde til mig selv: det mindste Stykke Jern, som er anbragt paa den, har tilforladeligen sit Navn, og Laasen undtagen, veed jeg ikke at nævne et eeneste.

Marquien.

Da skal jeg navngive dem allesammen.

Marquisen.

Allesammen! det er ikke giørligt.

Marquien.

Jeg vædder med Dem.

Marquisen.

Ja, det er let sagt.

Marquien.

Jeg vædder, jeg vædder.

Marquisen.

De vil vædde?

Gotte. (sagte.)

Det er ret opbyggeligt for vor Arrestant.

Marquien.

Ja, jeg vædder.

E c 2

Mar-

Marqvisen.

Det er et Ord; jeg trænger dog i disse Dage til halvtredsfindstive Ducater.

Marqvien.

Hvi siger De ikke sligt til Deres Venner?

Marqvisen.

Nei, min Herre! jeg vil ikke være dem forbunden for saa ringe en Tjeneste, jeg forbeholder mig det til betydeligere Leiligheder, og vil heller vinde dem Pengene fra.

Marqvien.

Halvtredsfindstive Ducater?

Marqvisen.

Halvtredsfindstive Ducater — det bliver derved.

Gotte. (sagte.)

Taalmodigheden forgaaer mig paa den Fangnes Begne. Hvad skal nu det Bæddemaal til.

Marqvien.

Ja, jeg holder det.

Marqvisen.

Og De forbinder Dem at nævne hvert et Stykke Jern, som behøves til en Dør; til dette Cabinets Dør?

Marqvien.

Ja.

Marqvisen.

Men saa maae de skrives op ligesom De nævner Dem, for det bliver mig umueligt at huske —

Mar-

Marquien.

Det forstaaer sig, at vi skrive. Dubois — Vær
 saa god Gøtte og kald paa Dubois. Saa tidt som jeg
 finder Leilighed at vise Dem, at Mandsoffene har For-
 trinet i Henseende til Videnskaberne, Lærdom og en slags
 Grundighed i Skionsomhed. — Det er sandt, at den
 guddommelige Gave, som Naturen har skænket Dem, den
 Fortrollelse, den Overmagt med hvilken et eeneste af De-
 res Dikast —

Marquisen.

Ei, min Herre! husk paa, at jeg er Deres Kone,
 og at en ilde anbraagt Compliment bliver Intet. Lad
 os komme til vores Bæddemaal igien, jeg troer De havde
 lyst til at jeg skulde glemme det.

Marquien.

Nei, langt fra, det forsikkrer jeg Dem.

Tre og tyvende Scene.

De forrige, Dubois.

Marquisen.

Der har vi Dubois: og her er ingen Tid at spille
 for at bevise det jeg har sagt; siden vi endnu skal reise
 ti Mille i Dag.

Marquien.

Hvad siger De, i Dag?

Marquisen.

Det skal jeg forklare Dem siden: til Bæddemaalset,
 Bæddemaalset.

Marqvien.

Tag Pen og Blæk, Dubois, sæt Dig her ved Bords
det, og skriv hvad jeg siger Dig i Pennen.

Marqvisen.

Sæt oven til: Til Koreviseren af dette betaler jeg
50 Ducater, som føres mig til Regning.

Marqvien.

De ere ikke vundne endnu.

Marqvisen.

Det faaer vi at see, begynd kun.

Marqvien.

Men denne nøiagtige Beskrivelse vil forekomme Dem
meget besynderlig, nedrig og gemeen.

Marqvisen.

Meget snarere glimrende, for mig vil det blive Guld,
dersom jeg naaer min Hensigt. Imidlertid vil jeg være
saa from og hjælpe Dem selv til at vinde; thi De glem-
mer vel ikke Laasen og de sinaa Som, som hæfter det fast.

Marqvien.

Det er ikke Som, man kalder dem Stifter, som
klemmer ved Skruer; Skriv: Laas, Skruer, Stifter.

Dubois. (Skrivende.)

Stifter.

Marqvien.

Nagle-Hull, Trykker, Fiæder, Nagler —

Mar-

Marquisen.

Hvilken Hurtighed, at, De gaa mig bange.

Dubois.

Maglerne.

Marquien.

Wie lidt Frue, det er ikke aldt endnu.

Marquisen.

At jeg har tabt min Herre, jeg har tabt.

Marquien.

Et Dieblig Taalmodighed. Magler-Stifter, Skrues
Stifter, Piben, Skraabjander, Skaadder, Hængsler.

Marquisen.

O min Herre, min Herre, mine 50 Ducater ere
fløien.

Marquien.

De seer, at jeg betænker mig ikke engang, ikke et
Dieblig.

Dubois.

Hængsler.

Marquisen.

Med to Ord saa godt som ti.

Marquien.

Hvad da?

Marquisen.

Vil De høre Bæddemaalet op imod 25 Ducater.

Marqvien?

Nei, nei; Skraa-Jern, Skaadder, Hængesler.

Dubois.

Det staaer der.

Marqvisen.

De 25 Ducater, min Herre! de 25.

Marqvien?

Nei, nei; De vilde jo endelig vædde.

Marqvisen.

Vil De have de 35?

Marqvien.

Seg staaer ikke en Hvid af. Jeg kiender den, der
forrige Uge tabte tre gange, Naden maae ogsaa kom-
me til mig.

Marqvisen.

Saa saer jeg at give tabt; thi De har vist ikke
glemt noget.

Marqvien.

Jeg skulde ikke troe det. Skraa-Jern, — Hængs-
ler, Skaadder, Laas.

Marqvisen.

Men dersom jeg havde taget en Port, saa havde
det dog kostet Dem meere Moie?

Marqvien?

Det havde været mig det samme. Hængsler,
Skaadder —

Mar-

Marquisen.

Saa De har nu regnet alle Ting op?

Marquien.

Ja — ja — saa vidt jeg veed. Skraae: Jern,
Laas.

Marquisen.

Det der forundrer mig meest, er den Hurtighed,
den Færdighed, med hvilken De i et Dieblisk har fattet —

Marquien.

Det forundrer Dem?

Marquisen.

Det burde ikke, det er sandt; men nu er der intet
tilbage. —

Marquien.

Uden min Betaling.

Marquisen.

Deres Betaling. O De er en ubarmhiertig Cre-
ditor. Dersom De havde tabt, saa havde jeg været
høfligere imod Dem, og givet Dem længere Tid.

Marquien.

Det forlangte jeg ikke.

Marquisen.

Dubois, fold Papiiret sammen og forsegl det, det
er mit Signet.

Marquien.

Hvorfor? det er unødvendigt.

Ec 5

Mar

Marqvisen.

Forlad mig det. Min Tænkraft, er lidet dørft, Fruentimmerne har kun en Minuts Vittighed, og denne Minut er alt forbi.

Marqvien.

De vil spørge; men hvad De siger der, har jeg sagt over hundrede gange.

Marqvisen.

Det troer jeg gierne. Jeg haaber altsaa, at De tilstaaer mig en Time for at overveie og undersøge om De ikke har glemt noget.

Marqvien.

To Dage, om De behager.

Marqvisen.

Nei, jeg kræver ikke længere Tid, end jeg bruger til at fortælle Dem, hvorledes jeg har tilbragt denne Dag; og det er saaledes: Jeg længtes, og det umaa- delig, jeg satte mig paa Altanen, men der jagede Regnen mig fra; jeg forsøgte at læse, brodere, spille, men der var saadan en Reedsomhed i alle mine Forestillinger, at jeg gav mig til at staae i Vinduet, for at see ud paa Landeveien. Der kom en ung Herre forbi, som reed meget stærkt til; han hilfede mig og jeg fik det Indfald, at jeg ikke vilde spise allene. Jeg sendte altsaa Bud ud til ham og lod ham bede, at gisre Grevinde Wordacle den Ære at træde ind til hende.

Marqvien.

Hvorfor Grevinde Wordacle?

Mar-

Marquisen.

Na! et Indfald. Jeg vilde ikke at han skulde vide; at jeg var Herren af Blainvilles Kone. (hoiere.) Den Herte af Blainville, som har Guds her i Egnen.

Marquien.

Hvorfor —

Marquisen.

Det skal jeg siden sige Dem: Han tog imod mit Forslag; jeg saae en Cavalier, der havde et meget takfeligt Bæsen og megen Levemaade. Een af de Personer, hvis aabne og redelige Physiognomie indfylder Fortroelighed. Han har sagt mig de meest smigrende Ting, han har ikke ladet en eeneste Leilighed gaae forbie, for at overtyde mig, at jeg behagede ham, ja, han understod sig endog at sige mig det; og enten han af Naturen er dristig hos Fruentimmerne, eller maaskee, han imod min Villie er bleven den Fornøielse vaer i mine Øine, som hans Nærværelse forarsagede mig, med saa Ord — undskyld min Oprigtighed, men jeg veed hvad Maat jeg har over Deres Gial; i det meest bestemmende Dieblif af en temmelig heftig Samtale, kom De hjem, jeg havde neppe Tid tilovers til at bringe ham ind i dette Cabinet, hvor han hører hvad jeg siger, saafremt ellers den Fortælling jeg gjør Dem, ikke betager ham Opmærksomheden til at give Nat paa os. Dervaa kom De ind, jeg var saa ubetænksom at foreslaae Dem dette Beddemaal, jeg troede ikke, at De havde indgaaet det, og jeg havde Uret, da De maae være træt af at have opholdt Dem med —

Mar:

Marqvien. (bliver efterhaanden alvorlig.)

Men —

Marqvisen.

Men — Jeg seer nok — Har Hiorten fort Dem meget langt omkring i Dag?

Marqvien.

Nei.

Marqvisen.

De synes at være fortrædelig.

Marqvien.

Nei, jeg er ikke; men Tiden maae falde denne Herre lang i Cabinettet.

Gotte. (sagte.)

O Himmel!

Marqvisen.

Lad os ikke tale meere derom, jeg seer at det foruroliger Dem, og det gjør mig meget ondt. Jeg — Jeg — Jeg vilde gierne være allene.

Marqvien.

Det troer jeg.

(Dubois og Gotte trække sig tilbage og see forstæfede ud, dog Gotte meest.)

Marqvisen.

Jeg ønskede —

Marqvien.

Og jeg ønsker at komme ind i Cabinettet for at see den, der har været saa forvoven —

Gotte.

Gotte. (sagte.)

Hvilken Uforsigtighed!

Marqvisen. (stiller sig forvirret an.)

Tillad mig, min Herre! at foreslaae Dem et Forlig.

Marqvien.

Et Forlig, Frue? jeg seer ikke hvad Forlig —

Marqvisen.

Dersom jeg har tabt Bæddemaalet, saa giv mig Erstatning.

Marquien.

Nu er det ikke Tid at skiemte.

Marqvisen.

Jeg skiemter ikke; jeg forlanger Erstatning.

Marquien.

Og jeg, Frue! jeg forlanger Nøglen til dette Cabinet, og jeg beder at De vil give mig den.

Marqvisen.

Nøglen, min Herre?

Marquien.

Ja, Nøglen, Nøglen.

Marqvisen.

Nen naar jeg nu ingen har.

Marquien.

Saa findes der et andet Middel til at komme ind, jeg kan støde Døren ind.

Mar.

Marquisen.

Ingen Voldsomhed, min Herre! det De forlanger kan meget let lade sig gjøre, naar De allene vil laane mig Deres Dre et Dieblis.

Marquien.

Slig frem.

Marquisen.

Sæt Dem ned.

Marquien.

Nei; jeg vil staae.

Marquisen.

Førend De skrider til Yderligheder, som ere baade Dem og mig uanstændige, saa beder jeg Dem, at betale mig Bæddemaalet paa de 50 Ducater, som De har tabt.

Marquien.

For en Ufsærd, Frue! det gaaer for vidt.

Marquisen.

Overil Dem ikke, min Herre, i Deres Fortegnelse har De glemt at tale om en Nægel, en Nægel, en Nægel; og De tvivler dog vel ikke om, at den jo er af Jern. De har siden efter talt om den med Forbitterelse, som jeg ikke var mig formodendes, men nu er det for sildig. Jeg vilde gjøre Spøg af det, og bringe Dem til at kræve selv det Stykke Jern, som De havde glemt, men jeg seer, skönt bag efter, at jeg ikke burde sat mig blot for det selsomme i Deres Udsærd. Læs, min Herre, læs, (hun tager Papiret, brækker det og holder det aabent for ham; han tager og løber det igiennem med Fortrydelse.) Hvad

Nøglen

Møglen anbelanger, som De kræver, saa er den der, luk Cabinettet op, gaae derind, randsag det selv for at fylde de store Deres Mistanke, men tilroe mig dog saa meget Forstand, at naar jeg vilde bruge den Forsigtighed, at skule nogen derinde, saa var jeg ikke dog saa daarlig at sige Dem det.

Marquien. (forvirret.)

Ne, Frue!

Marquisen.

Hvordan! De betænker sig, min Herre! hvorfor gaaer De ikke ind i Cabinettet? jeg vil selv lukke det op.

Marquien.

Ne Frue! Frue! det er jo at misbruge Geieren mod en overvunden Kiende.

Marquisen.

Nei vist ikke, min Fortælning er ganske vist rigtig.

Marquien.

Ne, Frue! hvor er jeg ikke straffældig!

Marquisen.

Nei vist er De ikke, min Herre!

Marquien.

De seer mig for Deres Fodder.

Marquisen.

Staae dog op!

Marquien.

Tilgiver De mig?

Mar.

Marquisen.

Ja, min Herre.

Marquien.

Det gaaer Dem ikke fra Hjertet?

Marquisen.

Jeg forsikker Dem, at det koster mig ikke det mindste.

Marquien.

Hvilken Godhed!

Marquisen.

Det er ikke af Godhed, men af Fornuft.

Marquien.

Å! Frue! men hvem skulde have faldet derpaa?
(Han betragter Papiiret.) Ja, — Ja. O Himmel! med
hvilken Behændighed, med hvilken Snedighed blev jeg
ikke bragt til at fræve den Nøgel, den forbandede Nøgel.
(Han læser.) ja, ja, vel er her Laas, Skruer, Fiædre;
men Nøglen, den fordomte Nøgel, Dubois! har jeg ikke
nævnet den?

Dubois.

Nei, Herre! jeg var færdig at huske Dem derpaa.

Marquien.

Frue! hvor indtaget, hvor henrykt er jeg ikke over
Dem; det skal lære mig, aldrig at være overvillende imod
Dem, det er for sidste gang i mit Liv. Jeg vil gaae
ind og hente Deres 50 Ducater, og jeg betaler Dem
ret af et godt Hjerte. De tilgiver mig dog?

Marquisen.

Ja vist, min Herre, ja vist.

Mar-

Marqvien. (gaaer, men vender strar om.)

Men falder De ikke i Forundring over min Taabelighed, jeg, som veed, hvor vittig De er, at falde paa — at troe — af! jeg er — jeg er — jeg gaaer for at betale min Gield.

Marqvisen.

(Seer efter ham og sætter Nøglen i Døren.)

Gotte gaae og see til om Herren ikke kommer tilbage.

Fire og tyvende Scene.

Marqvisen, Tieulette, Gotte.

Marqvisen. (aabner Cabinettet.)

Kom frem, min Herre, kom frem.

Tieulette.

Jeg er forundret og forvirret over det jeg har hørt.

Marqvisen.

Nu da min Herre! behøver De videre Beviis for at overtynes om de Fordeele en hver Kone kan have over sin Mand, og dersom jeg var smukkere og vittigere —

Tieulette.

Det er en Umuelighed.

Marqvisen.

Og endda, min Herre, har jeg kun betient mig af vores svageste Hielpemidler. Hvorledes vilde det have gaaet, om jeg havde kaldet Fortrydelsens Bøvælgelser til

D d

Hielp,

Hielp, brugt en Stemme, qvælt af den heftigste Smerte, anvendt Vebreidelser, Taarer og en fornærmet Kones Fortvivlelse? De kan hverken troe, eller gjøre sig et Begreb om en Kones Magt, som een eneste gang har overtydet sin Mand om, at have gjort hende Uret. Imidlertid skammer jeg mig ved den Rolle jeg har spillet. Jeg vil aldrig kunne tænke paa den uden at rødme. Lysten til en liden Hævn har ført mig videre end jeg var findet at gaae. Jeg er overtydet, at Begierligheden efter at vise Vittighed bringer os til at sige og begaae Daarligheder.

Tieulette.

Det er at give Spøg et alt for haardt Navn.

Marquisen.

Men, min Herre, i en Fremmeds Nærværelse, som jeg imidlertid anseer for en ærefar og artig Mand —

Tieulette.

Og en underdanig Tiener af Dem.

Marquisen.

Har jeg paa en vis Maade gjort min Mand, Hertens af Blainville latterlig; thi for nærværende Tid kender De ogsaa min lille List i Henseende til Dem.

Tieulette.

Jeg vedste den alt i Forveien.

Marquisen.

Hvordan! min Herre! De vedste —

Tieulette.

Lieulette.

At jeg havde den Ære at være hos Marquisen af Blainville. En af Deres Folk sagde mig.

Marquisen.

Hvad! min Herre! jeg var altsaa Gæst for Dem?

Lieulette.

Jungenlunde Frue, men jeg var ikke Deres.

Marquisen.

Ne! hvor skamsuld gjør ikke alt dette mig! og denne Rone, som er saa sandsesløs, som glemmer sit Navn? hvorledes, min Herre, De firerede mig altsaa i mine aabne Dine?

Lieulette.

Jeg beder om Forladelse, Frue.

Marquisen.

Ne! dette bestæmmer mig, og bestyrker mig tillige i mit Forsæt at forsvære al slags Suedighed. (hun gaaer fortrydelig op og ned.) O Himmel! jeg haaber, min Herre! at De i Vinter beviser os den Ære at besøge os i Paris: og saa vil jeg i Deres Nærværelse bede Herren af Blainville om Forladelse for det Uanstændige i mit Forhold. Gotte, før Herren ned af eders Trappe. Farvel min Herre.

Lieulette.

Deres Tiener, naadige Frue!

Marquisen.

Jeg ønsker Dem en lykkelig Reise.

Fem og tyvende Scene.

Marquisen. (allene.)

Hvad, han vedste det? Ak Mandfolkene give os
 slet intet efter — jeg har gjort meget ilde — til al
 Lykke seer han ud til at være et skikkelig Menneske.
 Jeg er ret vreed paa mig selv — mit Forhold er ikke
 anstændigt, det er afskyeligt i en Fremmeds Nærværelse,
 som kan fortælle det overalt. — Det kan man kalde at
 glemme hvad man skylder sig selv.

Ses og tyvende Scene.

Marquisen, Gotte.

Gotte.

Ak Frue! Blodet er koldt i alle mine Årer; De
 har kommet mig til at skjelve.

Marquisen.

Hvorfor det?

Gotte.

Dersom Herren var gaaet i Cabinettet?

Marquisen.

Saa havde jeg spurgt ham, om jeg ikke havde Lov
 til at glemme en Mandsperson, som jeg kun havde i
 femten Minuter i mit Cabinet, naar han glemte to Fruen-
 timer i sit, som han havde kiendt i femten År?

Gotte.

Det er og saa sandt, det faldt mig ikke ind.

Mar

Marquisen.

Gotte, sliq til Dubois, at han i morgen skal gjøre Afregning med La Fleur og give ham sin Afseet.

Gotte.

Hvad har han gjort Frue? Det er et godt Karl, vel er det sandt, at han er lidt dum.

Marquisen.

Det er ikke Sagen: jeg troer at han har ligesaa megen Ondskab som Dumhed. Og jeg skiotter ikke om Betientere der bære til Fruen hvad Herren tager sig for. Og det kan tiene til en Esterretning.

Gotte. (sagte.)

Der kom han vel an med sin Klogskab, saa vidt som jeg mærker, saa faaer han ikke Manchetterne. (høit.) Frue! jeg hører Herrens Røst.

End og tyvende Scene.

Marquisen, Marquien, Tieulette.

Marquisen.

O Himmel!

Marquien. (til Tieulette.)

Fruen tager det ikke fortrydeligt, at De er i Støvler, De kommer jo ridende. Frue, dette er Herr Tieulette, en ærefier Adelsmand, en tapper Krigsmand og min Ven, der om stakket Tid skal foreenes endnu naiere med os end ved Venkab. Der er Deres 200 Ducater, jeg vilde selv bringe dem.

D d 3

Mar-

Marquisen.

To hundrede, Bæddemaalet var kun 50 Ducater.

Marquien.

To, som jeg siger. Jeg har selv dømt mig i Væder, og jeg beder Dem at tage imod dem; til Straf for min Hæstighed.

Marquisen.

Det er mig, som sættes i Forundring.

Marquien.

Jeg skal aldrig tænke derpaa, uden for at forbedre mig.

Marquisen.

Og jeg iligemaade.

Marquien.

De Frue? nei aldeles ikke, De Kiemter. Min kære Ven! De veed ikke hvad dette vil sige, men jeg skal fortælle Dem det; det er saa net et Puds — det er indtagende, fortreffeligt; De skal deraf kunne domme om Fruens Vid og Godhed. Sid den Person, De skal ægte, maatte besidde ligesaa fortreffelige Egenskaber — dog, hun har dem, hun har dem, det kan De forlade Dem til.

Lieuslette.

Jeg troer at have Marsag til at ønske det.

Marquisen.

Min Herre —

Marquien.

Hold denne Herre lidet med Selskab. Af min Ven! hvilken Fornøjelse lover jeg mig ikke! paa Dieblikket skal jeg være her igien.

Otte

Otte og tyvende Scene.

Marquisen, Tieulette.

Marquisen.

Nu da, min Herre! støder ikke alting sammen til at forsøge min Forvirring? Marquisen mødte Dem altsaa?

Tieulette.

Nei Frue! jeg gik hen til ham; han kom af sit Kammer og tog mig med sig. Der var til hans Gaard jeg reed, da jeg havde den Ære at hilse Dem, jeg havde noget at bringe i Rigtighed med ham, og nu maae De selv dømme om min Forundring, da jeg med en slags Hjemmelighed blev ført ind igiennem Hauge-Laage, og det gik saa vidt, at De endog forandrede Deres Navn. Jeg maae tilstaae Dem, at jeg troede, der ventede en besynderlig Lykke paa mig.

Marquisen.

Men hvad vilde han sige med, at De skulde endnu niere foreenes med os end ved Benskab.

Tieulette.

Det falder ham selv til at oplyse denne mørke Tale; og det lader ikke, at han vil forhale det længere. Der er han. O Himmel! det er Frøken Blainville.

Ni og tyvende og sidste Scene.

Marquisen, Tieulette, Marquien, Adelaide,
Gotte.

Marquien.

Ja; der er hun; og intet kan være elskværdigere!
min Ven! tag imod Kierlighedens Gave af Venskabs
Haand. De veed ikke Frue, at Frøkenen har været i
Deres Huus siden i Vaar. Jeg kom saa sildig hjem i
Aftes og tog saa tilig ud i Morges, at jeg ikke kunde
føre hende til Dem. Hun er os næropaarørende, siden
hun er en Datter af min yngste Broder, der døde i
mine Arme i Slaget ved Lausfeld. Hans Giftermaal
var ingen bekendt uden mig. De Marsager, der for-
bandt ham til at tie dermed, vil De sikkert bifalde.
Min salig Fader var haard og Familien — jeg skal
fortælle Dem det altsammen. Min kære Datter omfavn
Deres Tante.

Marquisen.

Jeg forsikrer Dem, at det er af Hjertet.

Adelaide.

Og hvor stor en Glæde maae det ikke være for mig!

Marquien.

Jeg giver hende bort, og giver Herr Tieulette hen-
de; jeg siger: giver; thi det er en virkelig Foræring,
og dersom jeg kiendte en redeligere Mand, saa fik han
hende ikke.

Tieulette.

Hvordan! Frue! Skal jeg blive saa lykkelig at kalde
Dem Tante?

Mar-

Marquien.

Ja ; min Ven og det inden to Dage. Jeg tager i morgen til Paris, der ere nogle smaae Omstændigheder, som jeg maae bringe i Rigtighed.

Zieulette.

Min deilige Frosken ! samtykker De min Lyksalighed ?

Adelaide.

Jeg kiendte ikke heele Omkredsen af min, min Herre ! for nærværende Tid raader Gruen over mig.

Zieulette.

Tør jeg haabe —

Marquisen.

Ja, min Herre ! og jeg er inderlig glad derover. Himlen har ingen Børn skienket mig ; men nu troer jeg, at have en Datter og Svigersøn, og giver Dem mit Samtykke.

Adelaide. (giver ham Haanden.)

Det er ligesaa meget af Tilbøielighed, som Lydighed.

Marquien.

Det bør saa være. (til Marquissen.) Hun er indtægende.

Marquisen.

Jeg maae tage høiligen feil, eller Froskenen har megen Forstand, og jeg er vis paa, at den er uden Rænker og Enedighed, som hun allene vil benytte sig af til at vogte sig for andres, til at indrette sit Huus og gjøre sin Mand lykkelig.

D d 5

Zieulette.

Fieulette.

Dersom Frøkenen behøvede et Mønster, saa fandt hun det i Dem.

Marquisen.

Ja, min Herre! Snedighed er til ingen Nytte. Vort med Snedighed, man bliver selv narret ved den.

Marquien.

J ser naar man har med mig at gjøre.

Marquisen.

Å! Herr Blainville! jeg har allerstørste Uret.

Marquien.

Hvordan?

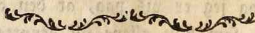
Marquisen.

Lad os gaae ind i Deres Bæresser.

Gotte. (som seer efter dem.)

Å! dersom denne Hændelse kunde helbrede hende for sine Snedigheder! Hvor mange, mange Koner findes der ikke, som det er kommen langt dyrere at staae, inden de har kunnet skille sig af med den.

Ende.

De

De
Tre Friere.

Comoedie i Een Act,

Oversat

ester Monsieur Boindins

Les trois Gascons.

af

Lars Knudsen.

Per.

Personerne:

Oronte.

Lucilie, hans Datter.

Erasme, forliebt i Lucilie.

Marton, Lucilies Pige.

Spadagnac, en gasconisk Herremand.

Julie, hans Forlovede.

Frontin, hans Tiener.

La Rose, Orontes Tiener.

Scenen er i Paris hos Oronte.

Forste Scene.

Marton, Frontin.

Marton.

Hvad er det, Du fortæller mig, Frontin? Din Herre er allerede paa Veien herhid, og de har ikke kunnet faae fat paa ham i Bourdeaux.

Frontin.

Det er i det mindste ikke min Skyld, mit Varn; Du veed at jeg har skrevet Julie til, at hun skulde forbyde hans Reise, og at han kom ikke her til Byen uden for at gjøre den Forbindelse til intet som er imellem dem, men uagtet alle vores Anstalter, er han dog sluppen hende af Hænderne.

Marton.

Paa den Maade snapper han Lucilie bort, og det lige midt for vores Næse.

Frontin.

Saa hvad skal vi sige, det gjør mig ret ondt for hende, saavelsom for Julie, men i hvor det gaaer, siden jeg ikke har kunnet forhindre min Hjerre fra at ægte Lucilie, saa trøster jeg mig dog ved at jeg beholder Dig?

og derfor har jeg allerede efter hans Ordre alle Ting paa reede Hænder til hans Bryllup og til vores med oven i Kjøbet.

Marton.

Saa giv Du Dig paa den Naade gandske sikker Regning paa mig Frontin.

Frontin.

Saa gandske sikkert det kan Du forlade Dig til, vi Folk fra Provincerne tvivle aldrig om os selv og derfor gaae vi lige til, uden at drive Tiden bort med unyttige Omsvøb.

Marton.

Men nu er Du i Hovedstaden, og derfor vil jeg raade Dig at Du stikker Fingeren i Jorden; og smør Dig med Taalmodighed.

Frontin.

Men det er dog noget, som Du ikke kan nægte, jeg fik Dig at see, og Du stod mig an, jeg lod Dig vide at jeg elskede Dig, og uden at rose mig selv, saa er jeg forsikret om at jeg ogsaa staaer Dig an. I det mindste har Du endnu aldrig sagt mig imod? Og det skyldte jeg tænke var gyldige Marsager nok til at give sig med hverandre, og dersom Du tvivler endnu paa at det er mit Alvor, saa kom an, dersom Du vil, saa skal jeg give Dig en liden Forsikring i Forveien.

Marton.

Kun saa sagte, Monsieur Frontin, forhast Jer ikke, det kan I være vis paa, dersom Monsieur Spadagnac

dagnac ægter min Jomfrue, saa kan I kunſt faſte en
hvid Kiep efter Marton.

Frontin.

Men Mademoiſelle Marton! min Herre ſkylder Jer
ikke noget af Jeres Løn, og I betænker ikke at dette
Givtermaal kunde blive et Middel til at forſkaffe mig
den, han ſkylder mig, og derſom jeg ſkulde gaae glip af
den, ſaa kan jeg lade Jer vide i Forveien at jeg er kunſt
et gandske maadelig Partie for Jer, efterſom han har
endnu ikke givet mig det ringeſte for al den Tid jeg har
tient ham, naar jeg undtager nogle Stokke-Prygl.

Marton.

Bekymre Dig kunſt ikke om nogen Ting, jeg ſkal
ſtaa Dig inde for alle Ting, og jeg ſkulde haabe at jeg
er alletider ſaa meget værd ſom Din lumpne Løn.

Frontin.

Det er rigtigt nok, men hvad ſkal der da blive af
diſſe Dandſere og Muſſicantere, ſom jeg har beſtilt til
den Lyſtighed, ſom Monſieur Spadagnac har beſalet mig
at have i Stand til han kom.

Marton.

Lad der blive af dem hvad der kan, det kan vi
tænke paa ſiden, det kan Du kun lade være min Sag.

Frontin.

Saa meget deſto bedre, Mademoiſelle! men —

Marton.

Aa — ingen videre men, Monſieur Frontin! Det
Givtermaal maae forhindres, ſiger jeg jer, og derimod
maa

maae vi legge vore Kræfter sammen for at befordre Erasles, og paa andre Vilkaar bliver I ikke Giere af Marton. —

Frontin.

Nu vel, saa lad os da legge vore Kræfter sammen, det er kun det jeg længes efter, men see der kommer han ret tilpas.

Anden Scene.

Erasle, Frontin, Marton.

Erasle.

Nu, min kære Marton! hvad Forhaabning giver Du mig?

Marton.

Slet ingen, min Herre! alting er forloren.

Erasle.

Hvorledes?

Marton.

Vi venter Monsieur Spadagnac hvert Dieblis.

Erasle.

Hvad, denne Landsbye-Junker, som man vil at Lucilie skal gives med.

Marton.

Ja just den samme, han kommer her for at holde Bryllup med hende.

Erasle.

Og Du veed slet intet Middel til at afværge denne Ulykke.

Marton.

Marton.

Jeg, min Herre, nei ikke det ringeste.

Erasse.

Saa maae een af os brække Halsen paa hinanden, der er intet andet for.

Marton.

Men imidlertid dersom vi kunde mage det saa —

Erasse.

Ah! min fiære Marton, Du kommer mig til Live igien.

Marton.

Aldeles ikke, min Herre! Jeg har ikke tænkt det ringeste op endnu.

Erasse.

Ah! saa styrter Du mig paa nye i den yderste Fortvivlelse.

Marton.

Na, bie et Dieblit — har De ikke fortalt mig, at Lucilie har givet Dem Tilladelse, at gjøre alt hvad der stod i Deres Magt, for at faae hende.

Erasse.

Jo vist.

Marton.

Og at De har ladet hende begiere af hendes Fader ved Deres Morbroder.

Erasse.

Sandske rigtig.

E e

Marton.

Marion.

At hendes Fader var gandske vel fornøjet med Deres
Midler og Familie, og at der var ingen anden Forhindring,
som nødte ham til at nægte Dem hende, end det Lovte
som han havde givet Monsieur Spadagnac.

Erasme.

Nu vel?

Marion.

Nu vel, da denne gode Mænd kiender ikke Dem,
og han har aldrig seet Deres Rival — De maa give
Dem ud for ham.

Erasme.

Men her engang, med hvad Rimelighed meener
Du vel, at han kan troe, at jeg er Spadagnac.

Marion.

Bekymre Dem kun om ingen Ting, vi har et sik-
ker Tilflugt i Baghaanden; see der er hans Tienest, som
jeg har faaet paa vores Side, og som skal melde Dem
an hos Oronte og give Dem ud for sin Herre, jeg skal
være Dem god for, at dette Anslag skal lykkes.

Erasme. (til Frontin.)

Hvorledes? vilde Du vel —

Frontin.

Jeg? nei, det har jeg aldrig sagt, min Herre, hvor-
ledes? kunde jeg vel med en god Samvittighed —

Marion. (til Frontin.)

Jeg vil kun raade Dig, gode Skielm! at Du sætter
mig i Ligning med Din Samvittighed.

Frontin.

Frontin.

Men hvordan? Skulde jeg gjøre mig en Fornøielse af, at bedrage min Herre, nei det gjør jeg aldrig i Evighed.

Marton. (til Frontin.)

Hvordan? hvad er det Du siger.

Frontin. (viger affor Marton.)

Lad mig være, Du vil kun forføre mig.

Erasse.

Ah! Monsieur Frontin, lad jer overtale, der er ingen Ting, som I jo kan vente af min Erkiendtlighed, dersom —

Frontin. (gaaer hastig fra ham.)

Farvel —

Erasse. (holder paa ham.)

Hvad? saaledes forlade mig?

Marton.

Hvor vil Du hen.

Frontin. (til Erasse.)

Meget got, meener De jeg ikke kan i Forveien see, hvad alt dette sigter til. De er i Stand til at forære mig Deres heele Guldbørs — men jeg kiender min egen Skrøbelighed, og veed med mig selv, at jeg er alt for blødhjertet, dersom vil jeg ikke heller sætte mig i Fare for saadan Fristelse.

Erasse. (giver ham sin Børs.)

Ah! Frontin! den er til Din Tjeneste; og Du kan være vis paa, at det skal være den mindste Prøve paa den Belønning, som Du kan vente Dig.

Frontin.

See! sagde jeg det ikke nok; denne forbistrede Pung giver mig allerede Anledning til en Hoven Betænkninger.

Marion.

Hvad er det Du mumler?

Frontin.

Jeg siger: at denne spækkede Tigest forstrækker min Huskommelse, og nu erindrer jeg mig, at min Herre staar i en vis Forbindelse med en Jomfrue i Bordeaux, som jeg finder mig forbunden til at gjøre al optænkelig Distand, for at hindre ham fra at forlade hende.

Erasme.

Hvorfor betænker Du Dig da saa længe?

Frontin.

Siden De nu har aabnet min Forstand og Eftertanke, saa troer jeg, baade i Henseende til min og min Herres Sikkerhed, at jeg gierne kan vove alting, for at forhindre dette Givertmaal, som sætter Dem i saa stor Uroelighed, thi De maae troe, at dette Gruentimmer, som jeg taler om, er en farlig Pige, og som kunde maaskee faae i Sinde, at spille os et Puds.

Erasme.

Hvorledes! spille os et Puds?

Frontin.

Ja, uden al Tvivl; det er ret en Heltinde, een af vore Tidens Amazoner, halv Gruentimmer, og halv Petit-Maitre. Hun vexler Rugler med hvem det skal

være;

være; og hun fukiler Dem i sin Kaarde ligesaa let, som hun drikker sin Glaske Wiin.

Erasse.

Hvordan? Hvad Pokker —

Frontin.

For Nesten er hun meget god og from i sin Omgiengelse, prægtig og artig i sin Opførsel. Hun har ingen Ting for sig selv for den hun elsker, men derimod er hun rasende i ligesaa høi en Grad, dersom han er hende utro. Hun er i Stand til at stifte sin Kiereste, Gomsfrue Lucille, og sig selv med ihjel paa eensgang, isald hun seer ingen andre Udveie til at naae sit Dødsmeed. Hun er Pige for at forfølge en utro Elsker til Verdens Ende, og at tvinge ham til at elske sig af Kædet, naar han er saadan en hange Styrmer som min Herre.

Erasse.

Men er hun da underrettet om Din Herres Forsæt?

Frontin.

Sa vist, jeg har ikke kunnet undlade at underrette hende om alting, eftersom jeg har havt den Gæst at tjene hos hende, førend jeg kom til Herr Spadagnac. Jeg har aldrig faaet saa mange Ørefigen, eller saa mange Spark for Rumpen, som hun har givet mig, og jeg tvivler ikke paa, at hun jo kommer her, og gjør os nogle af hendes sædvanlige Optøier.

Erasse.

Men hvorledes er da Din Herre, i Henseende til Sindelag og Opførsel?

E e 3

Frontin.

Frontin.

Na, hvad ham angaaer, saa er det ret en Fantast, et egenfindigt og underligt Dre, som har ikke Lust, uden til det, som er besynderligt og urimeligt; det er et Menneske, som er bleven feed af alle Forlystelser, og alt det, som unge Mennesker i Almindelighed finder Fornøielse i, som alt for tilig har tabt Smagen af det, som er arrigt og behageligt og som ikke gav saa meget som en Pibe Tobak for den bedste Kone i Verden.

Marton.

Lucilie er ogsaa alt for god for saadant et Murmeldyr; men lad os nu ikke synke os længere. Gaae hen og læs over paa jeres Rolle, vi har ingen Tid at give bort.

Frontin.

Det er sandt Du siger, men om nu min Herre kommer i det samme, meener Du da at jeg kan være saa forvoven at gjøre ham til Begner lige i hans Dine, dette synes mig er en smule alt for grovt, Marton!

Erasme.

Gjør Dig ingen unyttige Beshymringer, Frontin, det staaer allene til Dig selv, at være min Tiener, og siden Du ikke frygter for andet, saa vil jeg, ifald Du er fornøiet dermed, være Din Herre fra dette Øieblik, og Du har altsaa ikke nødig at frygte for min Rival.

Frontin.

Hierkelig gjerne, jeg tager imod Tilbudet; men min Monsieur nye Herre! der behøves dog endnu noget for
at

at gøre Dem troeværdig nok til at holdes for Monsieur Spadagnac.

Craspe.

Det skal blive vores mindste Bekymring, Du veed at man har sendt ham Lucilies Portrait, dette har jeg i Tide ladet gjøre en Copie efter, og det saa accurat i alle Ting lige indtil Rammen og Kutsalet, at det er umueligt, at kiende dem fra hverandre, jeg veed temmelig vel baade Opførselen og Talemaaden, og meere behøver jeg ikke.

Frontin.

Saa det er Deres Sag, min Herre, men hvad Forklædningen angaaer see det er min Sag, jeg har i den Tid, jeg har været her, ladet gjøre nogle Klædninger til min Herre, som jeg har ladet Oronte see, dette kunde være et ypperlig Middel til at føre ham bag Lyset, og paa den Maade er De allerede meere end halvparten hans Svigersøn, Resten falder det Jomfrue Lucilie til at besørge.

Craspe. (omfavner ham.)

Ah! min kære Frontin? hvorledes skal jeg erkiende —

Frontin. (slder sig løs.)

Au! sagte! sagte! min Herre, De er jo særdig at vælge mig af bare Godhed; Marlon kom hid saa skal jeg give Dig nogle af dem igjen.

Marlon.

Spøg ikke, jeg hører nogen, det er maaskee Herr Oronte.

Se 4

Frontin.

Frontin.

Hille en Ufærd, dersom han seer os, saa kan det
fordærve heele Legen, lad os løbe.

(Eraske og Frontin gaae.)

Tredie Scene.

Dronte, Lucilie, Marton.

Dronte.

Nei, nei, jeg siger Dig, det er noget som er fast
bestuttet, og som Du maae rette Dig efter, eengang
for alle.

Lucilie.

Men hvorledes? troer J da, min Fader, at det
er mig mueligt at forglemme Eraske, for denne jeres
Monsieur Spadagnac?

Dronte.

Ja, det troer jeg, har jeg ikke oven i Kibbet be-
falet Dig det? O det aad jeg nok seet, om Du havde
Lyst at sætte Dig imod en Faders Befalinger.

Lucilie.

Men min Fader, tænker J da, at det staaer i min
Magt, at tvinge mit Hjertes Tilbøielighed.

Dronte.

O! det kommer nok Dit Hjerte til at have nogen
Tilbøielighed, er der vel noget meere usforkammet end
at see Ungdommen, som veed hverken hvad dem er tjenligt
eller

eller skadeligt og vil dog bilde sig ind at have Villie og Tilbøielighed.

Lucilie.

Ah! dersom jeg har mine Ønsker for mig selv, saa er det langt fra ikke for at være jer ulydig, men jeg aabenbarer mit Hierte for jer, som en om og kjerlig Fader, og som jeg er forsikret om ikke vil giøre mig bort, for at giøre mig ulykkelig.

Dronte.

Nei tværtimod, jeg giører Dig, for at Du skal leve lykkelig og fornøiet, giv aagt paa hvad jeg vil sige Dig: Du maae betænke at Egestskabet er en Ting, som eens hele Velsærd beroer paa og som varer saa længe man lever, og derfor skal man tage sin Ære og Nytte vel i Raad med sig i denne Post. Monsieur Spadagnac paa-
staaer at være af een af de fornemste Familier i heele Gascone, min Broder har foreslaaet mig ham til Svigersøn, og den Arvepart, som Du kan vente efter min Broder, ifald jeg sår ham i hans Forlangende, er noget anseeligt, og disse Aarsager ere saa gyldige, at jeg tænker ikke, at Du kan have noget meere at indvende.

Lucilie.

De ere gandske ugyldige, min Fader, imod den Fortviivelse, som I seer mig i; jeg beder jer, lad jer dog bevæge, jeg besvær jer paa mine Knæ, at I ikke tvinger mig til det yderste.

Dronte.

Men seer mig engang, hvilken lille halsstærrig Tasse! Marlon, hvad siger Du om denne Ulydighed.

E e 5

Lucilie.

Lucilie.

O min Fader, jeg vil lade hende dømme os imellem, dersom hun fordømmer mig, saa skal jeg være lydagtig.

Oronte.

Hun har alt for megen Indsigt til at frikende Dig.

Lucilie.

Saa min Fader, hun har al den Indsigt, som behøves til at dømme os imellem, og jeg vil lade det komme an paa den Dom, hun sælger. Tael min kiære Marton, jeg beder Dig, sig, er det billigt at man saaledes vil opofre mig. —

Marton.

Saa det er gandske billigt, Herren er hendes Fader, og det sælger hende til at tage den til Mand, som han vil give hende.

Lucilie.

O Himmel, Marton forraader mig —

Marton.

Marton forraader hende ikke, hun gjør hende derimod en større Tieneste, end hun bilder sig ind. Jeg veed bedre, end hun veed det selv, hvad der er hende tienligt.

Lucilie.

Jeg beder jer, min Fader, hør ikke efter det hun siger og lad mine Taare bevæge jer. —

Marton. (til Oronte.)

Staae Dem, min Herre, ingen Blødhertighed!

Lucilie.

Lucilie.

Førdøm mig ikke til dette ulykkelige Egetab, og
lad mig heller blive Jomfrue saa længe jeg lever.

Marton.

O for en Ufærd, hvilken urimelig Begiering, det
er jo noget, som er umueligt.

Lucilie.

Kan I vel nægte mig den Fornøielse, min Fader,
at blive bestandig hos jer min heele Levetid! betænk min
Fader, at I har ikke meere end den eene Datter.

Marton.

Ei hvad Dævlén! har hun heller meere end den
ene Fader, men frisk Mod, min Herre, jeg troer De
vakler alt.

Dronte.

Nei langt fra, Marton, det forsikrer jeg Dig, og
jeg har endnu aldrig været saa fast i nogen Beslutning
som denne.

Lucilie. (til Marton.)

O Du Umenneskelige, det var hos Dig, jeg ventede
Hielp, og det er Dig, som styrter mig i Fortviivelse.

Marton.

Jeg maae tilstaae, at jeg har Medlidenhed med hende,
men det tilkommende sætter Mod i mig, og dersom
hun kiendte den Person, som man vil give hende —

Lucilie.

Oh jeg tænker ikke om at kiende ham, jeg har fat-
tet en Afstøje for ham, som skal vare saa længe jeg lever.

Men

Men min Fader, tænk dog paa Eraste! I har jo været meget vel fornøiet baade med hans Midler og Familie. Ah! dersom han var nærværende, saa vilde han uden Tvivl endnu overtale jer.

Marton.

Oh! Monsieur Spadagnaes Person vil endnu snarere overtale hende.

Eucilie.

Ah! dette Navn allene igiennemborer mit Herte.

Marton.

Nu vel! dersom der er intet andet i Veien, end Navnet, saa vil vi kalde ham Eraste.

Eucilie.

Dermed forøger Du kunns meere den Afstøje, jeg har for hans Rival.

Marton.

Ah for en Ulførd! saa meget desbedre! saa meget desbedre!

Dronte.

Hvorledes! saa meget desbedre?

Marton.

Ja vist, min Herre. Nu er hun i den allerbequemste Stand til at givtes.

Dronte.

Men Du betænker ikke —

Marton.

Na jo vist, jeg har betænkt alle Ting, og det er just den store Afstøje, hun viser for den Mand, De har foreslaaet

staaet hende, som forsikrer mig om den inderlige Fornsielse, hun vil finde, naar hun saaer ham at see.

Oronte.

Men endnu engang, jeg troer Du staaer og snakker hen i Taaget.

Marton.

Da tager De min Troe mærkelig fæll, min Herre. Jeg skal sige Dem i Henseende til Meeninger, og i ser Meeninger om Egteskab, saa dømmer jeg altid tværtimod Formodningerne, og det er den allersikkerste Maade at dømme paa. — Men der kommer nogen, det er Monsieur Spadagnac's Tiener.

Fjerde Scene.

Oronte, Lucilie, Marton, Frontin.

Frontin.

Gode og ypperlige Tidender, Herr Oronte! jeg har fundet min Herre, siden jeg talede med Dem, og jeg skal forhøre, om det er Dem beleiligt, at tage imod ham.

Oronte.

Det er intg fiært, Frontin, og vi vil tage imod ham med den største Fornsielse.

Lucilie.

Jeg kan umuelig taale hans Nærværelse.

(hun vil gaae.)

Oronte.

Vær saa god at blive her min Datter, om I saa behager.

Frontin.

Frontin.

Hun er nok hange for sit Hierte, Gomsfrue. O bitter Skam! det har hun ogsaa Marsag til, det vil ikke staae sig ret længe imod min Herre.

Dronte.

Lad os ikke spille Tiden, Frontin! gaar hen og hent Notarius og lad Musicanterne komme hid saasnart som mueligt.

(Frontin gaar.)

Lucilie.

Men, min Fader, vil I da være aldeles ubevægelig —

Dronte.

See Dig først for, førend Du beklager Dig, maa see at Monsieur Spadagnac — men der seer jeg han kommer.

Femte Scene.

Dronte, Lucilie, Erasfe, Marton.

Erasfe.

(Med Spadagnacs Klæder paa og taler bredt og plampt.)

See god Dag, Herr Dronte, her seer I en Karl, for jeres Dine, som er i Stand til at reise til Verdens Ende, for at blive jeres Svigersøn, lad mig omfavne jer, som min tilkommende Svigerfader.

Dronte.

Ah! af mit gandske Hierte.

Erasfe.

Erasse.

Og nok eengang for jeres kiære Broders Skyld —

Dronte.

Ja, jeg har nylig faaet Brev fra ham, hvori han lader mig vide at De var allerede paa Reisen, min Herre. Men min Datter, hvordan er det Du stiller Dig an? hvorfor hilser Du ikke Herr Spadagnac.

Erasse.

Hun kan maaskee ikke lide mig, fordi mit Væsen og min Tale er noget plump og ligefrem, men hav kun lidt Taalmodighed saa skal jeg nok legge mig efter lidt flere Complimenter, naar jeg veed at det kan behage hende.

Lucilie.

Oh Himmel! hvad seer jeg.

Erasse.

Seg gjør hende nok lidt forstrækket, tænker jeg?

Ja, jeg tvivler nok selv om det, men det kommer sig uden Tvivl, fordi man har ikke tydelig nok fortalt hende, hvad jeg vat for en Karl, og hun falder nok i Forundring over at see min Person, og disse Klæder, men kom kun til sig selv igien, det har intet at betyde.

Marton.

Hvem maatte vel ikke blive forundret, i hendes Sted, men jeg forsikrer Dem, min Herre, at den Fornoielse hun har, over at see Dem, er større end Forundringen.

Erasse.

Denne Pige har Forstand, det er uden Tvivl hendes egen Pige, Somfrue, jeg maae dog give hende en
 lille

lille Foræring for hendes Artighed. See her min Pige, vælg nu hvilket Du vil, enten vil Du have denne Ring, eller vil Du have, at jeg skal tage Dig i Favn.

Marion. (tager Ringen.)

Ah, min Herre, jeg veed min Skyldighed alt for vel dertil, at jeg ikke skulde være fornøiet med de allersmindste af Deres Tilbud. Nu Jomfrue spaaede jeg ikke rigtig nok om denne Sammenkomst.

Dronte.

Hvad siger Du, Lucilie.

Lucilie.

Jeg tilstaaer jer, min Fader, at jeg ventede mig intet mindre, end det jeg nu seer.

Dronte.

Kan Du nu see.

Lucilie.

Jeg havde, af en forudsattet Meening, som jeg ikke kunde tvinge, gjort mig en affhyelig Forestilling om denne Person, som I havde beskikket til min Wand, og af den Aarsag torde jeg ikke see til Monsieur, af Frygt for at finde noget hos ham, som kunde forege min Affhye endnu meere, men al denne Frygt forsvandt, saa snart jeg fik ham at see, og I seer mig gandske forvirret over, at jeg saa længe har sat mig imod jeres Villie.

Dronte.

See det var ret, saadanne Tanker var det just jeg vilde have, at Du skulde gjøre Dig.

Erasse.

Eraske.

Ingen Forstillelse Jomfrue! mit Væsen og Talemaade kommer hende noget modbydeligt for, men det hør Provinsen til, og det er billigt at man maae slægte sit Fødested paa i noget, men min Tænkemaade og mit Sindslav hør mig selv til, og derfor vil jeg ikke, at jeg skal have hendes Faders Befaling allene at takke for hendes Person; dersom hun kan lide mig, saa er det vel, saa ville vi give os med hverandre og leve fornøiet, men dersom hun holder af en anden, saa reiser jeg strax min Vej igien og søger mig ihjel.

Lucilie.

Jeg kan ikke nægte, min Herre, at jeg jo havde givet mit Hjerte bort til en vis Person, som hedder Eraske, hvis Kiærlighed og Verbødighed havde indtaget mig —

Dronde. (sagte til Lucilie.)

For alting tie stille, min Datter, og lad Dig ikke mærke med sligt.

Lucilie.

Nei, min Fader, Herr Spadagnac forlanger at vide mit Hjertes Tanker, og jeg er forvissat om, at min Aabenhjertighed vil fornøie ham mangfoldig.

Eraske.

Na ja, min Herre, I kan være forsikret paa, at jeg tager det op i den bedste Meening.

Lucilie.

Jeg elskede Eraske, vi havde svoret hverandre en ubrødelig Kiærlighed, og han har største Føie til at troe at ingen Ting er mægtig, til at udrydde ham af mit Hjerte.

I f

Eraske.

Erasse.

Jomfrue! hun kilder mig ret ind til Hjertet, gid jeg saa Skam, synes jeg ikke ret, at jeg er denne Erassee.

Lucilie.

Men alt det jeg tilforn har følt for ham i mit Hjerte, føler jeg i dette Dieblig for Dem, min Herre, og det kommer mig for, som jeg mærkede ikke den ringeste Forandring hos mig. Jeg elsker Dem ligesom jeg var vant dertil for lang Tid siden og jeg vilde sværge paa, at jeg aldrig havde elsket nogen uden Dem alene.

Erassee.

Oh! hun skal heller ikke tabe noget ved det, Jomfrue, det svær jeg hende til, og jeg trodser denne Erassee, at han nogen Tid har elsket hende meere end jeg.

Oronte.

Jeg er uden for mig selv af Fornægtelse, Marton.

Erassee.

For Næsten, min Herr Oronte, saa beder jeg jer nu om jeres Datter paa nye, ligesom jeg aldrig havde begjært hende af jer tilforn, og at I ikke skal have nogen anden Marsag, til at give mig hende, end min egen Person, saa beder jeg jer, at I vil troe: at jeg aldrig har seet jeres Broder, at jeg ikke er af den Spadagnæske Familie, at alt dette er mig uvedkommende, og at jeg er en gandske Fremmed og Ubekjendt; Vil I saaledes have mig til jeres Svigersøn?

Oronte.

Dronte.

Aa min Herre — jeg forsikkrer Dem, at jeg har aldeles ingen anden Hensigt, end Deres egen Person, og De gjør mig alt for stor Ære.

Eraske.

Godt! Lad os da faae Notarius hid, og vi skal blive fornøiede allesammen.

Siette Scene.

Dronte, Lucilie, Eraske, Marton, La Rose.

La Rose.

Her er Monsieur Spadagnac, min Herre!

Dronte.

Hvordan! Monsieur Spadagnac? der staaer han jo.

La Rose.

Det vil intet sige, det er ham alligevel.

Marton. (til La Rose.)

Gaae need, og sig til ham, at han tager feil.

La Rose.

Gaae da need, og sig ham det selv, Mademoiselle Marton.

(La Rose gaaer.)

Marton. (til Dronte.)

J skal nok see, at det er en Spidsbub, som har hørt tale om Medgivten, og som kommer for at tage jer ved Næsen.

I f 2

Dronte.

Dronte.

Ja, det lader næsten ligesaadan, Marton.

Marton. (til Eraste.)

For alting, min Herre, lad Dem ikke kuse, hold Stand i hvor det gaaer, og forsvaer Deres adelige Navn.

Syvende Scene.

Dronte, Lucilie, Marton, Eraste, Spadagnac
(med Støvler og Sporer.)

Spadagnac.

Derksom I er Monsieur Dronte, saa er jeg jeres Tiener; jeg kan sole paa mig, at dette er jeres Datter. God Dag min Putte! Naar gesvindt min kiere Svigersfader, ingen Malerie, lad os faae Ende paa det, jeg giøter mig med hende i Støvler og Sporer.

Dronte.

Det behøves ikke. —

Spadagnac.

Hæ! Hvad siger I? Det behøves ikke? Et! for en Verdens illykke! I maae vide, at vi Folk fra Landene har altid Hastværk — Saa, lad os blive eens om Riabet. —

Dronte.

Det behøves ikke, siger jeg jer, at I spiller denne Person længere, I er kommen en smule for sildig, for at narre os.

Spadagnac.

Spadagnac.

Hvad vil det sige?

Martou.

At I er en Spidsbub, en Bedrager, som vi alt har faaet Nys om i Forveien, og som ikke vil finde sin Regning alt for vel, i Fald I ikke pakker jer ud af Huset.

Spadagnac.

Hvordan! Bedrager? Spidsbub? Hør min fiære Svigersfader, vil I være saa god, og lukke jeres Vinduesflodder ret op?

Erasle.

Sag Dig i Agt, at vi ikke viser Dig Vinduerne, min Ven! det kunde nok hende sig, at Du fik ingen anden Dør, at gaae ud af.

Spadagnac. (for sig selv.)

Denne Maade at tale paa, er næsten ligesom hiemme hos os. (hoit.) Hør, min Ven, hvor skriver Du Dig fra, hvem er Du?

Erasle.

Jeg elsker Gomsfrue Lucilie, og Gomsfrue Lucilie elsker mig igien. Jeg giver mig med hende; der har Du mit Navn, min Herkomst og min Lykke.

Spadagnac.

Ah! jeg forstaaer jer. Hvad er dette, Svigersfader! vil I have to Svigersønner paa eengang.

Dronte.

Jeg kan umuelig blive flog paa alt dette, Martou!

I f 3

Matou.

Marton. (til Spadagnac.)

Hø! kan I ikke giætte Monsieur Bedrager, at dette er Monsieur Spadagnac, som I har i Sinde at berøve sin Kiæreste.

Spadagnac.

Du spørger, Tøs!

Marton.

Det er som jeg siger, og jeg spørger ikke.

Spadagnac.

Han? Spadagnac?

Marton.

Ja ham selv.

Spadagnac. (til Eraste.)

Hvem Dievlen, min Ven! har da smurt Dig ind i vores Familie.

Eraste.

Jeg agter ikke at giøre nogen videre Regnskab for nogen. Herr Dronte veed hvem jeg er, og jeg kan spare mig den Umage at giøre Dig til en Løgner.

Dronte.

Men i Sandhed, mine Herrer, denne Hændelse sætter mig i den yderste Forvirring; Een af Dem maae endelig være en Spidsbub, og den anden min Svigersøn, og derfor maae De ikke tage det fortrydeligt op, at jeg søger nærmere Oplysning indtil videre.

Eraste.

Erasse. (tager et Portrait op af Lommen.)

Som I behager, min Herre, og siden I endelig vil have et tydeligt Beviis, saa see der! Kiender I dette Portrait.

Dronte.

Ja det er just det samme som jeg har sendt til Herr Spadagnac.

Spadagnac. (tager et andet ligedanne frem.)

Og dette da, hvad vil I vel gjøre det til.

Dronte. (betragter dem begge.)

Endnu ere vi lige nær, Kouteral, Namme og Portrait er det samme og det samme, og jeg veed ikke hvilket af dem jeg skal holde for det rette.

Spadagnac.

I det mindste skal I dog troe Frontin, hei da! hent mig Frontin i en Hast. —

Dronte.

Hvorledes, er Frontin da ogsaa jeres Tiener.

Spadagnac.

Nei I skal nok see at det er mig, som tiener hos Frontin, for en Ulykke, er det ikke efter min Ordre at han er her i Huuset hos Jer?

Dronte.

Jeg bliver forrykt, Marton.

Erasse. (til Spadagnac.)

Det er nok; kom og følg med mig, det falder os selv til at vise hvem af os der er den rette.

Spadagnac.

Jeg gaaer, Ganden af Syne, med Dig, det er just det jeg vil have.

Erasse. (i det han gaaer.)

Det er alt nok.

Spadagnac. (til Oronte.)

Han gjorde vel i, at han smurte sine Støvle; men jeg veed heller ikke, min kiære Svigersfader! hvor I har gjort af jeres Forstand, at I kunde lade jer narre et Dieblif af saadan en Spidsklub.

Erasse. (kommer igien.)

Hvordan? Kieltring! følger Du ikke med?

Spadagnac.

See! troer jeg ikke han er her endnu? Oh! for Diævelen! Du skal herud, enten død eller levende.

Oronte.

Ingen Klammerie i mit Huus, mine Herrer Spadagnacker! den Uerbødigbed paastaer jeg, at De skal have for mig, saalænge De begge tilegner sig dette Navn.

Spadagnac.

Nei i Gandens Skind og Been, slaer jeg jer, det er mig, som kommer her over Hals og Hoved fra Borsdeaur, for at giote mig med jeres Datter, og jeg vil givtes, om I saa blev splittergale, den eene med den anden.

Erasse.

Den Person, som jeg elsker, er mig kiærere end al Verdens Navne, vær derfor Spadagnac saa længe
Du

Du lyfter; men det kan Du lave Dig paa, at dersom Du vil have Lucilie, skal Du først have brekket Halsen paa mig.

Ottende Scene.

Dronte, Lucilie, Marton, Erasme, Spadagnac, Frontin.

Dronte.

See! der kommer Frontin ret tilpaa.

Frontin.

Ja, min Herre! jeg kommer fra Notarius. — Hvad Diæblen! er det ikke min Herre?

Marton. (til Frontin.)

Dersom Du røber os, Frontin! saa kan Du være vis paa, at jeg giver Dig din Afseend.

Spadagnac.

Oh! for en Usfærd! Monsieur Dronte! der skal I faae Deviis eller det skal koste hans Dren. — (trækker ham til sig.) Kom hid, Slynge! kom hid.

Frontin.

Her er jeg, mine Herrer, her er jeg, hvad forlanger De af mig?

Dronte.

At Du paa Diebliffet siger os, hvem af disse to der er Din Herre.

Spadagnac.

Ja, sig frem, Kieltring! har jeg ikke taget Dig i Tjeneste i Bordeaux, og er det ikke efter min Ordre, at Du er kommen her til Byen. —

Frontin.

Jo, det er sandt nok, men —

Spadagnac. (truer ham.)

Hæ!

Frontin.

Jeg siger jo, min Herre! at jeg kan ikke nægte det.

Erasse. (til Frontin.)

Hvordan! Skifting! er Du ikke i min Tjeneste?

Frontin. (løber hen til Erassee.)

Jo vist, min Herre! det forstaaer sig; men det gjør intet til Sagen, og det falder altsaa Dem til, at tage mig i Forsvar.

Spadagnac. (trækker ham til sig.)

Bekjend Esel! bekjend! er jeg Dig ikke endnu din Pøn skyldig?

Frontin.

Jo, gandske rigtig, uden Brede, min Herre! jeg er færdig at tage imod den, naar De behager.

Erassee. (til Frontin.)

Og jeg, Slynge! har jeg ikke betalt Dig din forud?

Frontin.

Ja, hvem nægter det, vil De betale mig meere forud, saa staaer det i Deres eget Behag.

Spa

Spadagnac. (trækker Kaarden.)

Oh! svar tydelig, Spidsbub! eller jeg lemlest Dig.

(Grafte. med Kaarden i Haanden.)

Ja, reent Svar, Bengel! eller jeg stikker Dig ihjel paa Stedet.

Frontin.

(paa Knæ imellem dem, taler snart til den ene og snart til den anden.)

Oh! jeg beder mine Herrer! holdt inde, jeg siger Dem jo Tingene ligesom de ere, De har sendt mig herom hid, — og jeg er i Deres Tjeneste, — jeg biede paa Deres Ankomst, — og jeg har meldt Dem an, — jeg har ladet gjøre Klæder til Deres Bryllup, — og jeg har hent Notarius for Dem, — jeg synes at intet kan være tydeligere.

Dronte.

Oh! jeg kan ikke holde det ud længere! hør Frontin! enten er Du bleven gal, eller Du er en Skielm, eller ogsaa Fanden selv har sin Finger i Spillet med.

Frontin. (staar op.)

Men, hvordan vil De have, at man skal tale fornuftigt, imellem to nøgne Kaarder?

Marton. (til Frontin.)

Er det saaledes, Din Skifting! at Du tager Din Skyldighed i Agt, Du tør ikke være Din Herre offentlig bekiendt. Gaa! Pak Dig! og kom aldrig meere for mine Dine! jeg giver ikke min Haand til en Spidsbub.

Spas

Spadagnac.

Nei, det er at taale alt for meget, jeg maae sende denne Kieltring til den anden Verden. —

Frontin. (bag ved Erasfe.)

Ah! hielp! hielp!

Spadagnac.

Du undløber mig, Gallien-Knebel, men jeg skal lære Dig din Skyldighed.

Frontin.

Hvad Dævelen! jeg er jer jo ikke noget Skyldig, det er jer, som er mig Skyldig.

Spadagnac. (løber efter ham.)

Hvad! skulde jeg taale, at min Tiener —

Frontin.

Jeres Tiener? vil I have nogen, saa see, hvor I faaer een. Jeg kiender ingen anden Herre, end denne, siden jeg endelig skal sige det tydeligt, og jeg har aldrig faaet noget af jer.

Spadagnac.

Vie kun! Du skal faae, jeg skal svare Dig til, at Du skal faae. Men Monsieur Oronte! det er jer, som skal staae mig til Ansvar for alt det, som her hendes mig, og nu skal jeg gaae hen, og søge jer Folk op, som skal sige jer, hvem jeg er.

Erasfe. (lader som han følger efter.)

Saa meget desto bedre. —

Spa=

Spadagnac.

Hvad ! følger Du efter mig ? For en Ulykke ! Enten
lad mig beholde Pladsen, eller bliv Du her, eet af to.
(gaaer.)

Erasse.

J seer nok, Monsieur Dronte ! at han tager Flug-
ten i Tide.

Dronte.

Ja, jeg seer nok, at det er en Bedrager, og jeg
tvivler ikke meer, at De jo er min Svigersøn.

Tiende Scene.

Dronte, Lucilie, Erasse, Marton,
Frontin, La Rose.

La Rose.

Nok en Spadagnac, min Herre !

Dronte. (giver ham et Dresfigen.)

Nok en Dævel paa Din Nakke, Din Knekt !

La Rose.

Hvad den Ulykke ! kan jeg gjøre ved det at han har
sit eget Navn. —

Dronte.

Siig til ham, at han er en Løgner, Døsner !
og lad ham ikke komme ind.

Tiende

Tiende Scene.

Dronte, Lucilie, Erasste, Marton, Frontin,
Julie (i Mands-Klæder givende sig
ud for Spadagnac.

La Rose.

Nei J kommer ikke ind, Monsieur Spadagnac!
min Herre lader sige at det er ikke jer.

Julie. (giver ham et Drefigen.)

Der har Du Betaling for Din Umage.

(La Rose gaaer.)

Dronte. (til Julie.)

Min Herre! fører man sig saaledes op paa et frem-
med Sted?

Julie.

Ja, min Ven! saadan Confect faaer enhver, som
tør understaae sig at gjøre mig mit Navn stridigt.

Erasste.

Hvorledes tør J paastaae, at dette Navn hører
jer til?

Julie.

Om det hører mig til? ja, for en Ulykke! jeg har
Patentet paa det, og det er mig som skal holde det
ved lige.

Dronte.

Men hvem søger De efter her?

Julie.

Julie.

Jeg søger efter — Ah! see der er Frontin, spørg ham ad, han kan sige jer det.

Frontin.

Jeg Gomsf. — —

Julie.

Ja, Slappert! tjener Du ikke mig, og er det ikke efter Din Anviisning, at jeg er kommen her?

Frontin.

Jo, min Herre! saa vidt har De ret.

Oronte.

Nei Marton! nu gaaer jeg baade fra Vid og Forstand.

Erasse.

Ikke desto mindre, Monsieur Oronte, troer jeg ikke at I vil staae et Øieblik i Betænkning imellem mig og denne Karl!

Julie.

Karl! Oh man seer nok, min Ven, at Du ikke veed, hvad Folk Du har for Dig, Karl til mig!

Erasse.

I hvem Du er, saa paf Dig herfra, og lad det være Dig sagt, eengang for alle, at Du er ikke skabt for Lucilie.

Julie.

Jeg er ikke skabt for Lucilie? Hvem Diævelen har sagt Dig det?

Erasse.

Erasse.

Var vi paa et andet Sted, saa skulde jeg sige Dig det, med Dit Livs Fortiis.

Julie. (for sig selv.)

Her er et Puds under, og det er mig usigelig fiært. (høit.) Hør, veed Du vel, min Ven, at man endnu aldrig har overvundet saadan en Kærl som jeg er.

Erasse.

Det vilde komme paa en Prøve an, dersom Stedet ikke forbød det.

Julie.

Hør! driv mig ikke til det Yderste, Du kender mig ikke, mærker jeg nok, bliver jeg vreed, saa er jeg verre end Fanden selv.

Frontin. (sagte.)

Han kan ikke være meget værre end et Fruentimmer. (til Erasse.) Herre! det er vores Heltinde fra Bordeaux.

Julie. (til Frontin.)

Hvad er det Du siger? Skifting! hvad er det Du fortæller ham.

Frontin. (til Julie sagte.)

Jeg siger at det er Lucilies Kiæreste, og at jeg har givet ham an hos Oronte for Herr Spadagnac, for at forhindre den rette Herr Spadagnac fra at blive hans Svigersøn, som er hendes Kiæreste, og som nu nyelig gik bort herfra.

Julie.

Julie.

Ah! kom an, Monsieur Oronte! jeg faaer et Indfald; denne Monsieur er kommen her for at ægte Gomme Lucilie, og I har største Marsag til at troe at jeg kommer her i det samme Brevende; nu lad gaae, siden det er hende, som det gaaer meest an, saa lad det komme an paa hende selv, hvilken af os to hun selv vil udvælge til sin Mand.

Eraste.

Dermed er jeg fornøiet, det er allene hendes Hierte, som jeg grunder alle mine Rettigheder paa.

Julie. (til Lucilie.)

Nu falder det Jer til, at tale, min Smukke, lad ikke jeres Skiebne beroe paa Klingerne! hvem kunde vide det, om ikke den maaskee kunde vinde jer, som I var mindst tient med? Vi ville ikke vove noget, endnu er alting got; gesvindt! sig frem! hvilken af os to skal det være?

Oronte.

Nei, ikke saa mine Herrer, hun skal givtes med Monsieur Spadagnac, og jeg maae først vide, hvilken af Dem der er den rette.

Julie.

Ei kan det ikke være jer det samme! for en Ulykke, jeg veed jo, at hun giver sig med Manden, og ikke med Navnet.

Oronte. (til Julie.)

Oprigtig at tale, min Herre, saa kommer De mig ikke ulig for, til at være en Spidsbub, som staaer i Forstaelse med den anden, som nu nyelig gif herfra.

G g

Julie.

Julie.

J tager feil, min Ven, der har J Haand paa, at jeg skal bie her, til han kommer igien, for at gjøre ham til en Bedrager for jeres Dine.

Dronte.

See der! der kommer han.

Ellevte og sidste Scene.

Dronte, Lucilie, Erasme, Marton, Frontin,
Julie, Spadagnac.

Spadagnac.

Jeg troer, at alting har svoret sig sanmen i Dag, for at gjøre mig gal, jeg har ikke været i Stand til at finde et Menneske hjemme af dem jeg søgte om — Men hvad seer jeg! Julie —

Julie. (til Spadagnac.)

Ha! Er Du der, Forrædder. Jeg maae quæle Dig paa Stedet.

Dronte. (til Julie.)

Sagte, sagte, min Herre, hvad har De i Sinde?

Julie.

Hør Monsieur Dronte, J kan kun betænke jer paa, om J har meere end et Liv at miste, men der kan J være forsikret om, at dersom J tager denne Forræder til jeres Svigersøn: saa er J ude som et Lys.

Spadagnac. (sagte.)

Oh! for Diævelen! hvilket forbandet Førfald.

Julie.

Julie. (til Lucille.)

Og I, min Smukke! I kan kun see jer om en anden Mand, hvis ikke, saa ingen Quarteer, jeg kan lade jer vide, at I skal have med mig at gjøre.

Frontin. (til Martron.)

Det er vores Amazone, skal Du see?

Julie. (til Spadagnac.)

Og Du Bedrager, tænk Du kun ikke paa at undløbe mig. Frontin har underrettet mig om Dit Forsæt i Tide, og jeg har sprængt over 10 Heste, for at komme Dig i Forkløbet. Her er jeg endelig, for at hævne mig over Dig, eller at tvinge Dig til at holde Dit Løfte.

Dronte.

Hvordan! hans Løfte?

Spadagnac. (til Julie.)

Hvem Fanden har havt i Sinde at bryde det? jeg elsker Dig jo, og holder Dig for min Dronning og min Prinsesse, og naar man elsker hoerandre, som Brug og Maneerer, saa bryder man sig jo feil om Næsten. Jeg giver mig, min Siel! kun med Lucilles Penge.

Julie.

Ei Din Luddring, saa er det en lumpen Egenlystte, som kommer Dig til at bryde Dit Løfte, og det bilder Du Dig ind, at jeg skalde taale, og at jeg skalde lade mig nøie med den Erstatning, som falder mig til, efter den Contract, der er giort imellem os. Nei, en Pige, som jeg, lader sig ikke nøie med anden Erstatning, end Døden.

G 2

Spa

Spadagnac.

Jeg taler jo heller ingen Erstatning om, Julie, men giv mig dog nogen Tid, at betænke mig.

Julie.

Ingen Snak! beslut strax her paa Stedet, enten Dit Hierte, eller forsvær Dig. Jeg skal enten ægte Dig, eller dræbe Dig.

Spadagnac.

Nu vel da, see der er min Haand, kom an! Jeg tager Din Tapperhed for Medgift og erklærer Dig for Frue Spadagnac.

Dronte.

For Frue Spadagnac?

Julie.

Ja, min Herre, nu gielder her ingen Forstillelse længere, dette er den rette Spadagnac, spørg kun Frontin, han kan sige jer det.

Dronte.

Hvad svarer Du? Slynge!

Frontin.

Hvad de andre vil, det vil jeg med. (peger paa Frontin.) Spørg denne Monsieur.

Dronte. (til Eraste.)

Saa er det da jer, min Herre, som vil tage os ved Næsen?

Eraste.

Nei, langt fra, min Herre! og naar De faaer at vide, at jeg er Eraste —

Dronte.

Oronte.

Erasse?

Lucilie.

Ja, min Fader, det er ham selv, og jeg besvæ-
rer, at I ikke sætter jer imod vores Ønsker.

Marton.

Naa, min Herre, lad Dem bevæge af den faderli-
ge Kiærlighed, nu har jo desuden Monsieur Spadagnac
givet Dem Deres Løfte tilbage igjen.

Spadagnac.

Ja, Monsieur Oronte, jeg overlader jer til Vor-
gerskabet, her seer I den, som jeg nobiliterer.

Oronte.

Saa lad det da blive derved. Monsieur Erasste!
jeg tager Dem an til min Svigersøn, lad os sende Bud
efter Deres Morbroder, og saa ville vi afgjøre Con-
tracten imellem os.

Julie.

Saa kan de fladdre vores sammen med det sam-
me, ifald det er med jeres Tilladelse, Monsieur Oron-
te. Saa lad os nu være lystige, overflødigt Bord, Viin
og Musik. Jeg har Lyst til at forfriske mig, efter
Reisen.

Frontin.

Jeg hører alt Musicanterne, nu har vi da ikke
andet at tænke paa, end at holde os lystige, og De,
min Herre, (til Spadagnac.) at betale mig, see der er
Regningen.

Spadagnac.

Ei hvad bryder jeg mig om det Lapperie. Lad os
nu være lystige.

G 3

Spa-

Spadagnac.

Iste Vers.

De unge Karles Diemeed

Maae alle Lider være,

Hvordan De, med Behændighed,

Kan Pigerne besnære.

De os, vi dem igien bedrage;

Men seer man paa den anden Kandt

Det smukke Kien til Baaben tage,

Saa maae man give Kiøb iblandt.

(Den sidste Linie igientages af Chorus.)

Julie.

2det Vers.

Bort Kiøns fornemste Diemeed

Bestandigen skal være

Af Fromhed og Blufærdighed

At lade os regiere;

Men dersom Mandfolk sig formaste

At trodse os, og vi saa sandt

Bort Skiert og Snørlov seer os kaste,

Saa skal man tugte dem iblandt.

Erasme.

3die Vers.

En Elfers rette Diemeed

Fornemmelig bør være

Sin Elskede, med Venlighed

At hendes at begiære;

Menn

Men vil De os alt Haab berøve,
 Og man med Godhed intet vandt,
 Naar de er mod Fornuften døve,
 Saa maae man tage selv iblandt. :;

Lucilie.

4de Vers.

En dydig Datters Diemeed
 Fornemmelig bør være
 Forældres Bud med Endighed
 At følge og at ære;
 Men vil de til en Mand os tvinge
 Fordi de derved Fordeel fandt,
 Naar Ven og Graad kan ei gelinge,
 Saa maae man bruge List iblandt. :;

Dronte.

5te Vers.

En Faders første Diemeed
 Om Penge er at spørge,
 Ifald han med Forsigtighed
 Sin Datter vil forserge;
 Men elste Datteren en anden
 Og ei vort Valg for got befandt —
 Ja! naar man bruger best Forstanden
 Saa narrer man sig selv iblandt. :;

Frontin.

6te Vers.

En Tieners Pligt og Diemeed
 Gaaer derpaa ud allene,

G g 4

Ein

Sin Herre med Oprigtighed
 Omhyggelig at tiene;
 Men naar en Herre vil befale,
 Vil prygle i hver Kro og Kant.
 Og os vor Løn ei vil betale,
 Saa maae man snyde ham iblandt. ::

Marton.

7de Vers.

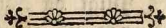
En Kammerspiges Diemeed
 Fornemmelig maae være,
 Sin Jomfrue Dyd og Artighed
 Bestandigen at lære;
 En Frier i et Huus at fere,
 Det agter man ei nu saa grandt,
 Thi naar man vil sin Lykke giøre,
 Saa maae man spille Puds iblandt. ::

Frontin først siden Chorus.

8de Vers.

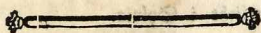
Comoedjernes Diemeed
 Fornemmelig skal være,
 Den sande Dyds Fornødenhed
 Alvorligen at lære;
 Men, som man fik til alting Leede,
 Hvis man Forandring ikke sandt,
 Saa haabe vi: De vil tilstede,
 At vi maae spege lidt iblandt. ::

Ende.

Den

Den Coquette Enke.

Comoedie i Een Act,

Oversat

efter Monsieur Desportes

La Veuve Coquette.

af

Lars Knudsen.

Per.

Personerne:

Flaminia, den coquette Enke.

Sylvia, hendes Datter.

Spinette, hendes Pige.

Leander, forelsket i Sylvia.

Pasquin, hans Tiener.

Rhubarbini, en Doctor som frier til Flaminia.

Trivelin, hans Tiener.

En Notarius.

Noget Muscantere.

Scenen er i Enkes Hus.

Første

Første Scene.

Doctor Rhubarbini, Trivelin.

Trivelin.

Som jeg siger, min Herre, De faaer hende ikke i Tale. Jeg veed allerede temmelig god Beskeed her i Huuset, endstaaent jeg har kun været to Dage i Deres Tjeneste. Det er ikke ret Dag her, førend hen imod Aftenen, og Madam Klaminia er ikke synlig saa tidlig. Jeg er forsikret om, at saa til Dags, som nu, er hendes Ansigt ikke halv færdigt.

Doctoren.

Jeg agter ikke at foraarsage hende nogen Uleilighed, men, Trivelin, Du maae vide, at en Doctor har undertiden de Friheder —

Trivelin.

Doctor eller ikke, det vil intet sige. De faaer hende ikke i Tale, siger jeg Dem, førend hun er i sin fulde Rustning. Og har hun ikke Ret? man bør jo aldrig trække Dækket op, førend Theatret er færdigt. Og med al denne Forsigtighed burde endda Deres Enke aldrig lade sig see, uden langt fra eller ved Lys, som et Natstykke og Malerierne paa Theatret.

Doctoren.

Doctoren.

Det er sandt, hendes Ansigt er just ikke af det nyeste Oplag, og hun kunde baade være meget smukkere og fuldkommnere, for at blive saa berømmelig en Doctors Kone. Jeg veed ogsaa, at en Kone er næsten ligesom de ubekiendte Urter og Planter, hvis Kraft og Virkning man ikke veed, førend man har prøvet dem, og naar man ikke meere er i Stand til at oprette den Skade, de har forarsaget; men Du maae betænke, at de store Midler, som Madame Flaminia besidder, ere Magneten, deres attraherende Kraft trækker mig efter hende. En riig Enke er et fortreffeligt Probatum imod en ufordøielig Epke.

Trivelin.

Jo nu skal man nok see, at en Doctor trænger til Midler, og i sær en fremmed Doctor, det er med disse Herrer, ligesom med Silketøi, Porcelain og Curiositeter, jo længere de komme fra, jo dyrere betaler man dem. Men for at komme til Deres Enke igien; er De ogsaa forsikret om at hun ikke giver Dem saa — et par Brillen paa —

Doctoren.

Og hvordan falder Du paa den Tanke?

Trivelin.

Jeg skal sige Dem, min Herre, en Coquette og en Doctor, ere begge to store Markskrigere, dog hver paa sin Maade; Coquetten ved sine forliebte Diekast, og ved sine Konstgreb, fører alle dem ved Næsen, som lade sig indtage af hende, og enhver for sig troer alligevel

gevel at han er den lykkeligste. Doctoren derimod ved opskruede Ord og Talemaader, som intet Menneske, ja som oftest ikke engang han selv forstaaer, søger at overtale dem, som ikke veed bedre, at — kort at sige, der er en meget stor Liighed imellem disse to Haandværker, men ved denne Leilighed kan det nok hændes sig, at Doctoren bliver taget ved Næsen af Coquetten.

Doctoren.

O hold kun inde med denne flygtige Raisoneriing, og tænk heller paa, hvordan Du kan komme i Fortroelighed med Pigen her i Huuset, som jeg har sagt Dig, for derved at give mig Leilighed til at anatomere Madamens Hierte og opdage, hvorledes det er disponeret i Henseende til min Fordeel. Jeg kan for mine Forretningers Skyld ikke bide til hun kommer, men jeg skal være her paa Diebliffet igien.

(han gaaer.)

Anden Scene.

Trivelin. (allene.)

At anatomere et Fruentimmers Hierte — min Herre tænker nok, at det er saa let en Sag; nei, hvad det angaaer, saa vilde det heele Facultet kun spille deres Latin, og dog blive lige kloge — men der seer jeg Spinnette, Somfruen er med hende, jeg vil bide at tale med hende til hun er allene.

(han gaaer.)

Tredie

Tredie Scene.

Sylvia, Spinette.

Sylvia.

Kom, min kiære Spinette, lad os gaae sidt her omkring, for at forslaae mine Tanker. Det er ligesom jeg gif paa Maale, jaa har givet Leander Tilladelse at begiere mig af min Moder, og det er i Dag at han skal foreslaae hende dette Egetskab. Jeg er saa bange for at hun giver ham Afslag, og at hun har andre Hensigter, som stride tvertimod det jeg onsker.

Spinette.

Neent ud at sige, saa er hendes Frygt ikke uden Grund, hendes Moder er ret en Slughals. Jeg troer hun var tilfreds at hun kunde faae alle de Friere og Mænd, som ere til, og andre maae slet ingen have for hende. Hun tager alle dem, som komme her, paa sin Samvittighed, da det dog er for Jomfruens Skyld, at de giøre deres Opvartninger.

Sylvia.

Ja, dersom den Kiærlighed jeg bær til Leander, ikke formeerede den Begierlighed, jeg har efter at foreenes med ham, saa havde jeg Marsag nok desuden til at længes efter Egetstanden; Du veed selv, hvilken Trængsel jeg bliver holde i, det lader ligesom min Moder kan ikke lide mig meere.

Spinette.

Jo men, meener hun ogsaa, at de Modre, som selv ere Coquetter, kan lide saadanne store Døttre som hun.

Sylvia.

Sylvia.

O! Du maae troe, at jeg nu ogsaa er reent feed af, at lade mig begegne som et Barn, jeg veed dog, at jeg har traad mine Børne-Skoe.

Spinette.

Ja det kan man nok see, og den Sag, hun taler med mig om, er saamen ikke Børneværk.

Sylvia.

Men maae Du ikke ogsaa tilstaae, Spinette, at det er fortrædeligt, paa den Alder jeg har, og da det er paa denne Tid at jeg skulde nyde de største Fornøielser i mit heele Liv, at see mig indsluttet, ligesom en Nonne, imidlertid at min Moder er paa Opera, Comoedier, Masquerader og Bal, og tager Deel i alle Forlystelser. Hun laster mig for den mindste Smule jeg vil pynte mig, og til sig selv kan hun ikke finde noget som er smukt nok; hvordan hun skænder paa mig, saasnart hun bare seer mig snakke med et Menneske, og vil, at jeg altid skal bruge Klæder, som gaar sammen lige op til Hagen; ligesom —

Spinette.

Ligesom det var forbudet, at betiene sig af sine Fordeele, naar man kan. Man saae mangen gang ligesaa gierne at man ikke havde — visse Ting, som at man ikke maae have den Fornøielse at lade andre ogsaa see, at man har dem.

Sylvia.

Og er det ikke at vende op og need paa alle Ting, at Modrene, naar deres Tid er forbi, vil endda bilde sig

sig ind at have Kiæresten, og forbyde deres Døtre at have dem, og mig synes, at en Moder, naar hun var paa en vis Alder, burde med Ret og Villighed tænke paa, at staae sig fra Verden, og lade alt Coquetterie fare.

Spinette.

Saa det forstaaer sig, og lade sin Datter tiltræde Expectancen.

Sylvia.

Na, Spinette! jeg beder Dig, see til, at Du paa en behødvendig Maade kan udforske, hvad min Moder har i Sindet angaaende mig. Stræb, at faae hende bragt paa de bedste Tanker til Leander. Som det lader, saa kan hun nok lide ham, og det Naad, som jeg har givet ham: at han snakker hende brav efter Munden, og bestandig roser hendes Skønhed; har allerede gjort ham temmelig yndet hos hende. Tæll for ham —

Spinette.

Jeg vilde, med den allerstørste Fornøjelse, tiene hende; men hun kender hendes Moders Sind bedre end jeg kan sige hende det. Jeg skal gjøre alt, hvad der staaer i min Magt. Tys! jeg troer, hun kalder paa mig. Farvel.

(hun gaaer.)

Fjerde Scene.

Sylvia. (allene.)

Hvor gjør ikke en urimelig og alt for streng Moder en Elsker behagelig i en Datters Dine, og hvor formee-

formieerer det ikke den Altraae, som vi naturligtviis har til Egttestanden, at man holder os i for stor en Evang. Jeg ønskede gierne, at Leander vilde komme, for endnu nøiere at overlegge med ham om vores Forehavende; men der seer jeg hans Diener.

Femte Scene.

Sylvia, Pasquin.

Sylvia.

Pasquin! hvad bestiller Din Herre?

Pasquin.

Na! Gomsfrue, han er saa forliebt som bare Fanden, han tænker nu altid paa hende, lige fra han staaer op og til Middag, fra Middag til Aften, fra Aftenen til Natten og saa heele Natten igiennem til han staaer op igien.

Sylvia. (for sig selv.)

Jeg vil fritte ham lidt ud, (høit.) men hvordan kan Du vide det, har han da sagt Dig, at han elsker mig.

Pasquin.

Ja det forstaaer sig selv, veed Gomsfruen ikke det, at en Mandsperson kan ligesaa lidt tie med sin Kierlighed, som et Fruentimmer med en Hemmelighed. Jeg hører aldrig andet fra Morgen til Aften, end: Pasquin! er det ikke sandt, at Sylvia er det yndigste, det deiligste og det fuldkomneste Fruentimmer af Verden?

H h

Pasquin!

Vasquin! har Du vel nogen Tid seet saa deilige Dine, som hendes? Vasquin! maae Du ikke tilstaae, at hun har den allernyndeligste Mund? Vasquin! er hun ikke skabt — og Pokker kan ikke huske det altsammen.

Sylvia.

Du gier mig ret en Fornægtelse med det, Du fortæller mig, der er intet, jeg gider hellere høre, end det, som overbeviser mig om Leanders Kiærlighed.

Vasquin.

Ja, hun har godt ved at sige det, Somfrue! men siden min Herre er bleven forliebt, er det knap, at jeg har Stunder enten at spise eller sove. Nei, en forliebt Herre, det er ret en latterlig Ting, snart er han i Fyr og Flamme, snart er han roelig, snart er han fornoiet og vel tilfreds, saa er han fortræden og vranten. Et Dieblis: (han stiller sig an, som en der er fortrønet.) Ah, min kiære Vasquin! jeg er forloren, den Utaaknemmelige, den utrøe, den ubestandige Sylvia bedrager mig, hun giver maaskee en anden Medbeyler Fortrinet — hun —

Sylvia.

Hvordan Vasquin! han har i Sandhed største Uret at tænke sligt om mig.

Vasquin.

Det har jeg ogsaa undertiden sagt ham. Et andet Dieblis: (han stiller sig an, som en der er meget fornoiet.) Ah! min kiære Vasquin! jeg er det lykkeligste Væsen! Sylvia elsker mig, jeg er tilfulde forsikket om hendes Kiærlighed. (Vasquin gjør Haandgebærder.) Ja, min deilige Sylvia! jeg skal bestandig elske Dem, bestandig —

Sylvia.

Sylvia.

Saa sagte, Monsieur Pasquin! disse Haandgebers
der kunde Du nok lade være uden fore.

Pasquin.

Det er for at give Tingen des meere Eftertryk.

Sylvia.

O! dine Ord ere eftertryffelige nok, man skulde
snart tænke, at Du var selv forliebt.

Pasquin.

Om jeg er forliebt? jo det lader sig siensynlig nok
tilsyne. Tænk engang, jeg, som tilforn aldrig brød mig
om andet, end et godt Glas Viin, et godt Bord og
en god Seng, og har altid staaet mig som en Karl
imod Kiærlighed, jeg har ladet mit Hierte stiele fra
mig af hendes tigerhiertede Spinette, som er færdig at
giøre mig gal med sin Koldfærdighed.

Sylvia.

Giv Dig kun tilfreds, hun gjør Dig uret, og jeg
skal tale til hende for Dig. Men jeg driver kun Ti-
den bort her uden Nytte, jeg vilde kun vide om Din
Herre er hjemme.

Pasquin.

Nei, han er gaaet ud, for, saa vidt jeg kunde
forstaae, at skaffe hende en liden Lystighed i Alfen, jeg
har hørt ham tale om Kioler, Basser, Fløiter, Hoboier,
Trommer, Trompet-Mariner og —

H h 2

Sylvia.

Sylvia.

Eys! — Du gjør mig fortunlet i Hovedet med alle dine Instrumenter. Gik til Din Herre, naar han kommer hjem, at han maae søge Leilighed at komme til mig, jeg har noget magtpaaliggende at tale med ham.

(hun gaar.)

Siette Scene.

Pasquin, Trivelin.

Pasquin. (til Sylvia, som gaar bort.)

Det skal jeg ikke forsamme. — Men hvem er det jeg seer! mon jeg ogsaa seer ret til — er det ikke —

Trivelin.

Seer jeg ikke feil, saa — jo det er rigtig ham selv — Pasquin —

Pasquin.

Trivelin — Et god Dag min kiære Broder, det er mig usigelig kiært, at see Dig igien, efter at Du saa lange har været usynlig.

(de omfavne hinanden.)

Trivelin.

Og det er mig en stor Fornøielse at finde Dig her; men ved hvad for en Hændelse er Du her i Huset.

Pasquin.

Jeg tjener hos en Herre, som logerer her, og som er forliebt i en Gomsfrue, som er her i Huset hos sin Moder, men hvad bestiller Du for godt

Trivelin.

Trivelin.

Det vilde blive alt for vidtløstigt, at fortælle Dig alle mine Hændelser. Du veed at jeg altid har havt stor Møie med, at overtale mig til at tjene, og at nedgrave det ypperlige Pund, Naturen har nedlagt hos mig, til saadanne smaa Poier, som Du veed — jeg har prøvet meer end eengang paa, at svinge mig i Veiret, men Verden er saa uskionksom nu omstunder, saa jeg seer mig altid bragt tilbage til min forrige Stand igien. Jeg har for kort Tid siden været i Tjeneste hos en Petit-Maitre, som betalte mig ikke min Lon, undtagen med sit Spansk-Rør, og fra i Saar af har jeg lagt mig efter Medicinen,

Pasquin.

Du har lagt Dig efter Medicinen?

Trivelin.

Ja; jeg er kommen i Tjeneste hos en fremmed Doctor, som har en Enke i Rikkerten, som boer her, men jeg er ikke meget vel fornøiet med denne Tjeneste, han føder mig efter Sundheds-Reglerne, og tilsidst er jeg bange, at jeg kommer til at døe af intet.

Pasquin.

Ja det er en slet Kost, men hvad hedder den Enke, Du taler om.

Trivelin.

Madam Glaminia.

Pasquin.

O! det er min Herres Kærestes Moder, det er en Kone, som har været ung i gamle Dage, er det ikke

H h 3

saa?

saa? og som er endnu saa gal, at hun bilder sig ind at behage og blive elsket, men er Din Herre, ogsaa virkelig forliebt i hende.

Trivelin.

Ja pyt! En Doctor skulde besatte sig med at blive forliebt! nei, han luurer paa Velstanden; man siger: at denne Enke er riig, og den gode Karl elsker Penge, som sin egen Siæl. Han har derfor bedet mig, at jeg skulde saa hemmelig udforske hos Spinette, hvad Forhaabninger han kan gjøre sig.

Pasquin. (gandske afmægtig.)

Ah, Trivelin! hvad var det for et Navn Du nævnede.

Trivelin.

Hvorledes det?

Pasquin.

Ah! jeg er sterbens forliebt i denne Spinette, saa jeg er færdig at blive gal af bare Kiærlighed, men det er en Tyrk, en Tiger, som — men der seer jeg min Herre.

Syvende Scene.

Leander, Trivelin, Pasquin.

Leander.

Er det ikke een af mine forrige Tienere — jo det er Trivelin.

Pasquin.

Pasquin.

Ja vist, min Herre, en af de hurtigste Skielmer i vore Tider.

Trivelin.

Na — Monsieur Pasquin, I gior mig undseelig med jeres Berømmelser.

Pasquin.

Og det som meere er, han er i Tieneste hos Deres tilkommende Svigersfader, i det mindste seiler der ikke meget i.

Leander.

Hvordan?

Trivelin.

Ja, min Herre, jeg er i Tieneste hos Doctor Nhus barbini, som gaaer paa Spor efter Madame Glaminia, den Enke, som eier dette Huus.

Leander.

Hvorledes? tænker hun paa den Alder hun har, at give sig igien?

Trivelin.

Ja gandske tilforladelig, og jeg vilde ikke ønske, min Herre, at hun hørte Dem tale saaledes om hende.

Leander.

Ah! saa seer jeg forud, at jeg er forloren — jeg elsker Datteren, og er nødt til, at stille mig an, som jeg var forliebt i Moderen, som, omendstian hun er

til Alders, dog er Coquette, og som med Glid lader som hun ikke kan see den Tilboielighed, jeg har til hendes Datter — jeg maar, i hvad der følger paa, give hende mine Tanker tilkiende, Pasquin! har Du endnu ikke seet hende?

Pasquin.

Jo, jo, inden hun bliver færdig med at pudse sig, saa tanker jeg nok det er Nat. Et Fruentimmer, som er gammel og tillige forfængelig, kan ikke saa hastig komme fra sit Nathord, her skal sættes en Skionplet endnu, her seiler en Eloise, saa en lille smule meere rødt her, saa tørre det af igjen, som er for meget der, et Træk eller en Mine med Munden, at plire eller skaatte med Dinene, — med et Ord, dette Slags Fruentimmer har ingen fortroeligere Ven, end deres Nathord-Speil, thi dette allene faaer Tilladelse at see dem, saadanne som de virkelig ere, for igjen at lære dem den Kunst, at synes saadanne, som de ikke ere. — Men det er sandt! jeg har seet Gomsruen, hun vil tale med Dem, og hun venter paa Dem i hendes Kammer.

Leander.

Men hvorfor har Du ikke sagt mig det strax. Oh! jeg iiler til min elskværdige Sylvia.

Ottende

Ottende Scene.

Pasquin , Trivelin.

Pasquin.

Og jeg til min elskværdige Spinette. Men Trivelin, siden Du forstaaer Dig saavel paa alle Ting, kan Du da ikke lære mig, hvordan jeg skal bære mig ad, for at bevæge min stenhjertede Skionhed.

Trivelin.

Det er ligesom Omstændighederne ere til, man maae altid tage et Fruentimmer der, hvor hun er svagst, at være dum og forvoven behager dem allermeest, Forstand og Undseelse er dem feedsommelig. — Har Du ikke seet disse opkrøllede og uforskammet artige unge Herrer, som slaggre omkring paa Theatret imellem Actricerne.

Pasquin.

Jo vist, mange gange.

Trivelin.

Stræb at efterabe deres Maneerer: Hatten (han lader Pasquin gjøre alle disse Gebærder.) brav need over det eene Øie, den eene Haand i Bure-Lommen, den eene Skuldre lidt høiere, og meere frem, end den anden, (med en lespende Stemme.) Gid jeg blive Diavels min Allersødeste! besidder De ikke en Skionhed som forblinder Minene, men sig: hvor længe vil De lade mig crepere. Gud forbande mig, dersom jeg ikke elsker Dem, som min Diesteen, hvis jeg ikke ærer Dem som min

Princessesse — naa — hvad siger De min Kysling —
 Hvor kan De være saa haardhertet, at vægre mig en
 kiden, bare en lille bitte Douceur. (naturlig.) Over-
 alt maae Du ikke glemme, at gjøre brav Haandges-
 bærder, Fruentimmere holde i Særdeleshed meget af
 de Liebhabere, som kan got spille Pantomimer, for
 Exempel: (han gjør adskillige Haandgebærder og Pasquin
 forsvarer sig, som om han var et Fruentimmer.)

Pasquin.

Men Cavaleer! hvad tænker De? Skiot Dem dog
 selv, jeg bliver i Sandhed vreed.

Trivelin.

Der kommer Spinette, lad mig nu see at Du
 spiller din Rolle vel.

Niende Scene.

Spinette, Trivelin, Pasquin.

Trivelin.

Doctor Rhubarbini har ladet mig blive her, for
 at erfare, hvorledes Madame Flaminia befinder sig, og
 at lade hende vide, at han vil have den Ære i Dag
 at besøge hende. Men Mademoiselle Spinette, sig mig
 oprigtig, bedrager min Herre sig ikke i sine Tanker, og
 troer hun, at Madamen svarer til hans Kiærlighed.

Spinette.

Derom kan jeg egentlig ikke give jer nogen vis
 Underretning. En Coquettes Hjerte er en Labyrinth,

som

som man aldrig kan hittede i, og som hun saa oftest selv ikke veed at finde Udgangen paa. Lad ham paa sin Side gjøre sit Bedste, maaskee der kan vel falde et gunstigt Dieblis ind for ham.

Trivelin.

Jeg er hende forbunden for god Efterretning, og jeg vil nu gaae hen, og see, jeg finder min Herre.

(han gaar.)

Tiende Scene.

Spinette, Pasquin.

Pasquin. (til Spinette som vil gaar.)

Hvorfor løber Du saa hastig bort, Spinette.

Spinette.

Naa — hvad vil Du mig?

Pasquin.

Oh! nu, see paa mig.

Spinette.

Nu vel! jeg seer paa Dig.

Pasquin.

Oh! hvor Du er eensfoldig! kan Du ikke begribe hvad jeg vil sige?

Spinette.

Nei i Sandhed kan jeg ikke.

Pasquin.

Pasquin.

(gør alle de Petit-Maitre Behærdigheder, som Trivelin har vist ham, han tager sin Daase op, han synger, gjør Coupeer, &c.)

Spinette.

Men Pasquin! hvad skal alle disse Optøger betyde.

Pasquin. (stammende og afbrudt.)

Ah min Datter! — Gid jeg saar en Verdens Ulykke, — er hun ikke saa smuk som — den Diævel. — De smukke Dine, — deres gloende Straaler — har anstøffet mit Hjerte, — og min Kærlighed — og alt dette forarsager mig — hendes angestne Person — og den forblindende Skønhed, — (han gjør nogle Haandgebærder.) med et Ord: man elsker Dem, saa man maa blive gal.

Spinette.

Hvad Pokker er det for Missmasse, Du væver sammen der? jeg forstaaer jo ikke eet Ord af alt det Du har sagt.

Pasquin. (fortrædelig.)

Ei for Diævelen! hvorfor skal man da ogsaa bringe saa mange Omsvøb? hør! jeg kan ikke forstille mig naturlige Baser, gøres der endelig saa mange Historier nødvendig, for at sige Dig, at jeg elsker Dig høiere end mig selv, og at —

Spinette.

Die stille! jeg hører, Madamen kommer. Jeg bliver ulykkelig, dersom hun har seet Dig, hun kan ikke
tale,

taale, at man er forliebt i andre her i Huuset, end
hende selv.

Vasquin.

O her, Spinette! kun et lille Kys til Afslag
paa de Rettigheder, jeg skal nyde, naar jeg bliver Din
Mand.

Spinette.

Na — gaae, gaae, Mændene maae daglig Dags
flaae nok af paa dem alligevel.

Vasquin.

Farvel da! barbariske Spinette.

Spinette.

Farvel! forliebte Vasquin.

(Vasquin gaaer.)

Ellevte Scene.

Flaminia, Spinette.

Flaminia.

Hvorledes Spinette, har her endnu ingen været
for at giøre sin Opvartning — slet ingen — det kom-
mer mig i Sandhed meget forunderligt for — hvilken
Norden, hvilken Esterladenhed af Besøggelser, jeg har
aldrig seet saadan en Mangel paa Mandfolk. Hvor-
dan? ikke at see en Mandsperson giøre sin Opvartning
ved Marbordet hos saadant et Fruentimmer, som jeg, —
det er forargeligt. (Hun tager et Speil op af Lommen og
speiler

speiler sig.) og den Ergrelse jeg har havt derover, har forarsaget, at min Coëffure er bleven ganske skæv og uordentlig.

Spinette.

Ei, De skiemter Madam! den har i Sandhed aldrig været smukkere, Deres Skønhed tager til hver Dag og De bliver yngre og yngre, jo oftere man seer Dem.

Flaminia. (brystende sig.)

Denne Pige har altid havt en god Skønsomhed. (til Spinette.) Saa finder Du mig virkelig —

Spinette.

Ja, saa smuk, som nogen vil ønske sig.

Flaminia.

Der fattes mig heller ikke andet, end at jeg skalde være lidt meere undersætsig, men Doctor Rhubarbini har lovet mig, at jeg ved hans Konst snart skal blive det.

Spinette.

Det er sandt, Doctor Rhubarbini har været her, og han lod sige, at han vilde have den Ære, at komme strax igien, men see der, Madam! der har vi ham.

Tolste.

Tolvte Scene.

Doctor Rhubarbini, Flaminia, Spinette.

Flaminia.

Ah! Herr Doctor! nu stod vi just og taelte om Dem, og Spinette lod det ret være sig angelegen, at staae paa Deres Bedste.

Doctor Rhubarbini.

Hun skal ikke heller have gjort det omsonst, Madame! og jeg vilde ønske, at hun havde min Hielp nødvendig i nogen Ting, for at lade hende see min Erkiendtlighed.

Spinette.

O! jeg er Dem høiligen forbunden for Deres Godhed, Herr Doctor, jeg trænger, Gud ske Lov, ikke til Medicinen, og jeg forlanger heller ikke at blive undersøgt.

Doctoren.

Men, Madame! hvor længe vil hun lade mig vente efter den heelende Balsam, som kan læge de dybe Bunder, Deres Skionhed har gjort i mit Hierte? Kiærlighed, som circulerer i mine Arer, inflammerer mit Blod og sætter de inderste Deele saaledes i Brand, at der er intet uden Deres Gienskiærligheds Latværg, som kan curere den Feber, mit Hierte laborerer af.

Spinette.

Spinette. (for sig selv.)

Naa! det var, saae mig Skam, en Kiærligheds Erklæring, som kunde sætte baade Hjerte og Mave i Bevægelse.

Flaminia.

Uh! bevar os vel, Herr Doctor, hvor De har ster! jeg er ikke i Stand til at høre saadanne Forslag. De forøger kun den Bedrøvelse endnu meere, som min Enkestand fører med sig, og naar jeg allene hører tale om Forbindelse, saa faaer jeg saadanne Qualmer. —

Doctoren.

En liden Dosis af et andet Egteskab vil gandske vist fordrive disse Qualmer af Enkestanden. Men ah! Madame; jeg begriber alt for vel af Deres Tale, at Deres Hjertes Tilboielighed er ikke nær saa heftig, som min. Af Kiærlighed til Dem, sætter jeg min Konst tilside; alle mine Patienter beklage sig over mig, og i dette Dieblis, da jeg her taler med Dem, venter en meget fornemme Patient efter mig, men saa længe jeg seer Dem, Madame, saa tænker jeg ikke paa, hvad Fare han er i.

Spinette. (for sig selv.)

Det er maaskee saa meget desbedre for den Syge.

Flaminia.

Nei, Herr Doctor, det er ogsaa alt for stor Vre, De berøver mig, — jeg beder Dem, gaac hen og see til Deres fornemme Patient. Jeg vilde gjøre mig en Samvittighed over, at mine saa Undigheder skulde være Aarsag til nogens Død.

Doctoren.

Doctoren.

Derfom dette Offer var Dem behageligt. —

Flaminia.

Nei i Sandhed vil jeg ikke. Jeg finder aldeles ingen Behag i faadanne Offre, og derfom det ikke er nok, at jeg beder Dem, at gaae derhen, faa befaler jeg Dem det.

Doctoren.

Siden det er efter Madamens Ordonnance, faa fal jeg da gaae, men jeg kommer igien, fom fuaereft, og faa forlader jeg Dem ikke, førend De først og frem for alting udtrykkelig har forfikkret mig om min Skiæbne og Deres Forfæt.

(han gaaer.)

Trettende Scene.

Flaminia, Spinette.

Spinette.

Den gode Mand har i Sandhed ikke i Sinde at drive Tiden unyttig bort.

Flaminia.

Ja Spinette, man bør altid lade en Frier gjøre fig de bedfte Formodninger, om man endogsaa kun har ham for at fylde Tallet, det forfkaffer et Freuentimmer den største Afseelfe, at hun har et stort Antal af Tilbedere, og derved holder man altid den i Verbødighed, fom man agter at give Fortrinet.

Spinette.

Ja, det er let at begribe, men paa den Maade er det da ikke Doctoren fom —

Si

Flaminia.

Flaminia.

Jeg ved, at Doctoren elsker mig, og, jeg har ogsaa stor Hoiagtelse for ham, i sær for den store Omhyggelighed, han viser i at vedligeholde min Skønhed med sine hemmelige Videnskaber, men dersom jeg beslutter at forandre mig nok engang, saa vil jeg have en Mand, som Kiærligheden selv skal udsøge mig.

Spinette.

Hvem bliver da dette lykkelige Menneske?

Flaminia.

Reent ud at sige — itlandt saa stort et Tal af Tilbedere, som mine Yndigheder hver Dag trække her hid, er det ikke saa let, at giøre et Val.

Spinette.

Hvorledes? Ere da alle de, som komme her, foreliebte i Madamen.

Flaminia.

I hvem ellers maaskee?

Spinette.

Jeg tænkte, at Madamens Datter —

Flaminia.

Min Datter, min Datter, ha, ha, ha! kan vel nogen sætte min Datter i Ligning med mig? et halv-voksen Barn! — Nei der hør en egen Kunst til at erobre et Hierte, og det lærer man aldrig, uden ved en lang Ovelse. Men Spinette! kan Du da ikke slutte Dig til, hvem der er min Overvinder?

Spinette.

Nei i Sandhed kan jeg ikke, Madame! —

Flaminia.

Flaminia.

Kan det falde Dig saa vanskeligt at gierte? —
Leander —

Spinette.

Ja, det var en anden Sag. (for sig selv.) Jeg
freeder.

Flaminia.

Ah! Spinette! det som behager mig allermeest hos
ham, det er den Uerbødighed og Frygtagtighed, som
han alle Tider lader see, Skulde Du vel troe, at i al
den Tid han har gjort sin Opvarning hos mig, har
jeg tydeligt kunnet læse af hans Dine at han elskede,
men han har endnu ikke havt det Herte at tale et
eeneste Ord til mig om sin Kiærlighed.

Spinette.

Men, om det nu kunde hændes sig, at Madamen
tog feil i sin Indbildning.

Flaminia.

Ja — ifald saa var — saa blev det min mindste
Bekymring, at faae en Mand, og jeg kunde i saa Fald
altid gjøre mit Facit paa Doctoren, — men jeg er
forsikret om, at Leander elsker mig. Jeg kan endogsaa
sige Dig, at jeg har paa nogle Dage mærket, at naar
han seer mig, saa tindrer ret hans Dine af Kiærlig-
hed, og han er hver gang paa Veie at sige mig det,
men han tør ikke bryde ud dermed. Det er ogsaa at
være alt for frygtsom! men i Dag vil jeg sætte al
Ulvorlighed til Side, og ved at vise mig meer venlig
imod ham, end nogen Tid tilforn, skal jeg nok faae
ham saa dristig, at han skal gjøre mig den Erklæring.

som jeg længe ligesaa meget, som han, efter at see opfyldt. — Der er han, — lad os være allene, jeg skal nok faae ham til at tale. (Spinette gaaer.)

Fiortende Scene.

Flaminia, Sylvia, Leander.

Sylvia. (til Leander i det de gaae ind.)

Der er min Moder, Leander! tael nu til hende, gid De kunde kun overtale hende til, at samtykke i Deres Begiering.

Flaminia. (hidsig til Sylvia.)

Hvad er dette Mademoiselle? hvem har givet jer Tilladelse, at komme her i mit Selskab, uden jeg lader jer kalde — har jeg ikke forbudet jer det, gaae bort, (Sylvia gjør sin Compliment) saa flux! gaae bort siger jeg. (Sylvia gaaer.)

Femtende Scene.

Flaminia, Leander.

Leander.

Madame! Deres Brede forstrækker mig, og det flette Humeur, jeg finder Dem i, er intet godt Forvarsel for det Haab, jeg havde gjort mig.

Flaminia. (stiller sig mild an igien.)

Kom kun nærmere, min Herre, kom kun nærmere! dette flette Humeur strækker sig ikke til Dem, og man kan ikke andet, end at være i godt Humeur i Deres Nærvarelse. Men hvad er det, som gjør Dem saa frygtsom, min Herre? Saadanne Mandsspe-

soner

soner, som De, ere ikke skabte til at gjøre sig forgjæves Haab hos et Fruentimmer, som seer efter Fortiener. (meget venlig.) Tact kunns frit, man er maaſkee meere bereedvillig til at opfylde Deres Ønsker end De tænker.

Leander.

Den Maade, De tager imod mig paa, Madame, bringer mig til Live igien, og gjør mig dristig. Jeg har i lang Tid svævet imellem Haab og Kragt, og har ikke tørdet vove, at aabenbare Dem et Unliggende, som mit Livs Ulyksalighed frem for alting beroer paa. Jeg elsker, Madam! og siden det er Kiærlighed, som vinger mig til at tale, saa maae den ogsaa tiene til Undskyldning for min Forvovenhed. Madam! det er Dem allene, som kan gjøre mig lykkelig. Det er Dem, jeg tager min Tilflugt til, og det er ogsaa hos Dem, jeg søger Lindring for den hæftige Lue, som har sat mit Hjerte i Brand.

Flaminia.

Men troer De da, at jeg ikke har kunnet mærke det? Jo Deres Stiltienhed har ikke forhindret mig fra, at opdage denne Hemmelighed, jeg veed den ligesaa godt, som De veed den selv. Kiærlighed lader sig ikke skjule, den har andre Ting at give sig tilkiende med, end Tælen allene, og de fleste gange ere Dinene dens bedste Fortolkere. Men jeg er aldeles indtaget af Deres Erbødighed, og jeg agter Dem derfor des høiere. —

Leander.

Siden De da har opdaget min hæftige Kiærlighed, Madam! og siden De anseer den uden Fortrydelse,

se, saa tillad mig, at jeg attraaer den Ære, at foreenes noiere med Dem, ved et Væsteskab, som alle mine Ønsker sigte til. Lad Deres Godhed ikke lade af imod mig. Nægt mig ikke min Begiæring, thi jeg kan umuelig overleve saa grusomt et Afslag.

Flaminia.

Nei De kan være forvissat om, at man tager alt for meget Deel i Deres Liv dertil, og man havde ikke ladet Dem sukke saa længe, dersom De allene havde erklæret Dem for. I hvad Modstand jeg end har kunnet gjøre hidindtil i denne Post, saa vil jeg dog samtykke i den Forening, som De taler om, for at lade Dem see, hvor høit jeg agter Dem.

Leander. (meget fornøiet.)

Ah! Madam! De gjør mig til det lykkeligste Menneske, tillad mig, at jeg for Deres Fødder.

(han falder paa Knæe.)

Flaminia.

Staae op, staae op, Leander! styr Deres overmaade Glæde, lad den ikke blive for heftig.

Leander.

Tillad, at jeg tiller med at gjøre min Lykke fuldkommen, og at jeg maae anrette en liden Lystighed her hos Dem i Aften, imidlertid kunde Contracten være sær-
dig til Underkrivning og dersom De vilde —

Flaminia.

Hvem kan vel afflaae Dem noget? men De taler intet om de fornemste Poster, som vi maae lade indføre i Contracten.

Leander.

Leander.

Oh! Madam! De gjør mig i Sandhed Uret, dersom De troer, at jeg er i Stand til at have saadanne Hensigter.

Flaminia. (for sig selv.)

Hvilket oprigtigt Sindelag, og hvilke redelige Tanker. (til Leander.) Siden De da ikke selv vil tænke paa Deres Bedste, saa er det min Skyldighed at tænke derpaa, saa De kan blive fornøjet.

Leander.

Og hvorfor vil De, at en Elsker, som allene er indtagen af den Fornøielse at eie det, som han elsker høiest af alle Ting, skal besvære sig med slegt; da Deres Godhed er saa stor imod mig, Madam, hvad kan jeg da gjøre bedre, end at henstille det i Deres eget Behag.

Flaminia.

De skal ikke heller have betroet Deres Fordeel i flette Hænder, og jeg skal ikke misbruge den Fortrolighed, De har til mig. Jeg skal lade Dem see Prøver paa, at jeg mener det oprigtigt, og naar jeg undtager ti tusinde Nirdaler, (sagte.) dette er min Datters Arvegodt, som jeg ikke har at raade over; (høit.) saa giver jeg Dem alle mine Midler, som beløbe sig til tre gange saa meget.

Leander.

Ah, Madam! overvæld mig ikke med saa stor Gæmildhed, Deres alt for store Godhed gjør mig skamsuld, og min Kiærlighed fortjener ikke nær saa meget.

Flaminia.

Jo meere De vægrer Dem, for at tage imod mit Tilbud, jo meere fortjener De, at jeg skal tvinge Dem

Kl at tage derimod. Og jeg forlanger ikke andet af Deres Erkiendelighed derved, end at De skal skynde Dem at afgjøre Brylluppet, jo før, jo bedre; De kiender jo min Notarius, gaae selv hen til ham, og lad ham skrive Contracten færdig, som jeg har sagt.

Leander.

Det er det behageligste Vrende, De kunde give mig at forrette; og jeg har ligesaa inderlig en Længsel derefter, som De. Hvor er jeg lykkelig. Jeg havde aldrig troet at Deres Bevaaenhed imod mig havde været saa overmaade stor. Oh! Madam, jeg løber derhen.

(han gaaer.)

Flaminia.

Gjør det, min kiære Leander! og gid Kiærlighed maae laane Dem sine Vinger, for at komme desstærkere igien.

Sextende Scene.

Flaminia. (allene.)

Nei jeg kan aldrig gjøre bedre, end at foreene mig med dette Menneske; i hvad det end skal koste mig, saa fortjener han det. Den Kiærlighed han bær til mig er ubeskrivelig. Det kunde jeg tydelig see forud, at han elskede mig. Nei, for saadanne Fruentimmer, som jeg og mine Liige, kan en Liebhaber ikke saa let forstille sig.

Syttende Scene.

Flaminia, Sylvia.

Sylvia.

Leander beretter mig en behagelig Tidende, min Moder, og omendstundt hans Hastighed ikke tillod ham at sige mig

mig uden gandske lidet deraf, i det han gik mig forbi, saa tænkte jeg dog, at det var at forglemme min Pligt, hvis jeg ikke strax lod Dem see den Fornoielse, det forarsager mig at De har villet —

Flaminia.

Ja, saaledes maae jeg lide jer, det er den bedste Slutning, I kunde fatte, det er mig kiært, at I finder jer i Villighed, og gjør ingen Indvendinger imod det, jeg har besluttet. I skal heller ikke fortryde det. Veen-der er et meget artigt Menneske.

Sylvia.

De kan aldrig troe, min Moder, hvor det fornøier mig, at see Dem saa vel findet imod ham, han fortjener virkelig den gode Tanker, De har om ham, — men der seer jeg Doctor Rhubarbini.

Attende Scene.

Flaminia, Sylvia, Doctor Rhubarbini,
Trivelin.

Flaminia. (for sig selv.)

Det ufordragelige Menneske, skal jeg da aldrig være frie for hans Overløben.

Doctoren.

Madam! om ogsaa alle mine Patienter skulde crepere, saa maae jeg unddrage dem mine Besøgelse, for paa dette Sted, at anvende al den Flid og Opvartning, som kan bringe et saa lægende og vederqvægende Blomster for min Kiærlighed, som Madamen er, til Modenhed og Frugtbarhed.

Flaminia.

Flaminia.

O! Herr Doctor, dersom De allene har i Sinde at fylde mig Ørene fulde af Deres medicinske Kiærligheds-Erklæringer, saa gjorde De bedre, at De anvendte Deres Besøgelse paa et andet Sted, eller gif hiem, der kunde maaffee nogen have Bud efter Dem, som havde Deres Nærvarelse meere nødvendig.

Doctoren. (til Trivelin.)

Trivelin, hvad er dette? Dette Tilfælde havde jeg ikke formodet.

Trivelin.

Hun taler Dem allerede til, Herre, som De var hendes Mand.

Doctoren.

Men, Madam, hvoraf kommer dette hidtige Temperament i saadan Hast? naar jeg har forestillet Dem min Kiærlighed, har De jo med de meest lindrende og listigste Bevaagenheds Kiendetegn ledsket min inderlige Længsel og yderqvæget det Haab, jeg har gjort mig; kunde De vel efter at have ladet mig forsmægte saa længe —

Flaminia. (med en høj Latter.)

Ha, ha, ha! da har I sammelig bedraget jer, min kiære Herr Doctor, hvis I har bilde jer ind, at et Fruentimmer, som har saa megen Skænsomhed, som jeg, kunde finde Behag i saadan en Figur som jeres.

Trivelin.

Man maae dog i det mindste tilstaae, at hun er oprigtig.

Flaminia.

I kunde til Nød være god nok at plages med, for en Kone, naar man slet ingen andre kunde faae.

Sylvia.

Sylvia. (for sig selv.)

Man beegner den gode Doctor kun meget flet og ret.

Doctoren.

Hvad? er det saaledes man fører sig op imod en berømt Doctor, og navnkundig Medicus! O Tempora! O Mores! men hvem kunde hun vel bedre være tjent med Madame, end en Doctor, paa hendes Alder.

Flaminia.

Paa min Alder, paa min Alder! Troer I da, at jeg er allerede aflægs, og tænker I, at man ikke meere bør gjøre sig Tanker om at behage Een, som er ung og elskværdig? I jeres Dine har man vel ikke den Skionhed eller det yndige Væsen, som gjør at man er saa behagelig, og elsket af alle, Hæ —

Doctoren. (til Trivelin.)

Det maae gandske vist være nogle hidfige Dunster, som ere stegne op i Hovedet, og har forvirret hendes Hierne

Flaminia.

Wie kuns lidt, bliv her allene et Dieblisk, saa skal I blive overbevist om jeres flette Indsigt! I skal faae det at see, saasnart de fornødne Anstalter til Bryllupet ere færdige. — Ha, ha, ha! for at det kan blive desmeere usædvanligt, saa skal I aabne Baller.

Sylvia. (for sig selv.)

Det er mit Bryllup med Leander, som min Moder meener. (høit og skiemtende.) Jeg er vis paa at Doctoren vil legge sig Væ ind, han seer ud til at være en god Dandser.

Doctoren. (forbitret.)

Disse Stikpiller sætte tilsidst min Galde i Bevægelse.

Sylvia.

Sylvia.

Der kommer Leander med Notarius. (for sig selv.)
Hvor jeg er forlovet.

Attende Scene.

Flaminia, Sylvia, Doctor Rhubarbini,
Leander, Notarius, Trivelin.

Flaminia. (til Notarius.)

Kom nærmere, min Herre. (til Leander meget kiælen.)
Har De ladet indføre det i Contracten, som jeg har sagt?

Leander.

Ja, Madam, jeg kan ikke paa nogen Maade er-
kiende Deres store Godhed! dersom De forlanger det,
saa vil jeg lade Contracten læse.

Flaminia.

Det gøres ikke nodig, saasnart De er forlovet med
den, saa skriver jeg under i Blinde. (hun skriver under. Til
Sylvia.) Nu min Datter, vil I ikke skrive under med?

Sylvia.

Det er en Datters Pligt, at adlyde sin Moder.
(hun skriver under tillige med Leander.)

Flaminia. (til Notario.)

Nu er det bragt i Rigtighed, min Herre, og nu er
De saa god at tage Contracten med Dem. See der
seer jeg allerede vore Muscantere, de komme meget
leleiligt.

Tyvende

Tyvende Scene.

De forrige, Musicanterne, som blive førte ind af Spinette og Pasquin.

Sylvia.

Det er endnu ikke nok, min Moder! her er endnu et Sivtermaal at afgjøre. Pasquin og Spinette elske hverandre, og dersom De vilde —

Flaminia.

Ja jeg tillader Dem, at De maae faae hverandre; saa kom lad os nu ikke tænke paa andet, end at fornøje os! De nyegivte Personer skal aabne Ballet.

(Musicanterne spille en Menuet; Flaminia rejser Leander Haanden for at dandse med ham; han gjør hende en Compliment og gaaer bag om hende, og tager Sylvia ved Haanden; de gaae frem paa Theatret, og sætte dem i Positur til at dandse.)

Flaminia. (for sig selv.)

Han er saa fornøjet, saa han veed ikke selv hvad han gjør. (til Leander.) Men hvordan er det Leander! hvad er det I bestiller?

Leander.

Det, som De har befalet mig, Madame.

Sylvia.

Vi gjør jo ikke andet, min Moder! end hvad De selv har sagt.

Flaminia. (tager Leander ved Haanden.)

Men seer De da ikke, at De tager feil? (til Sylvia.) Og I Mademoiselle, jeg skal lære jer noget andet, hie kun —

K l

Sylvia.

Sylvia.

Har De ikke sagt, min Moder, at de nyegivte Personer skulde aabne Vallet.

Flaminia.

Naa — hvad da?

Sylvia.

Naar saa er, saa er det jo mig, som skal aabne det med Leander.

Flaminia. (for sig selv.)

Hun er bleven gal, hun bilder sig ind, at det er hende, som er givt. (til Sylvia.) Tænk I at det er jeres Navn Contracten er stilet paa.

Sylvia.

Men hvis ellers min Moder?

Flaminia.

Oh! det var ret et artig Spørgsmaal. (til Leander gandske forskrækket.) Hun maae gandske vist være bleven forrykt i Hovedet.

Sylvia.

Men jeg kan aldeles ikke begribe, hvad De vil sige, min Moder! De kan være forsikret om, at jeg er intet mindre, end forrykt i Hovedet, og at det er gandske vist Dem, som tager fejl.

Flaminia.

Nei! nu kan jeg ikke tvinge mig længere — strax paa Timen gaar jeres Bei — saadan en raar Tøs, som I —

Sylvia.

Oh! det er jeg nu ikke længere, og jeg vil at Leander skal stille denne Trætte ad.

Fla:

Flaminia.

(til Leander, som er gandske bestyrtset.)

Men Leander! kan De da ikke stoppe Munden paa hende, og lade hende vide, at det er mig —

— Leander.

J Sandhed, Madam, De seer mig saa forvirret, at jeg ikke veed, hvad jeg skal sige.

Flaminia.

Der er jo slet intet at staae i Betænkning over! De skal aabne Vallet med den, som De anseer for Deres tilkommende Kone.

Leander.

(gør en dyb Compliment for Flaminia.)

Efter som De tillader mig, at forklare mig paa den Maade, Madame! (han tager Sylvia ved Haanden.) saa har jeg aldrig ønsket mig anden, end den elskværdige Sylvia.

Flaminia.

Sylvia! Himmel! hvad hører jeg? og Contracten —

Leander.

Ja Contracten er stilet paa hendes og mit Navn, Madame! og jeg har troet, at det var Madamens Meening.

Flaminia. (for sig selv.)

Men har jeg og virkelig kunnet tage saa stammelig fejl? (til Leander.) J Bedrager! den heftige Kiærlighed, J erklærede for mig, var den ikke —

A P 2

Leander.

Leander.

Jeg mærker nok, Madam! at vi har ikke for-
 staaet hinanden ret; jeg har tælt oprigtig og aaben-
 hiertet med Dem, men De har hentydet det til sig, som
 jeg allene har tilregnet Deres Datter —

Flaminia. (hidfig.)

J er en Tølper, og jeg giver aldrig min Tilla-
 delse.

Leander.

Jeg tilstaaer, at denne Feiltagelse kan være fortræ-
 delig for Dem, Madam! men De maae tillade mig,
 at jeg benytter mig af mine Rettigheder, De har selv
 underskrevet Contracten og altsaa —

Doctoren.

De maae troe mig, Madam, at det bedste De kan
 gjøre, er at synke denne Pille med Taalmodighed.

Flaminia.

Jeg er færdig at briste af Harm — Uf! —
 jeg har fanget mig selv, jeg har skrevet alting under,
 og det som gjør Ulykken desmeere ufordragelig, og som
 gjør mig rasende, er at jeg har berøvet mig selv over-
 trefierde Deele af mine Midler.

Doctoren. (til Trivelin.)

Trefierde Deel af hendes Midler?

Trivelin.

Lad os gaae, Herre, naar de ere borte, saa har
 vi intet meere at give os med paa dette Sted.

Flaminia.

Flaminia. (Efter at have grundet.)

Men jeg er taabelig, at jeg vil græmme mig over, at miste saadan en ung Fusedast, den Skade staaer let til at oprette, og Doctoren vil med Fornøielse —

Doctoren.

Madamen maae forlade mig. Der var refertur, hun har nu nylig foragtet mig, nu falder Touren mig til. Det Bræk-Pulver, Madamen har givet sine Midler ind, har fuldkommen cureret den Hidfighed, som min Kierlighed forarsagede mig. Jeg er hendes Kyldigs Tiener.

Flaminia. (rasende)

Svordant? vil I alle være eenige om at bedrage mig, skal jeg taale saa forsmædelig en Skam — oh! — jeg er saa bespændt — saa jeg kan ikke tale — jeg bliver splitter gal.

(Gaaer ud.)

Ten og tyvende Scene.

Sylvia, Leander, Doctor Rhubarbini, Spinette, Trivelin, Pasquin.

Doctoren.

Det var, paa min Vre, en artig Misforstand.

Sylvia.

Ah! Leander! vores Foreening vil koste mig min Moders Benskab, hun tilgiver mig aldrig. —

K l 3

Leander.

Leander.

Slaae sig kun til Noelighed, smukke Sylvia, med
Tiden vil vi nok seae at faae hende god igien. Lad
os slaae alt det af Tankerne, som kan bedrøve os, og
lad os begynde vores liden Lystighed. Herr Doctor! De
er vel saa god at bære os med Deres Nærværelse.

Spinette.

Maan Pasquin, sig mig engang: er der ingen
Feiltagelse imellem os?

Pasquin.

Na intet, Du elsker mig, og jeg elsker Dig, Du
giver Dig med mig, og jeg giver mig med Dig, det
er jo noget, som er haandgribeligt, og som man aldrig
kan tage feil af.

(NB. Det indstregede staaer ikke i Originalen.)

Sylvia.

J Modre, som Dettrene altid forffrække
Med moednere Alder til Egetskabs Stand;

J dermed, hos os, kunns desmeere opvække
Den Attraae vi have, at nyde en Mand.

Hvi maae vi for eder ei Mandborne være,

J sikkert dog dertil kan slaae Eders Lid,
At sminkede Rykker kan Prisen ei bære.

Alting har sin Tid, alting har sin Tid. ::

(Den sidste Linie igientages af Chorus.)

modnes?

8 12

Leander.

Leander.

J Skindsyge Egttemænd, ivrige Haner!

Hvis Koner ei tør paa en Mandsperson see.

Troer J, at hvis Konen vil elske Galaner,

At det, som J frygter, dog ei skulde skee?

Jo meere at Konen sig efter jer skikker,

Jo meer hun sig vogter for Aarsag til Splid,

Jo mindre er Eders Nærværelse sikker.

Alting har sin Tid, alting har sin Tid. ::

Spinette.

Naar Doctoren Egtteffabs-Knude vil knytte,

Maae vigtige Aarsager giøre hans Val,

Thi naar han sig ret af sin Kunst skal benytte,

Han ei maae formeere de Levendes Tal.

Naar Døde med Klagemaal ham ikke strækker,

Naar Lykken iblandt er hans Slumpegreeb blid,

Hans Dumhed og Feilgreeb da Jorden bedækker.

Alting har sin Tid, alting har sin Tid. ::

Pasquin.

En Elsker, som al sin Lyksalighed sætter

J det, at erlange sin Elskedes Haand.

Har

Har langsomme Dage, aarvaagene Natter
 Indtil han faaer knyttet det ønskede Baand.
 Een Maaned, høit tvende det neppe dog varer
 For Kiærlighed har med Koldsindighed Strid.
 Om Marsag ham spørger, hvad gielder han svarer :
 Alting har sin Tid, alting har sin Tid. ;:

Leander, siden Chorus.

Højgunstige Danske, som Danske bæere !
 Det er vores Dnske, det er vor Altraae :
 Ei noget, som bedre, vi veed at begiære,
 End at vi maae Deres Høiagtelse naae.
 Det er det, som skal vores Belfærd forfremme,
 Og er De fornøiede med vores Flid
 Og os Deres Bisald vil lade fornemme,
 Da er det nu Tid, da er det nu Tid. ;:

Ende.

